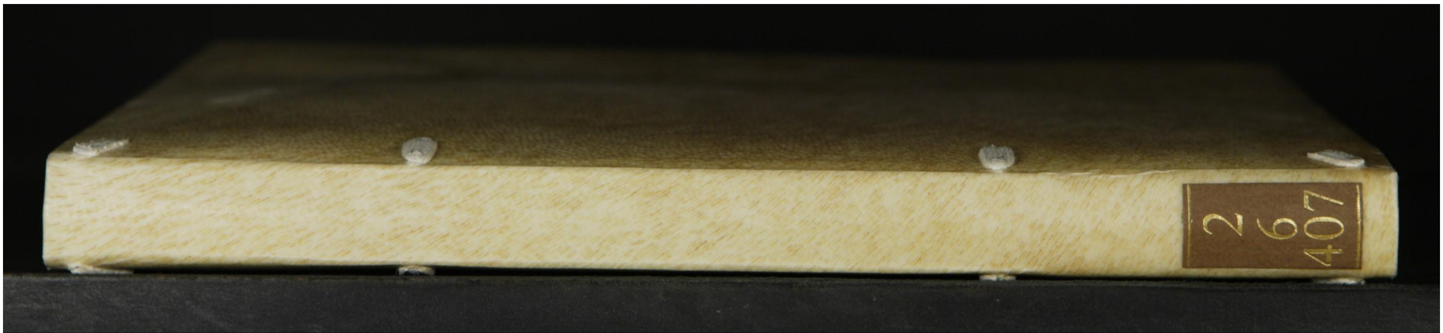

2
6
407

XXXV

CAMP. concept.
moral. ex DIEZ

COMPENDIVM, SIVE INDEX MORALIVM CONCEPTVVM,

Ad hominum animos virtutis ſtudio, vitiorumq́ue odio in morum reformationem impellendos.

Ex operis Religioſiſsimi Patris F. PHILIPPI DIEZ *Concionatoris egregij ſelectum, per alphabetum digeſtum.*

AVTHORE F. FRANCISCO CAMPOS Prouinciæ Sancti Iacobi Ordinis Minorum Concionatore.

VSVM, NECESSITATEM, VTILITATEMQVE iſtius operis, pete ex Epiſtola ad Lectorem: ſine qua non poteris hoc frui compendio.

Perilluſtri, & R. Admodum P. F. IOANNI SAVLIO Nobili Genuenſi, Sacræ Theologiæ Lectori, & Conuentus Sancti Dominici de Genua Priori vigilantiſsimo.

VENETIIS, M. DC. III.

Apud Societatem Minimam.

PERILLVSTRI, ET R. ADMODVM P. F. IOANNI SAVLIO NOBILI GENVENSI.

Sacræ Theologiæ Lectori, & Conuentus Sancti Dominici de Genua Priori vigilantiss.

Antonius Orerius S. P. D.

INdicem in opera Philippi Diez viri doctissimi, ac optime de sacris litteris meriti Hispania ad se delatum; mihi attulit F. Ferdinandus à Sancta Maria ex religiosissima S. Annæ familia. Ego impulsus cùm ipsius F. Ferdinandi adhortationibus; tum vtilitate, quæ ad huius lectionis studiosos hinc vel maxima emanatura erat, operam dedi, vt imprimeretur. Cæterum editione absoluta, cum præclari alicuius, ac pij viri nomine hunc insignirem de ore statuissem, tibi llum dicare volui. Primùm, quia ea familia na-

tus, quæ viris pacis, belliq́ artibus claris floruerit magno ei ornamento es futurus. Deinde quia exquisita quadam sacrarum littearum cognitione, ac pietate in Deum præditus tibi, ac tui similibus conuenire videtur. Te autem illud oro, vt quem admodum ego tuis eximijs, ac singularibus virtutibus excitatus hoc exiguo munere te donaui; tu tamquam animi in te mei propensionis argumentum ne aspernere; meque in tuorum numerum accipias. Vale.

Genuæ Quarto Kal. Nouemb. 1596.

AVTHORIS AD TYPOGRAPHVM operum Fratris Philippi Diez.

QVI post hac excuderit conciones religiosissimi Patris Fr. Philippi Diez curet numeros singulis adiunctos concionibus similes semper esse, ijs quos huc vsque adscripsit Ioannes Ferdinandus primus earum typographus. Nam si perpetuus is ordo numerorum seruetur, etiam vnaquaque variata pagina, nunquam libri concionis, & numeri variatio continget, & cuilibet, & in posterum futuræ illorum operum editioni subseruiet compendium istud; neq; vsquam lectorem citatio huius compendii fallet.

APPROBATIO DOCTISSIMI P. F. Dominici Bañes Magistri in Sacra Theologia, ac primariæ Theologorum Cathedræ in Academia Salmanticensi præfectis.

SPECIALI commissione, & mandato catholicæ maiestatis senatus, expendi compendium istud omnium conceptuum, qui per vniuersas conciones eruditissimi P. Fratris Philippi Diez diffusi habentur, accurata opera, & solerti diligentia Fratris Francisci Campos prædicatoris, stylo distincto, graui, & eleganti redactum. In quo nihil reperi fidei dissonum, aut lima dignum, quin potius nimis fructuosum, & vtile censeo diuini verbi concionatoribus, in quo nimirum quam plurima inuenire poterunt, quibus excitentur, iuuentur, & proüehantur. In quorum fidem præsentibus subscripsi in conuentu D. Stephani Salmanticens. pridie idus Maij. 1588.

F. Dominicus Bañes.

APPROBATIO RELIGIOSISSImi, & Doctissimi Patris Fratris Philippi Diez Cœnobij Salmanticensis Minorum concionatoris.

EGo Frater Philippus Diez præsentibus literis fidem de hoc compendium moralium conceptuum ex nostris operibus singulari methodo accurataque diligentia a Fratre Francisco Campos concionatore collectum, & egregio ordine digestum omnibus verbi diuini concionatoribus vtilissimum esse, quo ipsis præ manibus sint ea quæ in nostris operibus ad hominum animos virtutis studio vitiorumque odio in morum reformationem impellendos, diffuse scripsimus. Voti igitur mei compos euasisti dum hoc opus quod tibi de tua idoneitate confisus credidi, ita perfectè, exacteque elaborasti vt facillime iam possint concionatores ea omnia quæ in vniuersis nostris operibus di spersa sunt cuilibet concioni ad libitum, & pro audientium varietate accommodare. In cuius rei testimonium has meæ approbationis literas manu propria subscriptas exhibui.

Frater Philippus Diez.

APPROBATIO DOCTISSIMI Patris Fratris Gasparis à Vzeda.

IVSSV Ministri huius prouinciæ Diui Iacobi, discussi hoc compendium moralium conceptuum ex vniuersis concionibus P. Fratris Philippi Diez labore, & industria Fratris Francisci Campos concionatoris methodo selectissima collectum. Quod quidem opus, & per quam vtile concionatoribus, & nulla erroris suspectæque doctrinæ labe infectum animaduerti. Vt autem his literis integra adhibeatur fides eas subscripsi Calendis Aprilis ab orbe Redempto. 1588.

Frater Gaspar Vzeda.

FRATER Franciſcus Aldrete Miniſter Prouinciæ Sancti Iacobi ordinis Minorum Fratri Franciſco Campos eiuſdem Prouinciæ concionatori ſalutem. Quod ex vniuerſis operibus eruditiſsimi P. F. Philippi Diez morales omnes conceptus,& flores ad hominũ animos virtutis ſtudio vitiorumque odio in morum reformationem impellendos accurate ſe legeris,& ſingulari methodo per alphabetum digeſtas, quo omnibus (præcipue diuini verbi concionatoribus) præ manibus ſint compendi o ſuccinſeris non potuit non mihi applaudere. Vt ergo vniuerſi vtili hoc labore fruantur placuit facultatem libentiſsimè præſtare vt tuum hoc compendium obtenta prius ſenatus Regij licentia prę lo mandari poſsit. Data in Salmaticenſi noſtro Cœnobio Kalendis Aprilis, ab orbe Redempto 1588.

Frater Franciſcus Aldrete. *Miniſter Prouincialis.*

EPISTOLA AVTHORIS AD LECTOREM de huius compendij vsu & dispositione.

CVM Instituti nostri ratio sit colligere, ordinare, & disponere, omnes sensus, conceptus, ac moralia, dispersa, diffusaq́; per vniuersa opera religiosissimi P. F. Philippi Diez, singulis ad suum quodque caput, & propriam sedem redactis, vt eorum facilior esset vsus, hunc ordinem sequuti sumus.

DE DISPOSITIONE, ORDINE, & methodo compendij.

ATTOLLITVR, Deducitur, & ponitur hic integer sensus, clarè, ac præcisè, eiusq́; medium, & vis plenè, ac propriè declaratur. Subiunguntur statim variæ remissiones locorum, in quibus noster Philippus eum sensum, scripturæ sacræ, auctoritatibus, rationū, exemplorum, memorabiliumq́; sententiarum neruis exornat. Ita vt nullus conceptus hoc in compendio referatur, cui citata loca non scripturam, rationes, exempla, egregiaque dicta suggerant ac suppeditent. Certus sis ergo cum videris quemque nostri compendij sensum, reperturum ex his aliquid in loco, vel locis, ad quæ refertur: quia cum conceptum obiter duntaxat sine scriptura, rationibus, exemplis, vel sententijs tactum videbam, in compendium non redigebam. Cum verò quorundam conceptuum plures remissiones ponuntur (quod ab auctore diuersis in partibus tractentur, & omnes in vnum colligantur) vt distinguas, ac internoscas locum vbi copiosius discutitur, inuenies eum hac nota insignitum: latè, diffusè, ex professo, aut ex instituto.

Vt autem certa perpetuaq́; citatio foret non citò paginas, quòd pleraq́; earum erratæ sint: maximè tamen quia cùm pluries hi libri P. F. Philippi, sint excussi, paginarum citatio non eadem omnibus typis respondet. Demum verò vt compendium istud etiam sit vsui ad libros cuiusuis folij in posterum edendos (dummodo obseruetur quod infra ad Typographum operum Patris Fr. Philippi aduertimus) sicut subseruit omnibus impressionibus horum operum, quæ huc vsque prodierunt; vel illis etiam quæ furtim euulgatæ fuerunt in

runt in

runt in folio paruo, expensis Sabiani Pesnot, Lugduni, anno 1586. In qua furtiua impressione, Dominicale, Commune Sanctorum. 3. & 4. Quadragesimæ eisdem numeris digeruntur, quibus typi Salmantini, nec pluribus abundant inter se se numeris. Quamuis autem proprium Sanctorum, Aduentuale, 1. & 2. Quadragesima singulis in concionibus, duplici aut triplici numero scateat in illa furtiua impressione, facilè tamen reperitur locus, vlterioribus duobus aut tribus numeris perspectis. Sic igitur liber citatur. In Aduentuali, verbi gratia, vel Dominicali, &c. deinde concio, denique numerus, & cum numerus semper sit vniformis in omnibus typis, perfectioni sententiarum respondens, vsque adeò certa citatio est, vt fallere nusquam possit: estq; in omnibus typis perpetua, & infallibilis, vel in linea in qua numerus dirigitur, vel duobus, aut tribus lineis vlterioribus, vel citerioribus, si forsan conceptus pendet ex rationibus quæ numerum præcedunt vel succedunt.

Quoties 4. aut 5. synonyma vocabula, quæ tendunt in eundem sensum inueniuntur, in quibus ijdem ipsi conceptus cogi possent; tūc coaceruantur, & disponuntur omnes in potiori vocabulo, & in cæteris me refero ad istud potius, & communius, vbi cumulatim totum dispositum comperietur: vt ex omnibus illius vocabuli sensibus seligas, & decerpas sententiæ tuæ magis congruum: & ita omne quod singulas quasq; materias respicit, collectum inuenies, non per varia loca dissipatum. Verbi gratia, tribulatio, labor, afflictio, ærumnæ, dolor, infirmitas, persequutio, contradictio, &c. vniuersa moralia, & conceptus, quæ super his capitulis ac vocabulis continentur in operis P. F. Philippi ordinata, disposita, & collecta in verbo, tribulatio, reperies; quod magis commune, & principale sit, in cæteris me ad illud remitto, vt scias vbi tractatus est. Rursus si quæ collecta in altero verbo sunt prodesse possunt alteri, aduertitur lector in fine conceptuum illius vocabuli.

In materijs tum principalibus, tum copiosis, quædam diuisiones aut paragraphi discernuntur, in quibus cōcluditur, & ad quæ reducitur id omne, quod sub illo vocabulo continetur, ad meliorem ordinem, & faciliorem sensuum ex illo vocabulo coactorum inuentionē. Idq; vtilissimum duces, si videris verbum, amor, verbum, iustus, verbum, opera, verbum, peccatum, & similia, quæ nisi paragraphis diuiderentur, laboriosum foret inuenire sensum, qui in his quæreretur, ob multitudinem, & varietatem quæ in se continent.

In om-

In omnibus virtutibus, & vitijs, atq; in alijs potissimis vocabulis, ante conceptuum dispositionem, citantur remissiones definitionis illius aut vitij, aut virtutis: vt si euangelicus concionator (qui Dominicam messem cœlestis doctrinæ fluentis irrigat) è radice exordiri velit, sui tractatus definitionem proponat protinus per conceptus progrediatur.

Post vniuscuiusque virtutis, seu vitij conceptus, paragraphus ponitur continens remedia ad illud vitium fugiendum, virtutemque sectandam, & consequendam, ac conseruandam: idem etiam in verbo peccatum generaliter in odium peccati, atque in verbo, virtus generaliter in virtutis studium.

Postremò seruat compendium istud ordinem Alphabeticum tam perfectè, vt nulla in litera deficiat, vel inuertatur. Hæc studiosum concionatorem ante huius operis initium admonenda iudicauimus, vt consilij nostri rationem quam in eo sequuti sumus plenam illi faceremus.

DE VSV COMPENDII.

QVid immorer in percensendis istius opusculi fructibus? siquidem compendij huius vsu omnia opera P.F. Philippi ad Quadragesimam (verbi gratia) cōducunt: atque ex Quadragesima, & vniuersis concionibus, Aduentū, (verbi gratia) conficies: viceq; versa ad quamcunque concionem omnia conuertere poteris. Nam si concionari velis in Quadragesima, de dilectione (exemplì causa) inimicorum, legas in verbo inimicus, in quo per tres paragraphos elati, dispositiq; sunt vniuersi conceptus dispersi circa illud argumentum in cunctis his operis, vt ex illis deligas quem tui instituti auditorijq; ratio concinniorem tulerit. Ergo ad quamuis concionem, imò ad quemlibet concionis articulum, cum hoc compēdio facile vti poteris operibus omnibus P.F. Philippi. Quo salutaris doctrinæ semine Ecclesiarū arua fœcundes, non modo pios doctrinæ pabulo sustentando, sed impios etiam à sceleribus reuocando; nec solum currentibus calcar addēdo, sed ad cursum iacentes atque dormientes exercitando: ac denique non modo viuētes in vita gratiæ, doctrinæ ministerio conseruando, sed mortuos etiam in peccato eodem ministerio ad nouam vitam traducendo.

Præterea cum apud te statuis de hoc, illovè conceptu concionari quem excogitatum elaboratumq; habes, & ad eorum ornatum; scripturam, rationes, exempla, insignesq; sententias desideras, hoc si cō-

pendio

pendio vtaris abunde tuum studium explebis, eo namq; quæsito apud compendium conceptu, perpensisq; locis in eo citatis, occurret maximus scripturæ, rationum, exemplorum, sententiarumque delectus, mire proposito congruens, vt ex totis operis ad tuum institutum deficiat, desideresque nihil.

Tandem si consolatoriam epistolam scribere velis, rationes, & cōsiderationes non paucas ministrabit illa dictio, tribulatio, vnico in paragrapho, ad solatium afflicti, persequuti, tribulati, aut infirmi. Quod si suasionibus vti contendas, generaliter, vel peculiariter, tū ad hominum animos virtutis studio, vitiorumq; odio impellendos, tum in humanarum rerum contemptum, siuè ad quem ab improbo statu reuocandum, siuè ad alium in arcta sanctæ religionis septa recludendum, hoc legas compendium, sic aptè digestum, totq; auxilijs refertum, vt etiam remissionibus non euolutis optatibus tuis plenè satisfacias: atq; vel ex eo experiris, quod tam ratio, quam considera tio, hic cum medio, viq; sua integrè describitur: adeoquè præcisè vt συλλῆβδην, hoc est, vno fasce (vt aiunt) vniuersa amplexentur, ne quis poßit mihi obijcere maiora me fecisse suburbia vrbibus. Et vt occurram censorum spongijs, & Aristarchorum lituris, totum hoc cōpendium simile est Horatianæ Corniculæ alienis plumis circumquaque vestitæ, illudque Lucretij vsurpare possum.

Floriferis vt apes in saltibus omnia libant:
Omnia nos itidem decerpsimus aurea dicta.

Dedi namque operam fulgentißimas margaritas, & præclarißimas gemmas longe lateq; dispersas in concionibus pientißimi P. F. Philippi Diez in vnum colligere, & coaceruare. Forteq; illud Ecclesiastici dicere possem, Aperta sunt prata, & apparuerunt herbæ virētes, & collecta sunt fœna de montibus. Indicem autem Euangeliorū totius anni non adieci: quia quod mihi consentaneum huic aut illi Euangelio videbitur, id alteri aliud agēti dissentaneum videretur. Consultius putaui ac lectori vtilius, vt quisque pro arbitrio, quæ vtiliora instituto suo iudicaret ex hoc indice peteret: ita enim plura sine dubio, & vtiliora inueniet, quam si singula certis concionibus ac certis Euangelijs adijcerentur. Accipe igitur lector humanissimè munusculum hoc nostrum, & ea humanitate atque animo quo cætera nostri auctoris opera intueris amplectere, cum hic non tantum meos, quantum auctoris labores proprios habeas.

Quod etiā adducit Cęlius lib. 15. c. 16.

Prouerbiorū 27. d. 25.

DIGNISSIMO ET COLENDISSIMO PATRI NOSTRO F. Francisco Aldrete, celeberrimæ huius prouinciæ D. Iacobi instituti Minorum meritissimo prouinciali ministro, ac totius Ordinis Generali diffinitori & Patri, F. Franciscus Campos perennem fœlicitatem exoptat.

Cœlius Rodiginus lib. de Cæremonijs gentium. Lactantius Firmanus li. 2. de Origine erroris.

RHODII, dignissime præsul, quos ob insignem doctrinæ laudẽ esse in Mineruæ tutela vetustas prodidit, hominem Saturno sacris victimis immolabant. Quod quidem Thraces, Gallos, Scythas, Romanos interdum & plerasque gentes non modò barbaras, sed doctrina etiam atq; humanitate cultas factitasse legimus. Marmorea namq; vel lignea ementiti numinis simulacra (quorum leuissimã religionis speciem illa rudis antiquitas cœlesti spoliata lumine, impurisque superstitionibus obstricta vnicè suspiciebat) humanis hostiis ad sensum aliquẽ humanitatis perduci, & ad imbecillitatis item suæ miserationem flecti, & cõmoueri posse credebãt. Ideo inani Deorũ cultu decepti. χύτρας ἐπιδεικνυμένοι, teterrimas illas crudelitatis cæremonias humano imbutas sanguine induxerunt vt frequentissimè humana cæde aras ac templa cruentarent. Nos vero fabulosum leuissimi numinis cultum, quem Ethnici illi cæcitate mentis illusi, ac tetra caligine oppleti venerabantur, non deridentes solũ, sed opprobriis etiam ac conuitiis lacerantes non hominem, vt Rhodii Saturno: nec præcocẽ nostram studiorum frugem, vt Licurgus Apollini, Minos Ioui, Zaleucus, & Vlisses Mineruæ, Numa Aegeriæ, Hippolitus Dianæ despondemus: sed illorũ exemplis piè tamen adductus compendium hoc moralium conceptuum excelso amplitudinis tuę nomini * ἄξιο τοῦ παντός offerre decreui. Sapientes, & exercitatos agricolas imitatus, qui plantas teneras, & iniuriis, temporum maximè obnoxias celsis atque amplis arboribus adiungunt, vt earum vmbra atq; præsidio à ventorum flatibus, frigorum vi, calorum æstu, grandinis ac niuis impetu defendantur. Præsertim cùm huius fructus, qualiscumque sit, tibi gratiæ agendæ sint, quia te monente atque etiam iubente hunc libellum institui, deinde me quasi languentem ad illum in lucem edendum iussu atque imperio tuo adstrinxisti. Hunc igitur non tam meum quam tuum fœtum, obseruantię in te meæ pignus agnosce, festinatum reor currente prælo, & impolitum, perpolias precor, limatissimamque censuram tuam huic opusculo adhibeas. Vtinam tuam in me singularem beneficentiam, qua me tibi maximè deuinxisti, æqua possem statera gratiæ rependere: nam ex eo tempore, quo mortalibus rebus nuncio remisso me primùm huic sacræ religioni addixi, diuinæque voluntati consecraui, vt pauper Christo pauperi in pauperum familia seruirem, te vnicum habui, & benignissimum parentem, & studiosissimum patronum. Interdum radiantem totius virtutis supellectilem, qua omnem posteriorem illustras immortalibus gloriæ præconiis celebrandam æternitati relinquam. Qui limpidissimo diuini eloquii pabulo Christianæ religionis seminaria diffundis, vitæ integerrimæ exemplo ad rectam probitatis semitam haud paucos reuocas, orthodoxæ fidei, & Seraphicæ huius religionis, vitæ puritate, χρυσοῦ, vt aiunt, χρυσοτέρα, exercẽdi tui muneris grauitate, fide, & cõsilio sancis ac sustines: vt vniuersi mortales tui admiratione rapti obstupescant. Age igitur, & clientis tui nominis studiosissimi, & tuarum virtutum cultoris suscipe patrocinium. Vale, & te Christus, hancque tuam Compostellæ prouinciam, incolumem ac fœlicem tueatur.

Hoc est, ollas ostentantes. Prouerbium est Plutarchi in libello de ausculeando: quod dicitur de ijs qui rẽ per se ridiculam vanam, ac sordidam vt maximã efferunt, & venerantur. Teste Erasmo in Kiliadibus.

**Ideo quauis re digno, adagium est, quo vtitur Plato in Sophista.*

Idest amore magis aurea

COM-

VII

COMPENDIVM
MORALIVM CONCEPTVVM
Ad formandas hominum mentes;

Inflammatis eorum animis in virtutis studium alacrius obeundum, vitiorumq́ odium vehementius suscitandum.

Ex operibus sapientissimi P. F. PHILIPPI DIEZ, concionatoris incliti; ordine Alphabetico collectum

PER F. FRANCISCVM CAMPOS PROVINCIÆ S. Iacobi, Ordinis Minorum, Concionatorem.

Abstinentia, Vide ieiunium, vide gula.

Actiua vita, Sine cõtemplatiua, & cũ illa, vide contemplatio, §. Contemplatiuæ vitæ, & actiuæ inter se comparatio.

Accidia, Vide pigritia, Vide ẽt otiũ.

Acceptio personarum, Vide iudex, & prælatus.

Adæ peccatum, Vide litera O, verbo, originale peccatum.

ADORATIO.

ADorationis definitio in Aduen. conc. 4. Epiphaniæ. nu. 6.

Deus semper in omni statu, & lege voluit humanæ fragilitati se accõmodans, sub rerum corporearum specie adorari, in proprio sanctorum conc. 1. Eucharistiæ. num. 3.

Maxima reuerentia Deum adorare debemus in Aduent. Domín. 3. pôst Epiphaniam conc. 1. nu. 17.

Deus adoratur à Christiano intellectu, & voluntate: & quomodo: in Aduent. conc. 4. Epiphaniæ. num. 6.

Duplicem adorationem Deo debemus exteriorem, & interiorem. in Aduent. conc. 4. Epiph. nu. 13.

Vide reliqua, quæ huc spectant verbo, idololatria.

ADVLATOR.

ADulatores magis quam capitales hostes cauendi. 3. Quadrage. Sabbato post Dom. 4. num. 29.

Adulatores quantum animabus officiant. 2. Quadra. Dom. 1. feria 4. nu. 20. & 3. Quadr. Sabbatho post Dom. 4. num. 29. Et in proprio Sanctorum conc. 2. Ascensionis nu. 17. & ibi cóc. 4. Petri, & Pauli. num. 8.

Adulatores serui, à suis Dominis illico sunt eijciendi. In proprio Sanctorum concio. 4. Petri, & Pauli. nu. 8.

Blãdiri aliis est maximum crudelitatis genus. In Dominicali, Dominica 22. post Pentecost. conc. 2. nu. 50. vbi latè.

Adulatores non sunt hilari facie

ria 6.post cineres.num.34.

Amici veri quas conditiones habere debeant. In communi Apostolorũ conc.2.num.20.vbi latissime.

Non est amicus qui solum sui causa est amicus. In communi Apostolorum conc.2.num.9.

Amici huius temporis, necessitat is tempore deficere solent. Dominica 2. Aduentus conc.2.num.26.

In amicis eligendis cautissimus esse debes. In Aduent.conc.3. Thomæ num.14.

Amicis honesta petenda 3. Quadr. Sabbatho post Cineres.num.26.

Amicus Dei, Vide verbo iustus.

AMOR.

Amor Christi erga nos. Vide, Christus.

Amor quo Christus passus est, Vide, passio Christi.

Amor rerum terrenarum, Vide bona temporalia.

Amor inimicorum, Vide inimicus.

Amor turpis. Vide luxuria.

§. AMOR DEI *erga nos.*

Amore eximio Deus suos amat. 4.Quadr.dominica in Passione feria 6.num.16.

Amor Dei erga nos quãtus.1.Quedrag.dominica.1.feria.3.n.2.& in Aduent.conc.4. Conceptionis B. Mariæ nu.14.& dominica 4.sequenti feria.6. nu.5.& 3.Quadrag.dominica 4.feria 4.nu.17.& dominica in ramis sequenti n.2. & in proprio Sanctorum conc. 2.ferię 2.Pentecost.nu.11.

Amore donat Deus omnia, quæ nobis elargitur. in proprio Sanctorum fer.2.Pentecost. conc.1.nu.16. Et omnia Dei opera, noua & vetera amore fiunt, & facta sunt, ibi conc.2.num.2.

Amor quo Deus nos diligit omni ex parte infinitus est. in proprio San-

ctorum conc.1.feriæ 2.Penteco. nu.6.

Modus, quo amat nos Deus inexplicabilis est. in proprio Sanctorum cõc. 1.feriæ 2.Pentecost.nu.5.

Amor Dei potius est effectus, quam affectus, quia ei quem amat plurima confert beneficia. in proprio Sanctorum conc.2.diei sancti Pentecost.numer.23.

In amore Dei erga nos, considera quis est, qui diligit, & quem diligit, & quomodo diligit, vide & nota. in proprio Sanctorum.conc.1.feriæ 2. Pentecost.num.3.

Amor hic Dei erga nos nutricis erga suum infantem amori apprimè cõparatur. in dominicali dominica 2. post Pascha conc.2.num.5.

Amore tanto Deus nos diligit vt q̃tum in se est semper nobiscum velit esse: & si deest, nostra culpa est, qui tanquam ingrati ab illo fugimus, in proprio sanctorum conc.2.feriæ 2.Pentecost.num.13.

Cùm amor Dei sit vnus & immutabilis, cur aliqui singulariter ab ipso dilecti dicuntur. in Aduen.conc.2. Ioannis Euangelistæ.num.22.

Amor hic Dei, est cæterorum bonorum quibus eum quem diligit afficit, fons. in Aduent.conc.3.Ioannis Euangelistæ num.12. & in Dominicali dominica.5.post Pascha conc.1. num.2.

Deus puro nos amore amat, nulla vtilitatis mistione. in Aduent. conc.4. Ioannis Euangelistæ num.4.

Amor est omnium rerum, quæ in mundo sunt fortior, cum inuincibilẽ vicerit. in proprio Sanctorum conc.2. feriæ 2.Pent.num.12.

Amor Dei erga nos, quam immensus sit ex eis quæ pro nobis passus est, super omnia dignoscitur: de quo vide plurima in verbo, Passio Christi.

Deus tam immenso amore homines diligit vt locus in quo homo non est, solitudinem vocet. in Dominicali dominica.3.post Pentecost. concio.2. num.22.

§. *AMOR NOSTER ERGA Deum: & de amoris huius diuini effectibus, vi & efficacia.*

AMor noster erga Deũ, quas conditiones habere debet. In communi Apostol. conc. 3. nu. 12 vbi latè.

Amoris diuini quanta sit vis, efficacia, fortitudo, & potestas: & quam mirabiles effectus in his, in quibus residet, proferat. In proprio sanctorum conc. 2. diei sancti Pentecost. nu. 11. & in Dominicali dominica 17. post Pentec. conc. 2. num. 47. vbi latè. & 2. Quadrag. conc. de Passione n. 20. & 3. Quadrag. dominica Resurrectionis num. 29. & in Aduent. conc. 2. Ioannis Euãgelistæ. num. 11. vbi latissimè.

Amori & dilectioni Dei omnes & animæ, & corporis vires, denique totus homo inseruire debent. In Dominicali dominica 12. post Pentecost. cõcio. 1. num. 36.

Amor noster erga Deum inconstãtissimus est, cum amor quo ipse nos diligit sit firmissimus. 3. Quadrag. conc. in cęna num. 5. & 4. Quadrag. conc. in cœna num. 26.

Amor Dei consistit in hoc, quod posito Deo ex vna parte, & mundo ex alia, velit potius homo totum mundũ, quam Deum amittere. In Dominicali dominica 12. post Pentecost. cõc. 2. num. 17. vbi optimis Sacræ scripturæ exemplis id confirmat.

Vt Deũ homo amaret, ipsum Deus creauit, illud tamen cui minus homo incumbit est id, propter quod fuit conditus. In proprio sanctorum concio. 3. Assumptionis Beatę Mariæ, nu. 37.

Ne in amorem Dei feramur, singulæ pueriles etiam res nobis impedimẽto esse, lachrymandum est. In proprio Sanctorum conc. 2. diei sancti Pentecost. num. 3.

In amãdo Deum omnem vim, omnemque animum collocemus, magis quam in cognoscendo illum; cum maius meritum, nobis accrescat amãdo, quam intelligendo. In proprio sanctorum conc. 3. Trinitatis num. 23.

Amor hic diuinus quomodo depingendus sit. In proprio Sanctorum concio. 2. diei sancti Pentecost. nume. 11.

Amoris igne corda nostra combusta, vult Deus, vt in sacrificium illi offeramus. In proprio Sanctorum conc. 1. feriæ 2. Pentecost. nu. 2. & in Dominicali dominica 17. post Pentec. conc. 1. nu. 44. vbi latè.

Nos amore concitatos Deo seruire, & non coactos vult ipse Deus. In cõmuni vnius mart. cõc. 1. n. 21. vbi latè.

Qui diuini amoris sagitta vulneratus est, quiescere in creaturis nequit. In Aduent. conc. 2. Ioannis Euangelistæ num. 11.

Amor noster, erga Deum, ex operibus, debet dignosci. 1. Quadrag. conc. in cœna, nu. 21. & in communi Apostolorum conc. 2. num. 11.

Amorem Dei, cum timore eiusdem connectere oportet. In communi Virginum conc. 4. num. 2.

Eos qui, ob amorem Dei, aliquid in hac vita reliquerunt, non solũ, ipse in alia; sed in hac etiã vita, maximis muneribus afficit. In communi confess. non pótif. euang. ecce nos reliquimus omnia, &c. conc. 4. num. 19.

Quanto magis quis amat Deum, tãto magis, ab omnibus Deum amari vult. In Aduent. conc. 1. Ioannis Euãgelistæ num. 8.

Deum amore, cõplacentiæ diligere debemus: lætantes, & cõplacentes, qđ ipse infinita illa, quæ habet bona possideat: non tñ amore desiderij (quo proximũ diligere debemus) quia nihil ei deest, quod cõsequatur. In Dominicali domin. 17. post Pent. conc. 1. nu. 28.

Sicut impossibile est, vas aliquod, perfecte adimpleri; si tremens est & non quiescit: sic impossibile est humanum cor, amore Dei perfectè impleri, si inquierũ est, & mutabile. In Dominicali dominic. 17. post Pentecost. conc. 1. num. 41.

In omnibus virtutibus(saltim Cardinalibus)requiritur terminus: amor autem quanto magis, ac magis procēditur, tanto excellentior est. In Dominicali Dominica 17. post Pente conc. 1.nu.45.& conc.2.num.50. Et sic sine mensura, sine modo, & sine termino Deus est diligendus. Ibidem.

In amore Dei, perseuerantiā Deus exposcit. In Dominicali dominica 17. post Pent.conc.2.nu.43. sic iustorum præcipua cura, in conseruando hoc amoris igne, constituta debet esse. Ibi. nu.44.

Sicut Deus, omnia visibilia ꝑpter hominem creauit, & in ipsius amorē: ita homo, omnia sua opera, propter Deum, debet proferre & in sui tātum amorem. In Dominicali dominica 17. post Pentecost. conc.2.nu.45.

Amor Dei, potens est, ad id met operandum, quod in homine, mors factura erat. In Dominicali dominica 17. post Pentecost.conc.2. num.46.& in Aduent. conc.2. Ioannis Euangelistæ num.14.

Amor hic Dei est, veluti ignis, omnia comburens, & inflammans. Dominica 17. post Pentec.conc.2.nu.46.

Maximum fuit beneficium, in re tam facili, tanquam in manu nostra qualis amor est, gloriæ consequutionem, & diuinum cultum, nobis constituere. 3. Quadr. Dominica 3. feria 4. num.3.& 4. Quadr. feria 6. post Cineres num.12.& in proprio sanctorum, conc.2. diei sancti Pentec. num. 4. & ibi conc. 2. feriæ 2. Pentec.nu.13.& in Dominicali dominica 19. post Pente. conc.2.nu.26.

Vnum ex certioribus signis, quod charitas Dei, alicuius animæ insit, est, fecundissimo vtilitatis proximorum desiderio, flagrare. In proprio sanctorū conc.2. visitationis B. Mariȩ nu.21.

Amor est, quod præcipue, à nobis Deus exposcit: quia amor, amore rependitur. In proprio sanctorum conc. 3. feriæ 2. Pentecost. nu.12.

Amoris diuini, tanta est vis, vt faciat eum, in quo residet non solum, libenter se morti offerre, verum cā efficaci studio oppetere. In Dominicali dominica 4. post Pascha conc.2. nu.7.

Inter ea, quæ animas nostras, à peccatis tuentur, præcipuum est, amor. In Dominicali dominica 22. post Pente. conc.1.nu.2.

Aliqua, quæ huc spectant, vide verbo, charitas.

§. QVOD AMOR *noster erga Deum sit exiguus.*

AMorem nostrum, erga Deum, exiguū esse, colligitur; quia vix aut nūquam, Dei recordamur. in proprio sanctorum conc.1. diei sancti Pētecost. nu.9.

Et quia carentia Dei exigua nos afficit tristitia. In proprio sanctorū cōc. 1. diei sancti Pentecost. num.11.

Et quia maxima difficultate, & repugnantia quo Deus nos ducit fluimus. In Aduent.conc.2. Ioannis Euangelistæ num. 14.

Et quia parum dolemus, cum Deus offenditur. In Aduent.conc.1. Andreȩ nu.14.& in Dominicali dominica 4. post Pascha conc.2.nu.12.

Et quia veri amatores Dei, omnes quascunque facile superant, difficultates, ipsos quominus ad Deū accedant, impedientes. 1. Quadrag. feria 5. Resurrectionis.n.6.& 3. Quadrag. Dom. Resurrectionis nu.26.

Et quia quācunque rem quam propter Dei amorem, & seruitium facimus, maximam esse existimamus; cū Deus omnia quæ amore nostri passus est, modicum appellet. In Dominicali domin.3. post Pascha conc.1. nu.9. vbi latissimè.

Et quia vel minima hora, qua cum ipso in oratione, vel contemplatione, sumus, annum integrum esse, existimamus: cum ipsi Deo parum esse videatur, id quod cum nobis commoratur.

ratur. In dominicali dominica 3.post pascha conc.1.num.6.

Et quia vbi amoris diuini ignis est, semper omnique tempore hora est, proximo subueniendi. In dominicali domin.13.post Pentec. conc.1.nu.19.

Et quia minores effectus diuinus amor in te efficit, quam turpis, & inhonestus amor, in eis in quibus residet facit. 3. Quadrag. dominica Resurrectionis num.25.

Et quia ea tantum facere, pro eo volumus, ad quæ sub mortali peccato, tenemur: non verò plura. In Aduent. conc.2. Purificat. B. Mariæ num.11.

Et quia cum plurima propter temporalia, imò propter peccata supportemus; propter Dei autem amorem, nihil sustinere volumus. In dominicali dominica 6.post Pentec.1.conc.n.21.

Et quia qui verè amat, nō respicit, ad inconuenientia.3.Quadr.dominica Resurrectionis num.25.

§. *CIRCA ILLVD AMORIS Dei præceptum. Diliges dominum Deum tuum ex toto corde, &c.*

CONSIDERATIONES.

HOc præceptum, à beatis, in patria perfectissimè, firmissimè adimpletur, sed non tanquam præceptum, sed tanquam meritorum præmium. In dominicali dominica 17. post Pentecost.conc.1. num.25.

Hoc præceptū, in hac vita, nunquā vsquequaq; perfectè adimplemus. In dominicali dominica 17. post Pentecost.conc.1. nu.25.& in Aduen.conc. 2.Ioannis Euāgelistæ nu.17. vbi latè.

In hoc præcepto, cor est primum, quod à nobis Deus postulat. In dominicali dominica 12. post Pentecost. conc.1.num.28. Et licet ex alijs rebus, quæ cor non sunt: partem Deus exposcat, ex corde tamen, non partem, sed totum integrum exigit. Dominica 17. post Pentecost. conc. 1. num.34. Nec mirum cum homo qui vilissimus terræ vermiculus est, non nisi cum toto Deo contentus sit. Dominica 17. post Pentecost.conc.1.nu.35.vbi plura dicit grauib. referta sententijs:& conc. 2. sequenti nu.41.

In præcepto amoris Dei, ex toto corde iubemur vi omni studio, carnalia extinguere, & odio habere contendamus: & diuinum tantum amorem, amplectamur. In dominicali domin. 12.post Pentec.con.1.nu.30. vbi latè.

Si peccatū non esset, vt ipsum Deū ardentissimo amore prosequeremur, nequaquam amoris præcepto indigeremus. In dominicali domin.12.post Pentecost.conc.2.nu.23.

Hoc amoris Dei præceptum, in lege Euangelica nouo, ac maiori modo adimpleri debet. In dominicali dominica 12.post Pent.conc.2.nu.21.& in Aduent. conc.1. Andreæ nu.19.

In amoris mandato præcipitur, omnem animi virtutem, amori diuino subijcere, & hoc viriliter, & nō remisse. In dominicali dominica 12.post Pentecost. conc.2.nu.36.

Prima lex, quā Deus homini dedit, amoris fuit. In dominicali domin.12. post Pentec.conc.2.num.12. vbi latè.

Amoris præceptum, in lege etiam scripturæ Deus maximè cōmendauit. In Dominicali, dominica 12.post Pētecost.conc.2.nu.16.

Amoris hoc præceptum specialiter præceptum suum Deus appellat: & quare. In communi Apostolorū.conc. 1.num.21.

Amoris hoc præceptum singulariter probitatem benignitatem, quę Dei repræsentat. In communi Apostolorū conc.1.num.21.

Diligere Deum ex toto corde est, cor tuum non esse inclinatum, ad alterius rei quam ad Dei amorem. In dominicali dominica 17.post Pentecost. conc.2.nu.40. vbi etiam late explicat quid sit diligere ex tota anima, & ex tota mente.

Amoris

Amoris ratio clauditur in his duobus verbis, Deum, & tuum. In Dominicali dominica 12. post Pentecost. conc. 2. num. 25.

Deus à se ipso tantum amari potest vt amari dignus est. In Aduen. conc. 2. Ioannis Euangelistæ num. 18.

§. *RATIONES AD homines in amorem Dei inflammandos, & ad dilectionis Dei præceptum adimplendum commouendos.*

PRima ratio. Deum ardentissimo amoris affectu dilige, quia Dominus tuus, & Deus tuus est. In Dominicali dominica 12. post Pentec. conc. 2. nu. 25. & dominica 17. conc. 1. nu. 33. & conc. 2. sequenti num. 32. Et magis tuus est, quã tuus pater, aut filius, aut vxor. In dominicali dominic. 12. post Pent. conc. 2. num. 31. Et adeò tuus est, vt homo factus sit propter te: ibi. nu. 32. Quã vehementer nos in Dei amorem, hoc beneficium impellat, vide incarnatio. Et in dominic. fer. 4. in Litaniis maioribus, conc. vna, num. 11.

2. Ratio. Quia si ad diligendum amicitię rationem habeas, nullius, (quam Dei) amicitiæ signa euidentiora vnquam extiterunt. In communi Apostolorum conc. 2. num. 18. & in Aduent. conc. 4. Ioannis Euangelistæ num. 2. latissimè & ex professo.

3. Si tamen alterius erga te amorẽ spectes. Deum ipsum (qui summũ bonum est) te maximo amore prosequi inuenies. In dominicali dominica 17. post Pent. conc. 2. num. 32. Hoc argumentum latè prosequimur supra §. Amor Dei erga nos: vbi plura selecta inuenies.

4. Si verò eximia bonitatis, & pulchritudinis species apud te amorẽ promeretur, quis vnquam immensam illam Dei pulchritudinem, & bonitatem valebit mente & cogitatione cõprehendere? Dominica 1. Aduentus conc. 2. num. 2. vbi latè.

5. Si vero beneficia spectas, nullius (quam Dei) beneficia maiora sunt. In Dominicali dominic. 17. post Pentec. conc. 1. nu. 40. & in dominicali dominica 2. post Pentec. conc. 2. num. 17. & dominica 22. post Pentecost. conc. 2. num. 39. vbi latè.

6. Si amare eum desideras, qui tibi familiarissimus esse debet, nullus, magis tua conuersatione gaudere, quam Deus significauit. In Aduent. conc. 4. Ioannis Euangelistæ. num. 10.

7. Si autem tuum amorẽ pretio emi vis, quis maius pro illo pretium impẽdit quam qui pro ipso vitam æternam pollicetur? 3. Quadr. dominica 3. feria 4. num. 30. & 4. Quadr. feria 6. post cineres num. 12. & in proprio sanctorũ conc. 2. diei sancti Pentecost. nu. 4. vide de hoc plura verbo, gloria.

8. Quod si tantũ eum qui vehementer tuum amorem extorserit, diligere vis, nullus potentius Deo id à te extorquet, vt probat in dominicali domin. 17. post Pentec. conc. 2. num. 36.

9. Si verò timore perterritus, & pœnis coactus, ad diligendum commoueris, Deus ingentes, & æternas miserias tibi, si illũ non dilexeris minatur. 1. Quadr. dominica. 1. feria 3. nu. 11. & 3. Quadragesi. dominica. 2. feria 5. nu. 31. & in Dominicali dominica 3. post Pascha conc. 1. nu. 21. vide de hoc plura verbo, infernus.

10. Si etiam stimulos, ad diligendum tibi addet, cognoscere, aliquem paratum esse tibi in necessitatibus subuenire, Deus tanto desiderio nostris necessitatibus subueniendi flagrat; vt etiam non poscentibus, præbeat, & non interrogantibus obuiam exeat. In Dominicali dominica 3. post Pascha conc. 2. numero 14. Et in conferendis beneficiis Deus nos præuenit. 4. Quadragesi. dominica quarta feria quarta, numero 23. Et semper maioribus necessitatibus occurrit. 2. Quadragesi. feria 2. Resurrectionis nume. 15. Et promptissimè suorum neces-

sitatibus subuenit, in Domin. dominica 23. post Pentecost. conc. 2. num. 61.

11. Si tamen eum amare desideras, qui te possit defendere, Deus diligenter amicos suos defendit. 3. Quadrag. Sabbatho post Cineres num. 22. & in Aduent. dominica 1. post Epiphaniã conc. 2. nu. 4. Adeò vt qui Deum diligit, & ei seruit neminem timere debeat. 3. Quadrages. Sabbatho post Cineres nu. 28. Nec indigeat multis armis ad se protegendum. Ibi num. 30.

12. Et quia si parentem qui corpus tantum tibi dedit, debes diligere, quãto magis Deum, qui non solum te condidit; sed te etiam nunc conseruat. In Dominicali dominia 17. post Pentecost. conc. 1. numero 32. & dominica 3. Aduentus conc. 2. numero 9. vbi latè.

Et ipse animam tuam creauit; & vltra hæc omnia, gratuitum etiam esse tibi dedit. dominica 17. post Pentec. conc. 2. num. 37.

13. Et quia amor Dei omnibus virtutibus formam præbet. Vide & nota rationem in Dominicali dominica 17. post Pentecost. conc. 2. numero 48. Et sine ipso nulla ex virtutibus, simpliciter, & absolutè vera virtus est. dominica 12. post pentecost. conc. 2. numer. 35.

14. Quia amor Dei, & proximi est præcipuum Christiani munus. 1. Quadrag. conc. septuagesimæ num. 24.

15. Quia amore magis, quam alia virtute, similes Deo reddimur. 2. Quadrag. feria 6. post Cineres. nu. 18.

16. Quia amor est res magis in potestate nostra, quam aliæ, constituta: vide, & nota. 3. Quadrag. dominica 3. feria 4. num. 30. & 4. Quadrag. feria 6. post Cineres. nu. 12. & in proprio sanctorum conc. 2. diei sancti penteco. nume. 4. Quod ergo hanc rem tam facilem, facere nolimus magna confusio nostra est. Et ob id si tristari posset Deus, maxima afficeretur tristitia. In proprio sanctorum conc. 2. diei sancti pentecost. numero 5.

17 Quia amor nos vnit Deo. In cõmuni Virginum conc. 4. num. 6.

18. Quia ad amoris præceptum adimplẽdum, Deus sufficientissima semper auxilia præbet. In communi Apostolorum conc. 1. num. 11.

19. Quia omnia omnium virtutum præcepta diriguntur ad amorem Dei, & proximorum, tanquam in suum finem: vide & nota in communi Apostolorum conc. 3. num. 9.

20. Quia amor diuinus, omnia facit suauia, & facilia. In proprio sanctorum conc. 1. diei sancti pentecost. nu. 16. & ibi conc. 2. num. 9. Et nume. 16. vbi latè.

21. Quia amor Dei vim, & vigorẽ tribuit bonis operibus, quæ in eius seruitio fiunt. In dominicali dominica 12. post pentecost. conc. 2. num. 34. Est enim amor sicut cifra Arithmeticæ. ibi num. 35.

22. Quia pro nobis Deus proprium sanguinem fudit. In dominicali dominica. 4. post Pascha conc. secunda numero 5. Et animam suam posuit pro nobis. in eadem dominica conc. 1. num. 9. de quo vide plura verbo passio Christi.

23. Quia hanc excellentiam amor Dei inter alias virtutes habet: quod cum aliæ virtutes te hominẽ efficiant, hic tamen amor, Deum te reddit. In dominicali dominica 17. post pentec. conc. 1. num. 31.

24. Quia magna miseria est te affectionem, & amorem erga vineam, erga pallium, & calceum habere, & erga illum Deum qui gloriæ infinitæ, atque immensæ bonitatis est, nullam affectionem in te sentire in dominicali dominica 17. post Pentecost. conc. 1. num. 31.

25. Quia vt Deus in sui amorẽ nos inuitaret, ex amantissimo Redemptionis beneficio nomen ipse Deus accepit. In dominicali dominica 17. post pentecost. conc. 2. num. 35.

26. Quia sicut quibus naturalis locus est aer, & piscibus aqua: sic proprius hominis locus est Deus. In dominicali dominica. 12 post pentecost. conc. 20. num. 28. vbi ex professo.

27. Et quia amor est res, cum qua rationalis creatura suo creatori potest saltim similitudine quadam debitum soluere, & ei correspōdere. In proprio sanctorum conc. 1. diei sancti Pentec. nu. 7. & feria. 2. Pentecost. conc. 4. nu. 7. Quia amor amore rependitur. In ꝓprio sanctorum feria 2. Penteco. conc. 2. num. 12.

28. Quāuis plurimæ sint viæ, vt mūdum fugiamus; vna tantum, amoris scilicet, est vt cęlum ingrediamur. In Aduent. conc. 3. Andreæ. num. 6.

Accommodare hic possunt septuaginta, & nouem rationes, quas verbo, peccatū. §. Rationes, &c. accurate collegimus ad deterrendos homines à vitiis, & Dei offensis quæ etiam prodesse possunt per locum à cōtrario ad homines in amorem Dei impellendos.

§. DE AMORE PROXIMORUM, & de illo præcepto. *Diliges proximum sicut teipsum.*

AMor quem erga proximos habemus ex operibus debet dignosci 1. Quadrag. conc. in cœna nu. 21. & in communi Apostolorum conc. 2. n. 11.

Amare proximos debemus non tātum verbis sed operibus: nam amor si ne operibus non sufficit. In Aduent. conc. 1. Andreæ nu. 21. & in ꝓprio sanctorum conc. 1. diei sancti Pentec. nu. 13. & in cōi Apostolorū conc. 2. n. 11.

Principalis amor proximi est illum ad Dei seruitium adducere, & propter hoc nihil intentatū relinquere. 3. Quadrag. dominica. 3. feria 3. num. 4.

Veri amatores proximi alter alterius onera, & imperfectiones portare debent. In communi Apostolorum conc 2. num. 12. vbi ex professo.

Amor proximorum non est diuersus ab amore Dei, sed idem; cū finis in illo Deus sit. In dominicali, dominica 12. post Pentecost. conc. 1. nu. 31.

Amorē, & vnitatē inter vniuersas res mūdi (pcipue inter homines) Deus ptendit: & quare. 2. Quadr. feria 6. post Ciner. nu. 2. vbi ex professo, & 3. Quadr. feria 6. dominicæ Passionis in n. 37.

Hunc amorem fraternitatis summè inter cætera Deus commendauit. In Aduent. dominica infra octauam Natiuitatis conc. 2. num. 27.

Amor proximorum est signum quo in lege gratiæ oues Dei cognoscūtur. In Aduent. dominica infra octauā Natiuitatis conc. 2. num. 28.

In amore proximorum, & nō in aliis virtutib. perfectio Christiana sita est. 1. Quadr. conc. in Cęna nu. 15 & 4. Quadrag. fer. 6. post Cineres. num. 10.

Amor proximi, & concordia cū ipsis est vna ex rebus, quę gratiores sunt Deo. 1. Quadr. conc. in Cęna nu. 12. & 2. Quadr. fer. 6. post Cineres num. 2. & 3. Quadr. fer. 6. dominicę Passionis numme. 37. & in Communi Apostolorum conc. 4. num. 11. & in proprio Sanctorum conc. 1. Incarnationis nume. 10.

Amare proximos, etiam inimicos semper Deus præcepit. 2. Quadrages. fer. 6. post Cineres num. 9.

Amor proximi est signum amoris Dei. 3. Quadrag. fer. 6. dominicæ Passionis nu. 38.

Quia homo mensurabilē habet bonitatem ideo mēsuratur eius dilectio: scilicet vt eum diligas sicut te ipsum. in dominicali dominica. 17. post Pentecost. conc. 2. num. 50.

Amorem proximorum nos docuit Deus in modo, quo omnia creauit. 4. Quadrag. fer. 6. post Cineres. num. 17.

In amore proximorum ordo est necessario seruandus. in dominicali dominica 12. post Pentec. conc. 1. nu. 40.

Ad amorem proximorū exhortatio optima in communi Apostolorū cōc. 1. nu. 4. vbi latissimè. & ibi conc. 2. nu. 2. & ibi conc. 4. nu. 10.

Ad amoris proximorum præceptũ adimplendum Deus sufficientissima semper auxilia præbet. in Communi Apostolorum conc.1.num.11.

Amoris nostri erga proximos exẽplar,& regula esse debet amor Dei erga nos. in Communi Apostolorum. conc.1.num.23.& ibi conc.2. num.4. & in Aduent. Dominica 6. post Epiphaniam conc.3.num.2.

Sicut Christus nos dilexit, non propter nostra, sed propter nosmetipsos, ita proximos diligere debemus, nõ ꝓpter ipsorum bona temporalia, sed ꝓpter ipsos. in Cõi Apostolorum conc. 2.nu.8.vbi late. Vix autem reperitur qui proximum diligat, nisi quãdo vtilitatem ex eo ducere intendit. in Aduent. Dominica 6. post Epiphaniam conc.2.n.9.& in dom.dominic.17.post Pentecost.conc.2.num.52.vbi latè.

Quantum Deo placet, vt homines sese inuicem diligant, vel ex eo colligitur quod Deus præfixit hominibus septem Decalogi præcepta erga proximum,& tria tantum erga se.in dominicali, dominica 17. post Pentecost. conc.2.num.54.vbi ex professo.

In proximi amore tota lex includitur:& quam feruenter proximos diligere debemus.in Aduent.conc.3. Andreæ.num.7.

Verus amor proximi ex amore Dei nascitur.dominica 2. Aduent.conc.4. num.3.

Sic amare proximos debemus, vt ipsorum necessitates non alienas, sed proprias æstimemus.dominica 2. Aduentus.conc.4. num. 2.circa hoc vide plura in verbo, Charitas.

Vt nos inuicem amore Deus coniungeret, venit in mundum. dominica 4. Aduentus conc.1.nu.8.

Hic amor, & virtus proximorum multo magis in primitiua Ecclesia, quam nunc erat. In Aduent.dominic. 6.post Epiphaniam conc.3.num.3.

Amor proximorum adeo est Deo gratus, vt iniurias, quæ proximis inferũtur magis quàm q̃ sibi fiunt Deum persentire sacra scriptura significet. In Aduen.dominica 6.post Epiphaniam conc.3.num.4.

Impossibile est vbi superbia inanisque propria æstimatio est, verum proximorum amorem, & veram pacem esse. In Aduent.dominica 6. post Epiphaniam conc.3.nu.6.

Ad amorem inter proximos conseruandum, oportet nos inuicem honoribus præuenire. In Aduent. dominica 6.post Epiphaniam conc.3.num.7.

Perfectus amor proximorũ est non expectare vt proximus ad aliquam sibi opem ferendam ardenti studio, atque importune obsecret. In dominicali, dominica 4.post Pentecost.conc.2. num.28.

Aliqua quæ ad hunc locũ spectant, vide verbo, charitas,& verbo misericordia.§.contra immisericordes, & crudeles erga proximos,& verbo, inimicus.§.inimicorum dilectio.

§. AMOR PROPRIVS.

AMor proprius, fundamentũ plurimorum scelerum est. In communi vnius mart. Euang. Amen dico vobis conc.1.n.19.& ibi conc.3. n.10.

Amorem proprium vincere curare debemus.in cõi vnius mart. Euangel. Amen dico vobis conc.3.numer.11.

Amor proprius est errorum causa. In dominicali dominica 6.post Pentecost.conc.1.num.43.

Amor proprius est vnum ex maioribus malis, quæ nobis ex peccato prouenerunt. In Aduent.dominica 4. post Epiphaniam conc.1.nu.2.

Amor proprius facit, vt omnia, quę volo & diligo, propter me ipsum velim,& amem, me ipsum finem constituendo. In Aduent. dominica 4. post Epiph.conc.1.num.4.

Seruire Deo nolle, nisi in iis quę tibi grata, suauia, & non difficilia sunt, ex amore proprio dimanat. In Aduen.

Dominica 4. post Epiphaniam conc. 1. num. 6.

Amor proprius quamdiu rationis, & diuinæ legis terminis septus est, nõ est malus, sed bonus 4. Quadra. conc. septuag. num. 6.

Annæ laudes, Vide in communi sanctarum mulierum conc. 1. à n. 28. vsque ad finem.

ANGELVS.

Angeli nomen quid significet 2. Quadra. conc. quinquag. num. 53. & in proprio sanctorum cõc. 3. incarnationis num. 10.

Angeli nos illuminãt, diuino amore inflammant, atq; à quam plurimis imperfectionibus nos expurgant. In proprio sanctorum conc. 4. dedicationis Michaelis, num. 29.

Angelis Deus sæpe facultatem concedit, vt nos corporalibus afflictionibus puniant: & quare. In proprio sanctorum conc. 3. dedicationis Michaelis, num. 24.

Angelus propinquior Deo magis participat bonitatem Dei. In proprio sanctorum con. 1. B. Mariæ ad Niues, nu. 29.

Angeli plurima redemptoris nostri mysteria vsque ad Apostolorum prædicatio em ignorarunt. In proprio sanctorum conc. 2. Inuentionis Crucis num. 4. & in Aduent. con. 2. Ioannis Euang. nu. 26.

Angeli maxime lętantur in conuersione peccatoris. In proprio sanctorũ conc. 2. Natiuitatis B. Mariæ nu. 23.

Angeli magno cum labore cęlesté beatitudinem compararunt. In proprio sanctorum conc. 5. dedicationis Michaelis nu. 11. vbi ex professo.

Angelorum præcipua excellentia est Dei præcepta velociter exequi 2. Quadr. Dominica 1. feria 6. num. 13.

Angeli fuerunt creati in gratia. In proprio sanctorum conc. 3. dedicationis Michaelis, num. 4.

Angeli alis depingũtur quia ad bonum nostrum perficiendum volant. In proprio sanctorum conc. 2. dedicationis Michaelis num. 33.

Angeli nõ occupant locum. In proprio sanctorum conc. 3. dedicationis Michaelis num. 2.

Angeli in fide incarnationis Iesu Christi creati sunt. in ꝓprio sanctorũ, conc. 3. dedicationis Michaelis nu. 5.

Angelorum peccatum quale fuerit. In proprio sanctorum conc. 3. dedicationis Michaelis n. 8. vbi ex professo.

Pugna inter Angelos bonos, & malos: & circa quam materiam fuerit. In proprio sanctorum conc. 3. dedicationis Michaelis num. 10.

Nunc etiam certant quotidie super animabus nostris: ibi nume. 19.

Victoria Angelorum bonorũ, quæ fuit. In proprio sanctorum conc. 3. dedicationis Michaelis. num. 13.

§. ANGELORVM CVSTODIA.

Angelos in nostri custodiam à Deo deputati, quam maximum est Dei beneficium. In proprio sanctorum conc. 2. dedicationis Michaelis num. 34. vbi late.

Angeli efficacius nos custodiunt post Christi Aduentum. In proprio sanctorum conc. 2. dedicationis Michaelis num. 28. vbi ex professo.

Tantus est in Angelis salutis nostrarum animarum zelus, vt respectu nostri contendere inter se dicantur. In proprio sanctorum conc. 2. dedicationis Michaelis num. 36.

Angeli custodes orationes nostras ad Deum deferunt: & quare. In proprio Sanctorum conc. 2. dedicationis Michaelis num. 31.

Angeli, quam in promptu sint ministerio seruorũ Dei. in proprio Sanctorum conc. 2. dedic. Michaelis nu. 30. & 32. Et quam diligẽter in principio, medio, & fine nostrorũ operum, & totius vitæ nos iuuant. Ibi nu. 33.

Sicut singuli homines singulos habent Angelos in custodiam: ita singulos etiam habēt diabolos aduersarios ad virtutis exercitationem. In proprio Sanctorum conc.3. dedic. Michaelis. num.29.

Angeli sæpe nos à magnis periculis non eripiunt, quia sumus maximi peccatores: vultque Deus vt hac ratio ne purificemur. In proprio Sanctorū conc.2.dedic. Michaelis. num.32.

Angelus animę, cuius custos est bonum nimis zelat. In proprio Sanctorum.conc.4.dedic. Michaelis.nu.32.

ANIMA.

Anima de Deo, tantum, & non de rebus temporalibus curet. 3. Quadrag. Dominica in Passione feria 4.num.39.

Anima nostra, est Helena, pro qua Deus, & dæmon, cęlum, & infernum totis viribus digladiantur, & pugnāt. 4.Quadrag. Dom.3. nu.2.& 10.

Anima Deo, & nō diuitijs, nec gloria humana, nec voluptatibus aliis huius seculi satiatur. 1. Quad. Domini[illegible] 3.feria 6.nu [illegible] Aduent.conc.4. [illegible] Euangelistę.nu.26. & 1.Quadrag. Dominica in Passione, feria 2. nu.18.& secundo Quadrag. Dominica 3.feria 6.nū.33.& in communi Sāctarum mulierum conc.1.num.2. vsque ad 10.& ibi conc.2.num.6.& ibi conc.4.nu.2. & in proprio Sāctorum conc.4. visitationis B. Mariæ.nu.22.

Animæ quā parua cura habeatur, & quam maxima aliarum rerum temporalium etiam minutissimarum. 2. Quadrag. Dominica 3.feria 4.nu.2.

Anima, lethali culpa sauciata quā deformis sit, vide in verbo peccatum vbi plurima, q̄ huc spectant inuenies.

Animarum curam habere quā graue sit pondus. 1. Quadra. Dominica 2. feria 4. num.14. de quo vide plura in verbo prælatus, & prælatura.

Anima Christi, Vide Christus.

Inter animam & corpus nostrum continuum est, & erit bellum. In proprio Sanctorum conc.4.assumptionis B. Mariæ nu.20. vbi optime.

Animarū tanta dignitas est, vt vnaquæque illarum ab ortu Natiuitatis habeat Angelum in sui custodiam deputatum. In proprio sanctorum conc. 1.dedic. Michaelis num.34.

Et omnes Hierarchiæ salutem animarum nostrarum curent. 1. Quadra. Dominica 3.num.8. ipse tamē homo est, qui eam paruipendit. ibidem.

Anima iusti: vel anima quæ est in gratia, quam illustris, &c. sit, vide iustus. §. iustorum excellentiæ, & dignitates, vide etiam verbo, gratia.

Ne animam peccato inficias, & cōspurcees, vide rationes ex omnibus Authoris operibus in verbo peccatum à nobis collectas.

Nil præter Deum animæ vacua implere potest, vide & nota, Dominica 3. Aduentus conc.3. num.10.

Animæ dignitatem nulla creatura naturaliter potest cognoscere. Dominica 3. Aduentus conc.5.nu.10.

Deus tantum in animam illabi potest non Angelus, nec dęmon. In communi Virginum conc.4.num.6.& 2. Quadrag. Dominica 3.nu.9.& in proprio sanctorum con.3. feriæ 2. Pentecost. num.14.

Animam nostram quantum Deus æstimet, & amet. In Aduent. conc.1. Thomæ.num.21.

Animæ pericula super omnia timēda. In Aduent.conc.3. Thomæ nu.3.

Cum animam nostram alteri quā Deo damus, non solum iniusti, sed etiam proditores sumus. In Dominicali Dom. 5. post Pent.conc.2.nu.12.

Animam, rem ita pretiosam, vili quodam pretio mutare maxima commiseratione dignū est, in Dominicali Dominica 5. post Pente.cōc.2.n.14.

Si animam vili pretio vendidisti, scito quod quam diu in hac vita es, pessimam illam venditionem dissol-

uere

dere potes, in dominicali dominic. 5. post Pentecost. conc. 2. num. 17.

Anima nostra est viuum Dei templum. In Dominicali dominic. 9. post Pentecost. conc. 2. num. 32. & 38.

§. ANIMÆ SALVS.

ANimæ salus plurimi facienda, si quidem tanti Deo stetit. In Dominicali dominic. 2. post Pasch. conc. 2. n. 23. Et quia pluris æstimauit Christus animam tuam, quàm sanguinem suum, quãdoquidem illum pro ea abũdantissimè effudit. Ibidem. Et quia vna ex præcipuis Dei intentionibus est animarum nostrarum saluti vigilare, & illam custodire. 1. Quadrag. dominica 3. nu. 2. Et quia instantissime diabolus illam expugnare contendit. Ibidé, nu. 8. cum hoc tamen multi sunt, qui maiorem iumentorum suorum, quá animarum suarum curam gerunt. In Dominicali, dominica 16. post Pentecost. conc. 2. num. 35.

Pro animæ salute eam tantum diligentiam, quã pro rebus temporalibus adhibetis Deus exposcit, in communi Sanctarum mulierum conc. 3. nu. 19. & in Aduent. dominica 1. Aduentus conc. 5. num. 17.

Hanc animæ salutis diligentiam operatur Spiritus Sanctus in anima inhabitans. 3. Quadrag. dominica 4. feria 4 num. 29.

Qui salutis suæ animæ hanc habet diligẽtiam: vnum ex maximis signis, quod Deus in ipso habitat, obtinet. 3. Quadrag. dominica 4. feria 4. nu. 29.

Ad animæ saluti pertinentia diligẽter, vt oportet tractandi, obsurdescere mundo debemus. 3. Quadra. dominica 4. feria 4. num. 28.

Quæ ad animæ nostræ salutem spectant non differenda: sed ꝑtinus summa diligentia, & solicitudine tractanda sunt. 3. Quadrag. dominica 4. feria 4. num. 25. & dominica Passionis frequenti feria 5. num. 3.

Animæ salutẽ reliquit Deus in nostra voluntate. 1. Quadrag. dominica 1. feria 6. num. 14.

Animarum nostrarum salus per excellentiam dicitur Dei opus. 3. Quadr. dominica 4. feria 4. num. 17.

Circa animæ salutem quam maximam curam, & diligentiam adhibeát iusti. 1. Quadrag. dominica. 3. feria 4. num. 4. & 2. Quadrag. dominica 4. feria 4. nu. 32. & in Aduent. conc. 4. Epiphaniæ, num. 18.

Contra eos qui animæ saluti spectãtia pigrè tractant, vide pigritia.

Nostræ salutis punctus consistit in hoc quod ad voluntatem, & beneplacitum Dei continuo incedamus, & ab eos nos gubernari permittamus. In dominicali dominica 4. post Pentecost. conc. 2. nu. 17. & 25.

Animæ salutem parũ æstimamus, quia tantum cum ipsius dispendio à corporalibus laboribus liberari cupimus. In Dominicali dominica. 8. post Pentecost. conc. 2. num. 25.

D. Antonij laudes. In communi Doctorum conc. 4. per totã concionem.

ANTICHRISTVS.

ANtichristus Babyloniæ nascetur, ex tribu Dan. in Dominic. dominica 24. post Pent. conc. 2. nu. 3.

Tribulatio Ecclesiæ Antichristi tẽpore durabit trib. annis, & dimidio. in dominicali dominica 24. post Pentec. conc. 2. num. 27.

Antichristus miraculis coruscabit. In Dominicali dominica. 24. post Pẽtecost. conc. 2. num. 4.

Antichristus erit ditissimus. In Dominicali dominic. 24. post Pentecost. conc. 2. num. 8.

Antichristi tpe Iudei ad Christianã fidé conuertentur. In Domi. dominic. 24. post Pentecost. conc. 2. num. 12.

Cur Deus permittet maximam illam, in Ecclesia Dei, tẽpore Antichristi, perturbationem. in Dominicali

Dominica 24. post Pent.con.2.nu.16.

Apostasia, à religione, vide religio: à fide, vide, fides, & hæresis.

APOSTOLVS.

CVm vniuersum orbem ad suam obedientiam redigere Apostolorum ministerio Christus voluerit, in Apostolatum rudes, & priuatos piscatores elegit: vt admirabilem suam potentiam, & infinitam sapientiam magis ostẽderit: & humanam superbiam euerteret. In Aduentuali conc.4.Andreæ num.6.vbi latissimè, & Dominica 2.Aduentus conc.1. num.33. & in Aduen.conc.1.Thomæ nu.4.& conc. 2.Thomæ num.3.& ibi conc.2. Ioannis Euangelistæ nu.29.& in proprio Sanctorum conc.1.Philippi, & Iacobi, num.30.& in Aduent.Dominic.6. post Epiphaniam conc.2. num.14. & conc.3. nu.18. & in Dominicali Dominica infra octauam Ascensionis conc.2.num.16.& nu.22.

Apostolorum admirabilis authoritas eis à Christo concessa ostenditur. in Dominicali dominica in [illegible]

Apostolorum prædicationis efficacia quam magna fuerit, & quod descẽsui Spiritus sancti sit tribuenda, in proprio Sanctorum feria 3. Pentecos. conc.2.nu.11.vbi latè.

Apostolus, & Apostolicum munus vide concionator, & concio.

APPETITVS, PASSIONES, & affectiones hominis.

APpetitus & affectio quid.2.Quadra. Sabbath.post Dom.3.nu.4.

Vna ex præcipuis sanctorum exercitationibus fuit humanis appetitibus, non solum illicitis, verum, & licitis resistere. In communi vnius mart. Euan. si quis vult venire, &c. conc.2. num.12.& in communi vnius marty. conc.2. num.10.

Vt Spiritus sanctus nobis inhabitet, appetitibus nostris nos exuere debemus. In cõi confes. non Pont. Euã. ecce nos reliquimus, &c.con.4.nu.13.

Passiones nostras & prauas affectiones ab animis nostris euellere diligẽtissime curandum est.3.Quadr.Dominica 4.feria 3.nu.26.

Passiones prauæ nos excæcant, & cæcutire faciunt.3.Quadra. Dominica 4.fer.3. num.20. & in Dominicali Dominic.3.post Pascha.conc.3.nu.6.

Quando te Passionum tuarum impetu ferri Deus finit grauissimum sumit de te supplicium. 3.Quadr.Dominica 4.feria 3.nu.31.

Passiones nostræ rationis fræno, & pœnitentiæ stimulo sunt frẹnandæ, in communi vnius marty. Euang. si quis vult venire post me, &c. cõc.3.nu.15.

Passiones carnis nos abnegasse, quãdo, & quo signo cognoscemus. In cõmuni vnius mart. Euang. si quis vult venire post me, &c. conc.3. num.18. vbi latè.

Si Angelis in cœlo similes esse cupimus totis viribus contendamus à carnis passionibus minime gubernari. In Dominicali, Dominica 17.post Pentec.conc.1.nu.14.

Animi affectus sæpissime nobis sunt impedimento, nè verum iudicare possimus. Dominica 2. Aduentus conc.1.num.23.

Sensualitas semper repugnat, & occasiones quærit ne Deo obtemperemus. 1.Quadrag.Dominica 4.feria 6. num.19.

Hisce sensualitatis motibus, & appetitibus resistere, quam sit difficile.3. Quad.Sabbatho post Domin.2.nu.8.

Voluntas propria abnegãda, vt cũ Christo glorificemur. In communi vnius mart. Euang. Amen dico vobis conc.3. nu.16.

Voluntas propria renuncianda est priusquam quis se Deo in sacrificium offerat. In comm. vnius marty. Euan. Amen dico vobis conc.3. nu.19.

Qui

Qui appetituum, & passionum suarum viam sequitur, Christum sequi non potest. In Aduen conc. 2. Ioannis Euangelistæ. num. 4.

Homo non est, qui non ratione, sed passione ducitur. In Aduen. conc. 2. purificationis Beatæ Mariæ nu. 18.

Cum appetitus nostros compescimus, debitum quod nobis debemus persoluimus. In Dominicali dominica 22. post Pentec. conc. 2. nu. 32.

Amplificabitur hic locus ex verbo caro. §. carnis rebellio. & §. carnis mortificatio.

Arbitrium hominis, vide liberum arbitrium.

Arrogantia, vide, superbia.

ASCENSIO CHRISTI.

AScensionem suam in celũ, Christus peregrinationem appellat: quia ab hominibus recedebat, in quorum emolumentum venerat. Vide & nota in cõmuni confes. pontif. Euang. homo quidã peregre, &c. conc. 2. n. 4.

Ascensionis Christi in cœlum vberes fructus, & maxime, quæ inde nobis proueniunt vtilitates. Vide in proprio sanctorum conc. 2. Ascensionis à nu. 2. vsque ad 21. & præcipue n. 9. vbi latè: & conc. 3. sequenti num. 26.

Ascensionis mysterium admirabile. In proprio sanct. cõc. 2. Ascẽ. nu. 14

Ascensio Christi quanta cœlestium spirituum lætitia, & iubilo fuit celebrata. In proprio sanctorum conc. 2. Ascensionis num. 29.

Ascensio Christi in cœlum quibus, & quam stupendis miraculis fuit illustrata. In proprio sanctorum conc. 3. Ascensionis num. 25.

Ascensio Christi firmat nostram spem: quia si huius diuini capitis mẽbra viua sumus, tandem cum ipso copulabimur. In proprio sanctorũ conc. 3. Ascensionis nu. 38.

Ascensionis triumphus gloriosus consideratur. in proprio Sanctorum conc. 4. Ascensionis num. 17. vbi latè.

Aßentator, vide adulator.

Attentio in oratione, vel concione, vide oratio, vel concio.

AVARITIA.

AVaritia plurimorum malorum fons, & ostium est 4. Quadrag. Dominica 2. feria 6. nu. 26. & in communi confess. non pontif. Euang. ecce nos reliquimus, &c. conc. 1. nu. 24. & in proprio sanctorum con. 1. Matthæi nu. 5. & in Aduent. conc. 2. purificatio nis B. Mariæ. nu. 15. & in Dominicali Dominica 14. post Pentecost. conc. 2. nu. 1. & 10.

Auaritia iustitiæ ministros peruertit, & sic rempbulicam perdit. 2. Quadrag. Dominica 1. feria. 1. nu. 27.

Auaritia cogit homines plurima mala facere 1. Quadrag. Dominica 4. feria 2. nu. 6. & 4. Quadrag. Dominica in Passione feria 6. nu. 9.

Auaritia in Ecclesiasticis summè execrabilis est. 3. Quadrag. dominica in Passione feria 6. nu. 18. & in Dominicali dom. 8. post Pent. conc. 1. nu. 8.

Auaritia vt in plurimum cum superbia est coniuncta. In communi cõfess. non põtif. Euang. ecce nos reliqui mus omnia, &c. conc. 1. nu. 24.

Auaritia efficit homines tyrannos, ac crudeles. In proprio sanctorũ conc. 1. Matthæi. nu. 7.

Auaritia est morbus ferè incurabilis: quia tempore & ætate, quibus alia vitia frenantur, hoc crescit. In proprio Sanctorum conc. 1. Matthæi nu. 9. Et quia laboribus & ærumnis, quæ alia vitia mederi solent, auaritia crementum suscipit. Ibidem. nu. 10. & in Dominicali dominica 8. Post Pentec. cõcio. 1. nu. 4.

Auaritiæ vitio sanctis consideratio nibus mederi possumus: & quibus. In proprio Sanctorum. conc. 1. Matthæi. num. 11.

Quã difficulter cor auaritia oppres

sum curetur. In Dominicali Dominica 16. post Pentec. conc. 2. nu. 38.

Auaritiæ morbus omnes cuiusque status, & códitionis inuasit. In Dominicali dominica 16. post Pentec. conc. 2. num. 40.

Auaritia hominē maximè inquietum reddit. In Dominicali Dominica 8. post Penteco. conc. 1. nu. 5.

Amplificabitur hic locus ex verbo diuitiæ, bona temporalia, & eleemosyna.

AVARVS.

Auari miseria, & vilis seruitus cōsideratur, & detegitur. In communi conf. potif. Euang. Homo quidam peregrè, &c. conc. 2. num. 9. & in communi Sanctarum mulierū conc. 2. nu. 5. & in proprio Sanctorū. conc. 2. S. Matthiæ. nu. 12. & ibi. conc. 2. Trinitatis. nu. 7. & in Dominicali Dominica 14. post Pentecost. conc. 1. nu. 38. & conc. 2. nu. 19.

In auaros comminationes Dei stupendę. 1. Quadrag. Dominica 4. num. 22. & in proprio Sanctorum. conc. 1. Matthæi. num. 7.

Auari nomen habuit primus qui fuit inter homines præscitus. 2. Quadrag. Dominica 2. fer. 6. nu. 30.

Auaros diuitijs suis non frui Deus in pœnam huius peccati permittit. 4. Quadrag. conc. 60. num. 30.

Auarus suis diuitiis in hac, & æterna vita compungitur, & cruciatur. 4. Quadrag. conc. 60. num. 30.

Auari sicut diuitias in peccato lucrantur, ita eas etiā in peccato deperdunt. 4. Quadra. Domi. 2. fer. 6. nu. 28.

Auaros Deus sæpe irridet. 4. Quadr. Dominica in Passione. fer. 4. num. 14.

Auari omnes idololatræ. In cōmuni conf. non Pontif. Euang. ecce nos reliquimus, &c. conc. 1. num. 25. & in proprio Sanctorum. conc. 1. Matthæi. nu. 6. & nu. 18. vbi optimè.

Auari quot, & quantas difficultates superēt, vt aurum inquirant, & cōparent. In communi Sanctarum mulierum conc. 2. num. 4.

Auarus nunquam satiatur. In communi Sanctarum mulierum. conc. 2. num. 5. vide circa hoc plurima in verbo, bona temporalia.

Auari hydropici merito vocantur, quia flagrantissima diuitiarum siti vexantur. In Dominicali Dominica 16. post Pentecost. conc. 2. nu. 39. Et tam insatiabili siti vt pauperum etiam sudores libere contendant. ibidem.

Auarus habet animam suam venalem, vt minimo quoque pretio vendat. In Aduent. conc. 1. Andreæ. nu. 9.

Auarus rarò ad senectutem peruenit: quia lucri desiderio se torquēt, ac macerat. In Aduē. cōc. 1. Andreæ. n. 9.

Tanta est auari cupiditas, vt pro re vilissima est, rē tantam qualis est æterna gloria contemnat. In Dominicali Dominica 2. post Pentec. con. 1. n. 27.

Auari quam cæci sunt. In Dominicali Dominica 22. post Pentec. conc. 1. num. 60.

AVXILIVM DIVINVM.

Auxilia suis seruis imperceptibiliter, & vnde non arbitrantur Deus impartitur. 2. Quadrag. Dominica 3. num. 35.

Dei auxilia quam parata sint, vt iusto opem ferant. Dominica 2. Aduentus. conc. 1. nu. 4.

Cum peccator ex Dei auxilijs fructum capere non vult: omnia illa in malum ei sunt cōuertenda. in Aduen. Domin. 3. post Epiph. conc. 1. nu. 22.

Licet contra potentissimos hostes bellum spirituale nos infirmi gerimus: maxima tamen auxilia nobis Deus suppeditat, quibus si vti velimus victores euademus. In Aduen. cōcio. 1. Stephani. nu. 28.

Auxilio necessaria Deus nunquam negat. In Aduen. concio 2. Conuersio nis Pauli. nu. 22.

Auxilij Diuini proprium eſt in maioribus afflictionibus miſeris ſubuenire maioribus auxiliis. In Dominicali; Dominica 5. poſt paſcha. conc. 3. nu. 32. & ibi Dominica 14. poſt Pentecoſ. conc. 1. num. 25.

Amplificabitur hic locus ex verbo, vocationes, & inſpirationes Diuinæ.

B.

BAPTISMVS.

Baptiſmi fontis virtus ex ſanguine in Cruce noſtra cauſa effuſo manauit. In proprio Sanctorũ conc. 3. Inuentionis Crucis, num. 11. & ibi conc. 4. num. 9.

Gratia in Baptiſmo collata à tota Trinitate procedit: & ſic in nomine totius Trinitatis, & non ſolius Chriſti baptiſma confertur. In proprio Sanctorum concio. 2. Trinitatis. numer. 9.

Baptiſma Ioannis nil aliud erat, q̃ veri baptiſmatis Chriſti exercitatio, dominica 3. Aduentus, conc. 4. nu. 28.

BEATITVDO.

Beatitudinis definitio Ariſtotelis. In dominicali, dominica 2. poſt Pentecoſt. conc. 2. num. 5.

Beatitudinem non in diuitiis valetudine, & cæteris fortunæ bonis conſiſtere. In proprio Sanctorum, conc. 3. Inuentionis Crucis. nu. 14. & ibi conc. 2. Beatæ Mariæ ad Niues. nu. 24.

Beatitudinem in virtutum exercitatione & vitiorum contemptu ſapientiſſimi illi Philoſophi collocarunt. In communi plurimorum martyrum. Euange. Deſcendens Ieſus de monte, &c. conc. 2. nu. 17. & conc. 1. num. 16.

Dei fruitio non patit tœdium: imo potius excitat appetitum. 2. Quadrag. Dominica Paſſionis feria 5. num. 30.

Beatitudo vide etiam in verbo, gloria.

BEATVS.

Beatorum felicitas, dignitas, deliciæ, & inenarrabilis gloria, & pulchritudo conſideratur. In cõmuni conf. non pontif. Euang. ſint lumbi veſtri, &c. conc. 1. nu. 1. vſque ad 20. vbi latiſſime, & conc. 2. ſequenti nu. 24. & conc. 3. ſequenti nu. 23. & in proprio Sanctorum conc. 2. Philippi, & Iacobi. nu. 19 & in dominicali dominica 2. poſt Pentecoſt. conc. 2. nu. 8. vbi latiſſime, & ex profeſſo. & Dominic. 19. conc. 2. num. 3. vbi latè.

Inter Beatos, & Deũ; quanta ſit animorum vniformitas. In proprio Sanctorum conc. 4. Aſcenſionis. num. 19.

Beati ſuis quiſque gloriæ gradibus gaudent. In proprio Sanctorum conc. 2. Philippi & Iacobi nu. 19.

Ideo nullus ex beatis alterius gloriam inuidet. In dominicali dominica 2. poſt Pentecoſt. conc. 1. num 9.

Iuſti, etiam dum hac vita perfruuntur beati ſunt. In communi plurimorum mart. Euan. deſcendens Ieſus de monte &c. conc. 2. num. 14.

Beati magnam de nobis curam habent. In domiciali dominica 20. poſt Pentecoſt. conc. 2. num. 6.

Beati huius ſæculi, potius maledicti vocari poſſunt. In communi plurimorum mart. Euang. deſcẽdens Ieſus de monte, conc. 2. num. 18.

BELLVM.

Bellorum victoria Dei eſt donum: quod ipſe cui vult concedit. in cõmuni plurimorum mart. Euang. ſi audieritis prælia &c. conc. 1. numero 13.

Bellis & ciuitatum euerſionibus, quotidie affligimur ꝓpter peccata noſtra. 3. Quadra. dominica 4. feria 2. nu. 28. vbi latè, & feria 4. ſequenti nume. 7. & feria 6. ſequenti. numero 12. & in dominicali dominica. 9. poſt Pentec. conc. 1. num. 3. vbi ex profeſſo, & ibi numer. 39.

Ad victoriam in bellis reportandā, præcipua arma sunt diuina sacramenta, diuinique verbi tubam deferre. 2. Quadrages. Sabbato post dominicam 3.num.38.

Vt milites in bellis victoriam reportent, maxime conducit duces & principes bonos esse. In proprio Sanctorum conc.2.Bartholomæi.num.3.

Victoriam in bellis aduersarii nostri de bonis consequuntur; quia malitiam, & iniquitatem è cordibus nostris per veram penitentiam non auertimus. In Dominic.dominica 17.post Pentec.conc.1.nu.21. & 2. Quadrag. Sabbatho post dominicam 3. nu. 36. & 3.Quadra.feria 5. post Cineres nu. 30. & in Dominicali fer. 2.in litaniis maioribus conc. 1.num.14. vbi latissime, & ex professo, & ibi dominic.9. post Pentecost. conc. 1.numero 29.& conc.2.nu.5. Militum, & ducum huius temporis dissolutio increpatur.3. Quadragesi. feria 5. post Cineres nu. 31.& in Dominicali feria 2.in litaniis maioribus conc.1.num.24.

Propter peccata populi Christiani victoriam ab ipsis reportant infideles. 2.Quadra. Sabbatho post dominicam 3.nu. 36. & in Dominicali feria 2.in litaniis maioribus conc. 1. nu. 14.vbi latissime, & ex professo.

Victoria populi Christiani non in hominum multitudine sita est.2. Quadrag.Sabbatho post dominicam 3.numer.37.

Ad victoriam in bellis reportādam simul cum mentis puritate, optimum armorum genus est oratio . In Dominicali feria 2.in litaniis maiorib.conc. 1.nu.26.& in communi plurimorum marty. Euang.si audieritis prælia,&c. conc.1.nu.15.& in Dominicali dominica 17.post Pentec.conc.1.nu.19. & ibi feria 2.in litaniis maioribus conc. 2.nu.17. vbi ex professo, & latissime, & nume.25.

Sanctissimum, & summe meritorium est præsentialiter contra infideles ad præliandum se conferre. In dominicali feria 2. in litaniis maioribus conc.2.num.22.

Ad victoriam in bellis reportandā excellens armorum genus est præceptorum Dei obseruantia. In dominicali fer.4: in litaniis maioribus conc. 1.num.21.

Bella & infortunia Christianis accidunt, quia cōcionum quas audiunt, nullam rationem habent. In dominicali dominica 19.post Pentecos.conc. 2.num.2.num.37.

Ad victoriam tutiores omniū præparationes sunt, corda nostra voluntati Dei subiicere. In dominicali dominica 23.post Pentecost.conc.1.nu. 15.

Benedicti Abbatis laudes, vide in cōmuni conf.non pontif. Euan.ecce nos reliquimus omnia,&c.conc.2. nu.25.

BENEDICTIO.

BEnedictio Dei est bonorum spiritualium clargitio. In Aduen.cōc. 1.expectationis B.Mariæ nu.29.& in proprio sanctorum conc. 4. inuentionis Crucis n.13.& dominica 1.Aduentus conc.3.nu.28. Benedictio in sacra scriptura quot modis sumatur, in Aduent.conc.1.dominicæ infr. octauam Natiuitatis, num.17.

§. *BENEDICTIO IN mensa.*

BEnedicere cibos ante prandiū antiquissima consuetudine approbatum est. 3.Quadra.dominica 4.nu.36.

Non benedicere cibos ante prandium plurimorum malorum solet esse causa: quæ vide 2.Quadr. dominica 4.num.33.

BENEFACERE.

BEnefacere inimicis, vide inimicus.§.inimicorum dilectio, & §. rationes,&c.

Nun-

Nunquam est benefaciendum vni, alterius damno. In proprio Sanctorũ conc. S. Ioseph nu.20.

Inter alia ob quæ Christus venit in mundum fuit, vt doceret nos benefacere his, qui nobis malefaciunt: vide, & nota domin.4. Aduen.conc.1.nu.6.

Opportunitatem ad benefaciendũ iusti semper inquirunt sicut mali ad male faciendum. 3. Quadrag. Domica 4. feria 3. num. 3.

Reliqua quæ huc spectant vide verbo, eleemosyna, & verbo misericordia.

§. BENEFICIA DEI IN nos collata.

EX beneficijs Dei occasionem sumere ipsummet benefactorem offendendi maximum scelus est. 3. Quadra. Dominica in Passione feria 6. nu. 8. & 2. Quadra. eodem feria nu. 10. & in Dominicali Dominica 12. post Pẽtecost. conc. 1. nu. 18. & in communi confes. non pontif. Euang. homo quidam nobilis conc. 1. num. 20. vbi latè, & in communi virginum conc. 3. nu. 2. & in communi Sanctarum mulierum Euang. simile est regnum cœlorum thesauro &c. conc. 2. nu. 7. & in Aduent. Dominica 3. post Epiphaniã conc. 2. nu. 36. & in Dominicali Dominica 15. post Pentec. conc. 2. nu. 6. & ibi Dominica 22. conc. 2. num. 26.

Semper cum magnum aliquod beneficium Deus pollicetur; seuerissima statim minatur supplicia quia homines Dei misericordia obdurescere solent. In Aduen. conc. 2. Thomæ. n. 25.

Ex preteritis Dei beneficijs ad futura speranda serui Dei occasionem accipiunt. 4. Quadra. dominica 4. nu. 22.

Beneficia promissa Deus aliquando differt, vt petentis ea valor, atque excellentia cognoscatur. 2. Quadrag. dominica 1. fer. 5. nu. 17.

Atque vt maiora eis beneficia conferat. 2. Quad. domin. 1. feria 5. nu. 27.

Ad petendum, & accipiendum beneficia à Deo redditur homo indignus per peccatum. 1. Quadrag. dominica 3. feria 2. num. 11.

Malitia hominum eo deuenit, vt ex Dei beneficijs condemnationis suę occasionem desumant. In Aduent. dominica infra octauã Natiuitatis conc. 1. num. 19.

Diuinorum beneficiorum memoria amorem Dei excitat, & incendit. In Aduent. conc. 2. Circuncisionis nu. 25. vbi latè.

Deus maxima voluptate afficitur quando beneficia hominibus confert. In Aduent. dominica 3. post Epiphaniam conc. 2. nu. 30.

Quando quis ex beneficiis Dei deterior redditur in miserrimum statum deuenit. In Aduent. dominica 3. post Epiphaniam conc. 2. nu. 31.

Beneficiorum Dei recordatio valde efficax est ad nostram sanctificationem; & ad alia plurima summè vtilis. In Aduent. cõc. 2. purificationis B. Mariæ num. 4. de quo vide plura verbo, contemplatio.

Amor est fons, & origo omnium beneficiorum, quæ quotidie in nos Deus confert. In Dominicali Dominica 5. post Pascha conc. 1. nu. 2.

Beneficia Dei in nos collata quam immensa sint. In Dominicali Dominica 8. post Pentecost. conc. 2. nu. 17.

Qui beneficiis Dei vti non vult iusto Dei iudicio à bonis etiam naturæ denudatur: sic multi sunt Christiani nec gentium quidem virtutes habentes. In cõmuni conf. non pont. Euan. homo quidam nobilis, conc. 1. nu. 22.

Maiora beneficia Dei sunt nobis terribiliora iudicia nisi ex eis fructum percipere velimus. In proprio Sanctorum cõc. 1. exaltationis Crucis nu. 12.

Ad conferendum in nos beneficia, summa cum celeritate: ad puniẽdum verò pedetentim, & quasi inuitus accedit Deus. 3. Quadrag. conc. Septuagesimæ nu. 22.

Deus in conferendis beneficiis nos præuenit.4.Quadrag. Dominica 4.feria 4.nu.23. & in proprio Sanctorum conc.2. inuentionis Crucis nu. 9. vbi optimè.

Deus in eos qui ipsum offendũt maxima solet beneficia conferre, vt ad ipsum conuertantur.2.Quadrag. Dominica 4. feria 6. num.18. & Dominica 4. Aduentus conc.2.nu.6.

Ex acceptis beneficiis solent homines ipsi Deo bellum inferre. 3.Quad. Dominica 1.feria 4.num.31. Et beneficia in maleficia conuertere. In communi virginum conc.3. num.2. & in Aduentu dominica 3. post Epiphaniã conc. 1.num.22.

Beneficia à Deo accepta proximis communicare debemus. In Aduẽtuali conc.2.Thomæ Apostoli num.12.

Diuina beneficia semper ante oculos habenda, & memoria tenenda. In Aduentuali conc.1. Ioannis Euangelistæ num.12.& con.3.nu.5. vbi late.

Maximum beneficium nobis confert Deus denegans sæpe quod petimus: & quare. 2. Quadrag.dominica 2.feria 4.num.23.

Deum aliquem videre est illi beneficia conferre. In Aduent.conc.3. Andreæ num.1. vbi latè. Hæc Dei visio quam vberes beneficiorum, & donorum fructus nobis pariat. In Aduent. conc.1. Andreæ nu.24. & conc.2. nu. 12. vbi latissimè, & conc.3.nu.2.

Deus, vt sua in nos beneficia conferat nõ merita nostra, sed immensam suã clementiã spectat: homo vero nulli benefacere solet sine propria vtilitate: dominica 4. Aduent.conc.2. nu.4.

Benefacere alicui absque propria vtilitate, est vna ex præstantioribus virtutibus. dom.4. Aduent.cõc.2.nu5.

Beneficiorum Dei gratitudo, & ingratitudo, vide in verbo gratitudo.

Beneficia Dei in particulari consultus duxi suo quæq; loco speciatim digerere quam hic omnia simul confusa, ieiunaque oratione percurrere.

§. *BENEFICIA ECCLEsiastica.*

Beneficia curata siue Ecclesiastica indignis conferre quam grandis, & quã periculosa iniustitia sit.3.Quadragesimali dominica 2. feria 6. nume.22.

Cum hęc beneficia habeant curam animarum annexam quã grauia sint onera vide verbo, prælatus.§.de graui prælaturarum pondere.

Hoc loco attexere licet plura quæ habes in verbo Ecclesiasticus.

Benignitas, vide mansuetudo, & misericordia.

BLASPHEMIA.

Blasphemiæ peccati grauitas detegitur, & consideratur. 2. Quadra. dominica Passionis nu.42. & in communi vnius mart. Euang. Amen dico vobis conc.1. num.8.

Blasphemiam cõmittis cum minoris Deũ æstimas quam res huius mundi; & vt illas adipiscaris ipsum cõtemnis. In proprio Sanctorum conc.4.feriæ 2. Pentecost. nu.5.

BLASPHEMI.

Blasphemi nullam excusationem in die iudicii habebunt: & quare. 2.Quadra. dominica Passionis nu.39.

Blasphemi quam acerbis suppliciis à Deo puniantur. In Aduent. conc.3. Circumcisionis nu.3.

Blandiri aliis, vide, adulator.

BONA SPIRITVALIA, & cœlestia.

Bona spiritualia appellantur in sacra scriptura, bona absolutè, & per excellentiam: at temporalia non absolutè, sed cum addito.3. Quadrag. dominica 4.feria 5.num.15.

Qui spiritualium bonorum gustum percipere

percipere incipiunt, temporalia cũcta bona aspernantur. 3. Quad. dominica 4. feria 6. num. 5.

In bonis spiritualibus comparãdis maxima diligentia adhibenda est. 4. Quadrag. dominica 1. feria 6. num. 18. Idem argumentũ prosequimur in verbo, Animæ salus; vbi plura vide quæ huc spectant.

In bonis spiritualibus acquirendis opportunam occasionem prætermittere quam malum sit. 4. Quadrag. dominica 1. feria 6. num. 20.

In bonis his æternis comparandis, Deus solum exposcit vt tantam pro ipsis adhibeamus diligẽtiam; quantam pro temporalibus adhibemus. In communi Sanctarum mulierum conc. 3. nu. 19. vide ẽt de hoc, verbo, pigritia.

Bona spiritualia amore ardentissimo persequenda, temporalia verò cõtemnẽda. In communi plurimo. martyr. Euang. descendens Iesus de mõte, conc. 2. nu. 9.

Maxime dolendum est quod spiritualia lente & desidiose homines petunt: temporalia vero anxie. In Dominicali dominica 5. post Pascha conc. 3. nu. 19.

Bona & voluptates spirituales fortes & cõstantes homines reddunt; carnales vero voluptates molles & effæminatos efficiũt. In Dominicali dominica infra octauã Ascensionis conc. 3. num. 15.

Plurima quæ ad bona spiritualia spectant, inuenies in sequenti capite de bonis temporalibus.

BONA TEMPORALIA

Per bona temporalia intelligimus diuitias seculares honores, valetudinẽ prosperitatem, voluptates, & denique harum rerum quarumlibet affluentiam.

BOnis his temporalibus cum gaudemus, atq; in ꝓsperitate sumus; & benefactorum nostrorũ obliuiscimur, & in summum etiam benefactorem nostrum Deum, ingrati sumus. 3. Quad. dominica 2. nu. 17.

Bona temporalia nimio amore prosequi, est vna ex clarioribus coniecturis, quæ haberi potest, quod quis in peccato moriturus sit. 3. Quadr. dominica 2. feria 2. num. 17.

Bonorum temporalium contemptus aliis miraculis est mirabilius, in proprio sanctorum conc. 1. omnium sanctorum nu. 20.

Bona temporalia dedit Deus abundanter priscis veteris legis patribus; in figuram spiritualium diuitiarũ, quas in lege gratiæ affluenter largiturus erat. In proprio sanctorum conc. 3. omnium sanctorum num. 20.

Qui bona temporalia quærunt, aliqua ratione ipsum etiam Deum quærunt, rationem vide 3. Quad. dominica in Passione fer. 2. nu. 11.

Vt Bona hęc terrena vili, cœlestia vero maximi pendamus; per speculũ fidei hæc, & illa contemplari oportet. In proprio sanctorum conc. 2. Philippi & Iacobi num. 21.

Qui temporalibus bonis affluunt, magni coram mundo, & hominibus sunt, non coram Deo: quæ misera magnitudo, & vana est. In proprio Sãctorum conc. 2. Ioannis Baptistæ nu. 21.

Cur bona hæc temporalia cum vana sint, tamen vere bona esse existimemus? In proprio sanctorum cõc. 2. Philippi, & Iacobi nu. 21.

Facile illis est bona hæc terrena despicere, qui omnem suam spem in cęlestibus bonis collocatam habent. In proprio Sanctorum conc. 1. Philippi, & Iacobi nu. 13.

Bonorum temporalium affectionẽ abijcere, & ea omnino floccipendere debes, vt diuina cõsilia tibi prosint. In proprio Sanctorum conc. 1. omnium Sanctorum nu. 16.

Quẽ vere liberas, delectat, ab amore horum mutabilium bonorũ liber esse appetat. In proprio Sanctorum conc. 1. omnium Sanctorum nu. 23.

Dux noster Iesus Christus, eos tantum milites eligit qui ex bonis temporalibus necessaria solum sumunt. In Aduent.con.3. circuncisionis num.7.

Bonorum temporalium amissio nõ tam sentienda, sed potissimũ spiritualium deperditio deploranda. In Aduent. Dominica 4. post Epiphaniam conc.2.num.30.

Bonorum temporalium cupiditas sensus peruertit;& alia plurima mala facit,quæ late prosequitur. In Aduen. conc.3. Purificationis B. Mariæ nu.4.

Temporalium rerum amorem affectionemque à vobis expellere, conamini vt Spiritus sanctus ad vos veniat. In Dominicali dominica 4. post Pascha conc.3.nu.9.

Deus solet nos hisce terrenis bonis priuare vt amorem quo ipsam terram diligimus totum in Deum transferamus. In dominicali feria 2.in litanijs maioribus conc.1.nu.28. Propter nostra peccata solet Deus hisce bonis priuare, & terræ sterilitate nos punire. In dominicali feria 2. in litaniis maioribus conc.1. nu.28. vbi latè, & ex professo.

Vt prosperitate,& temporalium affluentia sciamus bene vti, solet Deus illam cum afflictione,& laboribus cõiungere. In dominicali dominica infra octauã Ascensionis conc.1.nu.10.

Bona,& diuitiæ temporales & si legitime possideantur, si inordinate executioni mandentur bonorum spiritualium fastidium gignunt. In dominicali dominica 2. post Pente.conc.1. nu.22.

Cœlum attentè inspice, vt bonorũ temporalium affectionẽ in illo conijcias,& colloces. In dominicali dominica 11. post Pentec.conc.2. num.32.

Multò maius beneficium Deus in eum cõfert à quo sitim temporalium aufert,quam si ipsa temporalia affluẽter conferret. In dominicali dominica 14.post Pentec.conc.2. num.48.

Stultum est aliquem honorare propter eius prosperitatem, & bonorum temporalium abundãtiam. In Dominicali dominica 20. post Pentec.conc. 2.nu.45. vsque ad 55.

Postquam per peccatum, procella in huius mundi mari exorta est,qui ijs temporalibus onusti nauigant, in magno versantur periculo. In proprio Sãctorum conc.3. omnium Sanctorum num.19.

Maxima cum formidine, & temperantia bonis huius seculi vtendũ est. In communi conf. non pont. Euang. ecce nos reliquimus,&c.conc.4.n.16.

Quia bonis,& turpitudinibus huius seculi vehementer intendimus, ideo Dei vocibus non respõdemus. In proprio Sanctorum conc. 2. exaltationis Crucis num.18.

Bona temporalia non æstimantur nisi ab illis qui spiritualia, & æterna non gustãt. In communi Sanctarum mulierum conc.2. num.8

Nunquam homo satis bonis temporalibus, mundoq; & eius voluptatibus renunciat, nisi postquam gaudia spiritus cœpit degustare. In communi Sanctarum mulierum conc.2.nu.18.

Bona temporalia quam parui Deus ęstimet, colligitur ex eo quòd communiter ij, quos Deus odit, maximique peccatores sunt, istis bonis abundant, In proprio Sanctorum conc.1. sancti Matthiæ num.21.

Temporalia non temere & sine vlla consideratione admittenda & accipienda: sed matura deliberatione. In proprio sanctorum. conc.2. incarnationis num. 26.

Terrenarum rerum desiderio teneri signum est conscientiæ corruptæ,& deprauatæ. In proprio Sanctorũ conc. 2.incarnationis nu.25.

Temporalia hæc si alicui pietatis operi adhærent ad cœlum vsque ascẽdunt: si vero vanitati deseruiunt per terram serpunt. In proprio Sanctorũ conc.2.omnium Sanctorum. nu.22.

Legis gratiæ obseruatores omnia tempora-

temporalia bona conculcantes per huius seculi mare transire debent, in proprio Sanctorum conc. 3. omnium Sanctorum num. 22.

Vt Deum sequamur tẽporalia omnia, quæ maximo oneri, & impedimẽto sunt deponere plurimum refert. In Aduent. conc. 2. Andreæ num. 25.

Temporalia summa solicitudine; diuina vero segniter a nobis fiunt. In Aduen. conc. 3. conceptionis B. Mariæ num. 19. & 1. Quadrag. dominica 1. feria 4. num. 6. & 3. Quadrag. dominica 1. feria 6. num. 15.

Periculosior & maior persequutio Ecclesiæ sunt voluptates huius seculi. dominica 4. Aduent. conc. 3. num. 15.

Tẽporalia, a Deo petenda sunt: sed modestè; non minus: & conditionatè, non absolutè. In Aduent. dominica 2. post Epiphaniam conc. 2. nu. 30. & dominica 3. sequenti conc. 1. nu. 35. & in dominicali dominica 5. post Pascha conc. 1. nu. 22. vbi late & cõc. 3. nu. 31.

Aliquibus ad maiorem ipsorum cõfusionem bona temporalia Deus concedit. In Aduen. dominica 2. post Epiphaniam conc. 2. num. 33.

Si vt iustum est Deum diligeremus confestim tẽporalia omnia flocci penderemus. In dominicali dominica 2. post Pentecost. conc. 1. num. 13.

Aliqua quæ huc spectant, vide in verbo diuitiæ.

§. RATIONES, ET *considerationes efficacissimæ, ad commouendum homines ad bonorum tẽporalium contemptum, atque in ipsorum tædium, detecta eorum miseria, & vanitate impellendos.*

RATIONES.

PRima ratio. Quia bona temporalia animam adimplere, & satiare non valent: nec animæ sitim extinguunt, quin potius illam adaugent. 1. Quadrag. dominica 3. feria 6. nu. 23. & 2. Quadrag. eadem feria nu. 23. & 1. Quadrag. dominica in Passione feria 2. nu. 18. & 3. Quadrag. Sabbatho post dominicam 2. num. 22. & dominica 3. sequenti fer. 6. nu. 20. & 4. Quadrag. dominica 3. feria 6. num. 26. & in communi Sanctarum mulierum conc. 2. num. 6. & ibi conc. 4. nume. 2. vbi latè. & in proprio sanctorum cõc. 4. visitationis B. Mariæ num. 8. & nu. 22. vbi latè: & in proprio sanctorum conc. 1. Iacobi num. 22. vbi latè: & dominica 3. Aduentus conc. 2. nume. 11. & in Aduent. conc. 4. Epiphaniæ numer. 10.

2 Ratio, quia bona temporalia immoderate bibita amentiam excitant. 3. Quadra. dominica 2. feria 4. nu. 24.

3 Et quia affluentia bonorum temporalium, & prosperitas huius seculi est maxime periculosa. 3. Quadr. dominica 2. feria 4. num. 32. & 4. Quadrag. dominica 1. feria 6. num. 21.

4 Et ex miseria, & inconstantia bonorum, & voluptatem, & honoris huius seculi: quæ detegitur & consideratur. 3. Quad. dominica 2. feria 6. nu. 9. & 3. Quadr. Sabbatho post dominicã in Passione nu. 20. & 4. Quadra. conc. 70. num. 31. & ibi dominica. 1. Quadr. feria 6. nu. 21. & 4. Quadra. dominica in Ramis num. 5. & dominica 2. Aduent. conc. 2. num. 10.

5 Quia bona hæc temporalia carissimo coparantur, & difficulter, 3. Quadrag. dominica 3. feria 6. num. 18.

6 Et quia qui temporalia hęc contemnit, dispositus est ad perfectionẽ Christianam. In communi plurimo. martyr. Euange. descendens Iesus de monte, &c. num. 16.

7 Et quia omnia hæc bona interius vacua sunt, nec quicquam præter exteriorem apparentiam habent. In communi plurimo. mart. Euang. cum audieritis prælia, &c. conc. 1. nu. 8. nihilque in ipsis veri & solidi inest. 4. Quadrag. dominica in Ramis num. 15.

8 Ratio & quia bonorum tempo-

talium cupiditas impedit quominus rationis, & intellectus radii animam illustrent: & ita ipsam cæcam reddit. In proprio Sanctorum conc. 1. omniũ Sanctorum num. 19.

9 Et ex breuitate, mutabilitate, & instabilitate bonorum temporalium: quæ perpenditur, & detegitur. 3. Quadrag. Sabbatho post Dominicam Passionis num. 20. & dominc. 2. Aduent. conc. 3. num. 10. vbi latè, & in dominicali dominica 24. post Pentec. conc. 1. num. 2. & 8.

10 Et quia quamuis voluptates huius seculi nunc suauia videantur, mortis tamen tempore amarissima, & laboriosissima iudicabuntur. 4. Quadra. conc. Septuagesimæ nu. 32. & in communi confes. non pontif. Euang. ecce nos reliquimus omnia conc. 1. num. 9.

11 Et quia vniuersa tẽporalia quibus acquirendis homo studet vanissima sunt. 4. Quadr. conc. Cinerum nu. 11. vbi egregiè, & optimè, & in communi plurimo. mart. Euang. cum audieritis prælia, &c. conc. 1. nume. 7. & in dominicali dominica 23. post Pentecost. conc. 2. num. 11.

12 Quia bona temporalia contemnere est singularis charitatis effectus, vide, & nota in communi plurimo. mart. Euang. descendens Iesus de mõte, &c. conc. 1. num. 21.

13 Vniuersa hæc bona temporalia simul cũ hac breuissima vita pereunt. In dominica. dominica 3. post Pascha conc. 3. nu. 21. & in communi confes. non pontif. Euang. ecce nos reliquimus omnia conc. 1. numer. 10. & ibi conc. 2. num. 12.

14 Quia bona hęc temporalia renũtiare oportet ad beatitudinem consequendam vide, & nota in cõmuni plurimo. mart. Euang. descẽdens Iesus de monte, &c. conc. 2. nu. 16. & in cõmuni dedicationis ecclesiæ. conc. 2. nu. 6.

15 Et quia vniuersa hęc temporalia plurimi Ethnici philosophi contẽpsere, & reliquere. In communi confes. non pontif. Euang. ecce nos reliquimus omnia conc. 1. num. 21.

16 Quia quo quis temporalib. bonis expeditior fuerit melius spirituale ædificiũ erigere poterit. In cõi cõfes. nõ pontif. Euãg. ecce nos reliquimus omnia, &c. cõc. 3. nu. 16. vbi late, & in cõi dedicationis Ecclesiæ conc. 2. num. 6.

17 Quia bona temporalia impediunt ne homo suo creatori sicut decet obsequatur. In communi Sanctarum mulierum conc. 2. num. 7.

18 Quia si temporalia hæc vilipendimus proculdubio, quietudine in hac vita perfruemur. In proprio Sanctorũ conc. 1. Philippi, & Iacobi numer. 13.

19 Quia etiam si illa adipiscaris nõ ob id magis lætus viues: quo enim plura ex ipsis obtines, eo plura amplius exoptas. In proprio Sanctorum conc. 4. Visitatio. B. Mariæ num. 8.

20 Quia bona omnia tẽporalia nihil sunt. In proprio Sanctorum conc. 2. Iacobi nu. 2. quæ omnia nihil esse, manifeste nobis constaret, si rerum diuinarum contemplationi incumberemus. In proprio Sanctorum conc. 2. Iacobi num. 3. & in dominicali dominica 4. post Pentecos. conc. 1. nu 23. & ibi dominica 23. conc. 2. num. 6.

21 Quia temporalia omnia nos excæcant, sicut famus. In proprio Sanctorum conc. 2. Iacobi num. 4.

22 Quia bona temporalia ad gaudium, & fœlicitatem, vitæ etiam huius parum iuuant. In proprio Sanctorum conc. 1. B. Marię ad Niues nu. 24.

23 Quia iis; qui in hac temporali vita hisce terrenis bonis affluũt, solet hæc abundantia, & prosperitas in miseriam, & inopiam, in futura æterna vita commutari. Qui vero in hac eis sunt destituti, illa inopia in futura vita vertitur in prosperitatem. 3. Quadr. dominicą 2. feria 5. num. 34.

24 Quia bona hæc temporalia cras finienda sunt, & relinquenda, vide & nota hanc rationem. 3. Quadr. Sabbatho post dominicã in Passione nu. 19. vbi

vbi latè: & in communi confeſ. non pontif. Euange. Ecce nos reliquimus omnia conc. 1. num. 10. & ibi conc. 2. num. 12. in dominicali, dominica 15. poſt Pentecoſt. conc. 2. num. 15. & dominica 23. conc. 2. num. 7.

25 Quia ex plurimis qui inſatiabili ſiti temporalia procurant, pauci illa conſequuntur; reliqui vero omnes deluſi remanēt: & multo magis qui illa cōparant. 4. Quadrag. dominica prima feria 6. nu. 20.

26 Quia bona hæc terreſtria mendacia ſunt. Et ipſa ſuiſmet poſſeſſoribus demonſtrant, quam parum valoris, & voluptatis habeant. 4. Quadra. dominica 1. feria 6. num. 21.

27 Quia bonis his temporalibus diſtracti inferni tormenta non pertimeſcimus. 3. Quadrag. dominica in Paſſione fer. 2. num. 10.

28 Quia ſecularia hæc bona, & honores fugere; cùm vitam ſimul, & animā perdant; nobis præcepit Chriſtus. 3. Quadr. dominica 2. feria 6. num. 12.

29 Quia terreſtria hæc diligere in gētis infidelitatis eſt; cum in terra hac peregrini ſimus. In communi confeſ. pontif. Euang. Homo quidā peregre, &c. conc. 2. nu. 7. Et cum ad cœlum, & non terram ſimus creati. In communi doctorum. conc. 4. num. 22.

30 Quia omnia temporalia bona adeo vilia ſunt, vt domus Dei ſtercora habeantur. In communi cōf. pont. Euange. homo quidam peregre, &c. conc. 2. num. 10.

31 Quia quemadmodum voces nō ſunt obiectum oculorum, nec colores auditus; nec illis gaudēt: ita, imo multò minus terrena hæc bona ſunt obiectum noſtræ animæ: nec ipſis gaudet, aut reficitur. In communi Sanctarum mulierum conc. 4. num. 2. vbi latè.

32 Ne rebus his temporalibus inebrieris, ſed potius illas contemnas, earum finem conſidera. In cōmuni plurimo. mart. Euang. cum audieritis prælia, &c. conc. 1. nu. 2. vbi latè, & in proprio Sanctorum conc. 1. feriæ 2. Pentecoſt. num. 14. & dominica 2. Aduen. conc. 3. num. 10. & in dominica infra octauam Aſcenſionis. conc. 1. numer. 12. & in dominicali dominica 2. poſt Pentec. conc. 1. nu. 4. & dominica 24. conc. 1. num. 2. vbi ex profeſſo.

33 Conſidera quam periculoſa ſit proſperitas huius ſeculi. 3. Quadrag. dominica 2. feria 4. num. 32. & 4. Quadrag. dominica 1. feria 6. nu. 21.

34 Quia cautius eſt vana hęc bona relinquere, antequam ab eis deſeramur. In proprio Sanctorum feria 2. Pentecoſt. conc. 1. num. 14. & dominica 2. Aduentus conc. 3. num. 12.

35 Conſidera quod rerum omniū creator Chriſtus, nec naſcens cunam, nec viuens domum, nec moriens lectum, nec mortuus ſepulchrum habuit. In Aduen. conc. 1. Natiuitatis nume. 24. vſque ad 30.

36 Quia in his voluptatibus quies non inuenietur. In Aduentus conc. 4. Ioannis Euangeliſtæ. num. 26.

37 Quia Deus vult Chriſtianos tāquam aduenas, & peregrinos eſſe in hoc mundo, animum ab his rebus tēporalibus ſemotum habentes. In Aduent. conc. 3. Innocentium. numer. 3. vbi latè.

38 Et quia iis, qui in hac vita temporalibus bonis ſaturantur prohibet æternam beatitudinem guſtare. in dominicali, dominica 2. poſt Pentecoſt. conc. 1. num. 6.

39 Et quia hæc bona temporalia ſunt cauſa diſcordiæ, & diuiſionis inter parentes, filios, conſanguineos, & amicos. In dominicali dominica 13. poſt Pentecoſt. conc. 2. num. 29.

40 Et quia nihil tibi proderunt in die mortis. In dominica. dominica 14. poſt Pentecoſt. conc. 2. nu. 10. vbi latè.

41 Conſidera quot, & quantas afflictiones in medio harum diuitiarum ac mundi proſperitatum habes. in dominicali dominica 14. poſt Pentecoſt. conc. 2. num. 14.

42 Considera bona hæc, quæ tanta solicitudine inquiris esse velut lapsum quo in plurima peccata, & inde in infernum labaris. In Dominicali dominica 14. post Pentecost. conc. 2. nu. 16.

43 Quia huiusmodi delitiæ, quæ tam pulchræ foris apparent; intus læta li animatum veneno refertæ sunt. In Dominicali dominica 15. post Pentecost. conc. 2. num. 27.

44 Quia hæc prosperitas in imagine pertransit. In Dominic. dominica 22. post Pentecost. conc. 2. num. 61. & ibi dominica 23. conc. 2. num. 6. vsque ad 14.

45 Perpende breuitatem bonorum temporalium, simul cũ æternitate tormentorum, quæ propter ipsorum inordinatum vsum pati debemus. In communi plurimo. martyr. Euangel. cum audieritis prelia, &c. conc. 1. num. 6. & in Dominic. dominica 3. post Pascha conc. 1. num. 26.

46 Considera hæc omnia temporalia Deum nostris pedibus subiecisse, vt abiectus calcarem: nos autem ipsa super nostra capita collocamus eorũque serui reddimur. In proprio Sanctorum conc. 2. Iacobi num. 3.

47 Ne propter bona tẽporalia Deũ derelinquas, considera in vna stateræ parte terrestria omnia collocata esse; in alia vero parte gloriæ æterna gaudia, ac inferni tormẽta: imo infinitam Dei bonitatem, & pulcritudinem constitutam esse. Si ergo hæc propter illa relinquis, plus illa ponderis apud te habent. In proprio Sanctorum conc. 2. Iacobi num. 6.

48 Bona temporalia quasi iam sint præterita æstimanda sunt, cum certò sciamur celerrimè esse transitura. 3. Quadragesʃ. Sabbatho post dominicã Passionis num. 18. & 20. vbi latè.

Per locum a contrario præfatas omnes considerationes, & rationes, accommodare poteris ad hominum animos in cælestium bonorum amorem inflammandos.

§. *CONTRA INEXHAVSTAM terrestrium sitim, nimiamque bonorum temporalium solicitudinẽ.*

PRædictis rationibus, & considerationibus generalibus, has adde specialiter contra nimiam solicitudinem, & insatiabilem bonorum temporalium sitim.

Prima. Quia nimia temporalium solicitudo maximè nociua est q͞d vel ex eo colligitur, quòd Christus aliqualiter per exaggerationem reprehendere videtur solicitudinem etiam erga res pias, vide in proprio Sanctorum conc. 2. assumptionis B. Mariæ nu. 30.

2 Quia non ad hanc rem tam vanam, tamque inutilem, qualis est solicitudo bonorum temporalium homines creati sunt: sed ad amorem, & fruitionem Dei obtinendam. 3. Quadrag. dominica. 4. num. 17.

3 Quia temporalis hæc solicitudo appellatur à Spiritu sancto peccatum gentium: quo nomine solent in sacra scriptura nuncupari grauissima peccata. 3. Quadrag. dominica 4. num. 9.

4 Quia Deus diligentissimè tibi ipsi, & vniuersæ tuę familiæ prouidebit. 3. Quadrag. dominica. 4. num. 13. & in Aduent. dominic. 1. post Epiphaniam conc. 2. num. 13. & in Dominicali dominica. 14. post Pentecost. conc. 2. nu. 38. vsque ad 46.

5 Solicitudinem rerum, & euẽtum huius seculi vitabimus, tranquilleque viuemus si iugiter consideramus nil nobis sine diuina dispensatione contingere. in proprio Sanctorum conc. 1. diui Francisci, num. 36.

6 Ne soliciti sitis earum rerum quę tantopere salutem vestram impediũt. In communi confes. non pontif. euangel. ecce nos reliquimus omnia, &c. conc. 1. num. 9.

7 Solicitudo nimia bonorum temporalium est vnũ ex malorum nostrorum fundamentis. In Aduent. dominica. 1. post Epiphaniam conc. 1. nu. 40.

8 Hæc

8. Hæc cupiditas bonorum temporalium, homines ad æterna deſideranda impedit. In dominicali dominica 2. poſt Pentecoſt. conc. 1. nu. 22.

9. Hæc nimia ſolicitudo à fidei noſtræ confeſſione maximè diſſentit. In dominicali dominica 14. poſt Pentec. conc. 2. num. 41.

10 Quorſum tam ſolicitè temporalia curas, ſiquidem omnipotens Deus de illis curam habet, pro te ſolicitus eſt? In dominicali dominica 23. poſt Pentec. conc. 2. nu. 26.

§. VOLVNTARIA TEMPORALIUM *bonorum abdicatio, & renunciatio.*

Bonorum temporalium volūtaria abdicatio & renūciatio altiſſima & magni meriti eſt. In proprio Sāctorum conc. 2. oīum Sanctorum. nu. 21.

Hæc voluntaria abnegatio diuino amore corda maximè fulcit. In proprio Sanctorum con. 2. omnium Sanctorum num. 25.

Hæc eſt adeò ſublimis & rara virtus, vt Chriſtus illā in initio, quaſi omnium caput locauerit. In proprio Sanctorum. conc. 3. omnium Sanctorum nu. 15. Idem argumentum perſequemur in verbo paupertas ſpiritus, vbi aliqua quæ huc ſpectant, inuenies.

Eos qui ob amorem Dei in hac vita tēporalia bona reliquerunt: nō tantum Deus in alia vita gratificat, ſed in hac ēt maximis muneribus afficit. In cōi confeſ. non pont. Euang. ecce nos reliquimus omnia, &c. conc. 4. nu. 19.

Non ſufficit tēporalia omnia relinquere, ſed Chriſtum vera eius vitę imitatione ſequi eſt neceſſarium. In Aduētuali conc. 1. Andreæ nu. 29.

Nō ſufficit te vniuerſa temporalia renunciaſſe: ſed requiritur tuam propriam voluntatem, & veterem hominem relinquere, in Aduent. conc. 4. Andreæ, nu. 25. & in communi vnius mart. Euang. Amen dico vobis conc. 3. num. 16. vbi latè.

Plura quæ ad voluntariam temporalium abdicationem ſpectant, vide verbo, paupertas Spiritus.

C

Cantus orationis vocalis, vide oratio vocalis.

Captiuitas, vide, vincti in carcere.

Capitula, vide concilia.

CARO.

Carnales tentationes, vide luxuria.

Carnalis amor, vide luxuria.

Carnis Paſſiones, vide verbo appetitus.

Carnis peccatum, vide luxuria.

§. CARNIS INCLINATIO.

Carnis inclinatio nūquam eſt ad bonum. 1. Quad. conc. Cinerum nu. 13. & dom. 4. ſequēti feria 6. nu. 19.

Cum carnis inſtigationis periculoſiores ſint, maxima inſtantia Spiritus ſancti fauor ad eas vincendas eſt poſtulādus. In dominicali dominica 21. poſt Pentecoſt. con. 2. num. 35.

Caro inclinata facilè ſpiritū flectit. 4. Quadr. dominica 3. nu. 5.

§. CARNIS REBELLIO.

Carnis rebellio orta eſt ex rebellione protoparentis noſtri: in pęnam ipſius delicti. 1. Quadrag. dominica 2. feria 2. num. 3. & in communi vnius marty. Euangel. Si quis vult venire poſt me, &c. conc. 3. nu. 16.

Caro in iuſtis etiam viris, qui eam domare conantur rebellis, & immunda eſſe ſolet. In dominicali dominica 17. poſt Pentecoſt. conc. 1 nu. 14.

Carnis mortificatio, & caſtigatio, quā neceſſaria? In dominica. domin. 19. poſt Pente. conc. 2. nu. 19. vbi latè.

Reliqua quæ huc spectant, vide verbo appetitus hominis.

§. *CARNIS MORTIFICAtio, & castigatio.*

CArnis mortificationi Spiritus sanctus nos adiuuat. 1. Quadrag. dominica 4. nu. 25.

Carnis mortificatio, & proprij corporis castigatio quã necessaria, & vtilis. In proprio Sanctorum conc. 2. B. Mariæ ad Niues num. 11. (Amplificabitur hic locus ex verbo pœnitentia, vbi plura inuenies, quæ ad hunc locum acccommodari possunt.) & Dominica 4. Aduent. conc. 3. num. 14. vsque ad 22. &c. in Dominicali dominica 10. post Pentecost. conc. 2. num. 20.

Caro nostra est instrumentum quo à diabolo superamur, ideo illam assiduè mortificare debemus. In proprio Sanctorum conc. 3. Michaelis nu. 20. sicque quæ antea Sathanæ erat instrumentum, iam spiritus redditur auxiliatrix, ibi. num. 21.

Carnis Passiones mortificandæ, eruendæ, & fræenandæ, vt cum Christo glorificemur. In cõmuni vnius mart. Euang. Amen dico vobis con. 3. n. 15.

Sensualitati vires addũt, qui corpora sua delicatè tractant. 3. Quadr. Sabbatho post dominicam 2. num. 9.

Semper carnis mortificationi intẽdendum, & nunquam eius simulationi credendum. 3. Quad. dom. 1. nu. 27.

Amplificabitur hic locus ex verbo, appetitus humanus.

CASTITAS.

CAstitas est via rectissima ad impetrãdam sanctitatem. In communi Virginum conc. 2. nu. 12.

Castitas, ieiunio, oratione, & intra domum reclusione conseruatur. 3. Quadrag. dominica 4. feria 5. nu. 26. vbi optimè.

Casti esse magis tenentur Christiani, quam cæteræ mundi nationes. in communi Virginum conc. 1. nu. 10.

Castitas multo magis (quod lachrymabile est) obseruabatur, priscis, quã nostris temporibus. In communi Virginum conc. 2. nu. 12.

Nulla est laus, quæ satis dignè hominem castum, & continentem laudare valeat. 1. Quadra. Sabbatho post dominicam 3. nu. 12.

Si puros & castos nos conseruare volumus, cum castis & puris conuersandum est. In Aduent. conc. 3. Ioannis Euang. num. 21. & 24.

In omnibus pretiosissima res est castitas. In Aduen. conc. 3. Ioannis Euãgelistę num. 12.

Sola castitas non sufficit nisi cum aliis virtutibus sint coniuncta. In Aduent. conc. 3. Ioannis Euang. nu. 23.

Plura quæ ad hoc caput pertinent ex verbo, luxuria, hic adiungenda putamus, vbi latius hoc argumentum persequimur.

Cœlestia bona, vide in verbo, bona spiritualia.

Cęlum, vide gloria.

CÆREMONIÆ SANCTÆ.

CÆremoniæ sanctæ Ecclesiæ ad virtutum interiorum conseruationem plurimum conducunt. In proprio Sanctorum conc. 2. Beatæ Mariæ ad Niues nu. 29. & in Dominicali dominica 10. post Pent. conc. 1. num. 34.

Cæremoniæ Ecclesiæ, & religionũ æstimandæ sunt. In Dominicali dom. 10. post Pentecost. con. 1. nu. 33.

CHARITAS.

CHaritas magis, ac prius exercenda in propinquos, quam in remotos. 1. Quadrag. fer. 5. post Cineres nu. 8. & 3. Quadra. fer. 5. post Cineres nu. 9. & in Dominicali, dominica 12. post Pentec. conc. 1. num. 39. & ibi dominica 18. conc. 1. num. 2.

Charitatis ordo necessario est obseruandus. in dominicali, dominica 12. post Pentecost. conc. 1. nu. 39.

Caritas omnium virtutum præstantior est: rationem vide 3. Quadr. fer. 5. post Cineres num. 2.

In charitate magis quam in aliis oībus virtutibus perfectio christiana consistit. 4. Quadrag. fer. 6. post Cineres num. 10. & 1. Quadrag. conc. in cęna Domini num. 15.

Sine caritate nullæ virtutes Deo placent. In communi Virginum. conc. 3. num. 16.

Christiani ab aliis gentibus per charitatem sunt distinguendi. 4. Quadre. feria. 6. post Cineres num. 16.

Ad charitatis conseruationem maximè necessaria est vrbanitas. In proprio Sanctorum conci. 1. Visitationis B. Mariæ num. 19.

Charitatis viscera erga ꝓximos habere, & singulari zelo dimouendi peccatores a suis peccatis æstuare, est vnū ex manifestioribus signis animæ a Deo prægnantis. In proprio Sanctorum. conc. 4. num. 9.

Si charitatem verā haberemus, proximorum necessitates, vt proprias sentiremus. In cōmuni Dedicationis Ecclesiæ. conc. 1. n. 21. & in proprio Sanctorum. con. 2. Visitationis Beatæ Mariæ. nu. 22. vbi optimè, & dominic. 2. Aduent. conc. 4. nu. 2. & num. 11.

Vt charitas ampliaret̃ Deus voluit nullum hominem esse adeò perfectū quin ei aliquid desit. In communi confess. pontifi. Euangel. Homo quidam peregre, &c. conc. 1. num. 2. vbi late & optimè.

Charitas efficitur tam bona quàm mala nostrorū proximorū, ac si nostra sint æstimemus, & sentiamus. In proprio Sanctorū. conc. 1. Ioannis Baptistæ nu. 10. vbi optimè: & dominica. 2. Aduentus. conc. 4. num. 2. & 11.

Vnus ex præcipuis charitatiui amoris effectibus, est alienarum calamitatum affectuosa compassio. In proprio Sanctorum, concio. 3. Diui Francisci numer. 20.

Charitas omnibus aliis virtutibus formam præbet. Vide & nota rationē. In Dominicali, dominic. 17. post Pentecost. conc. 2. num. 48.

Quamuis cætera omnia præcepta seruentur nisi adsit charitas lex plena non est; sed veluti vas vacuum. In Aduent. conc. 1. Andreæ num. 21.

Si charitatem haberemus nulla ob proximorum fœlicitatē torqueremur inuidia. In Aduent. conc. 3. Natiuitatis numer. 24.

Perfectio christiana essentialiter in charitate consistit, licet perfectionis christianæ manifestatio in multis diuersarum virtutum actibus sita sit. In Dominicali dominica 23. post Pentecost. conc. 1. numer. 28.

Amplificabitur hic locus ex verbo, amor Dei, & proximorum, vbi accuratè collegimus plurima quæ ad hunc locum pertinent: latissimusque ibi a nobis de hac re instituitur sermo. Vide etiam in verbo, misericordia, vbi aliqua inuenies quæ huc spectant.

CHRISTVS.

CHristi gloria non in armis, & cohortibus, sed in hominū animis ad se alliciendis, & a sceleribus semouēdis sita est. In proprio Sanctorum. conc. 1. Natiuitatis B. Mariæ nume. 8.

Quod vt Christum de hominū memoria tollerent Iudæi fecerunt; hoc Deus tanquā medio vsus est, vt Christum exaltaret, & sublimaret. In proprio Sanctorum. conc. 2. Inuentionis Crucis numer. 20.

Christi similitudinem nobis imprimi curare debemus? & quæ illa sit. 3. Quadragesi. Sabbato post dominicam 4. numer. 4.

Christum in omnibus sequi debemus, si ipsius diuinorum bonorum hæredes esse volumus. In communi vnius martyr. Euangel. Si quis vult

vult venire post me,&c. conc. 1. nu. 4. & con. 2. sequen. nu. 23. & in cõmuni vnius mart. Euangel. Amen dico vobis,&c. conc. 1. nu. 22. Et in Aduentu conc. 2. Ioannis Euangelistę nu. 3. vbi late. Vt ipsum sequamur vide singula res cõsiderationes. In communi vnius mart. Euange. Si quis vult venire post me. conc. 3. n. 1. vsq; ad nu. 13. vbi optime. & in Aduẽ. conc. 3. Andreæ. n. 23.

Christus quare mirabili illo triumpho ingredi voluit Hierosolymam. 1. Quadr. dominica in Ramis. num. 1.

Christo nolebant Pharisæi fidẽ adhibere ne cogerentur peccata sua relinquere. Vide & nota. 4. Quadr. dominica in Passio. fer. 4. num. 8.

Christus statim ac natus fuit, vir perfectus fuit. In Aduent. conc. 1. Innocẽtium num. 2.

Ex Christi in Ægyptum fuga vberrima nobis vtilitas consequuta fuit. In Aduen. conc. 1. Innocentium. nu. 20.

Christum sapientia in dies proficere dicit sacra Scriptura: quia magis ac magis sapientiam suam in dies manifestabat & reuelabat. In Aduen. dominica 1. post Epiphaniã conc. 2. nu. 17. vbi ex professo. Vel proficiebat sapiẽtia experimentaliter. ibi. nu. 26.

Quando à Christi societate separatos nos esse putamus, quantum plorare debeamus. 3. Quad. Sabbatho post Cineres num. 3.

Christus in instanti suæ Cõceptionis habuit perfectissimum rationis vsum & sapientiam. domin. 3. Aduent. conc. 1. nu. 4. & conc. 2. nu. 26.

Voluit Christus ex peccatoribus originem ducere; vt confidenter peccato ab eo tanquam à suo filio opem ferat. In Aduent. conc. 4. Conceptionis B. Mariæ nu. 14.

Christus fuit hominum ministerio totus dicatus. In Aduent. dominica 5. post Epiphaniam. conc. 1. num. 9.

Christi adoratio. Vide adoratio.

Christi Aduentus, Vide incarnatio Christi, vide etiam Aduentus.

§. CHRISTI ERGA nos amor.

Magis Christus dilexit animam nostram, quam sanguinẽ suũ, quandoquidem illum pro ea abundãtissime effudit. In Dominicali dominica 2. post Pascha conc. 2. nu. 23.

Ardentissimo nostri amore Christũ flagrasse, vel ex eo colligitur, quod acerbissima illa omnia, quæ pro nobis passus est exigua esse illi videbãtur. in Dominicali, dominica 3. post Pascha conc. 1. n. 4. & n. 12. vbi late. & ibi dominica 3. post Pente. conc. 2. nu. 30.

Amor Christi fuit fons omnium beneficiorum nostrę redẽptionis. 1. Quadrag. conc. in cœna Domini nu. 19.

Amor Christi erga nos summus fuit. 2. Quadrag. conc. in cœna nu. 20. & 3. Quadrag. dominica 4. feria 3. nu. 2. & Dominica in Ramis sequẽti nu. 3. & concio. in Cœna, eiusdem. 3. Quadrag. nu. 3. vsque ad 11. & 4. Quadrage. Dominica 3. fer. 6. nu. 6. Qui amor semper à nobis est meditãdus. 4. Quadrag. dom. 3. feria 6. num. 6.

Christus maiora amoris erga nos iudicia in morte dedit. 4. Quadrages. conc. in Cœna. nu. 20. & in communi Apostolorum, conc. 1. nu. 24.

Christus tam singulari amore oues suas prosequebatur, vt necessitatem & salutem suarum ouium, suam esse ac propriam reputaret. In Dominicali, dominica 2. post Pascha conc. 3. nume. 27.

Tãta amoris teneritudine Christus nos prosequebatur, vt quando ad cœlestia etiam regna ascendebat se peregrinari dicat: quia à nobis recedebat, nosq; in hoc mundo relinquebat. In cõmuni confessorũ pontificum Euangelium, Homo quidam peregre, &c. conc. 2. nu. 4.

Christi erga nos amor quantus, & qualis fuerit: vide & nota in communi Apostolorum conc. secunda. nu. 8. & in communi vnius marty. Euang.

Amen

Amen dico vobis,&c.conc.1.nu.14.

Christus tam intenso amore prosequitur animam Christianã, vt in manibus suis eam descriptam,& impressam gerere dicat. In proprio Sanctorũ conc.2. Ascensionis num.11.

Amore nostri Christus sæpe fatigatus erat pro salute hominum.2. Quedrag. Dominica 3.feria 6.num.11.

Tanto dilectionis nostræ ardore Christus flagrabat, vt totus vtilitati hominum fuerit dicatus.2.Quadr. conc. 50.nu.29.& 4.Quadr.dominic. 1.nu. 5.& omnino de nobis fuerit datus. In proprio Sanctorum, feria secunda Pẽtecost.conc.prima num. 9.

Christus plus Ecclesiam suam amat quam ab ea amatur. In Aduen. conc. 4.Natiuitatis num.18.

Christi erga nos amor tantus est vt eam suam horam appellet, qua in nos aliquod magnum collaturus est beneficium. In Aduent. dominica 2. post Epiphaniam conc.3.num.25.

Plura quæ huc spectant, Vide verbo, amor.§.amor Dei erga nos.

Ascensio Christi, Vide litera A.in verbo, Ascensio.

§. CHRISTI ACCVRATA *salutis animarum diligentia.*

Christus, quam maximam curã, & solicitudinẽ de salute animarum nostrarum habeat. In Dominicali dominic.2.post Pascha conci.2. nu. 3.& ibi dominica 3.post Pentec.concio 2.nu.26. & 28.

Quam ex proposito nostræ salutis res agebat. In communi plurimo.martyr.Euangel. Descendens Iesus conc. 1.num.8.

Insatiabili lucrãdarum animarum siti Christus æstuabat. 3.Quadrag.Dominica 4.feria.3.n.2.adeò vt ad homines sanctificandos nihil intentatũ reliquerit, 4. Quadra. dominica 2. fer.6. nu.8.& in dominic. dominica 3. post Pentecost.conc.2.num.14.

Christi protectio qua nos mirabiliter tuetur, ac protegit; amplificatur & consideratur. In proprio Sanctorum conc.1. Incarnationis nu.4.

Christus numquam promouendæ salutis humanæ officium intermisit. 3.Quadrag.dominica 3.fer.5.n.31. & in dominicali, dominica 15.post Pentecost.conc.1.num.22.

Ad Christum curet accedere quilibet, quacumque spirituali ægritudine sit affectus. In Dominicali, dominica 3.post Pentec.conc.1.nu.11.

§. CHRISTVS CAPVT *Ecclesiæ,& de influxu eius in membra.*

A Christo accepimus omnem gratiam,& virtutem. In cõi vnius mart.tempore Paschali conc. 1. nu.9.

Quæcunque bona possidemus, & possidere speramus omnia per Christũ nobis aduenere. In proprio Sanctorũ feria 3.Pentecost.conc.1.nu.12.vbi de gratitudine etiam quam debemus circa hoc habere optimè edisserit.

Christi circuncisio, Vide, Circũcisio.

Christi conceptus, Vide in verbo, Incarnatio.

CHRISTVS VT DEVS, *& de Christi diuinitate.*

Christi diuinitatis euidens argumentum erat, oculos cecis, pedes claudis,&c.in pristinam salutem restituere.3.Quadrag.dominica 4. feria 4. nu.37.& 3.Quadrag feria 4. Dominicæ Passionis nu.29.& mortuos resuscitare.3.Quadr.dominica 4.feria 6. nu. 16.& dominica 2.Aduent.conc.1.nu. 27.& in Aduen.dominica 2.post Epiphaniam, conc.4.nu.2.& in Dominicali, dominica 18.post Pentecos.conc. 2.n.32. Potissimum tamen (inter alia) Christi diuinitatis argumentũ fuit ipsius Christus resurrectio, de quo vide in verbo, resurrectio.

Chri-

Christus in quantum Deus nõ fuit mortuus.4.Quadrag.cóc.quinquagesimæ num 9.

Christus quia Deus erat, peccare nõ potuit.1.Quadr.dominica in Passione num.7.& 2.Quadr.dominica in Passione num.2.quibus locis alias etiam inuenies rationes ob quas peccare nõ potuit.

Christi diuinitatem euidenter ostẽdebat modus, quo Christus faciebat miracula: imperando, scilicet non deprecando. Dominica 2. Aduent.conc. 1.num.27.

Christi diuinitatis euidens testimonium fuit ipsum in mundum tam supremum donum, quale est Spiritus sanctus misisse. In Dominicali, dominica infra octauam Ascensionis conc. 1.num.19.

Et cogitationes cognoscere. In Dominicali, dominica 18.post Pentecos. conc.2.num.20.

DEFECTVS, QVOS *Christus in humana natura assumpsit.*

DEfectus qui nobis vt mereamur adiumẽto sunt, Christus assume re voluit, vt nos redimeret: non tamẽ eos qui impedimento sunt. In Aduen. conc.2.Conceptionis B. Mariæ n. 27.

CHRISTVS DOCTOR, *& de doctrina Christi.*

CHristus doctoratus lauream accepit à patre æterno. In proprio Sanctorum, conc.3.omnium Sanctorum nu.8.& in Dominicali dominica 20.post Pentecost.conc.2.num.11.

Christus statim ac natus fuit nos docere & prædicare cœpit. In Aduent. conc.4.Natiuitatis, nu.20.

Christus docebat alios virtutes eas prius in se exercens. In Aduent.conc. 4.Natiuitatis nu. 24.

Christus homo factus est vt nos erudiret: & vt præceptor noster esset. In Aduent.conc.1.Circuncisionis.n.2.& conc.3. Circuncisionis num.3.

Nisi prius a Christo edocti fuissent homines nequaquam iustificationis, nec redemptionis ipsius participes fierent. In Aduent.dominica 5.post Epiphaniam conc.1.num.14.

Deus dedit nobis filium suum, non solum vt esset redemptor: sed etiam vt esset doctor. In Dominicali dominica 8.post Pentecost.conc.2.num.2.

Dolores Christi, tribulationes, & afflictiones, vide verbo, passio Christi.

Incarnatio Christi, Vide verbo, incarnatio Christi.

CHRISTVS MEDIATOR *Dei, & hominum.*

SI Christũ propitiatorem corã patre ęterno mundus nõ haberet, forsitan sæpe desolatus fuisset. In proprio Sanctorũ fer.3.Pentec.conc.1.nu.17.

MERITA CHRISTI.

IN Christi meritis spes omnis gẽtis saluandæ fundatur. In proprio Sanctorum fer.3.Pentec.conc. 2.nu. 3. & in dominicali dominica 9. post Pentecost.conc.1.num.26.

Merita Christi quã infinita. In Dominicali, dominica 8. post Pentecost. conc.1.num.11.

Ex eo quod Christus meruit nobis primam gratiam quantum ei debeamus. In dominicali, dominica 21.post Pentec.conc.2.num.40.

Christus non meruit animę suę gratiam, & gloriã. 1.Quadr.fer.3.Resurrectionis n.16.corporis tamen gratiã, & gloriam mereri oportuit, ibidem.

Miracula Christi. Vide verbo miracula, vide etiam supra in §. de Christi diuinitate.

Mors Christi. Vide verbo, Passio.

Natiuitas Christi, Vide Natiuitas, & Incarnatio.

§.CHRI-

§. CHRISTI NOMINA.

CHristus multis nominib. voluit in sacris literis nuncupari, ad in sinuanda multa beneficia quę in nos contulit. In dominicali dominica 2. post Pascha conc.3.num.8.

Agnus, Christum Euangelistæ, & Prophetæ Agnum vocarunt, vt eius mansuetudinem denotarent. In proprio Sanctorum, conc.2. Matthiæ numer.22.

Lux, Christus lux totius mundi fuit sed pauci ea potiuntur. 1. Quadr. Sabbatho post dominicam 4.num. 2. vbi ex professo. & 3. Quadrage. Sabbatho post dominicam 4.nu.5.& num.20.

Manus, Christus cur manus appelletur. In proprio Sanctorum conc.4. In carnationis num.3.

Ostium, Christus fuit ostium per qđ omnia bona ad nos intrarunt. In proprio Sanctorum feria 3. Pentec. concio 2.num.2.

Si quilibet ex iustis merito porta cę li dicitur; quanto potiori iure titulus hic Christo aptatur, per quem omnes iusti tanquam per ostium cœlum intrant. In proprio Sanctorum feria 3. Pentecost.conc.1.num.11.

Pastor, Bonus pastor potuit Christus appellari, quia oues suas optimis pascuis, & alimentis depascit. In dominicali, dominica.2. post Pascha, cõcio.1.numero.7. (idque diligentissimè efficit. ibi concio.3. post Pascha numero 5.) & quia oues suas accuratissimè seruat. In dominicali dominic. 2. post Pascha. concio.1.numero 8.& ibi concio.3.numero. 5. Sed non propter has causas bonus Pastor voluit vocari, sed quia pro ouibus suis vitã posuit: quia hoc præclarum opus apertius præ cæteris manifestauit. In dominicali, dominica secunda post Pascha conci. 1. num. 9.

Christus, quam diligentissimus pastor fuerit. In dominicali, dominica 2. post Pascha conc.2. num.4.

Cum cæteri pastores carnibus ouiũ suarum vescantur, piissimus hic pastor oues proprias carne pascit. In dominicali, dominica 2. post Pascha concio.2.num.5.

Christus, vt diuinus pastor suæ sustentationis obliuiscebatur, vt oues suæ spirituale pabulum reciperent; & hoc cibum suum esse dicit. In dominicali dominica 2. post Pascha conc.3. num.4.

Christus tam singulari amore oues suas prosequebatur, vt necessitatem, & salutem ipsarum ouium, suam esse reputet. In dominicali, dominica secunda post Pascha concio tertia, numero 27.

Christus officium ouis, & Pastoris opere, & verbis nos docuit: atq; vnum ex præcipuis ob quod in mundum venit fuit, vt hæc duo officia nos exequi doceret. In dominicali, dominica 2. post Pascha conc.3.num.2.

Christus a diaboli vnguibus oues suas liberat. 2. Quadra. dominica Passionis. fer.4.num.37.

Pater, patris nomen sibi Deus attribuit, & maximè illi conuenit. 3. Quadrag. conc. Septuagesimæ num.17.

Rex, Christus est verus rex omnium creaturarum. 4. Quadrag. dominica in Ramis. num.19. Et cur specialiter rex hominum dicatur. 4. Quadrag. dominica in Ramis num.26.

Sponsus, Amorem quo Deus nostras animas prosequitur, optimè ipse Deus explicat, cum se earum sponsum dicit. In communi Virginum conc.4.nu.4.

Quas conditiones requirat diuinus Sponsus in anima cum qua sponsalia debet celebrare. 3. Quadra. Sabbatho post dominicam 3.num.29.

Via, Christus cur via dicitur. In proprio sanctorum conc.2. Philippi, & Iacobi num.22.

Vitis, Verbum diuinum postquam homo factum est, & non antea, vitis vera vocatur: quia tunc & non anteà nostrę naturę erat. In communi vnius

marty. tempore paschali conc. 1. nu. 8.

Et quia ex tunc multo plura, & maiora beneficia in nos contulit. in Dominicali dominica 6. post Pentecost. conc. 1. numer. 2.

Christus vitis vera appellatur propter veram similitudinem, quam habet cum naturali vite: & quia eius proprietates habet. In cõmuni vnius marty. tempore Paschali conc. vna, nu. 9. vbi ex professo.

§. *CLARISSIMA CHRISTI opera, & vita: & quod vitam nostram ad ipsius normam effingere studeamus.*

CHristus, & bene operari, & artẽ rationemque bene operandi nos docuit. 3. Quadra. conc. in cęna nu. 18.

Christi vita perpetuò a nobis est meditanda, & memoria tenenda. 4. Quadrag. dominica. 3. fer. 6. num. 2.

Christus est perpendiculum, & regula qua metiri, & examinare debemus omnes nostras actiones. In proprio Sanctorum conc. 1. Inuentionis Crucis nu. 15. Eique in omnibus operibus nos debemus cõformare. 1. Quadrag. dominica. 4. feria. 2. nu. 19.

Estque exemplar, quod imitari possumus, & tenemur. In Aduentali conci. 3. Andreæ nu. 22. & 4. Quadrag. dominica in Passione feria. 4. numer. 28.

Etsi Christi singula opera superna sint admiratione dignissima, ex ipsis tamen simul consideratis alia multo sublimior atq; mirabilior resultat admiratio. vide & nota in proprio Sanctorum concio 1. Exaltationis Crucis num. 3. vbi optimè.

Omne bonum nostrum pendet ex eo quòd Christum in omnibus imitari, & similes esse curemus. In Dominicali, dominica 15. post Pentecost. concio num. 2. & 6.

Christum imitari est, opera nostra, & cor nostrum cum eius operibus & corde conformare. In dominicali, dominica 15. post Pentecost. conc. 1. numero 6. vbi latè explicat quid sit hæc conformitas.

Christi passio, Vide verbo, passio Christi.

Christi prædestinatio, Vide verbo, prædestinatio.

Christus Redemptor, Vide in verbo, redemptionis beneficium.

Christi resurrectio, Vide verbo, resurrectio.

Christi satisfactio, Vide in verbo passio Christi.

Christi sudor sanguineus, Vide in verbo, Passio Christi.

§. *CHRISTI TENTATIO.*

TEntari se Christus permisit, vt aliam occasionem vtendi misericordia cum tentatis atque prolapsis haberet: propter tentationem, quam in se fuit expertus. 4. Quadr. dominica 1. num. 11.

Et vt nos erudiret, quomodo tentationes vincere, & quibus armis debeamus. 4. Quadr. dominica 1. nu. 13. vbi latissime. & 3. Quadrage. dominica 1. num. 18. & 1. Quadrag. dominica 1. nu. 11. & 2. Quad. Dominica 1. nu. 15.

Cur Sathanas Christum gula prius tentauit. 4. Quad. dominic. 1. num. 26.

Diabolus Christum tentauit omnibus quadraginta diebus. 4. Quadr. dominica 1. num. 29.

§. *CHRISTI IN TEMPLVM oblatio.*

CHristi in templum oblatio fuit donum quo tantum Dei ira placari potuit. In Aduentus conc. 1. Purificationis B. Mariæ num. 4. vbi ex instituto.

Christus voluit, & si ille legi non erat adstrictus in templum offerri, vt munus suum inciperet exequi. In Aduent. conc. 1. Purificationis B. Mariæ num. 16.

Et

Et vt nos doceret non solum inferiores, sed ipsos etiam legislatores suis legibus obligari. In Aduent. conc. 1. Purificationis B. Mariæ, nu. 23.

§. PRÆCLARÆ CHRISTI *virtutes, & imperuestigabiles ipsius diuitiæ.*

IN Christi humanitate omnes illas virtutes quas nos habere præcipit, scripsit: vt ex ea velut exemplari illas transcribere possimus. In Aduentuali, conc. 3. Andreæ, nu. 21.

Christus nè virtutes nobis asperæ, & difficiles redderentur, eas omnes prius ipse molliores reddere voluit, in se ipso exercens. In Aduēt. conc. 4. Natiuitatis, num. 24.

Christi charitas, vide in verbo Christi erga nos amor.

Clementia Christi, perpenditur, & consideratur. 2. Quadra. feria 4. dominicæ passionis nu. 39.

Christi humilitas, Consideratur, & extollitur. 2. Quad. con. in Cęna. n. 28.

Christus est verum humilitatis exēplar. 1. Quadrages. Dominica 2. fer. 3. nu. 21. & 23.

Christi mansuetudo, Cōsideratur & extollitur in Aduent. concio 2. Innocentium, num. 4.

Quam mansuetè Christus respondebat is qui illum odio prosequebantur. In Dominicali dominica 17. post Pentec. conc. 2. nu. 31.

Christi misericordia, consideratur & extollitur. In Dominicali dominica 15. post Pentec. conc. 1. nu. 42. vbi ex professo.

Christi obedientia, consideratur, & extollitur. In Aduentuali conc. 1. Andreæ nu. 26. & ibi dominica 1. post Epiphaniam conc. 4. num. 32.

Obedientia Isaac, singularis inter cæteras est obedientiæ Christi figura. 2. Quadr. fer. 2. Resurrectionis, nu. 41.

Obedientia Christi quā perfectissima. 3. Quadr. dominica 3. fer. 5. nu. 15.

Obedientia Christi erga patrē quanta. 4. Quadrage. dominica in Passione feria 4. num. 11. vbi ex profes.

Christi cibus obedientia est. In Aduent. conc. 2. circuncisionis nu. 13.

Christi patientia, exaltatur, & consideratur. 1. Quadr. dominica 3. feria 2. nu. 23. & 1. Quadr. dominica 4. feria 3. nu. 29. & 2. Quad. Dominica in Passione feria 4. nu. 39. & 3. Quadrag. Dominica 4. feria 3. num. 34. & in Aduent. conc. 2. Innocentium, nu. 4.

Ex Christo discamus habere patiētiam. 3. Quadrag. Dominica 4. feria 3. nu. 34. & in proprio Sanctorum con. 4. inuentionis Crucis nu. 16.

Cibi, & potus, intemperantia, & temperantia, vide gula.

CINERES.

CIneris cæremonia quare vtatur Ecclesia initio Quadr. vide causas. 1. Quadr. conc. ciner. num. 22. & 2. Quad. conc. Cinerū n. 34. & 3. Quadr. conc. Cinerū, nu. 5. vsq; ad 17. vbi plurimæ adsunt causæ, pro quo vide etiā 3. Quadr. dominica 4. feria 4. nu. 34. & 4. Quadr. conc. Cinerum, nu. 16.

Cineres hi cur sint ex illis ramis palmarum qui præterita Quadragesima fuerunt benedicti. 3. Quadr. conc. Cinerum, nu. 3.

Cineres super capita sua iniiciebant patres veteris testamenti ad placandū Deum: & quare. 3. Quadr. conc. Cinerum, num. 5.

CIRCVNCISIO.

CIrcuncidi voluit Christus, vt obedientiam, paupertatem, & humilitatem docendo: superbiam, & inobedientiam prosterneret. in Aduen. cōc. 1. Circuncisionis nu. 1. & conc. 2. nu. 12. & conc. 3. nu. 3. vbi latissimè.

Et vt nos spiritualem Circuncisionem doceret, conc. 4. Circuncisionis nu. 8. Et vt nos à dura illa, & molesta

Circuncisionis lege liberaret. in Aduent.conc.1. Circuncisionis num.11.

Et propter alias causas quas adducit conc.2.Circuncisionis, num.16.& conc.3. num.15.

Inter cætera Christi opera quibus eius humilitas magis elucet, fuit Circuncisio. conc.1.Circuncisionis nu.5.

Et in Circuncisione plusquam in cęteris operibus, peccati suscepit similitudinem.conc.1.Circuncisionis num. 6.& conc.2.num.8.vbi latè.

Cur in baptismo nunc, & olim in Circuncisione nomẽ imponitur. cõc. 1.Circuncisionis, num.22.

In Circũcisione Christi magis quã alibi vsquam diuinitas eius fuit abscõdita,conc.2.Circuncisionis, num.6.

Vna inter alias Circuncisionis causas hæc erat, vt Hebræi à Gentilibus idololatris distinguerentur, conc.2. Circuncisionis nu.16.

Cur corporis Circuncisionem non gladio ferreo, sed lapideo, Deus fieri iussit,conc.4. Circuncisionis num.8.

In Circuncisione Deus petebat animæ potius quam corporis superfluitates circuncidi: & ideo tam maximum præmium pro circuncisione promisit. in aduent.con.4.Circuncisionis,nu.4.

Annum suum Ecclesia à Christi circuncisione orditur: quia per eam renouationis nostræ,& spiritualis Circuncisionis significatur initium, conc.4. Circuncisionis nu.3.

Spiritualis Circõcisio est etiam his temporibus,& erit vsq; ad vniuersalis iudicii diem necessaria.conc.2.Circũcisionis num.21.

De hac spirituali Circuncisione, vide plura à nobis collecta verbo, appetitus,& verbo, carnis mortificatio.

De Circuncisione bonorum temporalium,vide verbo,bona temporalia.

Circunstantiæ Humanorum actuũ, vide verbo, opera. §. operum circunstantiæ,& conditiones.

B.Claræ Laudes, vide in communi Virginum conc.4.num.27.

CLAVSVRA.

Clausura omnibus, sed præcipuè virginibus est maximè necessaria. in Aduent.conc.1. Expectationis B.Marię n.25.& ibi cõ.4.Thomę n.4.

Quod maximam clausurã habeant virgines. in proprio Sanctorũ con.1. Incarnationis nu.17.vbi latissimè: & ibi conc.2.Incarnationis nu.17.

Clausura est optimum ad vitanda mala remedium. in Aduent. conc.4. Thomæ nu.5.

Clementia. Vide misericordia, clementia Christi, vide Christus.

COGITATIO.

Cogitationem nostrã in re aliqua continere absque distractione, quam difficile. in proprio Sanctorum conc.1.Ascen.num.3.

§. COGITATIO MALA.

Cogitationes malę sũt fons malorum nostrorum: è cõtra vero cogitationes bonæ.2.Quadr.conc.Quinquagesimæ nu.18. in Dominicali,domin.18.post Pentecost.conc.2.nu.23.

Qui vult nè vlterius peccata progrediantur,statim eorum caput in cogitatione scindat: cogitationem protinus diuertendo ad Christum crucifixum. in proprio Sanctorum conc.2. Dedicationis Michaelis num.4.

Cogitationes malę omni cura,& diligentia statim abigendæ sunt.in Domin.domin.6.post Pent.conc.2. nu.5. & ibi dominica 18.conc.2. num.27.

Cogitationes malę sunt fons, & origo multorũ malorum. in dominicali, dominica 18.post Pent.conc.2.nu.24.

Cogitatio bona, vel rerum cœlestium, Vide verbo, contemplatio.

COGNITIO PROPRIA.

Cognoscere seipsum summe necessarium est. in proprio Sanctorum.

rum.conc.3.Petri, & Pauli nu.1.

Hæc propria cognitio, Dei est donum. in proprio Sanctorum conci.3. Petri,& Pauli nu.3.

Altissima cognitio est, seipsum cognoscere. in Aduent. conc. 2. Andreæ nu.4.vbi latè, & difficillima est. ibid. nu.5.vbi latè.

Magnum malum est, vt ea cognitione, quam Deus nobis, vt nos ipsos cognosceremus,dedit in aliorum peccatis cognoscendis vtamur.in Aduen. conc.1.Ioannis Euangelistæ num.11.

Colloquia cum bonis vel malis, vide in verbo,conuersatio.

Comessationes, vide in verbo,gula.

Conceptio B. Mariæ, vide in verbo, Maria virgo.

CONCILIVM.

IN concilijs, capitulis,& congregationibus depositis passionibus, & partialitatibus publica vtilitas est consulenda.1.Quadr.domin.4.nu.3.

CONCIO.

COnciones audire quam sit necessarium.in proprio SS.concio. 3. Ascensionis nu.18.& ibi concio.1.Assumptionis B.Mariæ,nu.14.& in Dominicali,domi.11.post Pentecost.concio.1.nu.10.

Concionum nostri tẽporis exiguus fructus causa est obduratio, & obstinatio, ad quam hodie peccatores peruenerunt. in communi Doctor. conc. 4.nu.9.

Non sufficit, conciones audire, sed requiritur custodire, & exequi ea,quæ in ipsis præcipiuntur, & dicuntur. in proprio SS.conc.2.B.Mariæ ad Niues nu.19.vbi late optimè,& 2. Quadrag. domi.in passione nu.26. & fer.4. eiusdem dominicæ.nu.32.& 3.Quadr.domin.in Passione, nu.25.

Vt cõciones cum fructu audiamus diuinum auxiliũ exposcere debemus. in proprio SS.conc.1.Matthæi,nu.28.

Peccatores conciones oderunt,quia in eis tanquam in speculo deformitates suas aspiciunt. in communi Doct. conc.4. nu.29.

Conciones audire signum est prædestinationis.2.Quadr.dom.in Passione num.26.

Sæpe popularibus, & simplicibus hominibus conciones proficiunt: raro tamen primarijs,litteratis, & Ecclesiasticis:& quare.3.Quadr.fer.2.Resurrectionis num.23.

Prędicationis fundamentum debet esse sacra scriptura. in Aduent. conc. 2.Andreæ nu.7.

Qui conciones non audiunt, non exaudiuntur à Deo tempore mortis.4. Quadr.conc.60.nu.8.

Conciones ex se sunt summè fructiferæ.4.Quadr.conc.60.nu.15.

Concione deteriores reddi, aut ex eis nullum fructum capere læthale signum est.1. Quadrag. domin.4.fer.3. nume. 4. & in communi plurimorum marty. Euang. Cum audieritis prælia, &c.conc.2. nu.20. in dominicali domin.22.post Pentec.conc.1. nu. 10. & conc.2.num.12.

Conciones reddunt inexcusabiles peccatores.4.Quadr.conc.60.num.16. & in communi plurimorum martyr. Euang.cum audieritis prælia,&c.concio.2.nu.20.

Post concionem quid auditores debeant facere.1.Quadr. Sabbatho post dominicam 3.nu.6.& dominica 4. sequenti fer.3.nu.13. & 3. Quadr. conc. 60.num.12.

Ex concionibus fructum nolle capere quam grandis in Deum ingratitudo. in communi Euangelistarum, conc.2.nu.6.Propter quam solet Deus à nobis auferre veros verbi diuini cõcionatores.ibid.nu.7.

Conciones audire ad impetrãdam fidem est necessarium.3. Quadr.conc. 60.num.10.

Diabolus prætendit à concione

nos auertere, & quod concionatori nō credamus. 3. Quadr. dom. 3. nu. 6.

Concionandi necessitas. 1. Quadra. dominica 4. fer. 3. & 3. Quadr. domin. 4. fer. 3. nu. 6. & in communi Euangelistarum conc. 1. nu. 2.

Contra eos qui conciones non audiunt horribiles Dei comminationes. in dominicali dominica 6. post Pent. conc. 1. nu. 5.

Homines ex eo quod diuinum verbum audire nolunt, sæpe fidem amittere solent. in dominicali dom. 11. post Pentec. conc. 1. num. 11.

§. *QVO AFFECTV, ET studio concionibus interesse; & quam diligenter ad ipsas accedere debeamus.*

EX indispositione audientiū solet concio non prodesse. in Aduent. domini. 6. post Epiph. conc. 1. nu. 8.

Ad conciones accedere animo notandi concionatorem quam magna peruersitas. in proprio SS. conc. 1. Assumptionis B. Mariæ nu. 20.

Ad cęlestem concionum Doctrinā cum fructu, & vtilitate audiendam pia affectio diuinæ Doctrinæ est necessaria: quæ cum Dei sit donum instanter ab ipso petenda est. in proprio Sanctorum conc. 1. Assumptionis Beatæ Mariæ, nume. 15. Hanc piam affectionem habere est signum valde manifestum diuinæ prædestinationis ibidem num. 17.

Vt concionum cęlestis Doctrina sine attentione, affectu, & deuotione audiatur, in grauissimam peccatorum pęnam aliquādo Deus permittit. 3. Quadrag. conc. 60. nu. 5.

In concionibus audiendis nobiliū negligētia optimè increpatur. 3. Quadrag. domin. in passione nu. 28.

Conciones Euangelicę quo spiritus feruore, & quanta reuerentia gaudio, auiditate, & tremore sunt audiendæ. 1. Quadr. conc. 60. num. 12. & 1. Quadrag. domin. 2. feria 3. nu. 9. & 3. Quadrag. domin. 4. feria 3. nume. 18. & in proprio Sanctorum, conc. 2. Philippi, & Iacobi nume. 13. & in dominicali dominica 4. post Pentec. conc. 1. nu. 2. vbi ex professo, & latissimè, & conc. 2. num. 22.

Ignauia, qua ad conciones audiendas Christiani nunc accedunt consideratur, & increpatur. in communi plurimorum marty. Euang. Descendens Iesus de monte, &c. conc. 2. nu. 2.

In concione quomodo auditores se debent habere. 1. Quadr. domi. 4. fer. 3. num. 11.

Quia conciones plerique audiunt, vt videant quomodo prædicetur, non vt efficiant quod prædicatur: ideo nullum ex cęlesti Doctrina fructum percipiunt. domin. 3. Aduent. conc. 4. nu. 21. Et ij maximam Dei verbo iniuriā irrogant, ibi nu. 23.

Quas in concione collegisti gemmas diligenter cura conseruare. in Aduent. dom. 1. post Epiphaniam conc. 4. nu. 12.

Vt ex concione fructum vnusquisque percipiat, quod omnibus prædicatur sibi id prædicari vnusquisque existimet. in dominicali dominic. 4. post Pascha, conc. 4. nu. 21.

In affectione vel tepiditate qua diuina verba audis cognoscitur aliquomodo an sis iustus, vel peccator. in dominicali domi. 4. post Pentec. conc. 1. num. 9.

Adhoc vt diuina eloquia diuinas in cordibus vestris efficiat operationes maxima dispositione ad illa audienda accedendum est. in dominicali, domi. 4. post Pentec. conc. 1. nu. 11. & ibi dominica 18. conc. 1. nu. 7.

Maxima quiete, & tranquillitate verbum Dei audiendum est. in Dominicali domi. 4. post Pētec. conc. 1. n. 16.

Conciones aliquibus propter suam malitiam magis nocent quā prosunt. in dominicali domi. 4. post Pentecost. conc. 2. num. 8.

Vt

Vt cócio melius in cordibus hominum imprimatur, ieiunos ad eam con uenire maximè conducit. In Dominicali dominica 6. post Pentecost. cóc. 1. num. 7.

Qui ad audiendam concionem ab omni inordinata affectione expeditus accedit, maximè Deo placet. in Dominicali dominica 6. post Pentecost. cóc. 1. nu. 10.

§. MIRABILIS VERBI DIuini vis efficacia, & potestas.

VErbum diuinum varios, & dissimiles effectus profert iuxta varietatem subiectorum in quibus seminatur. In communi confess. non pontif. Euang. Ecce nos reliquimus omnia. &c. conc. 2. nu. 25. & in Dominicali dominica 17. post Pentecost. con. 2. nu. 14.

Verbi diuini vis, efficacia, & potestas perpéditur, & cósideratur. 1. Quadrag. dominica in Passione feria 2. nu. 2. & 2. Quadrag. dominica 1. feria 4. num. 36. & dominica Passionis eiusdé Quadr. feria 4. num. 32. & feria 5. sequenti num. 19. & 3. quadr. conc. sexagesimæ nu. 18. & 4. quad. dominica 1. feria 4. num. 32. & in communi vnius mart. Euang. Amen dico vobis, conc. 2. nu. 10. & in communi plurim. mar. Euangel. Descendens Iesus de monte conc. 1. nume. 10. & in Dominicali dominica 17. post Pentecost. conc. 2. num. 15.

Verbum diuinum semini apprimè assimilatur. 3. quadrag. conc. sexagesimæ nu. 7.

§. DE CONCIONANDI officio: & insigni huius muneris dignitate, & difficultate.

COncionatorum munus est suo exemplo, & efficacibus rationibus, dulcedinem virtutibus, & saporem conferre; quò illas homines libéter exerceant. In communi Doctorú conc. 1. nu. 3. Et reprehensionibus peccatores commouere, vt à misero suo statu exeant. In communi Euangelistar. conc. 1. num. 11.

Concionãdi munus solus Christus meruit. In communi Doctorum con. 2. nu. 30.

Concionandi munus non propria auctoritate suscipimus: sed vocati, & tracti. Dominica 4. Aduentus concio. 2. num. 16. Et prælati expectando imperium. In Aduent. concio. 2. Stephani num. 14.

Ad hoc concionandi munus bene exercendum plurimæ virtutes in concionatore simul cócurrere debent. dominica 4. Aduentus conc. 2. nu. 17. vbi de huius muneris difficultate.

Concionatores cum sint Dei legati grandi veneratióne digni sunt. In Aduent. conc. 2. Stephani, num. 4.

Hoc munus iuuenibus non debet demandari. In Aduen. conc. 2. Stephani num. 13.

§. DE CONCIONATORIS virtutibus, & conditionibus, ac de spiritus, intentionisque rectitudine, & puritate necessaria in Ecclesiaste.

COncionatores hoc artificio vtãtur, vt peccatores prius reprehensione deterri os, postea mansuetudinis suauitate alliciant. In proprio Sanctorum concio. 2. Ascensionis numero 19.

Concionatores specialiter dicuntur missi prędestinatis: & quare. In communi Euangelistarum, concio 3. nume. 1.

Non debent cócionatores hoc munus pręsumptuosè vsurpare: sed à Deo vocati. In communi Euãgelistarum, conc. 1. nu. 7.

Concionatores nó dedignentur in paruis oppidis, & corã priuatis hominibus prædicare. In communi Euangelistarum, concio. 2. num. 14.

Concionatoris fęlicitas, vel ignominia non consistit in hoc quod turba multa eos sequatur, & laudet: sed in hoc quod vberrimus fructus ex eius doctrina percipiatur. in proprio SS. conc. 1. Iacobi, num. 2.

Concionator diligenter, & festinanter exequatur, & doceat ea, quæ ad salutem animarum spectant. in communi Euangelistarum conc. 1. num. 31. & conc. 4. nu. 14. vbi latè.

Concionator semper vitijs resistere debet, etiam si ob id vitam amittat. in communi doctorum conc. 2. nu. 14. & in dominicali dom. 19. post Pentecost. conc. 2. num. 34.

Concionator quas conditiones habere debet. in communi Docto. conc. 4. num. 3.

Concionatorem initio cócionis petere gratiam quid sit. 1. Quadra. conc. Cinerum nu. 3.

Concionator Dei zelo accésus sine vlla exceptione audacter reprehendere debet. 1. Quadr. dom. 1. fer. 4. nu. 13. & 3. Quadr. domi. 3. fer. 3. nu. 39. & in communi Doct. conc. 3. nu. 16. & domi. 2. Aduent. conc. 3. nu. 13. & domi. 3. Aduent. conc. 1. nume. 29.

Concionatoribus euangelicis maxima reuerentia habéda. in proprio SS. conc. 4. Natiuit. B. Mariæ num. 20. pro quo etiam, vide 1. Quadr. domin. 3. feria 2. num. 7.

Concionatores iuxta auditorum rationem debent prædicare. 1. Quadra. dominica 4. feria 5. nu. 19. & in dominicali, dominica 8. post Penteco. conc. 1. nu. 4.

Cócionator sigillatim singulos debet alloqui. 1. Quadr. domin. 4. feria 5. num. 21.

Concionator antequam ad suggestum accedat, Dei fauorem instanter imploret. 2. Quadr. domini. 3. nu. 2. rationem, vide nu. 6.

Concionatores hodie multo esse, quam grande Dei beneficium. 3. Quadrag. dominica 2. feria 6. nu. 26. & in communi Euang. conci. 2. numero 3.

Concionator non vereatur vnam, eandemque doctrinam sæpe referre, quando illa est valde vtilis, & necessaria. 3. Quadr. dom. 4. fer. 3. nu. 12

Cócionatores parum solent ex aliorum prædicatione proficere: & quare. dom. 4. Aduent. conc. 3. nu. 31.

Concionatores, vt prędicatione proficiant, curent conformare opera sua doctrinæ quam prædicant. 1. Quadra. domi. in Passione nu. 12. & 2. Quadr. domi. 1. fer. 6. nu. 23. & 2. Quadr. dom. in Passione nu. 12. & 3. Quadr. domi. 2. fer. 3. nu. 5. & dom. 3. seq. fer. 5. nu. 1. & domi. 4. seq. feria 2. nu. 5. & feria 3. eiusdem dominicæ, nu. 13. & 4. Quadra. dom. in Passione nu. 8. & in communi Doct. conc. 1. nu. 13. Ita vt pœnitentiam quam prædicat ipse exerceat. in proprio SS. conc. 4. Ioannis Baptistæ nu. 19. vbi latè. Ex huius defectu prouenit præsens Ecclesiæ Catholicæ sanctorum penuria. 2. Quadrag. conc. 60. nu. 28. & in communi Doct. conc. 3. num. 27.

Ex hoc etiam prouenit totius reipublicæ dissolutio. 2. Quadr. dom. 1. feria 6. nu. 26. & in proprio SS. conc. 1. Magdalenæ nu. 26.

Ex hoc etiam ignari occasionem sumunt, vt de doctrina quæ prædicatur dubitent. 3. Quadra. dominica 2. feria 3. nu. 4.

Concionatoris finis quis esse debet. in dominicali, domi. 2. post Pentecost. conc. 2. nu. 18. & in communi Euangelistarum conc. 1. num. 21. & in Adu. conc. 4. Andreæ, nu. 27. & in dominicali, domi. infra 8. Ascensionis. conc. 2. nu. 18. & 4. Quadr. dominica in Passione, nu. 9.

Vitium curiositatis in prædicatore summè odibile. in dominicali, domi. 22. post Pentec. conc. 1. num. 42.

Concionatores qui vtuntur rhetorica humana, & vana eloquentia, adulterant verbum Dei. domin. 3. Aduen. conc. 1. nume. 30.

Et iniuriam Euangelio irrogāt perniciosissimique sunt. in Aduent. dominica 6. post Epiphaniam conc. 2. nu. 4. vbi latè.

Concionatores vult Deus nō loquaces sed factores. In communi Euangelistarum conc. 1. nu. 20.

Concionatores tales esse debent qđ possint dicere populo, sequere me. In proprio Sanctorum conc. 1. Matthæi num. 27. & in Dominicali, dominica 2. post Pentec. conc. 2. nu. 19.

Instanter, & frequenter à Deo petere debemus, vt nobis elargiatur concionatores, qui ex corde, & spiritus feruore doctrinam euangelicam nobis prædicent. 3. Quadrag. dominica 4. feria 3. nu. 16.

In concionatoribus austeritas, & pœnitentia quam sit necessaria: vt sua prædicatio sit efficax. In communi Euangelistarum conc. 4. num. 11. vbi optimè.

Concinatores non vtantur in concionibus rhetorica humana, & vana eloquentia. 1. Quadra. conc. Sexagesimæ num. 5. & 2. Quadra. dominica 1. feria 4. nu. 32. & 3. Quadrag. dominica 4. feria 6. nu. 5. vbi optimè, & feria 3. sequenti nu. 15. & 4. Quad. Dominica 1. feria 6. nu. 10. Sed castis verbis, efficacissimis tamen vtantur. In cōmuni Euangelistarum conc. 2. nu. 10. & in proprio Sanctorum, con. 2. Bartholomæi num. 20. & in Aduent. dominica 6. post Epiphaniam con. 2. nu. 2. vbi latè, & in Dominicali dominica 19. post Pentec. & conc. 2. nu. 32. & ibi dominica 22. post Pentec. conc. 1. nu. 42.

Concionatores Euangelici fortitudinem debent habere: hæc fortitudo in quo consistit. In communi Euangelistarum conc. 1. nu. 24. & 3. Quadrag. Dominica 3. feria 3. nu. 40.

Concionatores prius discant benè viuere, quam bene dicere. In communi Doctorum conc. 2. nu. 31.

Et prius operentur quam prædicēt, sicut Christus fecit. 3. Quadrag. dominica 1. nu. 3. & dominica in Passione sequenti num. 10.

Cōcionatores quanto spiritu loqui debeant. In proprio Sanctorum conc. 2. Philippi, & Iacobi nu. 13. & dominica 3. Aduent. conc. 1. nu. 29.

Etsi in concionatores desit vitæ integritas, eius tamen doctrina magnifacienda est. 2. Quadrag. conc. Sexagesimæ, nu. 29.

In concionatores prædicantes ob suam tantùm vtilitatem, vide in communi Euangelistarum conc. 2. nu. 23.

Eos tantum concionatores, qui ordinatè, sed sine spiritu prædicāt, velle audire, est verbū Dei abominari. Dominica 3. Aduentus conc. 3. nu. 3.

Cum concionatores nunquam omnino desint, qui spiritu, miraculis, & rationum, ac bonorum operum efficacia prædicent: cur vniuersi populi meliores non redduntur? vide 3. Quadra. dominica 4. feria 3. num. 6.

Concionator super omnia charitatem, clemētiamq; magnam erga pauperes habere debet. 3. Quadrag. dominica 3. fer. 5. nu. 6.

Concionator curet ne seculari vanitate inficiatur. 3. Quadrag. dominica 3. fer. 5. nu. 5.

Concionatores honoris Dei zelò præditi esse debent. 3. Quadr. dominica 4. fer. 2. nu. 2.

Concionatores maiori obligatione ad præceptum correctionis fraternæ seruandum tenentur. 3. Quadr. dominica 3. fer. 3. nu. 35.

Non sufficit concionatorem sapiētiam habere speculatiuam, sed requiritur, vt sapientia practica, quæ in affectu voluntatis, & bonis operibus consistit polleat. In communi Doctorum conc. 3. nu. 4.

Concionator veritatem audacter prædicet etiam cum vitæ discrimine dominica 2. Aduent. conc. 3. nu. 19.

Concionator quando opus est voces magnas edat affectu plenas, dominica tertia Aduentus concio. 1. nume. 28. &

28.& in Dominicali dominica 7.post Pentec.conc.1.nu.24.

Concionatores qui pœnitentiæ vitam sibi elegerũt plus auditorum animos penetrant.dominica 4.Aduentus conc.2.nu.14.

Concionatores bonos & sapientes à nobis tollere est vnũ ex maioribus spiritualib. Dei suppliciis. In Aduent. conc.2.Stephani num.10.

Vt concionatoris verba corda audientium vulnerent, in eisque impressionem faciant, debẽt esse viua omnique spirituali virtute, diuinaq; efficacia plena. In Aduenr.dominica 5.post Epiphaniam conc.1.nu.16.

Concionatores intelligãt non oportere eos omne tempus consumere in studio librorum mortuorum, sed illis summè cõducere in libro vitæ, qui est Christus per contemplationem lectitare. In Dominicali, dominca infra octauam Ascensionis conc.1.nu.23.

Maxima quiete & trãquillitate verbum Dei prædicandum est. In Dominicali, dominica 4. post Pentec.conc. 1.nu.16.

Ideo concionatores nunc exiguum fructum capiunt, quia plures eorum non in nomine Christi, sed in suo nomine retia laxant. In Dominicali, dominica 4.post Pentec.conc.2.nu.29.

Concordia. Vide pax.

Concupiscentia, Vide luxuria.

CONFESSIO.

CONfessionis sacramentum facile, & excellẽs remedium. 1.Quadr.dominica 3.nu.19. Et quam necessarium. 4.Quadr.dominica 1.nu.2.

Vt non confiteamur peccata; super omnia diabolus prætendit. 2. Quadr. dominica 3.nu.14.

Ne à confessione omnium peccatorum verecundia te deterreat, vide considerationes, & historias notatu dignissimas. 2.Quadr. Dominica 1.nu.19.& 3.Quadr. Dominica 1.feria 5. nu.21. & nu.25.& 3.Quadr.dominica 3.nu. 10. Contra hos vide etiam in Dominicali conc.2.nu.21. vbi euentum stupẽdissimum narrat.

Contra eos, qui confessionem non nisi semel in anno faciunt, vide in Dominicali, Dominica in Albis, conc.3. nu.24.

Ante confessionem, conscientiæ examen necessariò est præmittẽdum. 3. Quadr. Sabbatho post dominicam 2.num.26.

In cuius examinatione, & purificatione diutissimè, & sepissimè laborandum est. In proprio Sanctorum conc. 1. Ascensionis.nu.14.

Hoc sacramentum hominibus, & nõ Angelis Deus commisit: nè homines vllam excusationem haberent. In proprio Sanctorum conc.4. Petri, & Pauli.nu.25.

Confessio pura, & integra debet esse. In proprio Sanctorum.conc.5. Eucharistiæ num.23.

Et humilis. In Dominicali, dominica 10.post Pentec.conc.2.nu.28.

CONFESSOR.

CONfessoris boni conditiones vide, & nota. 4. Quadr.dominica in Passione, nu.10. vbi latè, & in communi plurimo.mart.conc.4.nu.3.

Confessorem in imponendis pœnitentiis maxime prudentem esse necesse est. In Dominicali, dominica in Albis conc.3.nu.17.

Cum cõfessor aliquem absoluit, pęnam æternam, quam peccator meruetat, in temporalem mutat: quæ culpa iam dimissa luenda manet. In Dominicali, dom.in Albis conc.3.nu.23.

Pœnitentes eligant confessores doctiores, & sanctiores. 1.Quadr. Sabbatho post dominicam in Passione, nume.9.

Absolutionis peccatorum potestas cur data sit hominibns. 1.Quadr. Dominica 1.fer.6.num.9.

Con-

Confidentia, Vide fiducia.
Congregationes, Vide concilia.

CONIVGES, CONIVGIVM.

Coniuges in suo etiam statu, cordis puritatem habere, & Deo seruire optimè possunt. In proprio Sanctorum, conc. 3. Visitatio. B. Mariæ. numero 13.

Coniuges, vt luxuriã, & alia huiusmodi peccata vitent summè se inuicẽ diligere debent. 3. Quadra. Sabbatho post Dominicam 3. num. 15. & in Aduent. conc. vna, Agathæ num. 19.

Et mites suauesque adinuicẽ. 3. quadr. Sabbatho post dominicã 3. nu. 21.

Et cauere ne mutuo se exhorreant. 3. Quadrag. dominica 4. fer. 5. nu. 25.

Et zelotipia carere. 3. Quadra. Sabbatho post dominicam 3. nu. 21.

Ex coniugibus, mulier domestica negotia: vir externa curet. in Aduent. conc. 1. Incarnationis nu. 4.

Maximam obedientiam, & reuerẽtiam vxores viris suis præstare debẽt. In Aduent. dominica. 1. post Epiphanam conc. 4. num. 30.

Coniuges si bene matrimonio vsi fuerint, & ambo in officio perstiterint: propter illud beatitudinem consequentur. in Aduent. domin. 2. post Epiphaniam conc. 2. num. 17. vbi ex professo.

De sobrietate, pudicitia, & honestate quæ debet esse in muliere nupta. In Aduent. dominic. 2. post Epiphaniam conc. 2. num. 19. vbi latissime.

Vt mulier pacem cum suo coniuge conseruet linguam suam silentii fræno coerceat. In Aduent. domin. 2. post Epiphaniam conc. 2. nu. 26.

Viri magno honore habeant vxores suas. In Aduent. Dominica 2. post Epiphaniam conc. 2. num. 27.

Vxorem prudentem habere Dei donum est: & ab ipso summis precib. petendum. In Aduent. dominica. 2. post Epiphaniam conc. 3. nu. 13.

Vt homo naturaliter coniugem suã diligeret, maximum fuit Dei artificiũ eam ex ipsiusmet costa subtrahere. In Aduent. dominic. 2. post Epiphaniam conc. 4. nu. 18.

Vult Deus vt vxor habeat suum cõiugem in magistrum. In Aduen. dominica 2. post Epiphaniam conc. 4. n. 24.

Vir non gubernetur à sua coniuge, nec ea dominetur. In Aduen. Dominica 2. post Epiphaniam conc. 3. nu. 17.

Nisi adsit pax inter coniuges, illorum vita mors est. In Aduent. Dominica infra octauam Natiuitatis conc. 1. num. 35.

Mulier vbi primum a suo coniuge recedit, maximis exponitur periculis. In Aduent. dominica 1. post Epiphaniam conc. 1. num. 21.

In coniugatorum familia dominus, seruorum, domina vero, ancillarum curam gerere debet: & fœmina fœminea opera, vir vero virilia facere oportet. In Aduent. dominica 6. post Epiphaniam conc. 3. num. 20.

Vxor ad pacem cum coniuge cõseruandam curet omnino ne secreta viri sui manifestet. In Aduent. conc. vna Agathæ num. 21.

Cum matrimonio copulare filios suos patres curant; non attendant præcipuè tẽporalem vtilitatem: sed quod ad Dei ministerium & filiorum spiritualem salutem spectat. 3. Quadr. Dominica 3. feria 5. num. 10.

Vxor debet esse socia non domin. In Aduent. conc. 1. Agathæ nu. 21.

In matrimonio conuenientius est virum in omnibus fœminæ, quam fœminam viro excedere. 3. Quadr. Dominica 3. feria 5. num. 12.

Coniugia non amore filiorum, sed libidinis intentione facta, Deo odiosa sunt, & plurimorum malorum causæ. In Aduent. dominica 2. post Epiphaniam conc. 1. nu. 33. & conc. 3. nu. 12.

Coniugia moliantur à senibus prudentibus, non ab adolescentibus. In Aduent. dominica 2. post Epiphaniam conc. 2. num. 36.

Quibus conditionibus quæréda fit vxor aut vir cum qua coniugia celebrare ſtudes. in Aduent. Dominica 2. poſt Epiphaniam conc. 1. num. 36. vbi ex profeſſo, & conc. 3. num. 14.

Maximum incommodum proficiſci videtur ex eo quod quis peruerſorum parentum filiam ducat in vxoré. in Aduent. Dominica 2. poſt Epiphaniam conc. 3. nu. 15.

Coniugalem ſtatum Deus ſua authoritate, & præſentia comprobauit. in Aduent. domi. 2. poſt Epiphaniam, conc. 3. nu. 21.

Contra dominos, qui ancillas ſuas ne matrimonio copulentur prohibét, vide in Aduent. domin. 2. poſt Epiph. conc. 3. nume. 24.

Fundamentum, & finis coniugiorum veſtrorum debet eſſe Dei miniſterium, in Aduent. domi. 2. poſt Epiphaniam, conc. 4. nu. 21.

Vir coniugium celebrare intendés conſideret magnam perfectionis viri partem, ex bona mulieris ſocietate pédere, in Aduent. dom. 2. poſt Epiphan. conc. 4. num. 18.

Et quòd mala vxor nimis potens eſt ad ſuum virum peruertendum. in Aduent. domi. 2. poſt Epiphaniam conc. 3. nu. 16.

Et ſic in eligenda vxore, non ad pulcritudinem: ſed ad virtutem eius attende. in Aduent. domin. 2. poſt Epipha. conc. 4. num. 20.

Vxor etiam cum coniugium celebrare vult, conſideret, quod viri iniqui ſolent vxores ſuas peruertere. in Adu. domin. 2. poſt Epiph. conc. 3. num. 19.

Si matrimonium non Chriſtianis oculis inſpiciatur eſt vna ex grauiſſimis crucibus totius orbis. in Aduent. concio vnica, Agathæ, nume. 13.

Maxima diligentia in exquirenda bona vxore adhibenda eſt. in Aduent. conc. vna, Agathæ, num. 16.

Coniuges maxima modeſtia, & ſobrietate carnalibus voluptatibus fruátur. in Aduen. conc. vna Agathæ n. 22.

Matrimonium in remedium, & in viam ſalutis inſtitutum, & conceſſum eſt hominibus: ipſi autem in ſuam vertunt dãmationem. In dominicali, dominica 2. poſt Pentec. conc. 1. num. 30.

Vxores attendant ſolam caſtitatem in eis non ſufficere. In dominicali, dominica 2. poſt Pentec. conc. 1. num. 31.

CONSERVATIONIS BEneficium.

PRopter conſeruationis beneficiú, quantum Deo debeamus. In dominicali, domin. 17. poſt Pent. conc. 1. nu. 32. & dominic. 3. Aduen. conc. 2. nu. 9.

Conſeruationis beneficium, quam grande. In dominic. dominic. 21. poſt Pentecoſt. conc. 2. nu. 21.

Conſideratio cœleſtium, Vide contemplatio.

CONSILII DONVM, ET de Conſiliarijs.

REges, & Prælati negotia, quę magni momenti ſunt aſque multorum conſilio non expediunt. In dominicali, dominica 6. poſt Pentec. conc. 2. num. 13.

Quam ſtulta ſit eorum excuſatio q dicunt, ita tanta inflammatus fui, vt conſilium ſumere non potuerim. In dominicali, dominica 6. poſt Pentec. conc. 2. num. 13.

Conſilium ne petas ab homine malæ cõſcientiæ: te enim penitus perdet, licet pater tuus ſit. In proprio Sanctorum conc. 1. Decollationis Baptiſtæ. num. 28.

Viros eſſe qui conſilium præbere poſſint maximum eſt Dei beneficium. In communi confeſ. non pont. Euangel. Ecce nos reliquimus, &c. conc. 3. num. 12.

Quo quis in maiori dignitate poſitus eſt; eò magis conſiliis prudentum, & proborum eget. Dominica 4. Aduentus. conc. 2. nu. 26. & 3. Quadrag.

Sabba-

Sabbato post Dominicam 1. num. 10. & in dominicali dominic. 6. post Pente. conc. 2. num. 14.

Consilia hominum sancta impedire dæmon conatur. in Aduent. conc. 1. Expectatio B. Mariæ nu. 7.

Nunquam eos rerum vestrarum cōsiliarios adhibeatis qui vobis indigēt: nam necessitas efficiet, vt non quæ cōueniunt, sed quæ vobis grata sunt, dicant. in Aduent. conc. 2. Epiph. nu. 28.

Deus est cōsilij amicissimus. in Aduent. conc. 4. Epiphaniæ num. 24.

Consilium prudētis, quam vtile. in Aduent. conc. 4. Epiph. nu. 24.

Nè erubescas consilium ab alio petere. Aduent. conc. 1. Conuersionis Pauli nu. 31.

Consilio sanctioris potius, quam doctioris ducamini. in Aduent. conc. 1. Conuersionis Pauli nu. 32.

CONSOLATIO.

INter officia Christi ob quę à patre æterno missus fuit, vnum est, vt cōsolatoris munere fungeretur. In dominicali, dominica 3. post Pascha, con. 2. num. 2.

Ad consolandum afflictos, & tribulatos, vide nonaginta duas rationes, in verbo, tribulatio à nobis accuratè collectas.

Consuetudo, in bonis operibus, vide opera.

CONTEMPLATIO, ET *meditatio diuinarum rerum.*

VT contemplationi Dei homo vacaret, Deus ipsum creauit: & cui minus incumbit est, id propter q̄ fuit conditus. In proprio Sanctorum, conc. 3. Assumptio. B. Mariæ, nu. 37. & in Aduent. dominica 6. post Epiphan. conc. 1. nu. 20. & in dominicali, dominica 5. post Pascha conc. 3. nu. 5. & ibi dominica 23. cōc. 1. n. 44. vsque ad 50.

Si contemplaremur profundè æterna illa gaudia, ardentissimo perfruendi ipsa desiderio flagraremus. In proprio Sanctorum conc. 4. Assumptionis B. Mariæ nu. 22.

Ex contemplationis sanctæ studio plus edi scitur, quam ex mortuis libris. In communi Docto. conc. 1. num. 18.

Non sufficit intellectu Dei perfectiones contemplari, si postea voluntati locus non conceditur ut eum diligat. In communi Sanctarum mulierum, conc. 3. nu. 24. & in Aduen. conc. 3. Innocentium nu. 15.

Contemplationibus sanctis anima illuminatur, clarificatur, & ad Dei misericordias recipiendas disponitur. in communi plurimor. Mart. Euang. Descendens Iesus de monte, &c. conc. 1. nu. 4. & in Aduent. conc. 4. Conceptio. B. Mariæ, nu. 5. & in Aduen. conc. 3. Innocentium nu. 9. & in dominicali, dominica 18. post Pentecost. concio. 2. nume. 25.

Nisi diuinæ contemplationis cælesti somno sopiti sint homines, mundū sine magno dolore relinquere nō poterūt. in Aduent. conc. 4. Andreæ n. 21.

Ad contemplationem excellentiarum Dei, creaturæ nos inuitant, & manu ducunt. 3. Quadra. dominica in Passione fer. 2. nume. 15. & in proprio Sancto. concio. 2. Inuentionis Crucis numer. 6.

Contemplatio bonitatis, sapientiæ, pulchritudinis, & potentiæ Dei, est proprium hominis officium. 3. Quadrag. dominica. 4. nu. 17. & in dominicali, dominica 5. post Pascha, concio. 3. numer. 2.

Ob defectum contemplationis, & considerationis rerum diuinarum: tam frigidi, ac tepidi in amore Dei sumus; ac si voluntatem non haberemus. In dominicali, dominica 17. post Pentecost. conc. 1. nu. 30. vbi aliqua dicit grauibus referta sententijs.

Vt contemplationi singulis diebus omnes cuiusq; status vacent, licet sint varijs curis implicati, exhortationem,

vide

vide in communi vnius mart. Euang. Amen dico vobis conc.2. nu.21.& in Dominicali, dominica 3. post Pascha conc.1.num.17.& in Aduent.conc.4. Andreæ.nu.22.& in Aduen. Dominica 3. post Epiphaniam conc.1.num.3.

Contemplatio de rebus diuinis quãtum prosit. in communi confess. non pontif. Euang. Sint lumbi vestri, &c. con.3.num.12. & quot quamque vberes pariat fructus.2. Quadra.conc. septuagesimæ num.22.& 29.& 3. Quadrag. Sabbatho post Dominicam Passionis.nume.9.& in communi vnius mart. Euang. Amen dico vobis conc. 2.num.16. vbi latè, & in Aduen.conc. 4. Conceptionis B. Mariæ.nu.5.& Dominica 4. Aduen.conc.4.num.18.

Contemplatio Dei assidua, quã necessaria. In communi vnius mart. Euãge. Amen dico vobis conc.2. num.16. vbi latè, & in proprio Sanctorũ conc. 2. Inuentionis Crucis nu.18.& in proprio Sanctorum conc.2. Petri, & Pauli, num.10.

Contemplatio Dei, & conuersatio cum eo; quãtæ sit virtutis, & efficaciæ. 4. Quadra. Dominica Resurrectionis feria 2.nume.9. & in Aduent.conc.4. Andreæ num.22.

Huius sanctæ contemplationis laudes, & vtilitates vberesque fructus. In Aduent. Dominica 2. post Epiphaniã, con.2.num.2. vbi latè.

Dæmon maxime timet has sanctas contemplationes, & sic ab eis diligenter nos abstrahere curat. In Aduent. Dominica 2. post Epiphaniam conc. 2. nu.4.

Diuina mysteria quo magis cõtemplantur in maiorem admirationem nos rapiunt, & maiora videntur: humana autem quo magis tractãtur minora cernuntur. In Aduent. Dominica infra octauam Natiuitatis. conc.1. nu.3.& conc.2.num.3.

Diuina mysteria non admiramur, quia ea non contemplamur. In Aduent. Dominica infra octauam Natiuitatis, conc.1.nu.6. vbi latissimè, & conc.2. nu.4.

Contemplatio rerum diuinarum, quam spirituales reddit homines. In Aduen. Dominica infra octauam Natiuitatis, conc.1.nu.14.

Hac contemplatione renouatur spiritus, & corporales passiones reformãtur. In Aduent. Dominica infra octauam Natiuitatis conc.1. num.15.

Ex hac contemplatione cœlestium gustus, terrestriumque tædium dimanat. In Aduen. Dominica 6. post Epiphaniam conc.1.num.21. vbi latè, & conc. sequenti vbi latè.

Si quæ Christianis Deus contulit beneficia attenta animi consideratione perpenderent; hoc multum ad ipsorum sanctificationem conduceret. In Aduent.conc.2. Purificationis B. Mariæ num.4.

Inter alia ob quæ optimũ est mundum relinquere, & ad religionem fugere vnum est, quia ibi ad diuinæ contemplationi vacandum & cum Deo conuersandum expeditiores sunt. In Dominicali, dominica infra octauam Ascensionis conc.1. nu.24.

Vnus ex fructibus cõtemplationis, & conuersationis cum Deo est hominem se ipsum, vt abiectum peccatorẽ cognoscere, & submisse prosternere. In Dominicali dominica 4. post Pentecost.conc.2.num.31.

Cõtemplatio, & meditatio Dei propter temporalium rerum solicitudinem, non omnino relinquenda est: etiam si alias talis solicitudo in commodum proximi redundet, in proprio Sanctorum conc. 1. Assumptionis B. Mariæ nu.29. vbi latè.

Quia cõtemplationi assiduè non vacamus, stupenda quæ pro nobis Deus operatus est, non admiramur. In communi virginum conc.2.num.4.

Ex hac cõtẽplatione, vitę reformatio depromit. In cõi virginũ, con.2.n.30.

Contemplationi vacãdum est, etiã si nõ statim gustus percipiatur. 1. Qua

drag.

dragef. Sabbatho post Dominicam 3. num.9.

Cœlestium desiderio nō flagramus: quia nunquam ipsa meditamur. in Aduent. conc.4. Conceptionis B.Marię num.6.

Vt contemplationi Dei vaces hominum frequentiam, & vrbium strepitum fugere debes. Dominica 4. Aduentus conc.1.num.15.

Cœlestem hanc animæ quietem, & somnum quanti Deus æstimet. Dominica 4. Aduentus conc.1.num.16.

Quantum malum sit seruos Dei in hac contemplationis celesti quiete perturbare Dominica 4. Aduent.conc. 1. nu.17.& in Aduent.conc.3.Innocentium.num.10.

Interdum contemplatio relinquēdā est, vt misericordię opera exerceamus, Dominica 4. Aduentus conc.1.nu.30. & Aduent. Dominica 3. post Epiphaniam conc.1.nu.3.& num.7.vbi latè.

Quia mundi strepitu semoti in secreto aliquo loco Deo vacant particularia beneficia à Deo accipiunt. In Aduent.conc.4.Thomæ nu.3.

Ex orationis, & contemplātionis defectu omnes Christianæ reipublicæ miseriæ manant. In Aduent. conc.4. Natiuitatis num.22.

Contemplatio rerum diuinarū conuenientissime somnus appellatur. In Aduent. concio.3. Innocentium. numer. 10.

Contemplatione comparatur innocentia. in Aduent. conc.3. Innocentium num.11.

Si vultis a Diaboli tentationibus, & alijs hostibus non superari, & maximam fortitudinem comparare sanctis his contemplationibus, & meditationibus intendite. In Aduent. dominica 1. post Epiphaniam conc.2.nume. 13. & dominica 2. conc.1. numero 4. vbi late.

Diuina mysteria non sunt a nobis coniunctim, velociter, & confuse considerāda: sed lenter, minutim, & diuisim. In Aduent. dominica 2. post Epiphaniam conc.1.num.3.& 9. & conc. 2. numer. 8.

Amplificabitur hic locus ex verbo, oratio, vbi plura inuenies, quæ huc spectant.

§. CONTEMPLATIVÆ *vitæ, & actiuæ inter se comparatio.*

Contemplatiuā vita præstantior, & maioris meriti est absolutè; quam actiua. In proprio Sanctorum conc.2. Assumptionis B. Marię nu.28.

Licet vita actiua feruidè exercita pręstantior sit, quam contemplatiua tepide. In proprio Sanctorum conc.2. Assumptionis B. Mariæ num.29.

Ab actiua vita incipiendum: & ex hac ad contemplatiuam ascendēdum est, non vice versa. In dominicali dominica 17. post Pentecost. conc.2. numer.20. & ibi Dominica 4. post Pentecost. conc.1.num.20. & in dominicali dominica 5. post Pentecost. conc.2. numer.23.

Contemplatiuam, & actiuam vitā simul habere melius est; q̄ quālibet earum per se solam. in proprio Sanctorum conc. 3. Assumptionis B. Mariæ numer.33. vbi ex professo. In vtraque enim nos exercere pro temporis opportunitate est necesse. In dominicali dominica 17. post Pentecost. conc. 2. nu.23.& dominica 4. Aduentus conc. 1. numero 30. & in Aduent. dominica 3. post Epiphaniam numero 8. vbi latè.

Absque contemplationis auxilio, actiuæ vitæ exercitia cum vtilitate, & fructu non benè conseruabuntur. In proprio Sanctorum conci. 3. Assumptionis B. Mariæ num.29. & in Dominicali dominica 5. post Pascha conc. 3. num.10.

Continentia, vide castitas.

Contritio, vide pœnitentia, vide confessio.

§. CON-

§. CONVERSARI cum Deo.

CVM Deo conuerſari, quam vtile efficax, & neceſſariũ. 4. Quadra. dominica Reſurrectionis feria 2. nu. 8. & in dominicali dominica 17. poſt Pentecoſt. conc. 2. nu. 27.

Vt diuina conuerſatione fruamur non ſolum à malis hominibus verum etiam à bonis interdum recedendum eſt. dominica 4. Aduent. conc. 2. n. 10.

Quo quis magis cum Deo conuerſatur, tanto magis illum æſtimat, & amat. In dominicali dominica 4. poſt Pentecoſt. conc. 2. num. 31.

Reliqua quæ de conuerſatione cum Deo dicenda eſſe colligimus verbo, contemplatio.

§. CONVERSATIO BONA.

COnuerſatio cum bonis quot bona cauſet. 3. Quadrag. Sabbatho poſt Cineres nu. 6. & in proprio Sãcto rũ conc. 4. Petri, & Pauli n. 3. vbi latè.

Conuerſari cum bonis, & difficulter ab illis ſegregari magnum ſignũ eſt quod is ſit bonus. 3. Quadrag. Sabbatho poſt Cineres num. 8.

Conuerſatio noſtra debet eſſe de Paſſione Chriſti, & de cœleſtibus rebus: non de impertinentibus. 4. Quadrag. conc. quinquageſimæ nu. 5. & in proprio Sanctorũ conc. 2. Inuentionis crucis num. 10. & num. 17. vbi latè.

Debet etiam eſſe de his rebus quæ nobis Deus præcepit operari. 4. Quadrag. conc. quinquageſimæ. nu. 8.

Cõuerſatio cum bonis oneroſa eſt malis, dominica 4. Aduentus conc. 1. nu. 10. & in dominicali dominica 3. poſt Pentec. conc. 1. nu. 25.

Bonorum ſocietas, conuerſatio & familiaritas quam ſalubris. In Aduen. conc. 3. Thomæ nu. 11. & in dominicali dominica 3. poſt Penteco. conc. 1. num. 35.

Viris perfectis res eſt licita, & meritoria conuerſari cum peccatoribus: ſecus non perfectis. In Aduen. conc. 3. Thomæ nu. 16. & in dominicali dominica 3. poſt Pentec. conc. 1. nu. 24.

Si puros, & caſtos nos conſeruare volumus, cum caſtis, & puris conuerſandum eſt. In Aduent. conc. 3. Ioannis Euangeliſtæ nume. 21. vbi latè, & in dominicali dominica 3. poſt Pente. conc. 1. num. 26.

Societas deprauata eſt vna ex efficacioribus occaſionibus ad peccandũ. In dominicali dominica 22. poſt Pentec. conc. 2. nu. 24.

§. CONVERSATIO MALA.

COnuerſatio cum malis quot mala pariat. 1. Quadrag. Sabbatho poſt Cineres n. 4. & 1. Quadr. feria 2. Reſurrectionis num. 21. & 2. Quadra. dominica 2. nu. 25. vbi latiſſime, & Sabbatho poſt eandem dominicam nu. 13. & 3. Quadr. Sabbatho poſt Cineres num. 6. & dominica 1. ſequenti feria 5. nu. 16. & 3. Quadra. Sabbatho poſt dominicam 2. nu. 3. & dominica in Paſſione ſequenti feria 3. num. 14. & 4. Quadrag. dominica 3. fer. 6. nu. 20. & in proprio Sanctorum conc. 4. Petri, & Pauli nu. 2. vbi late, & in Aduent. conc. 3. Thomæ. num. 13. & ibi conc. 3. Ioannis Euangeliſtę. num. 24.

Conuerſatio ſecularium fugienda. 1. Quadrag. dominica 1. num. 9. & dominica in Paſſione ſequenti feria 5. nu. 34. & 2. Quad. dominic. 2. num. 8. & dominica 4. ſequenti num. 2.

Conuerſatio mulierum ſuper omnia fugienda 2. Quadrag. dominica 1. feria 5. num. 7. & in dominicali dominica 11. poſt Pentec. conc. 1. num. 28.

Ex ea enim homines conſtantiam & fortitudinem amittunt: mollitiemque & imbecillitatem acquirunt. In dominicali dominica in Albis conc. 3. num. 31. & in Aduent. conc. 3. Ioannis Euangeliſtæ num. 25.

Conuerſatio improborum omnino

Cauenda, ne consortio illorum corrũparis. In dominicali dominica 2. post Pascha, conc. 1. nu. 20. & 3. Quad. Sabbatho post dominicã 1. nu. 10. & Sabbatho post dominicam 2. sequentem. nu. 4. & 3. Quadra. feria 3. post Dominicam Passionis, num. 18. & in proprio Sanctorum conc. 4. Petri, & Pauli, num. 2. vbi latè, & dominica 4. Aduentus. conc. 1. num. 13. & in Aduen. con. 3. Thomæ, nu. 15. & in Dominicali dominica 11. post Pentec. conc. 1. nu. 27. & ibi dominica 22. conc. 2. nu. 14. Conuersatio cum malis perfectis tantum viris ad malorum conuersionem licita est. In proprio Sanctorum. conc. 2. Matthæi num. 31. & in Dominicali dominica 3. post Pent. conc. 1. nu. 24. & ibi dom. 24. conc. 2. nu. 22.

Difficile est hominum consuetudine, & conuersatione aliorum hominum inuolutum, in virtute diu posse retineri. In Dominicali dominica 3. post Pascha, conc. 2. nu. 9. & in dominica 4. Aduentus, conc. 3. nu. 24.

Conuersari cũ malis est via qua in cõdẽnationẽ quis deuenit. In proprio Sanctorũ, con. 4. Petri, & Pauli, nu. 4.

Ab improborum conuersatione, & consortio seiungi volunt iusti non solum in hac vita, sed etiam post mortẽ. In Dominicali dominica in Albis, conc. 3. num. 30.

Colloquia praua quantum malum iustis inferant. In Dominicali dominica 3. post Pascha, conc. 2. nu. 9.

Conuersatio hominum fugienda: quia nihil est quod hominem ita peruertat, vt alius homo. dominica 4. Aduentus conc. 1. num. 12. & in Aduent. conc. 4. Thomæ, nu. 3.

Qui otiosis conuersationibus Dæmoni aditus patefaciunt, pessimum exitum habent. In Dominicali dominica 4. post Pascha. conc. 1. num. 29.

Conuersatio carnalium hominum, super omnia fugienda. In Dominicali dominica 13. post Pentecost. conc. 1. nu. 12.

CONVIVIA.

Conuiuia secularia cauenda. 2. Quadr. dominica 2. fer. 5. nu. 10. & in communi virginũ, conc. 1. nu. 4.

Conuiuia non diuitibus, sed pauperibus paranda. 3. Quadra. dominica 2. feria 5. nu. 21.

In cõuiuiis ordo seruandus. 3. Quadrag. dominica 4. num. 35.

Conuiuiorum nostri temporis dissolutio execratur. 3. Quadr. dominica 2. feria 5. num. 19. & 4. Quadra. dominica 4. num. 35. & in proprio Sanctorum, conc. 1. Magdalenæ, nume. 12. vbi latè.

In conuiuijs Dei est saturitas, & abundantia: in conuiuiis mundi fames, & inopia. 3. Quadra. dominica 4. nu. 38.

In conuiuijs ampliores sumptus facientes quam eorum substantiæ, & diuitiæ patiuntur, increpantur. In Aduent. dominica 2. post Epiphaniam, conc. 1. num. 32.

Plura quæ huc spectant, vide in verbo gula.

Cor, vide verbo, amor, §. circa illud præceptum, Diliges Dominum Deũ tuum ex toto corde, &c.

CORRECTIO FRATERNA.

Correctio fraterna est de iure diuino naturali. 1. Quadrag. dominica 3. fer. 3. num. 9.

Correctionis fraternę suauem quãdam methodum omnino vide 1. Quadrag. dominica 3. feria 3. nu. 16.

Correctionis fraternæ præceptum quando obliget. 1. Quad. dominica 3. feria 3. num. 17.

Correctio hæc prius secreto facienda, & quare. 3. Quadrag. dominica 3. feria 3. num. 19. & 22.

Correctio hæc facienda est verbis mitissimis, vide, & nota. 3. Quadrag. dominica 3. feria 3. num. 23.

Præceptum correctionis fraternæ

næ potissimum obligat prælatos, concionatores, & patres familias. 3. Quadra. dominica 3. feria 3. num. 35.

Vt correctionem fraternam quando fuerit necessarium exerceamus. In communi confess. pontif. Euange. Homo quidam peregre, &c. con. 1. nu. 10.

Correctionem indignanter ferre signum magnæ deprauationis. In proprio Sanctorum conc. 4. Ascentionis num. 3.

Et odio illam habere magnum prognosticum est damnationis æternæ. in proprio Sanctorum conc. 4. Petri, & Pauli, nu. 9. & 3. Quadrages. dominica in Passione feria 3. numero 8. vbi latè.

Oportet in correctione seruare modum quem sacra scriptura nos docuit. vide & nota in Dominicali dominica 17. post Pentecost. conc. 2. num. 10.

Correctionis necessitas. In dominicali dominica 17. post Pentec. conc. 2. nu. 9.

Crudelitas est correctione fraterna non mederi proximi affectum. In Aduent. conc. 1. Thomæ nu. 12.

Fraternalis correctio, & sancta admonitio est singulare remediũ ad proximos à spiritualibus morbis sanandos. In Dominicali dominica 11. post Pent. conc. 1. num. 19.

Quando non speratur emẽda, à correctione cessandum. In Dominicali dominica 11. post Pentec. conc. 1. nume. 20.

Amplificabitur hic locus ex verbo, reprehensio.

CREATIONIS BENEficium.

QVam facile Deus omnia creauit. Dominica 3. Aduentus conc. 4. num. 12.

Per creationis opera homines in Dei infinitæ magnitudinis cognitionem deuenire voluit Deus, dominica 3. Aduentus conc. 4. num. 3.

CREATVRÆ.

CReaturæ singulæ aliquas Dei excellentias nobis demõstrant, & ad earum contẽplationem nos ducũt. 3. Quadr. dominica in Passione fer. 2. nu. 15. & in proprio Sanctorum conc. 2. Inuentionis crucis nu. 6.

Et sic non in ipsis tanquam in vltimo fine sistendum est; sed ex ipsis, & per ipsas ad Dei amorem perueniendum. In communi Sanctarum mulierum conc. 1. num. 4. vbi late. & in proprio Sanctorum conc. 2. inuentionis crucis num. 7.

Creaturæ omnes nos inuitant, vt Deum diligamus, & quomodo id faciant. In proprio Sanctorum conc. 3. diei sancti Pentecost. nu. 11.

Licet tamen ad id sint factæ malitia tamen hominum ex creaturis retia sibi fecit (illicitis earum rationibus se irretiendo) quibus creatorem desererent. In Aduen. cõc. 4. Andreæ. nu. 20.

Creaturæ omnes Deo obediunt, solus homo contradicit. In proprio Sanctorum conc. 2. diei Sancti Pentecost. nu. 7. & in Aduẽt. dom. 4. post Epiphaniam conc. 1. nu. 37. & in Dominicali domin. 4. post Pentec. conc. 2. nu. 25.

Creaturæ sunt scalæ per quas homo ad infinitæ bonitatis, & potentiæ Dei cognitionem ascendant, dominica 3. Aduent. con. 2. nu. 13.

Credere, vide fides.

Crudelitas, & crudeles, vide verbo, misericordia. §. immisericordes, & crudeles erga proximos.

CRVX.

CRucis via cur quibusdam aspera, & aliis suauis videatur. In communi vnius martyr. Euangel. Si quis vult venire post me, &c. conc. 2. nu. 6. De hoc vide plura ĩ verbo tribulatio.

Crux Christi diuinam virtutẽ à corpore Christi accepit. In proprio Sãctorum conc. 2. in uentionis crucis nu. 22

Cru-

Crucis Christi beneficium, quam grande. in proprio Sanctorum conc. 2. inuentionis crucis nu. 23. vbi late: & ibi conc. 3. nu. 17.

Crucem suam adoratione, qua ipse Christus adoratur, honorari voluit: & quare. In proprio Sanctorum conc. 2. inuentionis crucis num. 27.

Et quod maxima sit veneratione dignissima, vide in proprio Sanctorum conc. 2. Exaltationis crucis nu. 7.

Crucem suam in qua tot affectus est iniurijs, Christus exaltationem appellat: & quare. In proprio Sanctorum conc. 3. inuentionis crucis. nu. 14.

Crucis beneficio, quam ingrati simus. In proprio Sanctorum conc. 3. Inuentionis crucis nu. 17. vbi latè.

In crucis cathedra Christum tanquam magistrum, & doctorem positum contemplemur; & eius lectionem bis in die, mane, & vesperi audiamus. In proprio Sanctorum conc. 4. Inuentionis Crucis nu. 19.

Crucis signum apud complures orbis nationes multo ante mundi redemptionem permagni fuisse æstimatum. In proprio Sanctorum conc. 2. Exaltationis nu. 3.

Crucis fructus est gloria. 3. Quadr. sabbatho post Dominicam 1. num. 21.

Cultus Dei, Vide, adoratio.

Cultus sacrorum locorum, Vide litera S. in verbo, sacra loca.

CVPIDITAS.

CVpiditas omnium malorum fuit initium. In proprio Sanctorũ concio. 1. omnium Sanctorum num. 17. & in dominicali, dominica 2. post Pentecost. conc. 1. nu. 21. & ibi dominica 14. post pentecost. conc. 2. numer. 1. & 10.

Cupiditas rerum temporalium, vide potissimum in verbo, bona temporalia: vide etiam, auaritia, & diuitiæ.

CVRIOSITAS.

CVriositas fuit principium perditionis mundi. In proprio Sanctorum conc. 1. Dedicationis S. Michaelis numer. 8.

Intellectum nostrum oportet deuinciri ne curiosa scire curet: postea enim ad necessaria percipienda inhabilis remanet. in Aduent. dominica 5. post Epiphaniam conc. 1. num. 4.

D.

D*Amnatorum pœna*, Vide infernus.

DEBITOR.

DEbitorem inopem, & non habẽtem quod persoluat opprimere carcere, vel alio modo peccatum est mortale. 3. Quadragesf. dominica. 1. numer. 12.

Defunctorum exequia. Vide, mors, §. mortuorum suffragia, & exequiæ.

Deliciæ, Vide, bona temporalia.

Dæmon, Vide, diabolus.

DESIDERIA SANCTA.

DEsideria, & proposita bona quã parum prosint nisi quis ea opere compleat, in communi confes. non pontif. Euange. Sint lumbi vestri, &c. cõc. 2. nu. 17. & 3. Quadr. domin. 4. fer. 5. nu. 6. & in dominc. dominic. 19. post Pentecost. conc. 1. num. 8. & 13.

Desideria sancta, & bonę inspirationes non sunt aliis reuelandæ. In cõi sanctarum mulierum. conc. 1. nu. 19.

Desideria feruida iustorum, quam grata sint Deo. In communi Dedicationis Ecclesię conc. 1. num. 12.

In his feruidis, & sanctis desideriis plus consistit perfectio vitæ Christianæ, quam in summa operum perfectorum. In communi Dedicationis Ecclesiæ conc. 1. num. 13.

Desiderium Dei est fœlix, faustumque principium ad inueniendam diuinam gratiam. In communi Dedica-

tionis Ecclesiæ conc.2.nume.5. & est mirabilis dispositio ad recipienda Dei dona. In dominicali, dominica in Albis conc.2.num.2.

Desiderium ardentissimum videndi Deum debet esse in nobis. In communi Sanctorum conc.4. Funerali numer.28.

Desideria bona habentibus nunquã deest, in quibus rebus ea exerceant.2. Quadrag.dominica 3.feria 6.nu.14.

Qui desideria sancta ꝑpter aliquod impedimentum non potuerunt adimplere, illa etiam Deus magni facit, & remunerat.2.Quadr.dominic.3.fer.6. nu.16.& in Aduent.cõc.3.Andreę nu. 28.& 3.Quadr.dominic.4.fer.5.nu.7.

Desideria nostra diligenter examinanda: ne decipiamus existimãtes virtutem esse, quod verè non est. dominica 3.Aduent.conc.4.num.1.

Qui efficaciter desiderant efficere aliorum bona opera: participes fiunt meriti illorum operum.2.Quadr. dominica 2.feria 6.num.12.

Desideria boni efficacia ac viua maximæ dignitatis, excellentiæ, & vtilitatis sunt. in dominica.dominica 4. post Pentecost.conc 1.num.5.

Desideria, & proposita sancta assiduo renouãda, & ad memoriam reuocanda sunt. In communi Apostolorũ. conc.4.num.7.

Desiderium boni cõmunis collaudatur in sacra scriptura. in dominicali, dominica 11. post Pentecost. conc. 2.num.2.

Bonis propositis non fidendum. In proprio Sanctorum.conc.2. Natiuitatis B.Mariæ num.16.

Multi sunt qui ægritudine vel labore oppressi desideria bona edunt, & finita ęgritudine vel labore ab eis retro cedunt. In dominicali, dominica.18. post Pentecost.conc.2.num.10.

Desideria praua, exequi posse magnum est Dei supplicium.4. Quadra. conc.in Cœna num.12.

Desperatio, vide spes, & fiducia.

DETRACTIO.

DEtractio quam graue peccatum 1.Quadr.dominica 3.feria 4.nu. 24.& 2.Quad.dominic.3. fer.4.nu.6. & 3.Quadr.eadem feria, num.2.& 4. Quadr.dominic.3.fer.4.nu.3.& dominica in Passione sequenti fer.6.nume. 11.vbi late: & in proprio Sanctorum conc.1.B.Mariæ ad Niues, num.2.

Hoc vitium quam perniciosum & irremediabile sit. 2.Quadrage.dominica 3.feria 4.numer.6.

Et quam vniuersale, & commune. in dominicali, dominica 22.post Pentecost.conc.2.numer.22.

Detractio inter omnia peccata peculiariter dicitur Deo odibilis, & quare.3.Quadrag.dominica 3.feria 4.numer.1.& 4.Quadra. dominica in Passione feria 6. nu.11.

Detractio de seruis Dei, & de ecclesiasticis adhuc multò magis est Deo odibilis.3.Quadragesi.dominica 3.feria 4.numer.5.& 4.Quadrages.dominica 3.feria 4.numer.4.

Detractio quæ fit contra prælatos non est contra homines tantum, sed contra ipsum etiam Deum. 3.Quadr. dominica 3.feria 4.num.5.

Cum detrahitur de aliquo iniustè pro huius innocentis consolatione, vide considerationes.3.Quadrag.dominica in Passione, feria 3.nu.32. & 35.

Cum detrahunt aliqui de tuis bonis operibus; patientiam habe: nam illa detractione superfluum operis collimat, & vanagloria aufertur; & Deus propter hãc patientiam singularibus te afficiet beneficijs. In proprio Sanctorum conc.1. B.Mariæ ad Niues numer.9. vbi optimè.

Si cum detrahitur de te taces; Deus pro te respondebit.3.Quadrag. feria 5. dominic.Passionis.numer.32. & quia illi non se defendunt suam causam, vt propriam Deus suscipit. In proprio Sanctorum conc.1. B. Mariæ ad Niues, vide, & nota.

Detrahere viro iusto,& bono,est detrahere auctori ipsi⁹ boni,q est Deus. In proprio Sanctorum concio. 2. Assumptionis Beatæ Mariæ numero 20.

Propter detrahentium murmurationem ab incepto bono opere deficere,signum est imperfectionis. In proprio Sanctorũ conc.2.Matthęi.nu.33.

Ne quis contristetur ex eo quod sua bona opera detrahitur,& vitio vertũtur,consideret non defuisse infernales linguas quæ in sanctissimis Iesu Christi operibus defectum esse iudicarint. 4.Quadrage.dominica 3.num.11.

Detractio de Ecclesiasticis quam perniciosa.in Aduen.dominica 4.post Epiphaniam conc.1.num.33.

Quando detractores sunt viri magnates illa detractio maximè perniciosa est.in domin.dominica 3.post Pentecost.conc.1.num.27.

Ab hac detractionis infirmitate nullus sanabitur,nisi prius ab illorum cõgregatione qui detrahendi sunt occasio separetur. In dominicali,dom. 11. post Pentecost.conc.2.num.21.

Detractionis vitium,licet omnibus sit commune frequentius in fęminis reperitur.in dominical. dom. 22. post Pentecost.conc.1. num.25.& 28.

DETRACTORES.

Detractoribus quam acerbis vultu,& verbis teneamur responderе.2.Quadr.dominica 3.feria 4. num. 18.& 3.Quadr.eadem feria numer.8.

Detractores solum considerant defectus,& negligentias proximorum, non suas.2.Quadr.dominica 2.nu.20. & dominica.3.feria.4.num. 20.

Vt a detrahentium linguis nos defendamus remedia,vide.2.Quadr.dominica 3.fer.4.nu.12.& nu.14.

Detractores defectus proximorum manifestant;& eorum virtutes silent. 2.Quadr.dominica 4.feria.6. num.5.

Detractores cum famam proximorum obscurare intendunt, iam prius animam suam denigrarunt. In ꝓprio Sanctorum conc.3.Ioannis Baptistæ. nu.14.& 3.Quad.dominica in Passione fer.3.nu. 33.& in proprio Sanctorum conc.1.B.Mariæ ad Niues nu.2.

Detractores cum famam proximorum furentur larrones sunt.3. Quadr. dominica 3.num.15.

Quia vii detractores proximum infamant; eadem permittit Deus detractores infamari, & eum de quo detrahunt honorari.3.Quadr. dominica 3. feria 4.numero 11.

Qui detractores audiunt crudelissimi sunt:& quare.3.Quadr.dominica 3.feria 4.num.9.

Detractores singulari supplicio Deus punit:quæ vide.4.Quadr.dominica in Passione feria 6.num.11.& in proprio Sanctorum conc.1. Innuentionis Crucis num.24.

Detractores son trinchantes del diablo. In communi Dedicationis Ecclesiæ conc.2.num.23.

In detractores,& maledicos horribilis Dei comminatio.In proprio Sanctorum conc.1.Matthæi nu.34.

Seruis Dei nunquam desunt detractores,quia hac contradictionis via in cœlum itur. In proprio Sanctorum conc.2.Assumptionis B.Marię nu.18.

Detractores, non tantũ ipsi iniqua loquuntur,sed alias etiam linguas per uersas diligunt, vt ab eis iniqua audiant.In proprio Sanctorum conc.4. Visitationis B.Mariæ num.19.

Detractor quam nociuus sit. In dominicali,dominica 22.post Pentecos. conc.2.num.20.

Amplificabitur hic locus ex verbo, linguaces,& ex verbo,silentium.

DEVS.

Deũ esse naturali lumine põt cognosci. In proprio Sanctorum conc.1.Trinitatis nu.6.& conc. 3. sequenti num.5.quibus locis adducit rationes naturales ad id ostendendum.

Deum esse negare quanta sit stultitia. In proprio Sanctorum conc.4. Petri, & Pauli numer.18. & in Aduent. conc.4. Natiuitatis nume.3.

Omnis Dei cognitio, quam ex his visibilibus habemus, est nimis imperfecta. In proprio Sanctorum.conc.4. Petri, & Pauli num.20.

Deus ex malis nouit sæpissimè bona deducere. In proprio Sanctorum conc.3. Ioannis Baptistæ numer.5. & 2. Quadragesf. dominica in Ramis nu. 11. & in Aduent.conc.2. Expectationis B. Mariæ numer.2.

Deum magis cognoscit, qui plus illum diligit. In proprio Sanctorum conc.2. Visitationis B. Mariæ num.18.

Vnde hæc Dei notitia affectiua, & delectabilis non est in peccatoribus etiam si habeant fidem. In proprio Sancto. conc.2. B. Mariæ. num.19.

Deus vbi inuenitur. 1. Quadr. dominica in Passione feria.2.num.10. & 3. Quadr. eadem fer.nu.17. & in communi Sanctarum mulierum, conc. 1.n.8.

Deus a multis inuenitur absque eo quod quæratur: ab aliis autem inuenitur: quia illum quærunt. In communi Sanctarum mulierum, conc.4.nu.7.

Deum quęrere, & viam qua ad ipsum peruenitur inuestigare, debet esse continuum nostrum, & ardens desiderium. In communi Sanctarū mulierum conc. 2.num.2.

Deus quam plenè, & perfectissimè habet omnes boni amici conditiones. In communi Apostolorum.concio.2. num.21. vbi latissime, & ex professo, & in dominicali fer.4. in Litaniis maioribus conc. 1.num.11.

Dei absentia maximè sentienda. 1. Quadr. sabbatho post Cineres, nu.2. Quam non sentire perniciosissimum est. in dominicali dominica 4. post Pascha conc.2.num.13.

Deum exire est se communicare. 1. Quadrag. conc. Septuagesimæ nu. 8.

Deus talis erga homines se ostendit, quales ipsi erga Deum se præbent. 2. Quadr. fer. 2. Resurrectionis nu. 21.

Deus habet omnes boni amici conditiones. Latissimè id probat. in Aduent.conc.4. Ioannis Euangelistę nu. 2. vsque ad 17.

Non sufficit Dei cognitionem speculatiuam habere: sed practica etiam est necessaria. in Aduent.conc.1. Epiphaniæ num.17.

Deo quam maximè conueniat, esse hominum dominum. in domi. dominic. 14. post Pentec.conc.1. nu.3. & 4.

Dei amor, Vide verbo, amor. §. amor Dei erga nos.

§. *DEI ATTRIBVTA, ET infinitę perfectiones, & eccellentiæ.*

DEus suapte natura infinitas perfectiones in se continet. In dominicali, dominica 17. post Pentecos. conc.2.nu.34. & dominica 1. Aduent. conc.2.num.2. vbi latè.

Deus solus essentialiter viuus dici potest. In proprio Sanctorum, conc.4. Petri, & Pauli, num.15.

Deus solum est ex se, & ex sua natura immortalis. In proprio Sanctorum conc.1. Ascensionis.num.6.

Dei bonitas adeò excellens est vt quod nobis vtilius est, id sibi gloriosius esse duxerit. 3. Quadragesf. dominica 1. feria 6. num.2.

De iustitia Dei, vide litera S. verbo, supplicia Dei.

De Dei misericordia, vide verbo, misericordia. §. misericordia Dei erga nos.

Dei auxilia, vide litera A.

Dei beneficia, vide litera B.

§. *DEI EXISTENTIA in rebus.*

DEum esse in omnibus rebus per essentiam, præsentiam, & potentiam quid sit explicat. In Aduent. concio.1. Conceptis B. Mariæ numer. 10. latè.

Deum præſentem eſſe ſemper in qualibet actione conſiderandum eſt. 3.Quadr.dominica 3.nu.18. Et quod omnes noſtras cogitationes,& in verba attentiſſimè ſpeculatur, ibi nu. 30.

Dei fruitio, Vide beatitudo.

Dei prouidentia, & gubernatio, vide verbo, prouidentia Dei.

Deo ſeruire, & Dei ſeruus, vide litera S.

Dei ſupplicia, Vide verbo ſupplicia.

Dei vocatio, & inſpiratio, vide verbo, vocationes diuinæ.

Deſertum, Vide, ſolitudo.

DIABOLVS.

DIaboli tentationes, Vide in verbo tentatio.

Diabolus licet non poſſit in animæ ſubſtantiam,& eſſentiã introire, nec ipſam attingere: plurimos tamẽ in ipſa effectus proferre,& ſtrages efficere valet. 2.Quadrag.dominica 3.nu.9.& in proprio Sanctorum fer.2.Penteco. conc.3.num.14.

Diabolus animabus præcipuè intẽdit officere. 2.Quadr.dominica 3.n.11.

Diaboli cum alicuius hominis dominantur non animam tantum, ſed, & corpus & omnes eius potẽtias peruertunt. 3.Quadrag.dominica 3. n. 3.

Dæmon totis viribus conatur hominem ſibi ſimilem efficere: ſuperbũ ſcilicet, auarum,&c.& quomodo hoc efficit vide,& nota. 3.Quadrag. fer. 5. cœnę domini, nu. 11.

Dæmon cur tẽtator dicatur. 4. Quadrag.dominica 1.num.29.

Dæmõ quo prępio remunerat ſuos ſeruos. 4.Quadrageſ.dominica in Paſſione feria 4.nu.19.

Dęmones maiorem adhibẽt diligẽtiam in tentatione iuſtorum,& monachorum, quam aliorum. In communi confeſſ.pontif. Euang. Homo quidam peregrè,&c.conc.1.nu.8.& in communi Virginum.conc.1.nume.33.

Dęmones ad noſtrum exercitium in mundo Deus reliquit. In proprio Sanctorum, conc.2. Exaltationis Crucis, num.14.

Diabolus plurimis aſtutijs,& fallacijs conatur ſancta hominum cõſilia impedire. in Aduent.conc.1. Expectationis B.Mariæ, nu.7.

Diabolus immenſo onere ſuos vexat,& opprimit. in dominicali, dominica 14.poſt Pentecoſt.conc.2.num.1.

Diabolus eſt illuſor,& ſubſannator noſter. In dominic. dominica 23. poſt Pentecoſt.conc.2.nu.9.

Diffidentia, Vide fiducia.

Dignitates, Vide prælaturę.

Dilectio Dei,& proximi, Vide amor

Dilectio inimicorũ, Vide inimicus.

DILIGENTIA.

DE diligentia adhibenda in his quæ ad ſeruitium Dei ſpectãt, & in peccati diuortio, vide pigritia, vbi omnia ſimul collegimus.

Diligentia de ſalute animæ, vide, animæ ſalus.

Diligentia in rebus temporalibus, & ſpiritualibus, vide verbo, bona cœleſtia,& bona temporalia.

Diligentiſſimè debemus contendere, vt peccatores ſalutem ſpiritualem conſequantur. In dominicali, dominica 11.poſt Pentecoſt.conc.2.n.8. Vbi latè,& ibi dominica 15.conc.2.nu. 9.

Confuſio magna eſt contemplari diligentiam quam plurimi in effrænatis appetitibus explendis habent,& ſegnitiem, qua qui Deo ſeruiunt virtutis operãtur. In dominicali, dominica 15.poſt Pente.conc.2.nu.11.& in Aduent.conc.3. Conceptionis Beatę Marię.nu.19.& dominica 1. Aduent. cõc. 3.nu.17.& 1.Quadrageſ.dominica 1. fer.4.num.6.& 3.Quadrag.dominica 1.fer.6.num.15.& in communi Sanctarum mulierum conc.3.nu. 19.

Saltim tanta diligentia adhibeatur in ęternis comparandis quanta in caducis adipiſcendis. In dominicali, do-

minica 8. post Pentecost. conc. 2. num. 27. & 30. vbi ex professo, & ibi Dominica 20. conc. 1. nume. 44.

DISCORDIA.

Discordia est vna ex rebus, quæ Deo magis odibilis est. in proprio Sanctorum conc. 1. Ioannis Baptistę, nu. 16. vbi latè.

Ad discordias euitandas singulare remedium, vide & nota 3. Quadrag. dominica 3. fer. 6. num. 13.

Discordia nostra inter ꝓximos est causa propter quam tot victorias à nobis reportat diabolus. In communi Apostolorum conc. 3. num. 19.

Discordia plurimorum malorum fons, & origo. In proprio Sanctorum, conc. 1. Ioannis Baptistæ, nu. 17.

Plura, quæ huc spectant, vide verbo, pax.

DIVITIÆ.

Plura, quæ huc spectant, vide verbo, bona temporalia: quem locũ consule.

Diuitiæ impediũt verbi diuini effectum. 1. Quad. conc. sexagesimę, n. 33.

Diuitiis voluntas nostra non satiatur, sed sitis crementũ suscipit. 1. Quadrag. dominica 3. feria 6. nu. 24.

Sicut diuitiæ homines reddunt immanes, & tyrannos: sic paupertas mãsuetos. 1. Quadra. dominica in Ramis, num. 29.

Diuitias contempserunt, & relique runt plurimi philosophi. in communi confess. non pontif. Euãg. Ecce nos reliquimus omnia, &c. conc. 1. nu. 21. & in Aduent. con. 1. Epiphaniæ, nu. 14.

Diuitiarum abundantia fugienda. 2. Quadrag. dominica 1. num. 33. & 3. Quadrag. dominica 2. feria 5. nu. 5. & in communi confess. non pontif. Euange. Ecce nos reliquimus omnia &c. conc. 1. nu. 9. vbi latè, & ibi conc. 2. nu. 12.

Diuitias ex se neq; bonas nec malas: sed tales esse quales vnusquisque ipsis vsus fuerit. 2. Quadrag. dominica 3. feria 6. nu. 2. & 4. Quadrag. conc. sexagesimæ, nu. 30.

Diuitiæ quot malorum sint occasio. 3. Quadr. conc. sexagesimæ, nu. 29. & 3. Quadra. dominica 2. feria 5. nu. 5. & in cõmuni confess. non pontif. Euãg. Ecce nos reliquimus omnia, & conc. 1. nu. 9. & in Dominicali dom. 13. post Pentec. conc. 2. nu. 29.

Diuitiæ in vita dulces videntur: in morte sunt amarissimæ. 3. Quadr. cõc. sexagesimæ, num. 31.

Diuitiæ in maiori necessitate Dominum suum non adiuuant, sed derelinquunt. 3. Quad. domin. 2. fer. 5. nu. 9. & 4. Quad. conc. sexagesimę, nu. 30. & in communi conf. non pont. Euãg. Ecce nos reliquimus omnia, conc. 1. nu. 10. & ibi conc. 2. nu. 12.

Cõtra diuitiarum nimiam solicitudinem colligimus nouẽ rationes litera B. in verbo bonorum temporalium nimia solicitudo, & ibi. §. rationes, &c. inuenies quadraginta octo rationes ad commouendum homines ad diuitiarum contemptum.

Diuitias abundantius consequitur, qui illas fraudibus, & malis negociationibus non procurat. 3. Quadra. dominica 4. nu. 21.

Diuitiæ sunt instrumentum, quibus homo vires, ad satisfaciendum suis appetitibus accipit. In dominicali dominica 2. post Pentec. conc. 1. num. 24.

Plurimi diuitias profanè dispendũt non aduertentes, rationem de eis redituros esse. In dominicali dominica 8. post Pentec. conc. 1. num. 21.

Diuitiæ à Christo iniquitates appellãtur, quia frequẽter, iniquitates cõparantur, & ad illã alliciũt. in dominicali, domin. 8. post Pente. conc. 2. nu. 40.

Diuitiæ hominem à Dẽo auertunt. In Dominicali, dominica 13. post Pẽtec. conc. 2. nu. 31.

Diuitiis tanquam ancillis iustus

imperat,

imperat, peccator seruit. in dominicali, dominica 14. post Pentec. conc. 1. nu. 38. & conc. 2. num. 19.

Diuitiæ ipsis diuitibus, neque in vita, neque in morte prosunt. In Dominicali dominica 14. post Pentec. conc. 2. nu. 10. vbi latè.

Diuitiæ homines excæcant. In Dominicali, dominica 22. post Pentecos. conc. 1. num. 60.

Quam vanum sit fiduciam in diuitiis collocare. in dominicali dominica 23. post Pent. conc. 2. num. 4. vbi latè.

Diuitiarum effrenis cupiditas, quãtum excæcat, & indurat hominũ corda. 3. Quadr. dominica 4. fer. 3. nu. 21. Hæc aliquando Passionẽ superbiæ excedit. 4. Quad. conc. sexagesimæ. n. 31.

Diuitiarum non sumus veri domini, sed tantum œconomi: & sic iuxta Dei tantum voluntatem eas dispensare debemus. in cõi confes. pont. Euãg. Homo quidã peregre &c. con. 1. n. 16.

Diuitiæ sunt vnum ex præcipuis cęlestis vię obstaculis. in communi confess. non pontif. Euang. Ecce nos reliquimus omnia &c. con. 2. nu. 14.

Diuitiæ maximo oneri, & impedimento sunt ne Deum possimus sequi, In Aduent. conc. 2. Andreæ num. 25.

Diuitiarum amor non solum pręcepta diuina infringere, sed etiam finem amittere facit. in communi confess. non pontif. Euang. Ecce nos reliquimus omnia &c. conc. 2. num. 15.

Diuitiæ olim præsidium, & murus erant contra dęmones: nunc verò arma factę sunt, quibus cõtra Deum bellum gerimus. in proprio Sanctorum. conc. 3. Ioannis Baptistę num. 3.

Si diuitiæ tot mala inuehunt, cur Deus olim tãtam earum copiam amicissimis suis suggessit. In communi cõfes. non pontif. Euang. Ecce nos reliquimus omnia, &c. conc. 1. num. 26.

Cum diuitias Deus alicui tribuit, cogitet nõ sua causa id fieri, sed vt pauperibus opem ferat. in Aduen. con. 1. Ioannis Euangelistæ, nu. 2.

DIVITES.

Diuitum status plurimas habet malorum occasiones. in proprio Sanctorum conc. 4. Natiuitatis B. Marię, num. 8.

Diuites aut iniquos, aut iniqui hæredes. 1. Quad. dominica 3. fer. 5. nu. 9.

Diuites, & potentes abutuntur Dei beneficiis. 4. Quadra. dominica 2. fer. 6. num. 30.

Diuites sunt, & appellantur omnes iusti. 1. Quadr. fer. 2. Resurrectionis: num. 4.

Diuitibus nulla est ad cęlũ via suæ viuẽdi ratione aptior, aut planior, quã eleemosynam facere. 2. Quadr. dominica 4. nu. 24. & in communi confess. non pontif. Euang. Ecce nos reliquimus omnia conc. 1. nu. 14. & dominica 4. Aduentus con. 2. nu. 20. & in proprio Sanctorum con. 4. omnium Sanctorum, num. 28.

Contra diuites otiosos. 4. Quadrag. conc. Septuagesime, nu. 28.

Diuites spiritualibus miseriis esse repletos, vel ex eo colligi potest quod tanta cum solicitudine terrestria quęrunt, atq; custodiunt. in proprio Sanctorum conc. 3. Natiuitatis B. Marię, nu. 21. vide, & nota.

Diuites tyrannos, & crudeles Deus odit, & seuerissimè punit. 4. Quadrag: dominica in Passione fer. 6. nu. 6.

Diuitibus quam præclarum ornamentum est humilitas. In communi dedicationis Ecclesię conc. 2. num. 11.

Diuites tam fixas in terra miserunt radices, quod difficile possint disponi ad hoc, vt honori Dei consulant, & pro eo respondeant. in proprio Sãctorum conc. 1. B. Marię ad Niues, nu. 17.

Propter diuinum commodum, & vtilitatem plurimos pauperes Deus fecit. In proprio Sanctorũ conc. 2. B. Marię, nu. 2. vbi latè, & in dominicali, dominica 18. post Pentec. conc. 2. nu. 4.

Diuites maiori Dei auxilio indigẽt ad vitam æternam consequendam.

In

In communi confess. non pontif. Euãgel. Ecce nos reliquimus omnia conc. 1. num. 12.

Diuites quia eos Deus ditauit aduersus eum insurrexerũt. conc. 1. Thomæ num. 8.

Difficile est diuitem aut potentem, ad seruitium Dei adducere. In dominicali dominica 20. post Pentec. conc. 1. num. 37.

Amplificabitur hic locus ex verbo, paupertas.

Doctores, Vide sapentes.

Doctrina Christi, Vide Christus.

DOMINI TEMPORALES.

Vide in verbo, magnates.

Ad hoc quod quis bonus Dominus sit prius eum bonum patrem esse oportet: vt eius dominatio non Ethnica, sed Christiana sit. In proprio Sanctorum conc. 2. D. Frãcisci nu. 24.

Contra dominos qui prohibent ancillas suas matrimonio copulari. Vide in Aduent. dominica 2. post Epiphaniam conc. 3. num. 24.

Dominorum temporalium exẽplũ siue bonum, siue malum, quantã vim habeant, vide exemplum maiorum.

Domini temporales qualiter subditos suos debeant gubernare, vide, Prælatus. §. Prælatorum obligatio, & conditiones.

Dona Dei, vel Spiritus sancti, vide verbo spiritus sanctus, §. magnifica Spiritus sancti dona.

Dulia, vide, adoratio.

Duces, vide bellum.

E.

Ebrietas, & epulones. vide gula, & gulosus.

ECCLESIA.

Ecclesia vsque ad finem seculi duratura est, quia ad eius fundamentum est Christus. In communi Doctorum, conc. 3. nu. 32.

Ecclesia. beneficia, vide verbo, beneficia Ecclesiastica.

ECCLESIASTICI.

Ecclesiastici in omnibus virtutibus alijs omnibus antecedere debent, & quare. 1. Quadra. dominica 1. feria 3. nu. 8. & 4. Quadr. dominica 2. nume. 29. & in communi Doctorum conc. 4. num. 3. & in Aduent. conc. 1. Stephani num. 15.

Ecclesiastici Deus honorem suum commendauit specialiter inter omnes Christianos. 3. Quadrag. Dominica 2. feria 3. num. 11.

Contra Ecclesiasticorum factum, & apparatum, vide 3. Quadrag. Dominica 3. feria 6. numer. 2.

Ecclesiastici verbis, & operibus nos omnes ad virtutem excitare debẽt. In Aduent. conc. 1. Stephani num. 14.

Ecclesiastici grandi veneratione digni sunt, cum eos Deus salutis nostræ causa mittat. In Aduent. con. 2. Stephani numer. 4.

Ecclesiastici dignitate priores sunt aliis omnibus Christianis. In dominicali dominica 15. post Pẽt. cõc. 1. n. 11.

Quam grande scelus committant Domini temporales, qui se ab Ecclesiasticis adorari permittunt, & quantũ delinquant Ecclesiastici qui id faciũt. In dominicali dominica 18. post Pentecost. conc. 1. numer. 12.

Ecclesiastici munera sua propter pietatem, & non propter lucrum aut mercedẽ exerceant. in dominicali dominica 23. post Pentec. conc. 2. nu. 42.

Ex Ecclesiasticorũ mala vel bona vita: bonum, vel malum totius populi magna ex parte pendet. In cõmuni Doctorũ conc. 1. nu. 23. & in proprio sanctorum cõc. 1. Petri & Pauli n. 24.

Ecclesiasticorum segnitiem in cultu diuino redarguit secularium, imo, & Ethnicorum summa sæpe in illo reuerentia,

reuerentia, & diligentia. 1. Quadrag. dominica 1. feria 5. num. 3.

In Ecclesiasticis misericordiæ virtus maximè, & super omnes Christianos elucescere debet: & quare. 3. Quadrag. Dominica 1. feria 6. num. 29. & in Aduē. conc. 1. Purificationis B. Mariæ numer. 27.

Cōtra Ecclesiasticos, qui animarū, quarum ipsis incumbit, curā aliis substitutis omnino relinquunt, vide & nota. 3. Quadr. domin. 1. feria 6. num. 33.

Si quilibet Christianus eleemosynam denegans pauperi fraudē cōmittit, quia egenus suum petit: quāto magis Ecclesiastici cum horum redditus iustiori titulo pauperum sint, vide, & nota in Aduen. cōc. 4. Andreæ nu. 15.

Ecclesiasticorum malum exemplū longe perniciosius est quam aliorum Christianorum. 3. Quadra. dominica 2. feria 3. num. 9. & in proprio Sanctorum conc. 1. Petri, & Pauli num. 23. vide etiam in verbo, exemplum.

Ecclesiastici mali Deum dedecorant, & odiosum reddunt magis quā alijs omnes peccatores. 3. quadra. dominica 2. feria 3. num. 15.

De Ecclesiasticis detractio. vide in verbo, detractio.

Inter Ecclesiasticos Deus solebat semper commorari. 3. quadrag. dominica in Passione feria 2. num. 20.

Ecclesiasticorum munus, & obligatio, quę sit. 3. quadrag. dominica 4. feria 4. num. 32.

Ecclesiastici quanta reuerentia debeāt tractare res sacras, & loca sacra. 3. quadrag. dominica 4. feria 2. nu. 21.

Omnes Ecclesiastici maximo honore ab aliis habendi sunt. In communi Doctorum conc. 1. num. 26.

Ecclesiasticis quam sit necessaria sapientia. In communi Doctorum concio. 2. num. 7. & ibi conc. 4. num. 3.

Ecclesiasticorū abominationes pallium sunt quo alij peccatores operiuntur, & se excusant. In proprio Sanctorum conc. 1. Petri, & Pauli, num. 23.

Quod Ecclesiastici ita dissoluti ac seculares sint, pęna grauissima reipublicæ est pp peccata pręterita. In proprio Sanctorū cōc. 1. Petri, & Pauli nu. 24.

Ecclesiastici, & omnes ministri Euangelici zelum Dei exterius ostendere debent. In communi Doctorum conc. 3. num. 16.

In Ecclesiasticis peruertendis summam adhibet curam Diabolus: quia sic vniuersam rempublicā facile euerti posse arbitratur. in cōmuni Doctorum conc. 2. numer. 20.

Si in crimen accidat Ecclesiasticus, gaudere quanta sit insania. In communi Doctorum conc. 3. numer. 18.

Plurima quæ ad hunc locum spectant, inuenies in verbo, sacerdos.

Difficilius est conuertere malum Ecclesiasticum, quam lenonem. in Aduent. conc. 2. Thomæ num. 17.

Ecclesiastici multo magis quam alii tenentur ad exterius bonum exemplū præbendum. in Aduent. conc. 1. expectationis Beatæ Mariæ num. 17.

Nullus est qui minori cum timore, & reuerentia res sacras tractet, quam malus Ecclesiasticus. in Aduen. conc. 4. Thomæ, num. 11.

Auaritia in Ecclesiasticis magis reprehensibilis. in dominicali dominica 8. post Pentecost. conc. 1. num. 8.

ECCLESIÆ IMMVNITAS

Violatores immunitatis Ecclesię, magnam in Deum irreuerentiam committunt: quem Deus punire solet. In dominic. dominica 9. post Pentecost. conc. 2. num. 19.

Electus à Deo, vide in verbo pręde-stinatus.

Electio prælati, vide, prælatus.

ELEEMOSYNA.

Qui eleemosynam faciunt, quo plus expendūt eo magis habēt. In communi virginum cōc. 3. nu. 19.

Eleemosynã facere est via qua aptissimè diuites possunt in cœlũ ingredi.2.Quadra. dominica 4. num.24.

Pauperum necessitates cũ attentione,& non obiter inspiciendæ.3.Quadrag.dominica 4.feria 4.num.2.

Vt pauperum miserearis,& eleemosynam elargiaris vide cõsiderationes, & exhortationes. 3.Quadr. dominica 4.fer.5.nu.37. & 3.Quadr.conc.in cœna nu.22.& 4.Quad.dominica in Ramis num.2.& in Aduent.dominica 1. post Epiphaniam conc.4.num.17.

De his qui erga pauperes crudeles sunt,vide verbo,misericordia. §. contra immisericordes,crudeles, & tyrannos,&c.

Pauperes sunt officina, ex qua emitur regnum cœlorum. In communi plurim.marty. Euang. Descendens Iesus de monte,&c.conc.2.num.19.

Pauperem se tibi offerri cui eleemosynam tribuas maximum est tibi ipsi donum,& Dei beneficium,vide & nota in communi confes.pontif. Euang. Nemo accendit lucernam,&c. conc. 2.num.18.

Eleemosynam, quam pauperi tribuis tanquam proprium solatium recipit Christus. dominica 1. Aduentus conc.2.num.26.vbi ex professo.

Eos qui pauperibus non subueniũt Deus comminatur non solum æterna futuri sæculi pœna:sed etiam huius sęculi laborib.& captiuitatibus.2.Quadrag.dominica 1.feria 6.num.6.

Et alijs horrendis supplicijs.3. Quadrag feria 5.post Cineres num.5.

Qui eleemosynam egeno in extrema necessitate non erogat,magis crudelis aliqua ratione est,quam illo gladio occideret. In Aduen.conc.2.Innocentium.num.26.

Eleemosyna facit orationẽ ad Dei conspectum aduolare. In dominicali feria 2. in litaniis maioribus conc. 1. num.12.

Licet omnibus pauperibus eleemosyna sit erogãda,iustis tamẽ, & Christi sectatoribus priori iure debetur. in dominicali dominica 6. post Pentec. conc.2.num.16.

Si vera misericordia in nobis esset, non opus fuisset, vt pauperes a nobis precibus importunis eleemosynã peterent. in dominicali dominica 6. post Pentecost.conc.2.num.18.

Per eleemosynæ elargitionem disponitur homo ad hoc vt Deus eum illuminet; & ad veram pęnitentiam adducat.in dominicali dominic.10. post Pentecost.conc.2.num.23.

Eleemosynã facere, diuitibus quã necessarium sit.in dominicali dominica 23.post Pentecost conc.2.num.44.

Pauperibus nõ de peioribus sed de melioribus, quæ possidetis donãdum. in dominicali dominica 23. post Pentecost.conc.2.num.45.

Diuites nisi ad eleemosynam confugiant, cum ad alias virtutes sint inidonei omnis salutis iter aliquo modo eis clausum esse videtur. dominica 4. Aduentus conc.2.num. 20. & in communi confess. non pontif. Euang. Ecce nos reliquimus omnia,&c. conc.1. nu.14.& in proprio Sanctorum conc. 4.omnium Sanctorum num.28.

Eleemosyna redimitur pęna qua in purgatorio afficiendus eras pp peccata.dominic.4.Aduent. conci.2.nu.23.

Pauperum domus sunt promptuaria,& horrea,vbi quę vobis supersunt seruanda sunt.dominica 3. Aduentus conc.3.num.20.

Eleemosynã pauperi denegãs fraudem ei committit: quia is quod suum est petit.in Aduen.con.4. Andreæ nu. 14.& 1.Quad.domin.4.feria 5.nu.14.

Eleemosynam qui erogat iustitiam exercet. In communi confes. pontif. Euang.nemo accendit,&c.conc.1.numer.16. vbi latè.

Ad eleemosynam faciẽdam exhortationes notatu dignissimas. vide 4. Quadr.dominica 1. feria 6. num. 26. & dominica 4. sequenti num. 8. & in Aduent.dominica 4.conc. 2.num.22.

Eleemosynarii in mortis casu inue niunt eleemosynam tanquam firmamentum nè cadant. In communi virginum.conc.1.numer.26.

Contra diuites eleemosynam non facientes comminationes notabiles. 4.Quadrages.dominica 4. feria 4. numer.3.

Eleemosyna pauperi etiam peccatori elargita, Deo grata est,& tibi vtilis. In communi confess.pontif. Euange. Nemo accendit lucernam,&c.concio.2.numer.16.

Sed quæ pauperi iusto fit est Deo longe gratissima. Ibi num. 19.

Eleemosynam petentes non sunt asperis verbis tractandi, nec contemnendi.1.Quadrages.dominica 4. feria 5.numer.12. & 1.Quadrage.dominica 1.feria 2.numer.21.

Quando non potes eleemosynam elargiri, nec pauperem operibus iuuare, suauibus saltim verbis illum consolari debes. in dominicali dominica 16.post Pentecost.conc.2. numer. 33.

Vt pauperum miserearis, in ipsos oculos figere,& eorum pauperiem cõtemplari decet. in dominicali dominica 16.post Pentecost.conc.1.num. 23.

Quod pauperi,& egeno subueniamus omnes creaturæ irrationales nos docent. In proprio Sanctorum, conc. 1.Assumptionis Beatæ Mariæ, numero 37.

Pauperes nos deberemus solicitare,& rogare: vt eleemosynam recipere dignarentur.1.Quadrages.dominica Resurrectionis, num. 24. & in proprio Sanctorum. conc. 2. Assumptionis B. Mariæ, numer. 2.

Pauperes Deus fecit propter commodum, & vtilitatem diuitum, vide & nota in proprio Sanctorum conc. 2. Assumptionis Beatæ Mariæ, nume. 7. vbi latè.

Hęc in pauperes liberalitas est vnũ ex præcipuis prædestinationis signis. In proprio Sanctorum conc.1.decollationis Baptistæ, numer.23.& 21.

§. MODVS, QVO VILITER *huius virtutis actio sit exequenda.*

Eleemsynæ elargitio quibus circũstantiis debet ornari, vt sit omnibus numeris absoluta: vide,& nota in communi dedicationis Ecclesię, conc.2.numer.26.

Eleemosyna in gratia debet elargiri: dominica 1. Aduent.conc.2.nu.29.

Et cum gaudio,& hilari vultu, dominica 1. Audentus, conc.2. num. 29. & ibi conc.2.numer.21.

Et nõ propter humanos respectus: sed quia in nomine Christi postulát. in dominicali dominica 16.post Pentecost.conc.1.numer.25.

Et promptissimè,& celeriter est eroganda. in Aduent.dominica 3. post Epiphan.conc.2.nume. 23.dominica 8.post Pentec.conc.2.nume.37.& 38.

Non tanti eleemosynæ quantitatẽ, quanti affectum,& pietatem qua elargitur Deus considerat, & ęstimat. In communi confes.pontif. Euang. Nemo accendit,&c.conc.2.num.15. vbi latè (vide etiam circa hoc plura in litera O. in verbo, in operibus intentio) & in proprio Sanctorum, conc.1. decollationis Baptistæ.num.24.

Elisabeth, ordinis minorum laudes, vide in communi Sanctarum mulierum, conc.2.num.21.

Episcopus, vide, prælatus.

Euangelium, vide lex Euangelica.

Euangelica præcepta, vide litera P.

EVCHARISTIA.

Evcharistiæ institutio fuit mirabile Dei artificiũ vt nos in suũ obsequiũ,& amorẽ inclinaret. in propr. Sanctorum conc.5. Eucharistię, nu.7.

In Eucharistiæ sacramento Deus vnicè magnificentiam suam manifestauit, vide & nota rationem 2.Quadrag.conc.in cœna, nu.31. & in proprio Sanctor.conc.2. Eucharistię, nu. 2. vbi latè, & in dominic. dominic. 2. post

post Pentecost.conc.2.num.23.

Sub Eucharistiæ speciebus verè est caro Christi,& eius anima, verbũ diuinũ,pater & Spiritus sanctus,& qua ratione. In proprio Sanctorũ conc.1. Eucharistię n.6.vbi latissimè id ꝓbat.

Quamuis figurate dicatur de Christo quod sit leo,lapis,agnus, &c.vere tamen, & non figurate dicitur suam carnem esse cibum,& suum sanguinẽ potum. In proprio Sanctorum conc. 1.Eucharistiæ num.7.

Donans se nobis Dominus in Eucharistia, nec Deus amplius quod tribuat habet, nec amplius homo quod petat.In proprio Sanctorum conci. 1. Eucharistiæ,num.11.

Vt ex Eucharistiæ sumptione fructũ percipias,profunda contemplatione illud luminare debes.In dominic.dominica 2.post Pascha conc.3. numer.11.

Pro Eucharistiæ beneficio nunquã Deum laudare, & gratias reddere cessemus.2.Quadrag. conc. in cæna nu. 38. & in proprio Sanctorum conc. 4. Eucharistiæ,num.22.

Ex Eucharistiæ frequenti sumptione cur tam parum in deuotione aliqui proficiunt. 3.Quadrage. con.in cœna nu. 35. & in dominicali dominica 2. post Pascha concio.3.num.11.

In hoc sacramento maximè amor Christi erga nos pellucet.4.Quadrag. conc.in cęna nu.22. & in proprio Sanctorum conc.5.Eucharistiæ.nu.3. vbi ex professo.

Eucharistia maxime nos fortificat, & munit.In proprio Sanctorum cõc. 1.Eucharistiæ,num.22.& conc.2.numer.23 & conc.3.num.11.

Sic velatus,& sub speciebus Eucharistię occultus manere voluit Christus maioris meriti causa:& quia aliàs tanta afficeremur lętitia vt cælestis patriæ obtepesceremus. In proprio Sanctorum conc.1.Eucharistiæ,num.13.vbi latè.

Voluit Christus sub bina esse specie vt vnum,& integrum sui amoris memoriale nobis relinqueret. In proprio Sanctorum conc.1.Eucharistiæ.nu.19.

Huius sacramẽti institutio inter omnia Dei opera,tenerrimi amoris signũ in se continet.In proprio Sanctorum conc.2.Eucharistiæ,num.3.

Eucharistia est memoriale Dei mirabilium: in quo scriptum est quod Deo debemus, & quid pro eius obsequio facere teneamur.vide,& nota in proprio Sanctorum conc.2.Eucharistiæ,num.9.

Eucharistia est pignus viuum,quod nobis reliquit Christus tempore quo a nobis discessit in signũ eximij amoris,quo passus est. In proprio Sanctorum conc.2. Eucharistiæ num.12.

Cibus hic spiritualis necessarius est ad reficiendum quod calore concupiscentiæ sensim ex nobis dissipatur. In proprio Sanctorum concio.2. Eucharist.num.15.

Per hoc sacramentum tam cœlesti vnione anima in Deum transformatur, vt vnioni ineffabili, quæ est inter verbum,& patrem æternum comparetur a Christo. In proprio Sanctorũ conc.2.Eucharistiæ,num.17.

In Eucharistia Deus sumptus,quot, & quam mirabiles effectus proferat. In proprio Sanctorum conc.2.Eucharistiæ,num.18.

Cibus hic spiritualis non solum est animæ alimentum,sed etiam ipsis medicamentum. In proprio Sanctorum conc.2. Eucharistiæ,nu.18.

Eucharistia concupiscentię ardores eneruat,& consumit.In proprio Sanctorum conc.2.Eucharistiæ, num.19.

Et animas mundas purasque reddit. In proprio Sanctorum conc.2.Eucharistiæ,num.19.

Cibus hic summa dulcedine sumentem afficit:quia ibi dulcedo in sua fonte gustatur.In proprio Sanctorum cõcio.2.Eucharistiæ,num.20.

Cur hanc suauitatem, & dulcedinem plurimi ex nobis non sentiamus Ibidem.

In Eucharistia panis, & corpus Christus transsubstantiatur; vt nos in ipsum per amorem transformemur. In proprio Sanctorum conc.2. Eucharistiæ, nu.22.

Sicus Deus iurauit vnigenitum filium missurum, sic iurauit nobiscum mansurum in hoc sacramento. In proprio Sanctorum conc.3. Eucharistiæ, num.5.

Eucharistia est sacramentū in quantum gratiam confert: & sacrificium in quantum à nobis offertur. conc.3. Eucharistię, num.14.

In hoc sacrificio rem nostram æterno patri offerimus: rationem vide, & nota conc.3. Eucharistiæ, nu.15.

Manna fuit figura Eucharistiæ. in proprio Sanctorum conc.3. Eucharistiæ, num.17. vbi latè.

Si cum tāta reuerentia sanguis animalium in lege veteri obseruabatur; quanta maiori deuotione sanguis sacratissimus Christi est à nobis colendus. In proprio Sanctorum con.3. Eucharistiæ, nu.25.

Christus glorificatur quādo in Eucharistia dignè suscipitur. in proprio Sanctorum conc.3. Eucharistiæ, nume.28.

Potestas consecrandi in sacerdotibus, & Eucharistia duratura est donec hoc seculum durabit: & non amplius. Ibi conc.4. Eucharistiæ, num.4. & conc.5. nu.14.

Eucharistia nocte fuit instituta ad denotandum quod quamuis ad alia sacramenta sit etiam fides necessaria, peculiariter tamen ad hoc. conc.4. Eucharistiæ, num.4.

Hoc sacramentum non esse curiose, & ratione naturali inuestigādum, conc.4. Eucharistiæ, num.6. vbi latè.

Eucharistia inter cætera, sacramentum fidei appellatur: & quare. conc.4. Eucharistiæ, num.13.

Eucharistiam tali nocte institui eximium erga nos amorem demonstrat, vide & nota con.4. Eucharistiæ, n.17.

Ad Eucharistiam recipiendam optima exhortatio. In proprio Sāctorum, conc.4. Eucharistię, numer.25. visque ad 33.

Falluntur asserentes nimiam sacro sancti sacramenti altaris assiduitatem contemptum parere. In Dominicali, Dominica 4. post Pent. conc.2. nu.31.

Cum Christus voluerit in stabulo nasci, in cruce mori, & in angusto sepulchro sepeliri, cur ad institutionem Eucharistiæ cœnaculum grande voluit sibi parari? In Dominicali, Dominica 2. post Pente. conc.2. nu.22.

§. AD EUCHARISTIAM *dispositio.*

AD Eucharistiæ sumptionē qualis, & quanta puritas, & præparatio requiratur. 1. Quadr. conc. in cęna, nu.39. & 2. Quadra. conc. in cęna, nu.43. & 3. Quadra. conc. in cœna, nu.34. vbi latissimè, & in proprio Sanctorum conc.1. Eucharistię, nu.30. vbi latè, & in Dominicali, dominica 2. post Pentecost. conc.2. num.26. vbi latè.

Quomodo quis ante Eucharistiæ sumptionem se probare debet. in proprio Sanctorum conc.5. Eucharistię, nu.22.

Ante Eucharistiam contritio requiritur: & quæ illa sit. conc.5. Eucharistię, num.22.

Ad Eucharistiæ sacramentum quāta reuerentia, & timore accedendum. 3. Quadra. feria 5. post Cineres, num.18. & conc. in cœna sequenti, nu.41. & in proprio Sanctorum con.2. Eucharistiæ, num.12. & conc.4. num.16.

Qui ad Eucharistiam indignè accedunt, etiam in hoc seculo atrocissimis suppliciis à Deo puniūtur. 3. Quadrag. conc. in cęna, num.42.

Debita dispositione ad Eucharistiam accedendum est: vt fortitudinē quis ex ipsa accipiat. conc.1. Eucharistiæ, num.27. Et sic qui post eius sumptionē in hac fortitudine caret, signū est

eſt indiſpoſitum acceſſiſſe.ibi nu.26.

Qui Euchariſtiam digne ſumit,dęmonibus horrorem eſſe:ab eoque tanquam à crucis aſpectu illos fugere. In proprio Sanctorum conc.1. Euchariſtiæ,nu.24.

Ad Euchariſtiam accedentes bonũ vitæ exemplum præbere debent.cõc. 1.Euchariſtiæ,nu.30.

Accedere debemus diuino timore referri. in proprio Sanctorum conc.2. Euchariſtiæ, nu.12.

Ad Euchariſtiæ ſumptionem accedentes vna ex pręcipuis virtutibus quibus ornari debent eſt humilitas. In proprio Sanctorum.conc.5.Euchariſtiæ,nu.27.& in Dominicali dominica 2.poſt Pentecoſt.conc.2.num.27.

Ad dignè Euchariſtiam recipiendã aliquam Chriſti ſimilitudinem requiri ſaltem in puritate conſcientiæ, vide & nota in proprio Sanctorum. conc. 2.Euchariſtiæ, nu.25.

Semper vbi commodè fieri poteſt, reconciliatio cum proximo offenſo, ſanctam communionem præcedere debet.In dominicali dominica 5. poſt Pentecoſt.conc.2.num.29.

Cum hoc Sacramentum gratiam dignè ſumenti conferat, cur illud frequentiſſimè ſumentibus non prodeſt? quia terram comedunt. In Dominicali dominica 2.poſt Pentecoſt. conc.2. num.31.

Hic panis his qui illum indignè ſumunt,gladius erit.In Dominicali dominica 2.poſt Pentec. con.2. num.34.

Ex carne Chriſti, quæ theriaca eſt, venenum faciunt qui ad Euchariſtiæ ſumptionem in peccato accedunt. In Dominicali, Dominica 23.poſt Pentecoſt.conc.2.num.52.

EXCOMMVNICATIO.

EXcommunicatio eſt pœna ſummè timenda: rationem vide 3. Quadr. Domin.3.feria 3. nu.32.

EXEMPLVM.

§. EXEMPLVM MAIORVM.

EXemplum principum,prelatorũ, dominorum, & maiorũ ſiue prauum,ſiue bonum quantum alios excitat in ſui ſequelam: quamq; ad vitiũ ſeu virtutem aliis imprimendum ſit efficax.1.Quadrag.Dominica in Paſſione feria 4.nu.8.& feria 6. poſt Dominicam 1.2. Quadrageſimæ, nu.16. & 2.Quad.dominica 2.feria 5.nu.21. & 3.Quadr.Dominica 1.num.2.& 4. Quadr.Dom.3.feria 4.nu.8.& 4. Quadrag.dominica in Paſſione,feria 6.nu. 22.& in proprio Sanctorum. conc.1. Petri,& Pauli,nu.18.& in Aduen.cõ. 3.Circunciſionis, nu.13. & in Dominicali, Dominica 2. poſt Pentecoſt. conc.2.nume.19.& ibi Dominica 15. conc.2.nume.2.& 5. & ibi Dominica 20.conc.2.nu.59.vbi ex profeſso.

Exemplum malum prælatorũ longe pernicioſiſſimum. In communi cõfeſ. pontif. Euang. Nemo accendit lucernam.conc.1.num.23.& in proprio Sanctorum conc. 1. Inuentionis crucis. nu.16.& in proprio Sanctorum. conc.4.Trinitatis,num.16. vbi latiſſimè, & in Dominicali, Dominica 7. poſt Pentecoſt. conc.1.nume.7.& ibi Dominica 20.conc.2.num.62.

Sicut exemplum malum maiorum pernicioſius,ita exemplum bonum eorum vtilius. In communi confeſſ.pontif.Euang.Nemo accendit lucernam, &c.conc.1.num.24.

Prælatorum,& principum munus eſt ſubditis ſuis exemplo præire,vt ipſi ſua imitatione excitati eos ſequantur,& quod imperant faciant. In Aduent.con.3. Circunciſionis. numer.9. & in Dominicali dominica 2. poſt Paſcha.conc.3.nume.20. & 3.Quadrag. Dominic.2. feria 3. num.4. & in Aduent.conc.1.Purificationis B.Mariæ, nu.4.& in Dominicali Dominica 15. poſt Pentec.conc.2.num.5.

Paſſim

Passim contingit, vt inferiores probo superiorum exemplo deprauētur: de quo strictissimam rationem reddituri sunt maiores. In Aduent.conc.1. Innocentium. nu.16.

Hæc enim est subditorum consuetudo, vt principes suos tam in bono quam in malo imitentur. In Aduent. conc.2. Epiphanię.num.22.

Maiores magis etiam quam alii ad bonum exemplum prębendum tenentur. In Aduent.conc.1.purificationis B.Mariæ. nu.24.

§.EXEMPLVM MALVM.

Exempla mala exhibentes acerrimè à Deo puniuntur. 1.Quad.dominica in Passione feria 2.nu.27. & feria 4.sequenti. nu.10. & in communi confess.pontif. Euan. Nemo accendit lucernam,&c.conc.1.nu.21.

Exemplum prauum quantum obsit 1.Quadra. dominica 4.nu.15.& 2. Quadra.dominica 2. feria 5.nu.21. & in Aduent. Dominica 3.post Epiphaniam.conc.2.num.11.

Curãdum maximè est nè malo exẽplo proximum nostrum offendamus. In proprio Sanctorum conc.2. Ioãnis Baptistæ.nu.7.& in Dominicali dom. 8.post Pentecost.con.2.nu.11.vbi latè.

Peccatores suo malo exemplo non solum decipere, verum etiam bonos funditus euertere,& spiritualiter necare solent. In dominicali dominica 3. post Pascha.conc.2.num.10.& in Aduent. dominica 5. post Epiphaniam. conc.2. num.10.

Maximè Dei spiritus (si ita dici potest) compungitur quãdo iustus ad peccandum alterius doctrina exemplo, &c. contrahitur, in Aduent. conc.1. conuersio.Pauli.num.20.

Is ad cuius exemplum aliquis fuit peruersus spiritualia illa damna satisfacere tenetur. In dominicali dominica 5.post Pentecost. conc.1.nu.12.

Malo exemplo alium ad peccandũ prouocans non solum persoluet scelera ab illo commissa, sed omnia etiam quæ lucraturus erat si in peccato non esset. In dominicali dominica 8. post Pent. conc.2.num.13.

Qui malo exemplo, persuasionibus, vel aliter alios ad peccandum prouocant, multo magis crudeles sunt quã si illum occiderint, in Aduent.conc.2. Innocentium. nu.27. & ibi dominica 3.post Epiphaniam.conc. 2.nu.10. & dominica 5.post Epiphaniam conc.2. num.10.

Isti quam grauiter peccent,& quam atrociter à Deo puniantur. In dominicali dominica infra octauam Ascẽsionis.conc.2. nu.26.& 2. Quadra.conc. Quinquagesimæ.nu.32.& 3.Quadra. dominica 4. feria 2. nu.2. & ibi dominica in Passione feria 1. nume 3. & 4. Quadr.domi.in Passione.fer.6.nu.13.

Exemplum malum, vide etiam scãdalum,& occasio peccandi: quem locum omnino consule.

§.EXEMPLVM BONVM.

Exemplum bonum quantum possit,& prosit. 1.Quad.dominica 4. nu. 17.& feria 2.sequenti nu.27.& dominica in Passione sequenti. nu.14.& 3.Quadra.dominica 1.feria 4.nu.5.& 3.Quadrages. dominica 3.feria 5.numero 4.

Nõ sat est homines interius sanctos esse: sed requiritur exterius etiam bonum præbere exemplum. In Aduent. conc.1.expectationis B.Mariæ nu.14. de quo vide etiam in verbo, opera.

Nihil est quod plus moueat hominem, quam alterius hominis exemplũ. In Aduent.conc.2. Thomæ.nu.6.

Exemplum viri sancti quam magnam habeat efficaciam. In communi confes.pontif. Euang. Nemo accendit lucernam. conc.1.nu.2.

Ius quod proximis nostris debemus est bonum exemplum, quo eos ad bene operandum prouocamus:

in dominicali, dominica 5. post Pentecost. conc. 2. nu. 21.

Exemplum Ecclesiasticorum, & religiosorum, vide, verbo Ecclesiasticus.

Exequiæ defunctorum, vide mors.

F

FAMES, vide tribulatio, vide paupertas.

FALSA TESTIMONIA.

FAlsum testimonium imponẽs maximum damnum non tantũ suo proximo, sed sibimet infert. In proprio Sanctorum. conc. 1. B. Mariæ ad Niues. num. 7.

Falsa testimonia innocentibus imponere quam graue peccatum. in proprio Sanctorum. conc. 1. B. Mariæ ad Niues, nu. 6.

FESTVS DIES.

FEstorum celebratio in quo consistat. 2. Quadr. dominica 1. feria 6. num. 2.

Festiuitates Sanctorum, vitam & intentum nostrum condemnant: vide, & nota in communi confes. non pontif. Euang. Ecce nos reliquimus omnia, &c. conc. 3. nu. 2.

Sabbatha sanctificare est secularibus curis relictis Deo vacare, seque in illis diebus sanctis meditationibus, & exercitijs exercere, beneficiaq; a Deo accepta in memoriam reuocare. in dominicali dominica 16. post Pentecost. conc. 1. nu. 28.

Et ad id festum est institutũ. 3. Quadra. dominica 1. feria 6. num. 8.

Et ob id Sabbathum tanta religione obseruandum Deus sanxit. in dominicali dominica 16. post Pentecost. conc. 2. nume. 24.

Sabbathum quod olim propter creationis beneficium, vt festiuum celebratur, in dominicam propter redemptionis beneficium à tempore Apostolorũ translatum est. in dominicali dominica 16. post Pentec. conc. 1. nu. 31. & in Aduen. dominica 1. post Epiphaniam conc. 3. nu. 28.

Fuit etiam dies Dominica alijs mirabilibus operibus quæ Deus in ea operatus est summopere illustrata: quæ vide in dominicali dom. 16. post Pent. conc. 1. nu. 32. & in Aduent. domin. 1. post Epiphaniam. conc. 3. nu. 28.

Quamuis summa sit ingratitudo diuinis laudibus non continuo vacare, & assiduè ipsi gratias agere: id tamen in diebus festiuis longe execrabilius est. in dominicali domin. 16. post Pentecost. conc. 1. nu. 36. & conc. 2. nu. 27. vbi latè.

In festis cessationem seruilium operum Deus commendauit: non quidẽ quia ipsa cessatio est Deo grata: sed quia Deo animo tranquillo vacare, & curis externis libero, est ei gratissimũ. in dominicali domin. 16. post Pentec. conc. 2. nu. 27. & in Aduent. domin. 1. post Epiphan. conc. 3. num. 30.

Contra eos qui Sãctorum festa magis propter bona temporalia quæ ab eis expectant, quam ad spiritualia, quibus sancti abundarunt recolenda celebrant. in communi cõfes. non pont. Euang. Ecce nos reliquimu &c. cõc. 3. num. 3.

Festa celebramus, vt ex rebus corporalibus, ad spirituales excitemur cogitationes. in Aduen. cõc. 2. Natiu. nu. 2.

In diebus festis nos magis abominationibus nostris indulgere quam lachrymabile sit. in Aduent. domin. 1. post Epiphaniam. conc. 3. nu. 31.

FIDES.

FIdei definitio. in proprio Sãctorũ conc. 3. Trinitatis nu. 2. & ibi cõc. 1. exaltationis crucis nu. 13. & in Adu. conc. 2. dominicæ inf. octauam Natiuitatis numero 19. & in dominicali dominica 4. post Pascha conc. 2. num. 37. &

37.& ibi dominica 28. post Pentecos. conc.1. num.2.

Fides sola non sufficit nobis ad salutem consequendam.3.Quadr.dominica 4. feria 5.num.3.& 3.quadr. dominica in Passione fer. 3. num.21. & in communi vnius mart.Euan.Amen dico vobis conc.2.nu.5.& in proprio Sāctorum conc.1.fer.2.Pentec.nu.24.& in proprio Sanctorum conc. 1. Petri, & Pauli,nume.13. & ibi conc.2.Diui Francisci, num.29.

Ad fidem conseruandam,mandata Dei obserua.3. quadra.Sabbatho post dominicam 4.num.16.

Fides sine charitate quare dicit̃ mortua.3.quadrag. dominica in Passione feria 3.num.19.& in Aduent.dominica 2.post Epiphaniam conc.4.num.6.

Fidei amissio in regnis vel in personis priuatis, vt in plurimum prouenit ex eo quod plurimis abundant peccatis.3.quadr. Sabbatho post dominicā 4.nu. 18. & in communi vnius mart. tempore Paschali conc.1.nu.17.& in proprio Sanctorum conc.2. Philippi, & Iacobi,num 6.& in Aduent. conc. 1.Stephani,num.23. & ibi dominica 2.post Epiphaniam conc.1.nume.19.

Per fidem nos iustificari quomodo intelligatur.2.quad. dominica in Passione fer.5.nu.36.& 3.quadr. domin. 1.fer.4.nu.14.& in proprio Sanctorū conc.1.feriæ 2.Pentecost. nu.25.& in proprio Sanctorum con. 2. Philippi, & Iacobi,nu.4.vbi latissimè,& in Aduen.dominica 2.post Epiphaniam cō cio.4.num.3.

Fidei lumen, quam grande fuerit Christianis beneficium. In communi Apostolorum conc.2.nu.30. & in dominicali dominica 21. post Pentecos. conc.2.num.23.

Qui a fide te auertere prætendit, diligentissime est fugiendus,denunciandus,reprehendendus, & puniendus. 2.quad.feria 2.Resurrectionis,numero 23.

Fides est præstans contra aduersarios omnes armatura.3.quadrag. Sabbatho post Cineres,num.33.

In fidei veritatibus credendis quomodo se habeat intellectus,& voluntas explicatur. In communi Sanctorū conc.4.funerali,num.11.

Ad fidem amittendam disponuntur homines per peccata.3.quadra.dominica 1.feria 4. nume.28. & in proprio Sanctorum conci.2. Philippi, & Iacobi,num.6. & in Aduent. conc.1. Stephani,num.24. & ibi dominica 2. post Epiphaniam conc.1.num. 19. & in dominicali dominica 24.post Pentecost.conc.1.num.38.

Fidem magnas animis nostris vires addere ad quascunque tentationes superandas. In proprio Sanctorū conc. 1. Philippi,& Iacobi,num.2.

Fidem sæpe Deus a Christianorum regnis aufert propter illius regni peccata.3.quadra.dominic.2.fer. 6.nu.6. & in communi vnius mart. tempore paschali conc.1. nu. 18. & in proprio Sanctorum conc.1.Trinitatis,num.4.

Fidei & charitatis vnitatem in nobis summopere desiderat Spiritus sanctus.3.quad.dominica 4.feria 5.nu.3.

Fidem simul cum obseruantia præceptorum Dei profitemur Christiani. In communi virginum conc.4.nu.13.

Credere oportet mysteria fidei, vt ea intelligamus: & vt postea in cœlo illa videamus. In Aduen.conc.3.Thomæ,num.18.

Fide intellectus est cingendus ne in errores prolabatur. In communi confes.non pontif.Euang.Sint lumbi vestri,&c.conc.3.num.10.

Pro hoc singulari Dei beneficio assiduè Deo gratias agere debemus. In communi Sanctarum mulierum concio.2.num.4.

Per fidem, fortitudinem in nostris necessitatibus habemus. In proprio Sanctorum conc. 2.Philippi,& Iacobi,num 4.

Qui fidem peccato mortuam habet in se habet rationem, & causam suæ

damnationis. In proprio Sanctorum conc.3.ferię 2.Pent.num.8.

Fidei lumen pręcise est necessarium ad supernaturalia mysteria dignoscēda. In proprio Sanctorum conc.1.Trinitatis. num.2. & conc.3. Trin.nu.2.

Fides est necessaria ad intelligentiam sacræ scripturæ. In proprio Sanctorum con.1.Trinitatis,nu.13.

Fides facit nos firmius, certiusq; reuelata credere, quam vllo argumento suaderi possit. In proprio Sanctorum conc.3. Trinitatis, nume.2.

Fidei mysteria nō esse curiosè scrutanda; sed cum silentio, & gratiarum actione credenda. in proprio Sanctorum conc.4. Eucharistiæ, num.6.

Fides est fundamentum totius spiritualis ædificij. In Aduen.dominica infra octauam Natiuitatis conc. 2. nu. 20. & in dominicali dominica 4.post Pascha conc.1.nu.37.

Bona opera signum sunt fidem esse viuam; & si ea deficiant mortuam esse conijci potest.in Aduent.dominica inf. octauā Natiuitatis conc.2. nu.22.

Ad mysteriorum fidei cognitionē habendam, aliquam in homine dispositionem necessariam esse.in Aduent. conc.2. Epiphaniæ, num.5.

Infidelitas propter nimiā eius grauitatem dicitur absolutè, & per antonomasiam peccatum. in dominicali, dominica 4.post pascha cōc. 1. nu.36.

Si mens amissa gratia maximè cæca remanet, qualis amissa fide remanebit? In Dominicali, dominica 7.post pentecost.conc.1.num.22.

Fidem homines sæpe amittere solent, quia diuinum verbum audire nolunt.in dominicali, dominic.11.post pentecost.conc.1.num.11.

Fides sępe in sacra scriptura, pro fiducia accipitur.in dominicali, dominica 18.post pent.conc.1.nu.19.vbi fidei varias significationes prosequitur.

Fides charitati adiuncta valde operosa est. in dominicali, dominica 18. post pentecost. conc.1. num.23.

Peccatores licet impeditam, & obscuram fidem tamen habent. in dominicali, dominica 24. post Pentecost. conc.1.num.39.

FIDVCIA.

Fiducię definitio.in dominic.dominica 23.post Pentec.conc.2.nu.3.

Vbi primum quis diffidere de Dei misericordia incipit, omnia vitiorum genera committere constituit. in dominicali, dominica 5.post Pascha concio.1.num.9.

Vt ad summe in Deo fidendum cō mouearis fiduciam Abrahæ, & aliorū veteris testamenti considera.in dominicali, dominica 5. post Pascha conc. 1.num.5.vbi late, & dominic.23.post Pentecost.conc.2.num.26.

Ex præteritis beneficiis a Deo acceptis confidentia ad futuros successus concipienda est.in Aduent.dominica 4.post Epiphaniam conc.2.nume.13.

Fiducia nunquam in homine aliquo collocanda est.dominica 2.Aduētus conc.2.num.27. & contra istos in dominicali, dominica 23. post Pentecos.conc.2.nu.14.vsq; ad 22. vbi latè.

Fiduciam tantam nemo habeat in ante acta vita, vt propter illam quascunque peccandi occasiones contemnat.3.quadrag.dominica.1. num.27.

Fiduciam magnam gloriæ consequendæ habere debemus ex eo quod illam iam possidet Christus. 1.Quadr. dominica 2.num.12.

Fiduciam nostram vult Deus vt in ipso tantum:& non in nostra diligentia, nec in hominibus constituamus. In Aduen.domic.1.post Epiphaniam conc.2.nu.6.vbi latissimè & ex professo, & dominica 2. post Epiphaniam conc.3.nu.2.vbi latissimè. in dominicali, dominica 20.post Pentec. conc.1. nu.21.& dominica 23. conc.2. nu.21.

Et sicut Deus hanc a nobis confidētiam vehementer exposcit perinde ad nobis fauendum manet astrictus.

In Aduent. Dominica 2.post Epiphaniam conc.3.nu.3.

Vt fiduciam omnem in Deo collocetis solicitam eius prouidentiam considerate. In Aduent. Dominica 1.post Epiphaniam conc.2.nu.13.de quo vide plura verbo prouidentia Dei.

Vt hanc etiam fiduciã haberemus plurima miracula fecit. In Aduent.dominica 2.post Epiphaniam con.3.nu.8.& Dominica 4. post Epiphaniam conc.2.num.16.

Et plurimis artificiis vsus est.in Aduent. Dominica 4.post Epiphaniam, conc.2.nu.17.vbi latè.

FIDVCIA SEMPER IN Deo habenda.

QVantumuis aduersa res contigerit. 1.Quadra.conc. de Passione, num.37. & in communi dedicationis templi conc. 1.nu.28.& in Dominicali Dominica in albis conc.1.num.18. & in Aduẽ. Dominica 2.post Epiphaniam conc.3. num.1. vbi latissime,& ex professo,& Dominica 4. post Epiphaniam conc.2.nu.21. & in Dominicali domin.6.post Pent.con.2. nu.23.

Et quantumcunque peccatores simus.2.Quadrag. Dominica 2.feria 6. nu.19.& 3. Quadrag.conc.septuagesimæ,num.12.& 3.Quadrag.Dominica 3.num.9.& 3.Quadra. Dominica Passionis feria 5.nume.29. & in communi confess.non pontif.Euang.Homo quidam nobilis conc.1. nume.16. & in communi virginum conc.3. nu. 9.& in communi dedicationis templi conc.1.num.25. vbi latè:& ibi conc. 2.nume.13.& in proprio Sanctorum conc.2.Petri,& Pauli,nume.21.& ibi conc.2.Matthæi,nu.12.& in Aduen. dominica 3. post Epiphaniam conc. 2.numer.14. & dominica 6.post Epiphaniam conc.2. nume.16.& in Dominicali Dominica 5.post Pascha cõcio 2.num.9.vbi latè,& ibi dominica 18.conc.2.num.17.

Et in quacunque maxima necessitãte simus constituti. 1.Quad.dominica 4.num.5.& 2.Quadr.dominica 4.nu. nu.13.vbi latè:& feria 6.eiusdẽ 4.dominicę nume.37.& 3.Quadrages.dominica 4.nu.23.& 28.& in communi dedicationis templi conc.1. nu.28. & in Dominicali dominica in albis con. 1.nu.18.& in Aduen.conc.4 Thomę, nu.18.& ibi dominica 2.post Epiphaniam conc.3.num.1.vbi latissimè, & in Dominicali dominica 6.post Pent. conc.2. num.23.

Et licèt admodum serò accesseris ad pęnitentiã,& virtutis viam.3.Quadrag.conc.septuagesimę, nu.13.

Et licet Deus non tam citò subueniat.4.Quadrage. dominica Resurrectionis feria 2.nu.21. vbi latè. Et in Aduen.dominica 2.post Epiphaniam concio.3.nu.26.

Ad fiduciam in Deo in quacunque necessitate habendam, paternam Dei prouidentiam considera.in dominicali dominica 14. post Pentecost. conc. 2.num.38.& 40.

Maximè nostram in Deo fiduciam fulcire debet,considerare nos habere Deum in patrem. In Dominicali dominica 14. post Pentecost.conc.2.nu. 43.vbi ex professo.

Fiducia, & credulitas ita cohęrent, vt vnum sine altero perfectum, aut Deo acceptum esse non possit. in dominicali dominica 18.post Pentecost. conc.1.nu.21.

Obstupendum est quod hac fiducia (quæ ad remissionem peccatorum est instituto) homines abutantur ad peccata perpetranda. in Dominicali dominica 18. post Pentecost. conc. 1. nume.37.& dominica 19.conc.1.nume.42.

Quam sit diffidentiæ vitium Deo detestabile, sacræ scripturę illustrat exemplis. In Dominicali Dominica 18.post Pentec.con.1.num.42.

Diffidentes maximis Deus afficit suppliciis. in dominicali dominic.18.

post Pentecost.con.1. num.43.& Dominica 23.conc.2.num.34.

Singularia sunt bona, quę Deus cō fidentibus in ipso largitur. In Dominicali dominica 7. post Pentecost.conc. 2. num. 12. & ibi dominica 20. conc. 1.num.59.& in Dominicali dominica 23.post Pentecost.conc.2.num.24.

Conside difficultates ex obseruatione diuinæ legis ortas, diuino fauore superandas. In dominicali dominica 19.post Pente.conc.1.nu.15. vbi latè.

Cum fiducia sit spes fortitudine roborata aliqua, quæ ad hunc locū spectant inuenies verbo, spes.

Fiducia, & fides latissimè differunt. In dominicali dominica 23. post Pentecost conc.2. num.2.

Mirabiles sunt fiduciæ fructus, & efficacia. In Dominic. dominica 23. post Pent.con.2.nu.25.& 28.vbi latè.

Pro mensura fiduciæ Deus munera sua fidelibus donat. In Domin.dominica 23.post Pentecost. conc.2. n.26.

Fiducia non in rebus temporalibus habenda. in dominicali dominica 23. post Pentec.conc.2. nu.4. de quo vide plura verbo, bona temporalia.

Vt fiducia nostra non frustretur debet esse non informis, sed viua. in Dominicali dominica 23.post Pentecost. conc.2.nu.28.vbi latè.

Ad diffidentiam expellendam considera firmissimè credēdum esse mortem Christi iam præteritam non minus tibi prodesse, quam si quotidiè pro te tantum denuò ipse pateretur. in dominicali dominica 23. post Pentec. conc.2. nu.33.

Fiducia, vt virtus præstantissima, sic rarissima. in dominicali dominica 23. post Pentec.conc.2. nu.36.& 3.Quadrag.dominica 4.nu.30.

Fiducia habenda quantuncunq; sis peccator, quia facilè Deus placatur. In Aduent.conc.3. Innocentium.nu. 18.& in dominicali dominica 11.post Pentecost.conc.1.num.21.

Confidentiam amittere quantum sit malum. In Aduent. Dominica 2. post Epiphaniam conc.3.nu.31.

Quod statim in qualibet tribulatione ad Deum vltimum nostrum refugium fidenter accedamus, vide verbo, tribulatio. §.rationes, &c. ratione 97. vbi plurima.

FILIVS.

Filiorū multiplicatio in sacra scriptura pro beneficio, & benedictione Dei habetur. in dominicali dominica 20.post Pentec.conc.2.nu.25.

Filiorum desiderium ad quid habēdum. In proprio Sanctorum. conc.1. Ioannis Baptistæ.nu.6.

Filiorum instructio, & filiorum obligatio erga parētes, vide, verbo parētes.

Filius Dei, vide Christus.

Finis vltimus, vide, beatitudo.

FORTITVDO.

Fortitudo communis est virtus, quę non vni tantum virtuti, sed omnibus inseruit: & ad omnes exercendas est necessaria. In Aduent.cōc. 4.Andreæ. nu.19.

Fortitudo in laboribus, persecutionibus & tribulationibus, vide in verbo, tribulatio: potissimum tamen vide dominic.2.Aduent.conc.1. num.7.

Hæc virtus est necessaria ne ab incepta virtutis via deficiamus. In Aduent.conc.3.Epiphaniæ, nu.11.

Fortitudo rara, difficilis, & necessaria virtus. Dom.2.Aduen.con.1.nu.6.

Francisci laudes, & excellentiæ, vide in proprio Sanctorum. conc.1. Diui Fracisci.nu.15.vbi latè, & conc.2.nu. 3.& nu.28. vbi latè, & conc.3. nu.33. & conc.4.num.23.vbi latissimè.

G.

Gabrielis Archāgeli laudes latissimè prosequitur in proprio Sanctorum. conc.3.Incarnationis, nu.8.

Genus, vide, nobilitas.

GLORIA.

GLoriæ beatorum æterna gaudia deliciæ fœlicitates,& pulchritudines inenarrabiles latissimè prosequtur. In cõmuni conf.nõ pontif. Euãg. Sint lumbi vestri,&c.conc.1.num.1. vsque ad 20.& con.2.Sequenti. num. 24.& conc.3.Sequenti, nu.22.& in proprio Sanctorum.conc.2. Philippi, & Iacobi,num.19.& in proprio Sanctorum,conc.4.omnium Sanctorum, n. 14.& in domin.dominic.2.post Pentec.conc.1.num.8.vbi latissimè, & ex professo,& dominic.19.conc.2. nu.3.

Gloria beatorum quinque generibus gloriæ,quibus Romani suos afficiebant triumphatores respondere videtur.1.Quadrag. Sabbatho post dominicam 1.num.5.

Gloria perpetuo cõsideranda vt ardentius illius desiderio accendamur. In communi confes.non pontif. Euãgel. Sint lumbi vestri,&c.con.3.n.24.

Gloriæ amplitudo consideratur, & ostenditur. In proprio Sanctorum, cõcio.2.Philippi,& Iacobi,nume.16. & in dominicali dominica 2.post Pentecost.conc.1.num.11.

Gloriam comparare qui existimãt sine tribulationibus, laboribus, & cõtradictionibus quantum aberrant.2. Quadr fer.2.Resurrectionis,num.33. & 3.Quadr. Sabbatho post dominicã 1.num.21.& in communi vnius mart. Euang. Amen dico vobis.conc.1.numero 25.& ibi conc.2.nume.25.& 3. Quadrag. Sabbatho post dominicam 3.num.4.& 3.Quadragesima.dominica 4.feria 4.num.11.

Cur gloriam non gratis, sed propter labores, tribulationes, & opera nostra Deus donare decreuit. In proprio Sanctorum.conc.2.Iacobi, num. 10.vbi,ex professo.& in Aduent. Dominica 2.post Epiphaniam.concio.1. numero 13.

Gloria beatorum inenarrabilis est, In communi Sanctarum mulierum. conc.2.num.12.

Si gloriæ spem viuam haberemus à caducis huius vitæ rebus corda nostra subleuaremus. In proprio Sanctorum.conc.4. Assumptionis B. Mariæ, num.24.

Non poterat efficacior persuasio reperiri qua homines honoris, consolationis,vitæque cupidissimi ad Dei legem obseruandum mouerentur quã gloriæ promissio. In proprio Sanctorum.conc.2.omniũ Sanctorum. n.8.

Gustus quibus in gloriæ beati perfruuntur,nulli huius seculi rei conferri possunt. In proprio Sanctorum concio.4.omnium Sanctorum.nu.14.

Ad gloriã æternã ambiendã exhortationes & cõsideratio nes mirabiles. In cõmuni confes.non ponti. Euang. Sint lumbi vestri,&c.conc.1.nu.18.

Gloria bello acquiritur, sed pugna a te ipso incipienda.dominica 4.Aduentus.conc.4.num.8.

In gloria peccatorum memoria,occasio est gaudii,& voluptatis: & quare.1.Quadrag. Sabbatho post dominicam 1.num.17.

Gloriæ consequendæ fiduciã habere, vide verbo,fiducia,& verbo, spes.

Gloria quam gratis datur 1.Quad. Sabbatho post dominicam 4.num.2. In dominicali dominica 19.post Pentecost.conc.2.num.14.

In gloria quanta vnione beatorum animi sibi inuicem sint connexi. In communi vnius mart.conc.3. num.4.

Gloriam in manu nostra esse locatam quam magnũ Dei beneficium: & cur cum tanti intersit in potestate nostra reliquit: vide & nota in cõmuni vnius mart. Euang. Si quis vult venire post me,&c.conc.1.num.19.

Gloriæ consideratio ab his temporalibus nos abstrahere debet. 3.Quadr. Sabbatho post dominicam 1. num.8. & 3.Quadrag.dominica 2.nume.15, & in communi confess. non pontif. Euange. Sint lumbi vestri, &c. conc. 1.num.17.vbi latè.

Gloria crucis est fructus. Sabbatho post dominicam 1.3.Quadr.num.21.

Gloria bonis operibus impetratur. 3.Quadr.dominica 2.fer. 4.nu.15. vide, de hoc plura in verbo opera.

Qui in gloria Christo similis esse vult, prius in hac vita ei similis debet fieri. 3.Quadra. Sabbatho post dominicam 4.num.2.

Gloria exoptanda nõ tantum quia ibi quiescemus: sed potius quia ibi magis ac melius Deum glorificabimus. 3.Quadrag.dominica 4.num.7.

Quia in gloria postea habitaturi sunt, quas hic debent seruare habere conditiones.3.Quadrag. dominica 3. feria 2.num.16.vsque ad 22.

Cur cum in transfiguratione Deus gloriæ viuã imaginem nobis demonstrauit: nunq̃ nõ inferni exẽplar ostẽderit. 3.Quadrag.dominica 2.nu.12.

Ob glorię considerationis defectũ plurimi in vitiis suis consepulti iacent. In proprio Sanctorum, conc.2. fer.2.Pentecost.num.16.

Cum gloriam Deus tam vili pretio det signum est maximè optare vt eam omnes emant. In Aduent. conc. 4.Ioannis Euangelistæ, num.8.

Cum per labores, famem, paupertatem, ignominiam & passionẽ Christus in gloriam intrauerit: maxima amentia est eam deliciis, & voluptatibus consequendam putare. in Aduen. conc.4.Ioannis Euangelistæ, nu.11.

Ex bonis huius miserrimę vitę possumus ad inenarrabilia gloriæ gaudia, & inexplicabiles voluptates insinuandas argumentum formare. In Dominicali dominica 2. post Pentec. conc.1.num.7.

Hoc gloriæ præmium a quolibet iusto ita est obtinendum, ac si ipse solus illam meruerit. In dominicali dominica 8. post Pentecost. conc.1. numero 13.

Bona, & dona iustis in hac vita cõmunicata si cum illis quæ in gloria eis elargiuntur comparẽtur, minima sunt. In dominicali dominica 13. post Pentec.conc.1.num.3.

Vna ex præcipuis circunstantijs illius perfectæ fœlicitatis est, quod bona illius sunt secura, & perpetua. In Dominicali, dominica 13. post Pentecost.conc.1.num.4.

Cum gloriam Deus non nisi bene operanti concedat; cur gratis illam dari dicatur. In dominica. dominica 19. post Pentecost.conc.1.num.15.

GLORIOSVM CORPVS.

Gloriosum corpus nullam iam pœnam, nec dolorem sentit. 1. Quadr.fer.3.Resurrectionis, num.3.

Glorificare Deum, vide in verbo laudare Deũ, & in verbo gratias agere.

Gloria huius mundi, *gloria inanis, & vana*, vide verbo, vanagloria.

GRATIA.

Sine gratia nullum opus est meritorium.3.Quadr.dominica 4. feria. 4.num.26.

Nemo potest esse certus, quòd sit in gratia.3.Quadr.dominica in Passione, num.9.

Gratia quã admirabiles in animis profert effectus. 3.Quadr.dominic.3. feria 6.nu.26.& 3.Quadra.dominica in Passione, feria 2.nu. 25. & in communi confess. Pontif. Euang. Nemo accendit lucernam, &c. conc.1.nu.7.

Quam liberaliter Deus offert, & confert gratiã hominibus.3.Quadra. dominica in Passione, fer.2.num.24.

Gratia nos illuminat. In communi confess. pontif. Euang. Nemo accẽdit lucernam &c.conc.1.nu.8.

Gratiam nobis impartitur Deus iuxta mensuram dispositionis in parte nostra. In proprio Sanctorum concio.3.Incarnationis, nu.22. & in Aduent. dominica 5. post Epiphaniam. conc.2.num.5.

Vt gratiam conseruemus particu-

lari auxilio Deus nobis assistere debet. In Aduent. conc. 1. expectationis B. Mariæ, num. 28.

Ad gratię cōsequutionem oportet maximam illius sitim habere. 2. Quadrag. dominic. 3. fer. 6. nume. 37. & 3. Quadrag. dominica in Passione, feria 2. nu. 24. & nu. 27. & i proprio Sanctorum, conc. 3. Incarnationis, num. 21.

Vnum ex signis quo quis coniectari poterit se esse in gratia, est, quando ea quæ propter inclinationem ꝓpriã abhorrere solet: victa iam quodamodo carnis natura, ardenti studio operatur. in Dominicali dominica in Albis, conc. 2. num. 19.

Gratia expellitur per peccatum de meritorie. in Dominicali dominica 21. post Pentecost. conc. 1. num. 26.

Non sufficit ad imaginem Dei esse creatos, sed requiritur, quod ad imaginem Dei simus per similitudinẽ gratiæ. In dominicali domi. 22. post Pentecost. conc. 2. nume. 48. vsque ad 58.

Qui gratiã apud homines inueniunt quantũ timere debent. In ꝓprio Sanctorũ, cõc. 3. Incarnationis. n. 24.

Gratia Christi, vide, Christus.

Gratias gratis datas, vide, singulas sigillatim in suis locis.

GRATITVDO, ET *gratiarum actio.*

GRatias agentes Deo pro beneficiis acceptis, ad noua, & maiora recipiẽda se disponunt. In proprio Sãctorum, conc. 1. Matthiæ, nu. 8. & 3. Quad. fer. 2. Resurrectionis, num. 14.

Ideo sancti quando noua beneficia a Deo poscunt, antiqua ei recensent. Ibidem, & in Aduen. dominic. 3. post Epiphan. conc. 2. nume. 35. & in Dominicali, dominic. 5. post Pascha, concio 1. num. 10.

Grati debemus esse ad beneficia a Deo accepta conseruanda. 1. Quadra. dominica 3. feria 5. nu. 28. & in dominicali dominica 13. post Pentecost. conc. 2. numero 39.

Gratitudo est singulare Dei donũ, & beneficium. 3. Quadrag. dominica 4. feria 6. num. 10.

Gratias agere debemus, nõ solum pro beneficiis in nos, sed etiam pro in proximos collatis. 2. Quadrag. dominica 4. num. 32. & in proprio Sanctorum, conc. 2. Matthiæ, nume. 5. & ibi conc. 1. Ioannis Baptistæ, num. 13. & conc. 2. numero 30. & ibi conc. 2. Diui Francisci, num. 8.

Gratitudo omnium beneficiorum corporalium a Deo exposcitur: quanto magis spiritualium. 3. Quadra. dominica 3. feria 2. num. 8.

Gratias tenemur Deo reddere de singulo beneficio in nos collato. 3. Quadrag. dominica 4. feria 6. num. 3.

Gratitudo quam sit Deo grata. 3. Quadr. dominica 4. feria 6. num. 6. & in Aduent. dominica 3. post Epiphaniam, conc. 2. num. 33.

Gratitudinem beneficiorum, quã instanter Deus exposcit. in proprio Sãctorum, concio. 2. Visitationis Beatæ Mariæ, nu. 32. & 3. quadrag. dominica in Passione, feria 4. numero 2. & feria. 2. Resurrectionis, sequenti, numero 12.

Gratiarum actio quantum diuinæ maiestati debeatur. In proprio Sãctorum, conc. 2. Matthiæ, nu. 6.

Vult pater æternus, vt quoties aliquod beneficium suscipimus, gratias Christo, per quod tanquam per ostiũ hæc omnia bona ad nos profluunt agamus. in proprio Sanctorum, feria 3. Pentecost. conc. 1. num. 13.

Gratiæ Deo sunt agendæ propter perfectiones etiam, & excellentias, quibus creaturas sensiles, & insensiles insigniuit. In proprio Sanctorum, concio. 1. Ioannis Baptistę, num. 13. & ibi conc. 2. Diui Francisci, num. 9.

Gratiæ Deo sunt reddẽdę pro quocunque opere bono. 3. Quadr. Sabbatho post dominicam 4. nu. 23. de quo vide plura verbo, opera.

Nos Christianos ab Ethnicis in beneficiorum gratitudine superari magna est confusio. in Aduent. concio. 3. Ioannis Euangelistæ nu. 10.

Gratitudo est clauis, qua Dei cor aperitur, vt maiora etiam beneficia cõferat. in Aduent. conc. 1. Ioannis Euãgelistæ. num. 15.

Si dimidiam misericordiam consequi vultis, omniũ beneficiorum quæ ab ipso accepistis gratitudinem habere. in Aduent. conc. 1. Ioannis Euangelistæ. num. 14.

Quia Dei beneficijs ingrati sumus ea quæ prodesse nobis deberent, & temporalis destructionis, & æternæ damnationis instrumẽta sunt. in Aduent. conc. 1. Ioan. Euang. num. 17.

Vt ad acceptorum beneficiorum gratitudinem moueamini, eorum memoriam habere, artificijs, & signis si opus fuerit curate. in Aduent. conc. 3. Ioannis Euangelistæ. nu. 7. quæ signa & artificia Deus interdum docet, & eis vti iubet. ibidem. nu. 8.

Tunc gratis Deo agimus, cum nos ad gratias agendas fatemur indignos illius maiestatis consideratione deterriti. in Aduen. conc. 1. dominicæ infra 8. Natiuit. num. 8.

Grati esse diuinæ misericordiæ quãta obligatione tenemur Christiani, eo quod inter tot infinitos homines, nos tantum ad Christianismum vocauit. in proprio Sanctorum. conc. 2. Magdalenæ. num. 5. & in proprio Sanctorum conc. 3. diui Francisci, num. 3. usque ad numerum decimum, vbi ex professo.

Gratias Deo agere, non Dei tantum, sed nostrum potius esse prouentum. in proprio Sanctorum concio. 2. diui Francisci. nu. 7.

Gratiarum actiones pro omnibus, tam aduersis, quam prosperis euentibus esse referendas. in proprio Sanctorum. conc. 2. diui Francisci. nu. 7. & in dominicali dominica 10. post Pentecost. conc. 2. nu. 10.

Gratias Deo agere, debet esse nostrum continuum exercitium. in dominicali dominica 12. post Penteco. conc. 1. nu. 13.

Sicuti ingrato omnia in nihilum rediguntur: ita grato omnia augentur, & multiplicantur. in dominicali dominica 12. post Pentoc. conc. 1. numero 14.

Vt ille qui nunc in prosperitate existit gratus erga Deum se ostẽdat, principij suæ paupertatis reminiscatur. in dominicali, dominica 12. post Pentecost. conc. 1. num. 15.

Gratias Deo reddere debent etiam illi, quibus, quia non peccant beneficium remissionis peccatorum Deus non impendit: quoniam si Deus illos non tenuisset, vtiq, cecidissent. in proprio SS. conc. 2. Magdalenæ, nu. 18.

Inter probos, & improbos hoc interest, quod probi beneficia Dei magni æstimant; & multis gratiarum actionibus amplificant. Improbi vice uersa. in dominicali, dominica 6. post Pentec. conc. 1. nu. 16.

Vnus ex præcipuis fructibus qui percipiendus est ex visione operum mirabilium Dei est propter illa ipsum glorificare. in dominicali domini. 18. post Pent. conc. 2. nu. 37.

Plura alia quæ ad gratiarum actionem spectant, inuenies in verbo laudes Deo reddere.

Gratiæ reddendæ post prandium, sũt 2. Quadrag. domin. 4. nume. 34. & 4. Quadr. dominica 4. nu. 31. & in Dominicali domin. 6. post Pentec. conc. 2. num. 35.

§. IN INGRATOS.

Ingratitudinem nostram agrestia animalia accusant. 1. Quadra. domin. 2. fer. 6. nu. 25. & 2. Quadrag. domini. in Passione fer. 6. nu. 13. & in dominicali dominic. 13. post Pentecost. conc. 2. nu. 40.

Ingratitudo nostra erga Deum cõside-

ſideratur, perpenditur, & increpatur. 3.Quadr.dominica 2.feria 6.nu.30.& dominica 3.ſequenti feria 5.nu.20.& 3.Quadra.dominica Paſſionis feria 6. nu.10. vbi latè, & 4.Quadr.dominica 2.feria 6. nu.36. & in Aduen. conc.2. expectationis Beatæ Mariæ nume.13. & ibi conc.1. Thomæ nu.7. vbi latè: & dominica 3.Aduen. conc.4. nu.25. vbi latè.& 3.Quadrag. dominica 3.feria 2. nu. 11. & in dominicali dominica 13.poſt Pentec.conc.2.num.38.

Ingratitudo quam graue peccatum ſit.3.Quadrag.dominica 3.feria 2.nu. 4.& nu.37.& in Aduent. dominica 3. poſt Epiphaniam conc.2.nu.4.

Ingrati bona quæ habent, non Deo ſed ſibi adſcribunt. In Aduent.con.3. Ioannis Euangeliſtæ nu.5.

Ab ingratis iuſtiſſimè Deus beneficia ſubtrahit.in communi confeſſ.nõ pont. Euang. Homo quidam nobilis, &c.conc.1.num.22.

Ingrati Dei beneficijs, horrẽdis ſupplicijs à Deo puniuntur. In Aduent. conc.1.Innocentium. nu.22.& in dominicali dominica 12.poſt Pentecoſt. conc.1.num.17. & 2.Quad.dominica 2.feria 6. num.24.

Deus maximè conqueritur de ingratitudine Chriſtianorum. In Aduẽ. conc.1.dominicæ infra octauam Natiuitatis. num.22.

Ingratitudinis vitium ab ipſomet Lucifero furati ſumus. 3.Quadr.dominica in Paſſione feria 6.num.14.

Ingratitudo noſtra erga Deum tantum creuit, quod ex ipſiſmet Dei beneficijs occaſionem ſumimus ipſum offendendi. In communi confeſ. non pontif. Euang. Homo quidam nobilis, &c.conc.1.num.20. & in Aduent. conc.1.Thomæ. num.7.vbi latè:& in dominicali dominica 22. poſt Pentecoſt.conc.2.num.2.& 6.& in Aduent. concio.2.Purificationis B.Mariæ.nume.8.

Propter quod ſcelus cõſueuit Deus reges ab ipſorum regnis priuare. In Dominicali dominica 12.poſt Pentec. conc.1. num.19.

Hoc ſcelus ſolet eſſe fons, & origo omnium errorum.ibidem.num.20.& ibi dominica 15.conc.2.num.6.

Et de hoc valde Deus conqueritur. In Aduent. concio. 2. Purificationis B.Mariæ nu.8.

Eis qui ingrati ſunt beneficiis Dei, permittit Deus, vt ipſa beneficia illis non proficiant, nec eis fruãtur. 4.Quadr.dominica 1.feria 4. num.12.

Imò vt in malum eis conuertãtur. in Aduent. dominica 3.poſt Epiphaniam.conc.1.num.22.

Ingratitudo noſtra Deo ſummè odibilis, & abominabilis. 3.Quad.dominica 4.feria 6. num.3.

Sed ingratitudo beneficiorum ſpiritualium ſuper omnia ei execrabilis. 3.Quadr.dominica 3.feria 2.num.8.

Ingratitudo noſtra erga Deum eſt cauſa omnium noſtrorum malorum, & infortuniorum. in dominicali dominica 16.poſt Pentec. conc.1.nu.37.

Ab ingratis fidem & legem euãgelicam ſolet Deus auferre.2.Quadr.dominica 2.feria 6.nu.36.

Imò & à bonis naturæ, & à virtutibus moralibus eos denudari permittit. In communi confeſſ. non pontif. Euangel. Homo quidam nobilis, &c. conc.1.num 22.

Chriſtianorum ingratitudo omniũ gentium ingratitudinem excedit, cũ tot ac tantis Dei beneficiis vti nolint. In dominicali dominica 4. poſt Paſcha.conc.2.nu.6.

Singularis modus reprehenſionis tuæ erga Deum ingratitudinis eſt cũ in te qui infernũ mereris noua beneficia Deus confert. in dominicali dominica 23.poſt Pentecoſt. conc.1.nu.33.

Gubernatores, vide, prælati, vide, iudices, vide, magnates.

GVLA.

GVla eſt origo plurimorum malorum. 1.Quadr. dominica 2.fer.5. num.

nu.12.& 2.Quad.eadem feria.nu.13. & 2.Quadr.dom.4.nu.27.& 3.Quadrag.domi.2.feria 5.nu.16.& 4.Quadrag.dom.2.nu.23.vbi latè:& in proprio Sanctorum,con.4.Ioannis Baptistæ.nu.17.& ibi conc.1. Magdalenæ. nu.13.& in Dominicali,dom.10.post Pentecost.conc.2.nu.19.vbi latè.

Gulæ peccatum etiam in rebus minimis posse reperiri.2.Quadrag.dom. 2.feria 5.nu.11.

Gulæ peccatum quam acerrimè à Deo semper puniatur. 2.Quadr.dom. 4. nume. 29. & in proprio Sanctorum conc.4.Ioannis Baptistæ.nu.16.

Gulosi idolatræ sunt sui ventris. 3. Quadr.dom.2.feria 5.num.17.

Quòd gulæ peccatum fugiamus ne in tremendo iudicio damnemur, ante omnia Deus hortatur.in proprio Sanctor.conc.4.Ioannis Baptistæ.nu.17.

Cibi,& potus nimius vsus quã nociuus.In communi virginum, con.1. nu.3. vbi latè:& in proprio Sanctorũ. conc.3. Ascensionis,nu.8.& in Dominicali,dom.16.post Pent. con.2.nu.5.

Cibi, & potus sobrietas, & temperantia quam vtilis.in proprio Sanctorum,conc.3. Ascensionis, nu.5.& in dominicali,domin.16.post Pentecost. conc.2.nu.5.

Cibi,& potus temperãtia, maxima est dispositio,vt Deum socium, & conuiuam habeas. in proprio Sãctorum. conc.1.Ascensionis nu.15. & ibi,concio.2.nu.22.

Ante cibi, & potus refectioné considera; quot sunt qui cum maiori diligentia Deo seruiunt, & nec pane quidem saturari queunt: tu verò tot cibis abundas, qui terræ hiatu viuus absorberi mereris. in proprio Sancto.conc. 1.Ascensionis.nu.15.

Cibi, & potus temperantia est necessaria ad orationem, contemplationem,& castitatem impetrandam. In communi plurimorum martyr. Euangel. descendens Iesus de monte, &c. conc.1.num.26.

Gula,& ebrietas plurima mala corporalia,& spiritualia pariunt. in Dominicali,dom.14. post Pentecost.concio.2.nu.31.vbi latè.

Gulosi in lingua torquẽtur.1.Quadrag.dom.2.feria 5. nu.13.

Vide aliqua, quæ ad hunc locũ spectant,in verbo conuiuium, & verbo, ieiunium.

H

HABITVS *malus, vel habitus peccandi*, vide, peccatum.

HÆRESIS, HÆRETICI.

HÆreses plurimæ natæ sunt, ex eo quod quis propriam sententiam pertinaciter sequi vult.In Aduẽ. concio.1.Thomæ.num.14.

Hæresis ab homine erudito, & acuti ingenij difficile, aut nunquam euellitur,& quare.in Aduent.conc.1.Thomæ.nu.18.

Hęretici quo artificio nos ab Ecclesię obedientia separare cõtendunt. In cõmuni Euangelistarum con.4.nu.3.

Hęretici quamuis inter se ob diuersitatem hæresum contrarii sint,ad expugnandam tamen, & persequendã Ecclesiam pari mente consentiunt.in dominicali, dom. 17. post Pentecost. conc.1.num.16.

Peccata disponunt ad hæresim.3. Quadr.Sabbatho post dom.4.nu.18. de quo vide plura in verbo, fides.

Hæretici,vt perniciosissima mẽdacia persuadeant, in aliquo veritatem loquuntur,vt sic mendacia contegãt. in dominicali,dom.7.post Pent.conc. 1.num.12.

Reliqua quæ huc spectant,vide verbo,fides.

Hæreses in Ecclesia Deus permittit,vt experiatur vtrum diligamus eũ. In dominicali,dom.7.post Pentecost. conc.1.nu.2.

Ad Hæreticorum conuersionem satis sufficeret cernere suarum sectarum confusam multitudinem. in dominic. dominica 7. post Pentec. conc. 2. nu. 5.

HOMO.

HOC nomen homo in sacra scriptura aliquando vtilitatem denotat, & miseriam: nónunquam vero excellentiam significat. In proprio Sãctorum, conc. 1. Petri, & Pauli. nu. 21.

Homo verè est, & sic appellari potest ille tantum, qui secundum regulã rectæ rationis viuit. In cõmuni sanctarũ mulierũ. conc. 3. nu. 5. vbi latissimè.

Hominis fragilitas consideratur. 4. Quadrag. dominica 1. num. 22.

Homo perfectus nullus in hac vita. In communi dedicationis Ecclesiæ, conc. 1. num. 3.

In misero homine omnium ferarũ, & brutorum bestialitates vniuersas esse inclusas. in dominicali, domin. 17. post Pentecost. conc. 1. num. 13.

HOMICIDIVM.

HOmicidium, quam graue sit peccatum. 3. Quadrag. dominic. 4. feria 3. num. 32.

Homicidia non vnum tantum, sed virtualiter omnes quos mortuus ille posset generare interficit. 3. Quadrag. dominica 4. feria 3. num. 33.

HONOR.

HOnoris & boni nominis ratio habenda est. In proprio Sanctorum. conc. 4. Petri, & Pauli. nu. 6.

Vnusquisque honorandus, & æstimãdus est propter id quod in se est, & non propter ea quæ possidet. in dominicali dominica 20. post Pent. conc. 2. num. 45. vbi ex professo.

Honores huius mundi, vide, vanagloria.

Honoris Dei zelus, vide, litera Z.

Honores huius mundi ambientes, vide, superbi.

De honore debito sacerdotibus, ecclesiasticis, religiosis, senibus, & virtutis sectatoribus, vide in suis propriis locis.

HVMILITAS.

HVmilitatis definitio. 1. Quadra. dominica 2. feria 3. nu. 14. & in proprio Sanctor. conc. 4. Dedicationis Michaelis. num. 14.

Humilitas inter cæteras virtutes morales hanc habet excellentiam quod solus humilis libenter cum suo contrario commoratur. 2. Quadrag. dominica in ramis. num. 5.

Humilitas est dispositio ad Dei dona suscipienda. 3. Quadra. dominic. 2. feria 3. num. 28.

Humilitas perfecta fundatur in perfecta obedientia, & in exequendo prõptissimè Dei voluntatem. In proprio Sanctorum. conc. 1. B. Mariæ ad Niues. num. 37.

Aduersus humiles non habet diabolus vires. 2. Quadragesi. dom. 1. nu. 39.

Humilem Deus exaltat. dominica 3. Aduentus. conc. 1. nu. 26.

Humilitas potens est omnipotentẽ flectere, & superare. 2. quadr. dom. 1. fer. 5. nu. 29. Deique iram placare, & eius potentissimas manus ligare. In proprio Sanctorum. conc. 4. Visitationis Beatæ Mariæ, nu. 28. vbi latè.

Vero humili sua opera quantumuis magna sint parua apparẽt. In proprio Sanctorum conc. 4. Ioannis Baptistæ. num. 5. vbi latè.

Vere humilis nullius rei dignus se existimat. In proprio Sanctorum concio. 4. Ioan. Baptistæ. num. 10.

Æternum Dei decretum est neminem ad beatorum gloriam Ascensurum, nisi per humilitatis viam quam ipsis prius ambularunt. In proprio Sãctorum. conc. 1. Dedicationis Michaelis. num. 6.

Humi-

Humilitas consistit in cognitione propriæ vilitatis, æstimatione aliorũ, mundi contemptu, & tandem quod cum ab alijs contemnitur illum contemptũ pro nihilo habeat. In proprio Sanctorum, conc. 1. Dedicationis Michaelis, num. 18. vbi latè: & 1. Quadr. dominica 2. feria 3. num. 15.

Humilitatis fastigium, & vltimus gradus est iniurias illatas contemnere. In proprio Sanctorum conc. 1. dedicationis Michaelis, num. 20.

Mirabile est cum plures aliæ eximiæ sint virtutes, iuxta humilitatis tamen mensuram cęlestem beatitudinem à Deo concedi. In proprio Sanctorum. conc. 3. dedicationis Michaelis, num. 27.

Verè humilis curat, vt defectus, & miseriæ suæ ab alijs cognoscantur: excellentiæ autem propriæ lateant. In Dominicali, dominica in Albis, conc. 2. nu. 9. & 3. Quadr. Sabbatho post dominicam 4. nu. 24.

Humilitas reddit hominem pacificum, & tranquillum. 1. Quadr. dominic. 2. feria 3. nu. 18.

Verè humilis tam in operibus, quã in verbis suam manifestat humilitatem. 1. Quadr. domin. 4. fer. 6. nu. 25. & tam in corde quam in verbis humilis est. Domin. 2. Aduent. conc. 1. nu. 27.

Rara est humilitas, honorata. In dominicali, dominica in Albis, conci. 2. num. 11.

Oblatum honorẽ despicere magnę humilitatis, & diuinæ gratiæ in eo existentis argumentum est. Dominica 3. Aduentus, conc. 1. nu. 18. & 22.

Humilitas tanti momenti est, vt spiritus Christi in Sacra scriptura dicatur. Dom. 3. Aduentus, conc. 2. nu. 28.

Vt humilitati hominum Deus consuleret, voluit nullum hominem adeò esse perfectum quin ei aliquid desit. In communi confess. pontif. Euang. Homo quidam peregrè, &c. conc. 1. num. 2. vbi latè.

Dei dona, & honores ad humiles peruenire solent, qui se illis indignos esse reputant. In proprio Sanctorum, conc. 3. visitationis B. Mariæ, nu. 24.

Verè humilis donis sibi à Deo acceptis non superbit, sed humilior fit. in proprio Sanctorum. conc. 1. Diui Frãcisci, num. 16. vbi latè.

Humilitatis maximum indicium est aliquem se sinere ab alijs regi: & non à propria sententia duci. in Aduent. conc. 1. Thomæ, nu. 6.

Humilitas, peccata etiam facit in bonum conuerti: & ècontra superbia. 3. Quadr. dominica 2. feria 3. num. 32.

Vbi humilitas, ibi sapientia. in proprio Sanctorum, conc. 1. Diui Francisci, nu. 20. & conc. 4 nu. 13.

Humilitas est virtus Euãgelicæ professioni maximè propria: & ab Ethnicis incognita, & innominata. in Aduent. conc. 1. Circuncisionis, num. 8.

Humiles non sibi, sed Deo bona omnia adscribunt: & ei tantum gloriam, & gratias reddi exoptant. 3. Quadra. Sabbatho post domin. 4. num. 23. & 25.

Tam grata est humilitas Deo, vt ipsius etiam imago ei cõplaceat. in proprio Sanctorum, conc. 4. diui Francisci, num. 15.

In humilitate cordis omnis virtus, & sanctitas est inclusa. 3. Quadrag. dominica in Passione, fer. 3. nu. 29. & in proprio SS. conc. 2. Matthiæ, num. 23.

Sine humilitate aliæ virtutes magis solent obesse quam prodesse. 4. Quad. dominica 2. feria 4. num. 20.

Humilitas propter excellentiam, iustitia appellatur in Sacra scriptura. in communi confes. pont. Euang. Nemo accendit lucernam, &c. conc. 1. nu. 14.

Humilitas est adeò grata Deo, vt omnes pęnas quas Deus per peccatum hominibus inflixit, fuerint ad eos humiliandos. in proprio Sanctorum, cõcio. 4. omnium Sanctorum, nume. 17. vbi latè.

Humilis nil sibi ipsi confidens omnem suam spem, & fiduciam in Deo

collo-

collocatam habet.in proprio Sanctorum.conc.2.Matthiæ,num.24.

Humili grauius,& molestius est cū laudatur, quam superbo cum vituperatur.in proprio Sanctorum, conci.1. Incarnationis, nu.25.

Humilitas est via quę in cęlum nos ducit. In proprio Sanctorum. conc.1. Ascensionis,nu.2. & nu.12.

Et per quam quis magnus sit in diuina acceptatione.in proprio Sanctorum,concio.4. Ioannis Baptistæ, nu.3.

Humilitas disponit animam ad suscipiendum Dei dona, quæ illam magnificant. in proprio Sanctorum,conci.4. Ioannis Baptistæ,nu.4. vbi latè.

Vnum ex clarioribus argumentis ex quibus conijci potest gratiam animæ aduenisse est illam humiliatam videre.in Aduent.conci.1. conuersionis Pauli,nu.25.

Humilitas adeo excellens est, vt vnaquæq; virtus eam sibi pertinere contendat. in Dominicali dominica 10. post Pentecost. conc.1. num.3. vbi ex professo.

Humilitas temperantiæ est pars & species. in dominicali domin.10. post Pentec.conc.1.num.3. & fortitudinis ibi num.6.& prudentiæ ibi,num.8.& iustitiæ, ibi.num.11.

Et charitatis effectus est. in Dominicali dominica 10.post Pentec.conc.2.nu.36.

Quo quis altius in Dei cognitionē ascendit,tanto clarius suam vilitatem intelligens humilior fit. in Dominicali dominica 10.post Pentecost.conci.1. num.10.

Humilitas appetitum deprimit nè præter rationem rectam tendat in magna. in dominicali dominica 10. post Pentec.conc.2.num.33.

Plura quæ ad hunc locum spectant vide in verbo,superbia.

Humilitas Christi, vide Christus.

Humilitas,B.Mariæ, Vide, Maria Virgo.

§. *AD HVMILITATEM comparandam præsentanea remedia: & ad assecutam conseruandam.*

1 Considera peccata quæ committis; & quibus nam pœnis digna essent.in Aduent.conc.1. Circūcisionis,num.11.& dominica 3.Aduētus,conc.2.num.31.& in proprio Sanctorum,conc.4.dedicationis Michaelis,num.15.& 3. Quadr. domin.2. feria 3.num.33.& 4. Quadr. dominica 2.feria 6.num.4.

2 Considera quantum tibi deest ad hoc,vt Christianam perfectionem attingas.in proprio Sanctorum,conc.4. Dedicationis Michaelis, nu.16.

3 Considera quam miser ac inutilis sis.in proprio Sanctorum,conc.1.Diui Francisci,nu.21.

4 Ad humilitatem impetrandam maximè prodest corporalis paupertas libenter,& cum spiritus feruore suscepta.in proprio Sanctorum, conc.1. Diui Francisci, nu.23.

5 Ad hoc etiam optimum est, & mirabile consilium vos semper cum maioribus dimetiri. in proprio Sanctorum,conc.2.Diui Francisci, num. 37. vbi latè, & dominica 2. Aduent. conc.1.nu.29.

6 Ad idem confice vnguentum mirabile ex illis medicamētis ex quibus illud composuit Iob,cum dixit.Natus de muliere, breui viuens tempore,repletur multis miserijs, quasi flos, &c. in proprio SS. conc. 4. diui Francisci, nu. 17. vbi latissimè hoc prosequitur.

7 Humilitatis Christi consideratio efficacissimum est remedium ad humilitatem comparandam.3. Quadra. dominica in Passione, feria 2. nu.24. vbi latè,& in Aduent.conc.1.Natiuitatis, num.24. & conc.2. Natiuitatis, num.26.vbi latè.

8 Vis humiliari, infirmum principium ex quo prodijsti considera. in proprio Sanctorum,conc.4.diui Francisci,num.17.

9 Hu-

9 Humilitas comparatur ex contéplatione diuinæ celsitudinis & bonitatis. In communi dedicationis Ecclesiæ, conc. 1. nu. 6.

10 Donis à Deo datis humilior fit qui omnia illa quasi onera suscipit, cõsiderans debitum reddendi rationem de illis. in proprio Sanctorum, conc. 1. Diui Francisci, num. 16. Et quia ipsa dona eum ad humilitatem inclinant, nu. 18. Et quia quo magis crescunt beneficia, magis etiam crescit necessitas diuini auxilij ad ipsorum conseruationem, ibi. num. 19.

11 Si vere humiles esse cupitis quãcunque æstimationem, & laudem tanquam sæuissimam pestem fugite. In Aduent. conc. 2. Expectationis B. Mariæ, num. 20.

12 Qui Angelorum, & iustorũ pulchritudinem contemplatur, statim seipsum contemnit, & humiliat, dominica 3. Aduentus conc. 2. nu. 27.

13 Nemo humilitatem cõsequi poterit: nisi prius in ipsius exercitio labo ret: eamq; ardenter desideret, & amet. dominica 3. Aduent. conc. 2. num. 29.

14 Vnũ ex maxime necessariis mediis ad humilitatem comparãdam est propriæ vilitatis agnitio. 4. Quadrag. dominica 2. feria 6. num. 3.

15 Considera etiam peccata quæ alij admittunt à te etiam posse cõmitti, vt sic in tui ipsius contemptum deuenias. 4. Quadrag. dominica 2. feria 6. nu. 5.

16 Prodest etiam oculos in nostrorum proximorum virtutibus collocare. in Dominicali dominica 10. post Pentecost. conc. 2. num. 36.

17 Item prodest cum humilibus cõuersare, & superbos vitare. In dominicali dominica 10. post Pentec. conc. 2. nu. 37.

Ad humilitatem etiam comparandam prosunt viginti, & octo remedia quæ ad superbiam vitandam collegimus verbo, superbia.

HYPOCRISIS, HYPOCRITA.

Hypocrisis definitio. 2. Quadr. feria 4. cinerum, num. 18.

Hypocrisis quam graue peccatum. 3. Quadrag. conc. Cinerum, nu. 25. & in communi Apostolorum, conc. 3. num. 15.

Hypocritam bonis operibus infernum sibi comparare summa stultitia est. 2. Quadr. conc. Cinerum. nu. 24.

Hypocrisis est dispositio ad hæresim. 1. Quadra. conc. Cinerum, nu. 20.

Ex hypocrisi non proueniens corporis mortificatio plurimi æstimãda. 2. Quadrag. conc. Cinerum, nume. 19. & quantum prosit. 3. Qnadrag. conc. Cinerum, num. 26.

Hypocritarum duplex genus explicatur. 3. Quadrag. dominica 3. feria 4. nu. 22.

Hypocrisis multum authoritatis veræ virtutis detrahit. In Aduẽt. conc. 3. Epiphaniæ, num. 24.

Hypocrita virtutes in peccatorum suorũ instrumenta suscipit. 4. Quadr. Conc. Cinerum, nu. 23. & in communi Apostolorum, conc. 3 nu. 15.

Hypocritæ nil amplius quam exteriorem speciem, & apparentiã habẽt. 2. Quadr. dominica 3. feria 4. num. 38.

Hypocrita suismet bonis operibus se destruit. 4. Quadra. conc. Cinerum, nu. 26.

Hypocritæ maximam suo creatori irrogant iniuriam. in dominicali dominica 5. post Pentec. conc. 2. num. 4.

Hypocritæ fingunt mortificationem, vt in dignitate, quam ambiunt collocentur: quam vbi primum consequuntur, ostendunt se non mortuos, imo potius viuos esse. In Dominicali dominica 7. post Pentecost. conc. 1. numero 4.

Hypocritæ licet sibi damnum inferant, proximis tamen non afferunt detrimentum, sicut peccatores publici. In dominicali dominica 7. post Pentec. con. 1. num. 7.

Vt Deus in aliqua mente habitet magis impediunt aliquo modo falsæ virtutes, quam vitia magna. In Dominicali dominica 10. post Pentec. conc. 2. nu. 3. & 16.

Peccata hæc quæ sub specie virtutis sunt curantur difficillimè. in Dominicali dom. 22. post Pent. conc. 1. nu. 51.

Hypocritæ ab inuicē ab alijs hypocritis se celant. In Dominicali, dominica 22. post Pentecost. conc. 1. nu. 7.

I.

IAcobi laudes, & excellentiæ, vide in proprio Sanctorum con. 1. Iacobi nu. 4. & nu. 36. & conc. 2. nu. 32.

Iactātia, vide supbia, & vana gloria.

IDOLOLATRIA.

CVm plus creaturam quā Deum amas, volūtate idololatras. dominica 3. Aduentus conc. 2. num. 7. & ibi conc. 4. Epiphanię. nu. 3. vbi latissimè.

Cum creatus fuerit homo Dominus omnium creaturarum quanta insania sit illas adorare. dominica 3. Aduent. conc. 2. nu. 12. vbi latè.

Idololatræ q̄ pessimè errabāt, quia eos adorabāt quos imitari minime licebat. 3. Quad. fer. 6. post Cineres n. 27

IEIVNIVM.

PLura quæ huc spectant, vide verbo, adoratio.

Ieiunij necessitas, & vtilitates plurimę. 1. Quadr. conc. Cinerum num. 15. & dominica 1. sequenti num. 13. & 3. Quadr. conc. Cinerum nu. 18. & dominica 1. sequenti. nu. 22. & 4. Quadrag. conc. Cinerum nu. 17. vsq; ad 23. & in Dominicali feria 2. in litaniis maioribus conc. 1. nu. 7.

Ieiunij perfecti conditiones. 1. Quadr. dominica 1. nu. 14.

Ieiunium cur sæpe nō prosit. 3. Quadrag. dominica 1. num. 12.

Ieiunium Quadra. à ieiunio Christi & ab Apostolorum institutione habetur. 3. Quadrag. dominica 1. nu. 21.

Ieiunium est sacrificium Deo summe acceptū, & nimis animæ vtile. 2. Quad. conc. Cinerum nu. 6.

Cōtra eos qui à ieiunio se excusant. 1. Quadr. conc. Cinerum nu. 18.

Quæ propter ieiunium à corporis victu subtrahuntur pauperibus impēdantur. 4. Quadr. conc. Cinerū nu. 37.

Ieiunium duos præcipuè effectus operatur, scilicet fauere orationi, & sensualitatis passiones reprimere. In Dominicali feria 2. in litaniis maioribus conc. 1. nu. 7.

Ieiuniis hanc miserabilem carnem vexare oportet, ne spiritum persequatur. In Dominicali dominica 10. post Pentecost. conc. 2. num. 19. vbi latè.

Ieiuniū reparat, quod per gulā amisimus. 4. Quadr. feria 4. Cinerū. nu. 18.

Amplificabitur hic locus ex verbo, gula, vide etiam verbo, conuiuium.

IESVS NOMINIS impositio.

HOc nomen Iesus saluatorem significat: quòd maximè Christo conuenit. In Aduent. conc. 1. Circuncisionis. nu. 24. & conc. 3. num. 30.

Hoc nomen in circuncisione fuit impositū, vt significaretur nos huius sanctissimi nominis virtute frui non posse, nisi hos circuncidamus. In Aduent. conc. 1. Circuncisionis, num. 28.

Hoc nomen filio suo Deus imponi voluit, vt nomen ipsum nobis in memoriā reuocaret labores, quos vt nos saluaret passus est, & omnia redēptionis nostræ beneficia. In Aduen. conc. 2. Circuncisionis nume. 18.

Hoc nomen Iesus, quanto amoris affectu, & quāta veneratione à nobis sit pronunciandum. In Aduen. con. 2. Circūcisionis nu. 29. vbi latè, & conc. 4. num. 21.

Hoc nomen omnia Dei nomina includit quæ Deus antiquis patribus reuelauerat. In Aduent.con.3.Circuncisionis nu.19.& con.4.nu.15. vbi latè.

Hoc nomen omnes Dei perfectiones comprehendit. conc.3. Circuncisionis nu.21.

Licet Deus plura alia nomina habeat, hoc tantũ venerari iubet: & quare.conc.3. Circuncisionis nu.21. Hoc nomen corda emollit.conc.3. Circuncisionis num.23.

Et vires, vt tentationibus resistere possimus suppeditat.conc.3. Circuncisionis,nu.23.

Mirabilis huius nominis virtus,nõ in literis exterioribus est, sed in interiori verbo,quod literę ipsę significãt. con.3.Circuncisionis,nu.26.vbi latè.

Nullum ante hoc nomen datum fuit quod simul omnes Dei excellentias, & mirabilem humani generis redemptionem significaret. conc.3.Circuncisionis, nu.19.& conc.4.nu.14.

Magnum fuit Dei beneficium filio suo nomen imponere quod nobis declararet quis esset, conc.4.Circuncisionis,nu.12.

De iniuria quæ blasphemiis, & per iuriis huic nomini fit, vide in verbo, iurare,& in verbo blasphemia.

Iesus, vide Christus.

IGNORANTIA.

IGnorantia est prima animæ mi... feria 3.Quadr. dominica Passionis feria 4.nu.23.

Ignorantiam rerum ad salutem spiritualem spectantium tenemur superare. 3.Quadr.dominica Passionis feria 4.nu.24.

Ad ignorantiam hanc vincendam debemus interrogare viros peritos simul,& sanctos.3.Quadr.domin. Passionis,fer. 4.num.26.

Hæc interrogatio debet fieri cum bona intentione: & quę hęc sit.3.Quadr. dominica Passionis. feria 4.nu.28.

Illustre genus, vide, nobilitas.

Immisericors, vide, misericordia.§. in immisericordes, & crudeles.

Impatientia, vide, patientia.

Imprudentia, vide, prudentia.

INCARNATIO CHRISTI.

INcarnationis beneficium quã grãde.3.Quadr.conc.Quinquagesimę nu.8.& Dom.2. sequenti nu.21. & in Aduent.cõ.2.Natiuitatis nu.7. & 18. & conc.3.Natiuitatis nu.7.

Incarnatio fuit opus infinitæ potẽtiæ, infinitæ sapientiæ,& bonitatis immensæ. 3.Quad.dom.2.nu.21.& in ꝓprio Sanct.con.1. Incarnationis nu.9.

Et summæ liberalitatis,& magnificentiæ. In proprio Sanctorum, con.4. ferię 2.Pentecost. num.2.

Incarnationis beneficio quã ingrati simus. 3.Quadr.dom.2.nu.25.& in Aduent.conc.1.Natiuitatis nu.6.

Christus factus est homo vt nos doceret esse homines, & ad ipsum conformemur. 4.Quadr.domin.in Passione, feria 4.nu.28.

Et vt hominibus vitam conferret. In communi vnius mart.tempore Paschali.conc.vna. num.2.

Incarnationem Dei,curauit Lucifer impedire. In Aduen.conc.1. Expectatiouis B.Mariæ.nu.6.

Puritas,& virginitas cõceptus Christi consideratur. In Aduent.concio 2. Natiuitatis,num.12.

In incarnatione nõ fuit facta vtriusque naturæ commixtio: sed mirabilis naturę humanę ad diuinitatem Asſũptio. In communi plurimorum mart. Euang. Descendens Iesus de monte, &c.conc.2.num.13.

Pro quo vide in Aduen. conc.4.Natiuitatis num.12.

Post incarnationem Christi, aurũ, & argentum à sui æstimatione decidit. In communi plurimorum marty. Euangel. Descendens Iesus de monte,&c.con.2.nu.11.

Ineffabilis fuit Dei humiliatio humanam carnem accipere. in Aduent. conc.2.Natiuitatis;num.10.

Incarnatione Christi omnia bona nobis fuere donata. In proprio Sāctorum,conc.1.incarnationis,nu.6.

Alia Dei opera cum incarnatione cōparata exigua vocantur. In proprio Sanctorum.conc.incarnationis,nu.9.

Beneficii incarnationis quam strictam rationē reddituri sumus. in Aduent.conc.3.Natiuitatis,num.9.

Incarnatus fuit Christus, vt peccatores iustificaret: & ideo incarnatio iustitia ab effectu in Sacra scriptura vocatur. In proprio Sanctorum, conc.2. Incarnationis,nu.3.

Incarnationem sancti patres flagrātissimo desiderio, & summis precibus exoptarunt,& postularunt. in Aduen. conc.2.expectationis B.Mariæ,nu.26.

Incarnatio fuit olim iuramento promissa. in proprio Sanctorum, conc.2. incarnationis,num.3.

Incarnatio Christi,fuit causa, quod in adoptionem filiorum Dei reciperemur. In Aduent. conc.2. Natiuitatis, num.16.

Quantosque Dei filios incarnatio procreet,& quales. in Aduent.conc.2. Natiuitatis,num.20.

Non solum incarnatio, sed quæ persona ex tribus carnem esset assumptura, fuit a Deo reuelatum. in proprio Sāctorum,conc.2.incarnationis, nume. 6.vbi latè.

Noluit verbum diuinum incarnare, inscia, aut reluctāte beata Virgine: sed eius consensu. in proprio Sanctorum,conc.2.incarnationis,nu.8.

Incarnatio sola Dei gratia & sine vllo hominū merito facta fuit. in Aduent.conc.1.Natiuitatis,nu.4. & in ꝓprio Sanctorum,conc.2.Iacobi,nu.8.

Quare in virgine,& nō in corrupta incarnatus fuit Christus. in proprio Sanctor.conc.2.incarnationis, nu.10.

In incarnatione quantum se Deus vt hominem subleuaret abiecit. in proprio Sanctorum, conc.3. Incarnationis,num.2.

Tempus incarnationis bonū quod inde consequuturum erat ostendit. In proprio Sanctorum,conc.3. incarnationis,num.4.

Incarnationis maximum beneficiū tunc fuit promissum cum homines eo magnis indigni erant. in proprio Sanctorum,conc.3.incarnationis, nu.14. & dominica 4. Aduent. conc.4. nu.6. vbi ex professo.

Christus incarnatione sua mundi seruus factus est. in proprio Sanctorū, conc.3.incarnationis.num.30.

In incarnatione summè Deus se cōmunicauit. in proprio Sanctorū,con. 4.incarnationis,nu.2.

Deus habuit ab ęterno firmissimū propositum hoc beneficium incarnationis hominibus conferendi. in proprio Sanct.con.4.incarnationis,nu.7.

Cum pro singulis quibusq; beneficiis à Deo acceptis amorem, & seruitium ei debeamus: qua dilectione & obsequio soluemus illi beneficium incarnationis? in proprio Sanctorum, conc.1.ferię 2. Pentec.nu.16. & conc. 2.nu.2.& nu.10.

Incarnatio Christi fuit causa meritoria Aduentus Spiritus sancti. in proprio Sanctorum,con.1.ferię 2. Pentecost.nu.16.

Incarnatio fuit fundamentum omnium mirabiliū actuum quos propter nos Christus fecit. in proprio Sanctorum,conc.2.Natiuitatis B.Marię. nu. 2.vbi ex professo.

Deus ante incarnationem asperus, & terribilis se ostendebat, postea vero mollis & suauis factus est. in Aduent.conc.3. Natiuitatis,nu.2. & nu. 15.& in proprio Sanctorum, conc.1. visitationis B.Marię, vbi latè.

Deus fecit hominem, vt suā imaginem tanquam sigillo quodam imprimeret. in Aduē.cōc.4.Natiuitatis.n.4.

Incarnationis mysterium à Ioanne Euangelista dicente, Verbum ca-

ro factum est. Angeli cognouerunt. in Aduent.conc.2. Ioannis Euangelistæ, num.28.

Incarnatio Christi nonnullis propria culpa maioris fuit deprauationis occasio: aliis autẽ causa salutis. in Aduent.conc.1.dominicæ infra octauam Natiuitatis,nu.19.& conc.2. num.12.

Conueniebat, vt qui nos redimeret Deus esset,& homo,& ideo Deus fuit incarnatus.in Aduent.conc.1. Circuncisionis,numero 14.

Qua ratione verbum diuinum sit in humanitate.in Aduent.conc.2. Circuncisionis,numero 2.

Deus humanam carnem assumens se abscondit.in Aduent.concio.2. Circuncisionis,num.5.

Deus fuit homo factus, vt dux noster,& præceptor esset.in Aduent. concio.3. Circuncisionis,numero 3.

Incarnatio Christi qua ratione dici posset medium necessarium redẽptioni nostræ.in proprio Sanctorum,concio.2.feria 2.Pentecost.num.4.

In incarnatione summè pellucet quantus sit amor Dei erga nos.in proprio Sanctorum,conc.2.feriæ 2. Penteco.numero 1.vsque ad 7.& ibi conc. 3.nume.2.& conc.4.num.2.

Deus quantum est ex se omnibus dedit filium suum.In proprio Sanctorũ, conc.2.fer.2.Pentecost.num.7.

Incarnatio non solum inuitat nos ad Dei amorem verum aliquo etiam modo compellit.in proprio Sanctorũ, conc.4.feriæ 2.Pentecost.num.3.

Omnes Dei misericordiæ in hac incarnationis misericordia tanquam in epilogo inclusæ sunt.in Aduent.conc. 1.Natiuitatis,num.3.

Incarnationis articulus,ideo difficilis est creditu,quia in eo tam vilia , & abiecta de Deo dicuntur; tamq; excelsa & sublimia de homine verificãtur. in proprio Sanctorũ, conc.3.Ioannis Baptistæ,num.18.

Incarnationis mysterium post sanctissimam Virginem prius omnium nouit Ioannes Baptista, & prius etiã ipsum promulgauit.in proprio Sãctorum,conc.1.Visitationis B.Mariæ,numero 25.

Tempore incarnationis omnes prophetiæ,quæ Aduentum Christi prædixerant impletæ fuerint.dominic.4. Aduent.conc.1.num.2.& conc.3.num.2.

Post incarnationem possumus,iam ipsimet Dei personæ seruire, & familiariter ipsimet conuersari. in proprio Sanctorum,conc.1.Assumptionis,nu. 3.& num.6.vbi ex professo.

Post incarnationem Deus, nõ solũ iustorum,sed peccatorum Deus etiam dicitur:& quare:in proprio Sanctorũ, conc.1.Natiuitatis B.Mariæ,num.15.

In fide viua incarnationis Christi, Angeli creati fuerunt.in proprio Sanctorum,conc.3.dedicationis Michaelis,num.5.

Quia amor vel est inter ęquales,vel æqualitatem facit:ideo se Deus, vt se æquaret hominib.hominẽ fecit.in Aduent.conc.4.Ioãnis Euangelistę,nu.3.

Verbum diuinum factus homo magis gentibus quam Iudæis se communicauit. in dominicali dominica 10. post Pentecost.conc.2.num.2.

Amplificabitur hic locus ex verbo, natiuitas Christi,& ex verbo, Aduentus Christi.

Inconstantia in operibus,vel in virtute,vide verbo, opera. §. in operibus perseuerantia.

Incontinentia,vide,castitas, vide luxuria.

INFERNVS.

INferni dolores quanti.1.Quad.dominica 1.fer.3.nu.11.& 3.Quad. dominica 2.feria 5.num.31.& 3.Quadr.dominica in passione fer.2.nu.8.& in proprio Sanctorum,conc.1. Matthiæ,nu. 26.& in dominicali dominica 19. post Pentecost.conc.2.num.52.

In inferno iam non est locus misericordiæ.3.Quadragesim.dominica 2. feria

feria 5.nu.32.& dominic. Passionis sequenti.feria 2.num.3.

Æternitas huius supplicij appositissimis, & ppetua memoria dignissimis illustratur exemplis. dominica 1. Aduent.conc.1.nu.24.& conc.2. sequēti, nu.32.& conc.3.sequenti,nu.31.

Inferni doloribus nō terremur, nec illa tormenta sentimus:quia voluptatibus humanis distrahimur.3. Quadr. domin.in Passione,fer.2.n.9. vbi latè.

Inferni claues nulli nec homini,nec Angelo Christus dedit:& sic nullū auxilium damnatis prodesse potest vt inde exeant.In proprio Sanctorum, concio.4.Petri,& Pauli,nu.27.

Cum in infernum quam plurimi,in cœlum autem paucissimi intrent, maximè formidare, & metu exalbescere debemus, ne ex illis quā plurimis nos simus.In proprio Sanctorum, conc.2. B.Mariæ ad Niues,num.3.vbi latè, & ex professo.

In inferno tortores ad pœnam sensus exequendam dæmones sunt,in dominicali dominica 3.post Pascha,concio.1.num.20.

Corpora damnatorum in inferno in summo gradu sensibilia sunt,& sēper permanēt sic tenera, & sensibilia: quod maxime perpende,& vide in dominicali dominica 3.post Pascha, concio.1.num.21.

Pena sensus quantum ad animas in quo consistit,dominica 1.Aduent.concio.2.num.31.

Inter acerbissima tormentorum genera quæ dānati in inferno patiuntur: maius & præcipuum est, illos diuino conspectu in æternum priuari, cuius pœnæ torror est ipsemet Deus.in dominica 3.post Pascha,conc.1.num.22.

Pœnæ damni,& pœnæ sensus grauitas consideratur. in dominicali dominica 7.post Pentecost.conc.2.num.26.

Pœnarum inferni æternitas maximè nos admouere debet ad pœnitentiam statim faciendam.in dominic. domin.24.post Pentecost.conc.1.nu. 48.

Infidelitas,vide,fides,& vide,heresis.
Infirmitas infortunia,vide tribulatio.
Ingratitudo,vide, gratitudo. §.in ingratos.

INIMICVS.

§.INIMICORVM DILECTIO.

Inimicorum dilectio est virtus difficillima,non tamen impossibilis. 3. Quadr.fer.6.post Cineres,num.6.& in dominicali dominica 21. post Pentec. conc.2.num.12.in dominica.dominic. 23.post Pentecost.conc. 1.nu.30.

Inimicorum dilectionem semper Deus, & non ipsorum odium præcepit,2.Quadr.fer. 6.post Cineres, nu.9. in dominicali dominica 21. post Pentecost.conc.2.num.3.

Nam inimicis malefacere non tantum lege Euāgelica,sed etiam Mosaica,imo & lege naturæ prohibitū erat. 4.Quadr.fer.6.post Cineres,num.2.& in communi Apostolorum,conc.3. numero 6.

Cum hoc ita sit vnde occasionem acceperunt Iudæi existimandi contrarium esse dictum ab antiquis; 4.Quadr.feria 6.post Cineres nu. 4. & in dominicali dominica 5.post Pent. conc. 1.num.18.

Et cur mandatum nouum appelletur à Christo. In communi Apostolorum,conc.3.num.7.

Inter alia ob quæ Christus venit in mundum fuit vt nos doceret inimicis benefacere,& eos diligere.dominic.4. Aduent.conc.1.num.6.

Ad inimicorum dilectionem odiū interius euellere præcipue curandum est.4.Quadr.feria 6.post Cineres, nu. 65.& in dominic.dominc.5.post Pentecost.conc.1.num.27.

Inimicum corde,& opere teneris diligere.2.Quadr.fer. 6.post Cineres nu. 10.& nu.27.& 3.Quadrag. fer. 6.post Cineres,num.13.

Quanto magis alloqui.2.Quadrag.

feria 6.poſt Cineres nu.17.& 3.Quad. feria 6.poſt Cineres num.20.

Et benigne manſueteq; eis alloqui debes.dominica 16.poſt Pentec.conc. 2.num.18.

Inimicorum dilectio quam præclara virtus. in dominicali dominica 21. poſt Pentecoſt.conc.2.num.8.

Plura quę huc ſpectant, vide verbo, amor,§.amor proximorum.

§.INIMCOTVM INIVRIAS *remittere, & perferre.*

INimicis iniuriam remittere Dei eſt opus.2.Quad.dominica 4.fer.4.nu. 4.Qui, ne inimico remittatur iniuria rationibus vel obſequiis, vel aliter impediunt, quam execrabiles ſint. 3. Quadr.fer.6.poſt Cineres num.28.

Iniuriam ſtatim etiam ſi recentiſſima ſit remitte.in Aduent.conc.1.conuerſionis Pauli n.11.& in proprio Sāctorum conc.1. Natiuitatis nu.30.

Iniurias q̃ proximis inferuntur magis qu m quæ ſibi fiunt Deum perſentire ſacra ſcriptura ſignificat.in Aduē. domin.6.poſt Epiphaniā conc.3.nu.3.

Iniurias publice amore Dei perferre glorioſum nobis eſſe exiſtimare debemus.in proprio Sanctorum conc.1. inuentionis crucis num.6.

Inimicorum iræ cedendum eſt, nec eorum iniuriæ vindicandæ, quamuis ad vltionē vires ſufficiant. in Aduent. conc.1.Innocentium.num.29.

Mirabile remedium ad ſuperandos eos qui nobis calumniam inferunt eſt eis ſuauiſſimis verbis ac manſuete ſatisfacere.in dominic.dominica.3.poſt Pentecoſt.conc.2.num.17.

Iniuriam proximo non tantum ſemel cōdonare debes, ſed quotieſcunq; te offenderit.in dominic.dominic. 21. poſt Pentec.conc.1.num.8.

Ad iniurias inimicorum remittendas vide exhortationem ſingularem. in dominicali dominica 21. poſt Pentecoſt.conc.2.nu.67.vſque ad 71.

§. RATIONES, ET CONſiderationes *efficaciſſimæ ad commouendum homines ad inimicorum dilectionem, & ad iniuriarum ab eis acceptarum remiſſionem.*

PRima ratio. Inimicum & eū qui tibi malefacit dilige, quia ille qui eſt omnipotens; cuique tenemur obedire; ille qui te ſumme dilexit, cuique tantum debes, ac denique qui optime noſcit imbecillitatem tuam; ille ipſe ſuo proprio ore tibi dicit vt inimicū diligas.2.Quadr.fer.6.poſt Cineres nume.21.vſque ad 27.& 3.quad. eadem feria num.22.& 4.Quadr.eadem feria num.9.

2 Et quia Deus tibi ineffabiles diuitias pollicetur, ſi ipſius exemplo inimicis benefacias. dominica.4. Aduentus conc.3.num.10.

De præmio mirabili quod pro illorum dilectione a Deo promittitur. vide.1.Quadra. feria 6. poſt Cineres nu. 16.& 2.Quadrageſi.eadem fer.nu.16.

3 Et quia id Deus abſolute præcipit.In communi Apoſtolorum conc. 4.num.17.& 3.Quadr.feria 6.poſt Cineres.nu.27.& 4. Quadrag. ead. feria. num.8.

4 Ad hoc etiam multum conducit pro certo habere nullum nobis ab inimicis noſtris incommodum prouenire poſſe, quod ex Dei manibus non ꝓcedat.4.Quad.feria 6. poſt Cineres numero 30.

5 Quia inimici ſunt Dei inſtrumenta quibus nos perficere conatur.4.quadr.feria 6.poſt Cineres nu. 31. & Dominicali dominica 21.poſt Pentecoſt. conc.2.numero 63.& ibi dominic.23. conc.1.num.31.

6 Quia inimicum non diligens iniuriam irrogat ſanguini, & pretio quo Chriſtus illum redemit. In communi Apoſto.conc.2.nu. 15.vbi ex profeſſo.

7 Quia inimicus eſt iuſtitiæ diuinæ miniſter. In communi Apoſtolorum concio.1.nume.26.vbi latè.& in proprio

prio Sanctorũ, conc. 1. Incarnationis, nu. 11. & 1. Quadra. feria 6. post Cineres, num. 11.

8 Quia inimicis iniuriam remittẽs gloriam potius, quam infamiam comparat. 2. Quadr. conc. Septuagesimæ, nu. 7. & 3. Quadr. dominica 3. feria 4. nume. 17. & in proprio Sanctorum, conc. 1. Inuentionis crucis, nu. 6.

Et nullum saltim honorem ob id amittere ostendit. in proprio Sanctorum, conc. vna sancti Ioseph, num. 7.

Et id facere exaltationem potius esse quam abiectionem probat. in proprio Sanctorum, conc. 3. Inuentionis crucis, num. 15.

9 Quia inimicos diligens, & benefaciens, illos suo amore inflammando à peccato abstrahit, & ad Deum conuertit, & vulneratum illius cor curat. 2. Quadr. feria 6. post Cineres, nu. 11. & 3. Quadrag. eadem feria, nu. 13. & dominica 4. Aduent. conc. 3. nu. 11. & in dominicali dominica 23. post Pentecost. conc. 1. num. 26.

Et inuidiam, malitiam, & odium à suo corde extrahit. dominica 16. post Pentec. conc. 1. nu. 14. vbi latè, & dominic. 23. post Pentecost. conc. 1. nume. 26.

10 Quia inimicus est occasio virtutis, & magni boni, & fręnum vitiorũ. in communi Apostolorum, con. 4. nu. 15. & in dominicali dominica 21. post Pentecost. conc. 2. nu. 14. vbi latè.

11 Inimicum amare debes quia frater tuus est. Dominica 4. Aduent. con. 1. nu. 8.

12 Si difficile tibi videtur inimicos diligere cõsidera eum, qui hoc tibi iubet non ignorare quod potes: & suo fauere auxilio, vt facile illud exequaris. Dominica 4. Aduent. conc. 1. nu. 9. & in Dominicali dominica 21. post Pentec. conc. 2. nu. 4.

Nã ipsemet Deus obligatur ad præstandum nobis hoc auxilium. 3. Quadrag. feria 6. post Cineres num. 25. & in communi Apost. conc. 1. nu. 11.

Imo tribuit auxilium ad illud cum gaudio. & suauitate implendũ. 4. Quadrag. feria 6. post Cineres, num. 26.

13 Ad inimicorum dilectionem, & eorum persecutiones perferendas nos mouet incarnatio Christi. 1. Quadr. feria 6. post Cineres, num. 4.

14 Ad id etiam nos mouent omnes creaturæ. 1. Quadrag. feria 6. post Cineres, num. 7.

15 Si Deus cum Deus sit tam facile remitti iniurias, & bonum pro malo reddit, cur tu vilis creatura idẽ non facies. dominica 4. Aduen. conc. 2. nu. 5. vbi latè: & in cõi Apost. cõc. 4. nu. 14.

16 Et quia inimicorum dilectionẽ Deus præcipit non tuæ carni, quæ passa est inimici damnum: sed animæ. 2. Quadr. fer. 6. post Cineres, num. 14.

17 Et quia id tibi à Deo cuius tuũ cor est præcipitur. 2. Quadr. fer. 6. post Cineres, num. 13.

18 Quia ijs qui inimici iniuriam remittunt, nil Deus denegare consueścit. 2. quadr. dominica 4. feria 4. nu. 4.

19 Quomodo à Deo cœlum audebis petere, cum hoc quod tibi præcipit propter illum facere nolis. in communi Apostol. con. 1. num. 9.

20 Quia qui inimico loquelam, sustulit, aufert Deus ab illo loquelam, vt nec veniam peccatorũ sciat petere. 3. quadr. fer. 6. post Cineres, num. 20.

21 Quia inimicorum dilectionem, & illis benefacere Christus non tantũ verbo, sed opere nos docuit. 3. quadra. fer. 6. post Cineres, num. 30. & 4. quadra. dominica 4. feria 4. num. 6.

22 Et quia ex multiplicatione inimicorum datur vobis occasio vt sitis filij Dei. in dominicali dominica 21. post Pentec. conc. 2. num. 16. vbi latè.

23 Inimicum odio habens considerret talem amicum qualis est Deus deserere, eo tantum vt iræ, & passionis satisfaciat. in communi Apostolorũ, conc. 2. num. 19.

24 Et quia Deus permittit, vt aduersus eos, qui inimicis parcere nolũt,

plures alii insurgant inimici qui eos affligant, in dominicali dominica 21. post Pentecost. conc. 2. nu. 62.

25 Inimicum diligere est actus maioris charitatis, & meriti quam dilectio amici. In communi Apostolorũ, con. 2. nu. 17. & 4. Quadr. feria 6. post Cineres, nu. 25.

26 Inimicis parcẽtes sibi ipsi parcere. 2. quadr. dominica 4. fer. 4. num. 7.

27 Inimicorum persecutiones sancti exoptabant: quia desiderabant à Deo nunquam separari, & in eo fixos, firmosq; esse quod per persecutiones comparatur. in proprio Sanctorum, conc. 2. Iacobi, nu. 12.

28 Æquo animo iniuriam tolera cum tantæ sit tibi vtilitatis atque prouentus. in Aduent. conc. 1. conuersionis Pauli, num. 13.

29 Vt inimicos possis diligere iniuriarum ab illis acceptarum ne memineris, nec verbo, nec cogitatione. 3. quadr. fer. 6. post Cineres, nu. 8.

30 Et quia quamuis iniurias nõ vindicas Deus ipse quãdo viderit oportere pro te vltionẽ sumet. ita dominicali domin. 25. post Pentec. conc. 2. nu. 70.

31 Ad iniurias, & contemptus mundi contemnendas, & patienter tolerãdas considera, quo magis te mundus contemnit, eò pluris te æstimat Deus. in proprio Sanctorum, conc. 1. Ascensionis, nu. 28.

32 Qui iniuriis sibi illatis tacet voluptatem, & gaudium impetrabit, & tristitia ei in lætitiam conuertetur. in proprio Sanctorum, conc. 2. Assumptionis B. Mariæ num. 25.

33 Vt iniurias tibi illatas propter Dei amorem quasi non sentiẽdo libẽter patiaris, vide in Dominicali dominica in Albis, conc. 1. nu. 26. & dominica 4. Aduen. conc. 1. nu. 8.

34 Iniuria nõ est propriis manibus vindicanda, sed Deo vindicta relinquenda, quia Deus tanquam propriũ negotium vltionem earum accipiet, & acriter eos puniet. in Aduen. conc. 3. Innocentium, num. 20. & ibi conc. 2. Stephani, num. 21.

Et quamuis interdũ id Deus simulat, cum tamen homines minus cogitant: pœnas repetit. In Aduen. conc. 2. Stephani, num. 22.

35 Quia iniustum est vos odisse, quem Deus tantopere dilexit, tantiq; emit. In cõi Apostolorũ, cõc. 2. nu. 16.

36 Quia alias, eisdem armis quæ ad nocendum proximum apprehendis, iusto Dei iudicio interficieris. 1. Quadrages. dominica in Passione, feria 6. num. 9.

Præfatæ omnes rationes, & considerationes proderunt ad persecutiones inimicorum patiẽter sufferendas: pro quo etiam vide, tribulatio, vbi plures alias inuenies collectas.

Amplificari potest hic locus ex verbo, amor proximorum.

Iniurias nobis illatas remittere, vide verbo, inimicus. §. inimicorũ iniurias remittere. De iniuriis patiẽter perferendis, vide etiam in illo §. & verbo patientia, & verbo tribulatio.

Inobedientia vide, obedientia.

INQVIETVDO.

INquietudo quãtum noceat. In Aduent. con. 4. Thomæ, nu. 4. vbi latè. & in Aduent. dominic. 1. post Epiphaniam, conc. 1. nu. 42.

Vnum ex his, quæ diabolus magnopere contendit est vt inquieti, & instabiles simus. in Dominicali dominica 17. post Pentec. con. 1. nu. 42. & in Aduent. dominica 1. post Epiphaniam, conc. 1. num. 42.

Nisi cor nostrum sit quietũ, & tranquillum diuino amore repleri nequit. In Dominicali dominica 17. post Pẽtecost. conc. 1. num. 43.

Inquieti non sunt diuino mysterio idonei. in Aduent. conc. 3. purificationis B. Mariæ, nu. 13.

Inquietudo, vide etiam, clausura.

Insidiator, vide inuid⁹, & inimicus.

Inspirationes diuinæ, vide verbo, vocationes diuinæ, vide etiam verbo, auxilia.

Intemperantia in cibo, & potu, vide gula.

Intentio in opere, vide litera O, verbo, operum intentio.

INVIDIA.

INuidia quid sit. 1. Quadr. Sabbat. post domin. passionis, num. 4.

Inuidia charitati repugnat. dom. 2. Aduent. conc. 2. nu. 24.

Inuidia peccatorum omnium seminarium est. 3. Quadr. dominica in passione, fer. 4. nu. 14.

Inuidia plurimorum malorũ fons, & origo. in proprio SS. conc. 3. Ioann. Baptistæ, nu. 12. & in domin. domi. 16. post Pentec. conc. 1. num. 9.

Inuidi omnes, vt in plurimum sunt malæ indolis, viles, obiecti, & stulti. 3. Quadr. domi. in passione, fer. 4. nu. 15.

Inuidia est vitium iniustissimũ quia est contra bonos: simulq; iustissimum, quia magis authcrem suum torquet, quam illum cui inuidetur. 1. Quadra. Sabbatho post dom. passionis, num. 5. & in dominic. domini. 3. post Pentec. conc. 1. nume. 21.

Inuidia reddit homines ingratos beneficijs Dei. 1. Quadr. Sabbatho post dominic. in passione, nu. 6.

Proximum tuum ab inuidia, ira & malitia, quam erga te habet extrahes, si bonis operibus illum afficias. in dominicali, domin. 16. post Pentec. conc. 1. nu. 14. de hoc vide plurima in verbo, inimicus, ratione nona.

Inuidia est incurabile vitium: nam quod alijs vitijs obuiat scilicet probitas in fratre perfecta, hoc idem inuidiam auget. 2. Quadr. domi. in passione, fer. 4. nu. 19. & 3. Quadr. ead. feria, nu. 14. vbi latius.

Inuidiæ peccatum tam grande est, vt vitium dæmonum, & non hominũ in Sacra scriptura dicatur. 3. Quadrag. dominica in passione, fer. 4. nume. 11.

Et si alia singula vitia singulis virtutibus bellum inferunt, istud tamen omnibus. 3. Quadr. domi. in passione, fer. 4. nu. 12.

Sed præcipuè, & directè aduersatur misericordiæ, & charitati. 3. quadrag. domin. in passione, fer. 4. num. 13.

Inuidia præcipuè est inter illos, qui idem munus exercent. in Dom. domi. 16. post Pentec. conc. 1. nu. 7.

Inuidi quantum proximorum famam lædant. 2. quadr. domi. 3. nu. 32.

In inuidos Dei maledictio. in Dominicali domin. 16. post Pentec. conc. 1. nu. 8.

Inuidia quantum excæcat illum in quo regnat. 2. quadr. dom. 3. nu. 29. & 3. quadr. dom. 4. feria 3. num. 25.

Inuidiæ vis. 4. quadr. dom. in passione, nume. 4.

Inuidia affecto semper aliena præstantiora videntur quam sua: & ob id proximum persequitur, & odit. 1. quadra. Dominica in passione, feria 3. numero 22.

Inuidia est vnum ex medijs quo maximè ad inuicem peccatores ad peccata perpetranda incitantur. 1. quadr. dominica in passione, feria 3. nu. 21.

Si charitatem haberemus nulla ob proximorum fęlicitatem torqueremur inuidia, in Aduent. concio 3. Natiuitatis, num. 24.

Inuidia sancta, est plorare cum alios in virtute præstare cernimus, nõ quia illi vincunt, sed quia nos vincimur. in Aduent. conc. 3. Conceptionis, nu. 29.

Ioannis Baptistæ laudes, & vitæ excellentiæ, vide in proprio Sanctorum, conc. 1. Ioannis Baptistæ, nu. 19. vbi latè, & conc. 2. nu. 30. & conc. 3. nu. 28. & conc. 4. nume. 2. vbi latissimè.

Ioannis Euangelistę laudes, & excellentiæ. in Aduent. conc. 1. Ioannis Euangelistæ, nume. 28. & 33. & conc. 2. num. 23. vsque ad finem concionis: & conc. 3. nu. 13. vsque ad 21. & conc. 4. num. 17. vsque ad 29.

IRA

IRA.

IRam nec breuissimo quidem temporis momento in nobis requiesce re patiamur. in proprio SS. concio. 2. omnium Sanctorum, nu. 30. in dominicali domi. 5. post Pentecost. conc. 1. num. 30.

Aliquam in humano corde iram exurgere non est mirum: illam tamen sic in eo accrescere vt iræ mancipium homo efficiatur stupendum est. in proprio SS. conc. 2. omnium Sanctorum, num. 27.

Ira excæcat mentem, & insanire facit. 1. Quadr. dom. 3. feria 2. nu. 21. & 3. Quadr. domin. 4. feria 3. num. 24. & in proprio Sanctorum. conc. 2. omnium Sanctorum, num. 29.

Irati se ipsos vincere studeãt. 1. Quadra, domi. in Passione feria 3. num. 5.

Quousque ira aut quiuis alius animi affectus deponatur, nihil est agendum aut dicendum. 4. Quadr. domi. in Passione, num. 31.

Et si possis irasci, & ordire vitia tuorum proximorum, satis tamen est eorum casus compati, quam in ipsos irasci. in dominicali domi. 5. post Pentec. conc. 1. num. 20.

Ira plurimorum malorum fons, & origo est. in dominicali, domin. 5. post Pentec. conc. 1. nu. 21.

Ira deliberata insipientiam arguit. in domin. domi. 5. post Pentec. conc. 1. nu. 22.

Ira in prælatis, Dominis, vel parentibus pro qualitate criminum non reprehensibilis sed sancta est. in domin. dom. 5. post Pente. conc. 1. nu. 23.

Ira in tantum erit bona in quãtum ratione regulabitur. in domi. dom. 19. post Pente. conc. 1. num. 88.

Ira expellit ab homine deuotionis, ac diuinæ gratiæ rorem. in dominica. domi. 21. post Pent. conc. 1. nu. 55.

Amplificabitur hic locus ex verbo, odium.

Iter agentes, exercitia virtutum nõ omittant, nec Dei tunc obliuiscantur, cum maiora, & plura infortunia, tunc quam antea illis immineant. in proprio Sanctorum. conc. 2. Petri, & Pauli, nu. 2. & in domin. dom. 13. post Pentec. conc. 1. nu. 7.

IVDICIVM.

§. IVDICIVM FINALE, *vniuersale, & particulare.*

IVdicij dies præ oculis semper à nobis habendus. dominic. 1. Aduent. conc. 1. num. 13.

Et perpetuo meditandus. domin. 1. Aduent. conc. 1. num. 32.

Sicque plurima mala fugiemus, & plurima bona operabimur. in Aduen. dom. 1. post Epiph. num. 3.

In iudicij die quam stricta ratio reddenda. 3. Quadr. dom. 1. fer. 2. nu. 34. & in communi confes. pontif. Euan. homo quidam peregre, &c. conc. 2. num. 24. & in proprio SS. concio. 1. feriæ 2. Penteco. num. 17.

Quæ maximè timenda est. domi. 1. Aduent. conc. 2. nu. 13.

Hanc rationem Deus ipse ab hominibus exigere vult, nec id munus alteri committit. domi. 1. Adu. conc. 2. nu. 8. vbi duas huius rei adducit causas: & in proprio SS. con. 1. fer. 2. Pent. nu. 17.

Quam terribilis erit Aduentus filij Dei ad iudicium. dom. 1. Aduen. conc. 1. nu. 4. vbi ex professo, & conc. 4. seq. num. 28. & in dominicali dom. 8. post Pentec. conc. 2. nu. 21. & in dominic. dominica 21. post Pentecost. concio. 1. num. 39.

Meditatio huius Aduentus viros summè etiam perfectos metu exalbescere fecit. Dominica 1. Aduent. conc. 1. nu. 8. & in dominic. domini. 8. post Pentec. conc. 2. nu. 33.

In iudicij die omnia peccata quantumuis occulta, & vereda, coram omnibus cœlestibus, & terrestribus esse ma-

manifestanda considerandum.3.Quadra.domi.1.fer.3.nume.17.

In illo iudicij spectaculo cur omnes creaturæ erũt congregatæ.3.Quadra.domi.1.fer.2.nume.14.

Et quare veniẽt tunc cum Christo omnes Angeli, & omnes Sãcti.3.Quadrag.dom.1.fer.2.nume.11.

In iudicij die peccata iustorum in sui honorem, & gloriam manifestabuntur.3.Quad.dom.1.fer.2.num.19.

Iudicij dies exoptandus.3. Quadra. dom.1.fer.2.nu.3.

Iudicium finale prędictum est in sacra scriptura, vt ad illum nos præparemus.3.Quadr.dom.1.fer.2. nu.2.

In hac die summam illam indignationem quam erga peccatores habet Deus implebit.domi.1. Aduent.conc. 1.nu.8.

Quæ ira illis maximo terrori erit. in dominicali dom. 21. post Pentecos. conci.1.nume.15.

Diuini iudicij memoriam ex animis nostris tollere diligentissimè diabolus curat.domin.1.Aduent.conci.1. nu.12.& in Aduent.nu.1.post Epiph. conc.3.nume.6.

Quare proponit nobis Ecclesia Euãgelium iudicij tempore Aduen. domi. 1.Aduent.conc.1.nu.15.

Cur illa mirabilia signa in sole, & luna, & stellis in die iudicij apparebunt. dominica. 1. Aduent. concio. 1. nu.17.& conc.2. nu.8.

Res istæ mirabiles quæ tunc apparebunt gaudium, refrigerium, & consolationem parient bonis.dom.1. Aduen.conc.1.nu.21.& conc.2.seq.num. 15.& 3.Quadr.dom.1.fer.2.nu.21.& in communi confes. non pontif. Euange. Sint lumbi vestri &c.conc.2.nu.6.

Si arbores, & aliæ creaturæ insensibiles, quæ non peccarunt neque peccare potuerunt in hoc die afflictionem patientur quam afflictionem habebunt homines peccatores. dominic.1. Aduent.conci.2.nu.9.

Vnum ex negotijs ad quos filius Dei fuit mundum missus, fuit ad prædicandum diem iudicij. dominica 1. Aduent.conc.3.nu.4.

Illa die omnes creaturæ vniuersusque mũdus aduersus peccatorem surgere debent.domin.1.Aduent.conc.3. nu.7.& nu.10.

Cum nunc multa in peccatoribus Deus dissimulet, tunc prægnans (vt ita loquar) insurget in peccatores. domin.1. Aduentus conc.3.nu.8.

Illa die sancti (qui omnes nostri intercessores nũc sunt) fient nostri accusatores.dominica 1. Aduentus, conc.3. num.11.& conc.4.num.29. Eruntque testes aduersus peccatores.conc.3.numero 23.

Iudicij dies certissimus est; sed ignotus.in 1.conc.funerali, num.32.

In iudicij die iusti quàm læti, peccatores quam confusi, & tristes erunt. 3. Quadr.dom.1.fer.2.num.21.

De terrore peccatorum in illa die vide, dom.1. Aduent. conc.2. nu.33.

In iudicij die quãtum homines trepidabunt.3.Quadra. dominica 1.fer.2. nume.30.

In iudicij die nõ poterunt mali sua peccata excusationibus (sicut modo faciunt) occultare.domini.1.Aduent. conc.2.nume.35.

In iudicij die qui magis Dei bonis vtitur minorem habet reddendam rationem: quam is qui minus eis est vsus. in comm. confes. Euang. Homo quidam peregre, &c. conc.2. num.25.

Illa die nullus erit peccatori recursus.domi.1. Aduent.conc.3.nume.27.

Si iudicij diem certo cognosceremus, magis nobis noceret quam prodesset. in communi confes.non ponti. Euang. Sint lumbi vestri, &c. conc.3. nu.2. vbi late plurimasque causas adducit, ob quas voluit Deus hunc diem nobis esse ignotum.

In iudicij die iusti erunt simul cum Christo iudices in communi confess. non pontif. Euangel. Ecce nos reliquimus omnia, &c.conc.2.num.19.

In

In iudicij die plurima opera, quæ optima hic reputabantur, vilia esse ostédetur. in proprio SS. conc. 1. Ioannis Baptistæ, nume. 3.

Illa die puniet Deus non solum peccatores: sed ea etiam quæ peccato seruiebant, quamuis insensibilia sint. domin. 1. Aduent. conc. 4. num. 23.

In iudicij die cur Deus cum tanta maiestate veniet. 3. Quadr. dom. 1. fer. 2. num. 8.

Hoc iudicium nulli prophetarum fuit occultum, omnesque de illo scripserunt: quia vidit Deus plurimum referre, vt illud nobis semper versaretur ob oculos. dominica 1. Aduent. conc. 4. nume. 8.

Ante iudicij diem iudicium tui ipsius te facere consulit Deus. domin. 1. Aduent. conc. 4. nu. 8.

Quod iudicium statim fac. domi. 1. Aduent. conc. 4. nu. 11.

Iudicij memoria admirabiles profert effectus. 1. Quadr. domi. 2. feria 4. nu. 7. & fer. 5. seq. nume. 16.

Maximè prodesset assiduè ante oculos tuos proponere, te iam coram seuero superni iudicijs esse tribunali. in dominic. dom. 8. post Pent. conc. 2. num. 20. vbi ex professo.

Alphabetico ordine in extremo iudicio reddenda est ratio. 3. Quadr. dominica 1. fer. 2. nu. 32.

§. *IVDICIVM TEMERARIVM.*

PRoprios defectus manifestos omittimus, & ad scrutandum, & iudicádum proximorum corda nos conferimus. in proprio SS. concio. 2. Magdalenæ, nu. 13.

Iudicare temere aliorum cogitationes quam malorum. 4. Quadr. domin. Passionis, nu. 6. & in dominicali dom. 18. post. Pentecostes, concio 2. numero 20.

Iudicium malum, & temerarium de proximi vita ferre impium esse. 1. Quadrag. domi. 4. feria 3. nu. 35. & 2. Quadr. conc. Cinerum, num. 18. & in dominicali, domin. 8. post Pentecost. conc. 1. nume. 35.

Et cordis iniqui, & malitia pleni signum. 2. Quadr. conc. 50. num. 38.

Et perniciosissima tyrannis. in proprio Sanctorum, conc. Sancti Ioseph, nume. 2.

Iudicium malum de proximorum operibus ferre ingenium diaboli est. 3. Quadr. domi. 3. nume. 13.

Et est peccatum peioribus hominibus communius. 3. Quadr. domi. 3. fer. 5. num. 25.

Iudicia hominum, quam falsa, & iniqua. in proprio SS. conc. Sancti Ioseph, num. 3.

Iudicat vnusquisq; alios, secundum quod ipse est. 3. Quadr. domin. 4. fer. 4. nu. 7. & in dominicali, domini. 8. post Pentec. conc. 1. nu. 35.

Non solum vult Deus ne temere alios iudicemus: verum ne alijs iudicandi occasionem præbeamus. in proprio Sanct. conc. Sancti Ioseph, nu. 5.

Iusti de proximis non cogitant malum. 3. Quadr. domi. 3. fer. 5. nume. 27.

IVDICES.

IVdex nó sit acceptor personarum. in Aduent. conc. 1. Epipha. nu. 30. & in domin. dom. 6 post Pentec. conc. 1. nu. 30. & 1. Quadr. feria 5. post Cineres, nu. 16. & 1. Quadr. domin. in Passione, num. 21. & 2. Quadr. Sabbatho post dom. 3. nu. 22. & in domin. domi. 20. post Pentec. conc. 2. num. 51.

Iudicum, & gubernatorum proprium munus est pauperes, & viduas protegere, & ad fauendum eis in suis causis se offerre. 1. Quadr. dom. 5. fer. 5. nu. 16. & domin. 4. antecedenti feria 5. nume. 3.

Iudicum in ferendis iudicijs rectitudo, & integritas quanta esse debet. 1. Quadr. domi. in Passione, nu. 21. & 2. Quadr. Sabbatho post domi. 3. nu. 17. vbi latissimè.

Iudicium malitia sæpe efficit, vt rationabile illis appareat, quod totius rationis est expers. 1. Quadras. dominica in Passione. nu. 19.

Iudex quas conditiones habere debet. in Aduent. conc. 1. Epiphaniæ. nu. 30. & in dominicali, dominica 9. post Pentecost. conc. 2. num. 18.

Iudices in propriis causis non sunt recti, & iusti: & quare. 2. Quadrag. dominica 2. feria 6. num. 3.

Non oportet quod iudices sint pauperes, nec auari. 2. Quadra. Sabbatho post dominic. 3. num. 20.

Iudices iniquam sententiam ferentes quantum damnum causent. 2. Quadrages. Sabbatho post dominicam 3. num. 23.

Iudicem indignum constituere dicit spiritus sanctus esse ordiri telam ad uersus Deum. domin. 3. Aduent. conc. 1. nu. 12. vide circa hoc plurima in verbo prælatorum electio.

Iudices quantumuis à litigatoribus stimulentur, vt cito sententiam proferant prius attentissime cõsiderent qualiter iudicare debent. 2. Quadr. Sabbatho post dominicam 3. nume. 27. & 3. Quadr. eadem feria. nu. 23.

Iudices super omnia præstanti animi magnitudine, & inuicto robore p̃diti esse debent. 3. Quadr. dom. 4. feria 2. num. 9.

Iudicum seueritas, & supplicium (proh dolor) in pauperibus tãtum modo exercetur. 3. Quadr. dominica 4. feria 2. nu. 11. & in dominic. dominic. 9. post Pentecost. concio. 2. num. 21.

Iudices qui peccata simulant eadem pœna, ac illi qui ipsa committunt (si non grauiori) à Deo plectentur. 3. Quadragesim. dominica in Passione. numero 21.

Iudices, & gubernatores impios punire est vnum ex efficacissimis remediis ad Dei iram placandam. 3. Quadragesim. dominica in Passione. numero 22.

Vt iudices exequantur leges cõcina exhortatio. 1. Quadrage. Sabbatho post dominicam 3. num. 29.

Iudices vt puniant peccata, prius debent ab eisdem peccatis mundari. 1. Quadrag. Sabbatho post dominicam 3. num. 31. & 2. Quadrages. eadem fer. num. 21.

Vna ex rebus quibus iudices, & gubernatores mederi præcipuè debent, est diuitum, & potentum in pauperes tyrannis, & violentia. In Aduent. concio. 1. Andreæ. num. 16. vbi edisserit de his, quæ erga pauperes debent præstare iudices.

Iudices nõ sint largitionum, ac munerum cupidi, ne eis corrumpantur. in dominicali dominica 8. post Penteco. conc. 1. num. 30.

Iudex maximam fortitudinem habere debet. in dominicali dominica 9. post Pentecost. conc. 2. nume. 23.

Iudices sunt efficaces iustitiæ executores: in dominicali dominica 8. post Pentecost. conc. 1. nume. 32.

Iudices nisi sufficientissima examinatio præcedat non præcipitentur ad iustitiam exequendam. in dominicali dominic. 8. post Pentec. conc. 1. nu. 33.

Impatiens iudex esse non debet: in dominicali dominica 8. post Pentecos. conc. 1. numero 38.

Amplificabitur hic locus ex verbo prælatus, vbi plurima, quę huc spectãt.

IVRAMENTVM.

Iurare cum causa, & aliis circunstãtijs, est actus adorationis latrię, meritorius, & honorabilissimus: in communi vnius martyr. Euang. Amen dico vobis. concio. 1. numero. 4.

Et laudabilis: in Aduent. concio. 3. Circuncisionis. numero 32.

Et quod sit meritorius probat. cõc. 4. Circuncisionis numero 24.

Quæ sint istæ circumstantiæ docet conc. 4. Circuncisionis num. 24.

Iuramentum falsum maius malum quam homicidium: in cõmuni vnius mart.

mart. Euang. Amen dico vobis. conc. 1.num.7.

Iuramenta violantes non solum in futuro, sed in hoc etiam seculo acerrimè Deus punit. In communi vnius mart. Euang. Amen dico vobis conc. 1.num.7.

Iuramentum hac etiã de causa grauissimum est peccatum, quod non habet delectationem, lucrum, & vtilitatem, quæ sunt aliorum vitiorum incẽtiua. In Aduen.conc.1.Circuncisionis, num.29.

Sicut concubinarius nisi occasionẽ tollat, absolui nequit, ita nec qui passim temere iurat. in Aduen.conc.2.Circuncisi.num.34.

Iuramenta quanti fecere veteres gẽtiles. in Aduent.conc.2.Circuncisionis num.35.& conc.4.num.23.

Non solum periuros sed eorum etiã domos Deus punire vult.conc.4. Circunsionis, num.25.

Quod alio modo probari potest, iuramento confirmandum non est. cõc. 3.Circuncisionis, num.31.

IVSTIFICATIONIS beneficium.

IVstificationis beneficium, quodam modo maius est beneficio glorificationis. 1.Quadrag.dominica 2. nu.17. & in dominicali, dominica 3.post Pentecost.conc. 1.num.18.

Licet iustificationis præcipua causa Deus sit, vult tamen vt homo omnem diligentiam adhibeat, ac si solus suæ iustificationis author esset. In communi sanctarum mulierũ. conc.4.nu.10.

Iustificationis effectus. 4.Quadrag. dominica 1.feria 6.num.2.

Iustificationis discursus.3.Quad.dominica Passionis, feria 5.nu.14.

Iustificatio non ex sola fide, vide fides.

Iustificationem peccatorum, & salutem animarum maximè Deus esurit. In dominicali dominic.3. post Pentecost.conc.2.numero 7.

Ad iustificationem peccatoris requiritur propria fides, & propria dispositio. In dominic. dominica 18.post Pentec.conc.2.num.19.

Iustificare peccatorem magis est, q̃ cęlum terramq; creare. in domi.dominic.18.post Penteco. conc.2. num.34.

Iustificatio variè accipitur in sacra scriptura. 1.Quad. Dom.4. fer.4.n.20.

IVSTITIA.

IVstitiam etiã in eos quos maximè diligimus esse exercendam. 1.Quadragesi.dominica 1.fer.3.nu.6.

Iustitiæ æquitatem ad pacem summe esse necessariam. 2.Quadr. dominica in Ramis, num.7.

Suppliciũ quod humana iustitia de aliquibus peccatoribus sumit, est ad aliorum correptionem. In Aduen.dominica 5.post Epiphaniam conc.3.numero 18.

Iustitia sæpissime in Sacra scriptura non pro vna ex quatuor cardineis virtutibus accipitur, sed omnẽ virtutem significat. in dominic.dominic.5. post Pentec.conc.2.nu. 7. vbi latè (vbi etiã de diffinitionibus iustitiæ agit) & dominica 8.post Pentec.conc. 2. num.3.

Cum iustitia sit habitus, secundum quem ius suum vnicuiq; tribuitur; & cum tres sint, quibus ius suum tribuere debemus; Deus, nos, & proximus: Deo animam nostram: nobis nostrorum appetituum, & affectionum mortificationem: proximo vero bonum exemplum, quo eum prouocemus ad bene operandum debemus. in dominicali dominica 5. post Pentecost. conc. 2.num.9.vsque ad num.26.vbi latissime, & ex professo, & ibi dominica 22. conc.2.nume.30. vbi late quid nobis, num.31.quid proximo, nume.33.quid Deo, num.39.vsque ad 47.

Iustitiæ executio valde necessaria. in dominicali dominica 9. post Pentecost.conc.2.num.18.

Iuſtitia non fit, neque iudicium, quando iuſtus cum impio punitur. In dominicali, dominica 9. poſt Penteco. conc. 2. nu. 27.

Iuſtitia Dei, & de eius erga nos vindicta, punitione, & ſuppliciis, vide verbo, ſupplicia Dei.

IVSTVS.

IVſti pauci: mali plurimi. in communi vnius mart. conc. 1. num. 1.

De iuſtis detractio, vide detractio.

Iuſtorum opera, vide, opera.

Iuſtorum timor Dei, vide litera T.

Iuſti ſunt qui toti Dei ſeruitio ſunt dicati. 3. Quadrag. dominica quinquageſimæ, num. 5.

In iuſti domo omnes in ſeruitio Dei occupantur, ſecus in domo impij. 2. Quad. domin. in Ramis, nu. 30.

Iuſtus à peccatoribus inſidiatur, & odio habetur, & quare. 3. Quad. Domi. in Paſſione fer. 3. nu. 10. vbi latè.

Et eius præſentia maximè onerosa eſt malis. dominica 3. Aduent. conc. 1. nu. 10.

Quando iuſtos alicui oppido Deus elargitur, maxima miſericordia cum illo vtitur. In proprio SS. conc. 1. Ioannis Baptiſtæ, nu. 4. vbi latè.

Sæpe cum iuſtus cogitat Deum ipſum non audire, & abeſſe; tunc maxime adeſt, & audit. 4. Quadr. Domini. Reſurrect. feria 2. num. 6.

Iuſtorum animas vi quadam vehementiſſima Dei ſpiritus ad mira, & ſupra humanas vires pręſtáda impellit, In proprio Sanctorum conc. 4. Inuentionis crucis, num. 5.

Iuſti, tempus quo cum Deo aut de rebus diuinis non agunt perditum eſſe exiſtimant. 3. Quadr. Sabbatho poſt dominic. Paſſionis, nu. 14.

Iuſtos in ſocietate eſſe, melius eſt, quam ſeorſum. In communi Euange. conc. 1. num. 9.

Iuſti lugent propter multas cauſas. In communi plurimorum mart. Euã. Deſcendens Ieſus de monte, &c. cõc. 3. nu. 2. vbi latè: & in proprio SS. con. 2. omnium Sanctorum, nu. 32.

Iuſti non debent exprobrare peccatores. In communi Doctorum conc. 3. num. 25.

Iuſtus ad Deum omnia dirigens; cũcta, & ſeipſum ob Dei amorem, imitationemq; deſerit. In communi confeſ. nõ pont. Euang. Ecce nos reliquimus omnia, &c. conc. 4. nu. 19.

Iuſtos mittere ſpiritu, & ſapientia plenos vt peccatoribus medeantur eſt vnum ex maioribus Dei beneficiis. in Aduent. conc. 2. Stephani, nu. 2.

Maxime Dei ſpiritus (ſi ita dici poteſt) compũgitur quando iuſtus ad peccandum alterius doctrina exemplo, &c. trahitur. In Aduent. conc. 1. Conuerſionis Pauli, nu. 20.

Propter iuſtos ſuffert Deus peccatores. In Aduent. dominica 5. poſt Epiphaniam conc. 3. nu. 9.

Iuſti ad vniuerſalem vſque mundi conſummationem in Eccleſia duraturi ſunt. In Aduentu. dominica 6. poſt Epipha. conc. 1. nume. 26.

Iuſtus eſt ille qui ſecundum menſuram diuinæ voluntatis in omnibus vi uit; ſiue in modico, ſiue in magno. In Aduen. conc. 2. Purificatio. B. Mariæ. num. 19.

Iuſtus, vide etiam verbo, ſanctus, & in verbo, Dei ſeruus, & in verbo, prædeſtinatus.

§. IVSTORVM CONDITIONES, *proprietates, & mores.*

IVſtorum mos eſt quanto magis vitæ ſuæ finis appropinquat, tanto diligentius recte operari. In dominicali dominica 2. poſt Paſcha conc. 2. nume. 25.

Iuſtorum eſt alios ad ſeruitutem Dei ſecum trahere, & allicere. 3. Quadra. Sabbatho poſt Dominicam Paſſionis, num. 23. & in proprio Sanctorum feria 3. Pentecoſt. conc. 1. num. 6.

Et ad hoc omnem inuestigare, & tentare modum, & viam. 3. Quadrag. dom. 3. feria 3. num. 8. Vice versa peccatores. ibidem, nu. 12.

Et ideo porta cęli sunt, & dicuntur. in proprio SS. feria 3. Pentecost. conc. 1. num. 11.

Iusti non solum quæ Deus ab ipsis exposcit, sed multo plura faciunt, & præstant. 1. Quadra. dominica in Ramis, num. 4.

Et plus præstant quam dicunt. in Aduent. conc. 4. Epiph. nu. 32.

Iustorum consuetudo est vt omnes, prosperitatum participes, aduersitatũ vero expertes esse velint. in Aduent. conc. 1. Ioannis Euang. num. 18.

Iusti salutis aliorum tanto desiderio flagrant, vt ita bonis aliorum gaudeant: ac si propria essent. in Aduent. conc. 1. Stephani, num. 11.

Iustus non solum contentus est ipsum ad Deum conuerti, sed omnibus modis expetit, vt omnes ad Deum cõuertantur. in proprio Sanctor. conc. 2. Matthæi, num. 23.

Iusti quando opus aliorum est manifeste malum, quodque excusari nequit: intentionem saltim excusare curant: è contra peccatores. 3. Quadrag. domi. 3. nu. 13. & feria 5. eiusdem domini. nu. 26.

Iustus habet omnes ouis conditiones, & proprietates. in dominicali dominica 2. post Pascha. conci. 1. nu. 11. vsque ad 25. vbi ex professo.

Iusti tam ex bono quam ex malo bonum colligunt: vice versa mali. 4. Quadr. dom. in Passione. fer. 6. nu. 1.

Iusti proprium est quicquid habet libenter alijs communicare. in communi Doct. conc. 4. num. 14.

Iustus plus sentit aliorum dolorem quam proprium. in proprio SS. conc. Sancti Ioseph, nu. 16.

Iustorum est iniurias eis irrogatas excusare, potius, & minuere quam augere. 4. Quadrag. dominica in Ramis, num. 13.

Iusti maxima gloria afficiũtur propter aliena peccata. 1. Quadr. domi. in Passione feria 5. nu. 22.

Iustorum est aliorum peccata minuere, & excusare, sua vero grauissima esse ducere. vice versa peccatores faciunt. in Aduent. conc. 2. conuersionis Pauli, nu. 18. & in dominic. domi. 10. post Pentec. conc. 1. nu. 20.

Iusti ita viuant, vt interius, & exterius eorum iustitia illucescat. in Adu. Domin. 5. post Epipha. conc. 2. nu. 25. & In Aduent. Domini. 6. post Epiph. conc. 1. nu. 15.

Iustus de nullo male iudicat, sed de omnibus bene cogitat. in domi. dom. 8. post Pentec. conc. 1. nu. 35.

§. DIVINA PRIVILEGIA *quibus iusti gaudent: ipsorumque excellentiæ, & dignitates.*

IVsti omnes etiam in hac vita sunt beati. in communi plurimorum mart. Euang. Descendens Iesus de mõte, &c. conc. 2. num. 14.

Iusti omnes quamuis humilis conditionis sint, quam illustres sint in domino. in communi Doctorum. conci. 4. num. 18.

Deus iustorum causam propriã efficit. in Aduen. conc. 2. Stephani, n. 20.

Iustus est lux. in communi Docto. conc. 4. nu. 18. vbi latissimè.

Iustus est verè, & absolutè magnus: & quare. in communi Docto. conc. 4. num. 30.

Iusti maxima tranquillitate, securitate, gaudio, fiducia, & pace perfruuntur. in communi confes. non pontif. Euang. Sint lumbi vestri, &c. conc. 2. nu. 3. & in proprio SS. conc. Sancti Ioseph, nu. 15. & ibi conc. 1. B. Mariæ ad Niues, nu. 19. & 4. Quadr. conc. 50. nu. 14. & 4. Quadr. domi. in Passione, nu. 28. vbi latè.

Propter iustorũ orationes elargitur Deus bona, & temporalia, & spiritualia. 1. Quadr. dom. 3. fer. 5. nu. 16.

Iusti sunt veri reges. 4. Quadra. Dominica in Ramis, nu. 17. & num. 28. & in dominicali dominica 14. post Pentecost. conc. 1. num. 8.

Iustus in dies melior efficitur. 1. Quadrag. dominica 4. num. 14.

Iustorum priuilegium est nil timere aut trepidare. 3. Quad. domi. in Passione, nu. 19. & in proprio Sanctorum conc. vna Sancti Ioseph, nu. 15. & ibi. conc. 4. Incarnationis, num. 9.

Et nulla necessitate superari. 3. Quadr. domin. in Passione, fer. 6. nu. 21.

Iustorum Deus paternam curã habet. 4. Quad. dominic. Resurrectionis fer. 2. nu. 2. & in Aduent. dominica 4. post Epiphaniam conc. 2. num. 26.

Iustorum animas tanti Deus æstimat, vt eas in manu sua retineat: nec vllo vnquam tempore ab eis oculos amoueat. In proprio Sanctorum, cõc. vna Decollationis Baptistæ num. 7.

Iustos Deus tantũ honorat, & æstimat, vt suam potentiam, virtutem, sapientiam & bonitatem, insuper, & nomen suum eis communicet. in proprio Sanctorum conc. 3. Petri & Pauli, nu. 9. & in Aduent. dominica 1. post Epiphaniam, conc. 3. num. 11.

Iusti felicissimus status à Psalmista depictus consideratur, & declaratur. dominica 2. Aduent. conc. 2. num. 30.

Iustorum intercessione plurima bona mali recipiunt. In proprio Sanctorum conc. 1. Ioannis Baptistæ nu. 15.

In iustis quam de assiento Deus venit, quamque fortiter sunt cum Deo iusti ligati. In proprio Sanctorum conc. 3. diei sancti Pentecost. num. 17.

Iustis tantum Deus defert honorẽ, eorumque sibi exhibita ministeria tanto æstimat, vt nullum eis nomen inuenire videatur. In proprio Sanctorum conc. 2. Diui Francisci nu. 26. vbi latè.

Propter iustos glorificatur Deus: & quare. 3. Quad. domini. 4. fer. 6. nu. 18.

Iusti soli veris gaudiis etiam in hoc sæculo fruuntur. 3. Quadra. dominica in Passione feria 4. numero 20.

Iustorum numquam Deus obliuiscitur: imo tunc maxime illis adesse solet, cum minus id illi cogitant. In proprio sanctorum concio. vna Sancti Ioseph, num. 23.

Iusti soli viuunt, mali autem etiam viuentes moriuntur. 3. Quadra. dominica 1. feria 6. num. 22.

Iusti honorem quãti Deus æstimet. In proprio Sanctorum conc. vna Sancti Ioseph, num. 6.

Cum in iustis Deus sit: statim eorũ bonitas manifestatur, & innotescit omnibus. 3. Quad. dominica 1. feria 5. numero 6.

Iustus nulla re quæ illi accidere in hac vita potest, deterretur: mali autem leuissima quaque re turbantur. In proprio Sanctorum concio 4. Incarnationis num. 9.

Iusti sunt vestes, & ornamenta Ecclesiæ: imo & ipsius Christi. in proprio Sanctorum conc. 1. Inuentionis crucis num. 23.

Iusti anima vera, & perfecta pulchritudine prædita est. in proprio Sanctorum concio. 2. B. Mariæ ad Niues num. 31.

Iustorum maximum priuilegium est Deum cum illis familiarissime conuersari 3. Quadragesi. dominica 3. feria 2. num. 28.

Nihil est in iusto quod Deus permagni non æstimet. in Aduent. dominica 6. post Epiphaniam concio. 1. numero 17.

Si Deus efferri ac superbire posset vnius iusti sanctitas ei elationis atque superbiæ esse occasio. in Aduent. concio 3. Purificationis B. Mariæ. numero 20.

Pluris Deus facit esse Dominũ alicuius animæ iustæ, quam totius cœli, & terræ. in dominicali, dominica 18. post Pentecost. concio 1. nu. 9.

Iustus etiam dormiendo Deo placet. 3. Quadr. dominica 2. feria 3. num. 7.

Iusti sunt Dij. 3. Quadrag. domini. 3. feria 2. num. 26.

§. IVSTORVM LABORES *persequutiones, contradictiones, & tribulationes.*

IVstos tribulationib', fame, persecutionibus, & laboribus affligi Deus in hac vita permittit magis quam peccatores, quia illos in maiori dignitate constituere vult. In proprio Sanctorũ, conc. 3. Petri, & Pauli, num. 27.

Et quia nulla iustorum persecutio aut afflictio in ipsorum detrimentũ resultauit: sed potius hæ omnes angustiæ maiori illis gloriæ fuerunt: & ex his locupletissimas coronas compararunt. In proprio Sanctorum, conci. 3. omnium Sanctorum, n. 28. in Aduen. conc. 1. Stephani. nu. 2. & ibi. conci. 2. Epiphaniæ. nu. 25. & ibi domin. 5. post Epiphaniam conc. 1. nu. 31. & domin. 2. Aduent. conc. 1. nu. 6. & 3. Quadra. dominic. 2. fer. 5. nu. 26. & in dominic. dominic. 4. post Pentecost. conci. 2. nu. 13. & in communi Apostolorum concio. 4. nu. 21. & 24. vbi latè.

Et quia hac via itur in cęlum. In proprio Sanctorum concio. 2. Assumptionis Beatæ Mariæ, num. 18. de quo vide plurimas remissiones verbo gloria.

Et ne humanas res ament. in Aduẽ. conc. 1. Stephani. num. 8.

Et vt experimento cognoscerent iusti, quid fuerit Christus eorum causa perpessus. in communi Apostolorum conc. 4. num. 21. & 24.

Et propter maiorem ipsorum vtilitatem, in aduen. dominic. 1. infr. octauam Natiuitatis num. 31. & ibi conci. 1. Stephani, num. 5.

Et ad experiendum, & probandũ illos. in domin. dominic. 3. post Pascha conc. 1. numero. 23. & ibi dominica infra octauam Ascensionis conc. 3. numero 4.

Et vt maioris inde meriti sumatur occasio. in Aduen. conc. 1. Natiuitatis, num. 12.

Et ne vlla retardari possint. In Aduent. conc. 1. Stephani, num. 8.

Et vt cœlestis quies videatur transacto iam labore suauior. in Aduen. concio 1. Stæphani, num. 8.

Et vt sic in cognitionem suę miseriæ iustus deueniat. in domin. dominica 3. post Pascha, conc. 2. num. 6.

Et vt ardentius cœlum exoptantes maiori odio secularia omnia detestentur. In communi vnius martyris tempore Paschali conc. 1. num. 22.

Et vt eximia iustorũ virtus clarius illucescat. in Aduen. domin. 5. post Epiphaniam conc. 2. num. 13.

Et quia eorum iustitiam nõ temporalibus, sed æternis pręmiis vult Deus persoluere. in dominic. dominica 20. post Pentecost. conc. 2. num. 42.

Et quia tribulationibus, & persecutionibus amplius in Dei amore exardescit iustus. In proprio Sanctorum concio. 1. Assumptionis Beatæ Mariæ numero 4.

Hos iustorum labores nõ solum in cœlo, sed etiam in terr s Deus sæpissimè persoluit. in dominic. dominica 3. post Pascha, conc. 2. nu. 23.

Affliguntur hic iusti, vt postea regnent in cęlo: triumphant hic mali, vt æterna patiantur tormenta, dominica 2. Aduentus conc. 3. num. 2. & 5.

Iustos asperrime, peccatores suauissimè Deus tractat, ne illi superbiant, isti desperent, 3. Quadr. domin. Passionis, feria 5. numero 2. & 5. vbi latè.

Nunquam Deus sinit iustorum persecutionem eò deuenire, vt eos peccare faciant, aut in desperationem, aut impatientiam cadere. in Aduent. concio. 1. dominicæ infra octauam Natiuitatis numero. 31.

Deus non à corporalibus, sed a spiritualibus plerumque incommodis iustos liberat. in proprio Sanctorum concio. vna, Decollationis Baptistæ. num. 2. vbi latè.

Tunc iusti animæ indulgent, cũ corpus asperè tranctant. In proprio Sanctorum. conc. 2. exaltationis crucis, numero 21.

Iustorum persecutiones persecutoribus ipsis detrimento esse solent. Dominica 2. Aduentus conc. 2. nu. 13. & in dominicali dominica 24. post Pent. concio 1. num. 32.

Mundus, & eius asseclæ non tãtum Christum oderunt, & cruci affixerũt: sed ipsius etiam amicos, & sectatores modo persequuntur, & crucifigunt. in dominicali, dominica 3. post Pascha, conc. 3. nu. 12.

Iusti in medio laborum spiritus gloria, & dulcedine perfruentur. in proprio SS. conc. 2. omnium Sanctorum, num. 18. & in Dominic. Domin. infra octauam Ascensionis, conc. 1. nu. 15. & conc. 2. num. 13.

Et interiori consolatione, & lętitia. in communi plurimorum mart. Euange. Descẽdens Iesus de monte, &c. concio 3. nu. 12. & in domin. dom. 14. post Pentec. conc. 1. nu. 25.

Labores quos iusti pro gloria pertulerunt, eis peculiaris gaudij erunt incitamento: & tristitia iustis in gaudiũ, & æternam requiem conuertetur. in domi. domi. 3. post Pascha, conc. 2. nu. 24. vbi latè, & ex professo, & conc. 3. sequenti, num. 13.

E contra verò impijs, voluptates in æterna tormenta conuertentur. in dominicali domin. 3. post Pascha. conc. 2. num. 38.

Iusti in medio tribulationum quam securi sunt, & quam protecti à diuina misericordia. in communi plurimorũ martyrum Euang. Cum audieritis prę lia, &c. concio. 1. nume. 22.

Omnes iustorum labores quos in hac vita patiũtur breuissimi sunt: gaudia autem, quæ propter ipsos consequuntur æterna. in dominic. domin. 3. post Pascha conc. 2. num. 18. vbi latissimè, & 3. Quadra. Sabbatho post Dominicam Passionis, num. 22. & 4. Quadrag. domi. 2. nu. 18. & in proprio Sanctorum conci. vna Sancti Ioseph, nu. 24. & in domin. domin. 3. post Pascha. concio. 3. num. 14.

Iustos maximam patientiam habere est necessarium ad perferenda odia quæ ob honoris Dei defensionem, & deprauatorum morum reprehensionem in eos concitantur. dominica 2. Aduentus concio 2. numero 4. & in communi Euangelistarum concio 4. numero 8.

Quando iustum in hac vita afflictũ vides, tu qui peccator es, plorare, & de conuersione tua cogitare debes, dominica 2. Aduentus, concio 3. numero 6. latè.

Iustorum labores quam largiter Deus exoluit. in communi plurimorum mart. Euang. Si audieritis prælia &c. conc. 1. numer. 26. & in communi plurimorum martyr. Euange. Descendens Iesus de monte, &c. conc. 3. nu. 12. & 2. Quadr. domi. 2. fer. 5. num. 28. & in domin. domi. 20. post Pentecost. conc. 2. nume. 43.

Iusti ex omnibus tam prosperis, quam aduersis vtilitatem sibi percipiunt. in Aduentu. conc. 2. Conceptionis B. Mariæ nu. 7.

Iustos qui persequuntur quam malum finem habeant. 3. Quadr. Domin. 2. feria 2. num. 15.

Iusti vita perpetuum hic est captiuerium, pro quo in alia vita fœlici redemptione, ac libertate perfruetur. dominica 2. Aduentus, concio 3. numero 17.

Ab initio mundi, sicut nostris etiam temporib. mali iustos persequuti sunt ob maiorem malorum condemnationem, & maiorem iustorum coronam. in Aduent. conc. 1. Stephani, num. 12. & in communi Euangelistarum con. 4. nu. 8. & in dominicali dom. 24. post Pentec. conc. 1. nu. 30.

Iustos prædestinatos solet Deus in hoc sæculo punire, præscitos vero impunes relinquere: & quare. in communi vnius mart. tempore Paschali, con. 1. num. 20.

Quam necessarium sit iustos laboribus, & persecutionibus, tanquam

mallei ictibus contundi. in Aduentu. conc. 1. Stephani, num. 4.

Quibus vijs mundus conatur destruere iustos, eisdem Deus eos erigit, & magnificat. in cõmuni vnius marr. Euang. Amen dico vobis, conc. 3. numero 3.

Plurima Deus artificia excogitat, vt iusti persecutiones, & labores patiantur. in Aduent. concio 2. Epiphaniæ. num. 25.

Iustorum gaudia, & indulgentiæ quibus Deus illos consolantur, superant labores quibus illos affligit. 4. Quadr. conc. 50. nu. 35.

Proprium est iustorum, & Dei electorum labores pati. in cõmuni Apostolorum, conc. 3. nu. 23. vbi latè.

Iusti tam placido ac sereno vultu omnia aduersa sufferunt, totque sunt ipsorum labores, vt non solum hominibus verum etiam Angelis admirationis spectaculum facti sint. in domi. domi. 2. post Pascha, conc. 1. num. 14.

Persecutiones quib. mali iustos affligunt, quantum illis prosint. in Aduen. conc. 1. Stephani, nu. 5.

Hæc cum intelligerent iusti aduersitates omnes singularia Dei beneficia esse existimabant. in Aduen. conc. 1. Stephani, num. 7.

In tribulationibus iusti purgantur, & perficiuntur, mali autem eisdé consumi, & absorberi solent. in domi. domi. in Albis. conc. 3. nu. 2. & ibi domi. 18. post Pent. conc. 1. nu. 32.

Labores, & verbera iustorum Deus dulces reddit, 1. Quadr. fer. 3. resurrect. nu. 10. & 1. quadr. domi. 1. num. 24. & domin. 2. nu. 8. & 2. Quadr. concio 50. nu. 36. & 3. Quadr. 1. domi. Passionis, feria 4. nu. 20. & 4. Quadr. fer. 4. Cinerum, nu. 27. & in communi plurimorum mart. Euang. Descendens Iesus, &c. conc. 3. nu. 12. & nu. 16.

Iusti in ipsismet laboribus suauitatem, & delectationem reperiunt. in communi vnius mart. Euang. Si quis vult, &c. conc. 2. num. 8.

Iusti, & electi ex laborib. vtilitatem accipiunt, præsciti vero duritiem, & obstinationem. in domin. dom. 9. post Pentec. conc. 2. num. 6. & ibi dom. 23. conc. 2. num. 40.

Tribulationes, & afflictiones iustis dulcissimæ, & suauissimæ videntur. 4. Quadr. conc. in Cœna. nume. 17. & in communi plurimorum mart. Euang. Descendens Iesus de monte, &c. conc. 3. num. 12. & nu. 16.

Sicut tribulationes malos sua impatientia submergunt: ita iustos sua patientia ad maiorem perfectionem, & meriti gloriam extollunt. in Aduent. Domi. inf. 8. Natiuit. conc. 2. num. 32.

Iusti in persecutionibus, & afflictionibus non deficiant cum certum sit quod, etsi diabolus eiusq; ministri potentissimi sint plus eos facere non posse quam sibi à Deo fuerit concessum. in Aduentu domi. 5. post Epipha. concio 3. nu. 15.

Amplificabitur hic locus ex verbo tribulatio: vbi nonaginta duo rationes collegimus ad labores, persecutiones, & afflictiones patiéter sufferédas.

Iustorum mors, vide verbo, mors. §. mors iustorum.

§. IVSTORVM PECCATA, *defectus, & imperfectiones.*

IVstorum est nonnunquam peccare, sed in peccatis non perseuerare. 4. Quadra. domin. in Passione feria 4. num. 15.

Iustos permittit Deus peccare, & in aliquas imperfectiones incidere: vt ipsi se humilient. in Adu. conc. 2. nu. 11.

Et ne quando nos cadimus despere mus. in Aduen. conc. 2. nu. 11.

Et ne in superbiam corruant. in proprio Sanctorum conc. 2. Dedicationis Michaelis, nu. 7.

Et ad maius ipsorum bonum, & emolumentum. in proprio Sanctorum conc. 1. Dedicationis Michaelis, num. 14. vbi latè, & ibi conc. 1. Magdalenę.

Et

Et vt infirmitatem suam cognoscant. in Aduent. conc. 3. conceptionis. B. Mariæ, num. 8.

Et vt magis pelluceat eius misericordia eis indulgendo, & ex maximis peccatoribus magnos sanctos efficiendo. in proprio SS. concio. 1. Magdalenæ, nume. 6.

Iusti non solum scelera quæ ipsi patrarunt, sed proximorum etiam peccata lachrymantur. in dominicali domi. 3. post Pascha concio 3. nume. 4. & 1. Quadragesi. dominica in Passione, feria 5. numero 22. & in Aduen. conc. 1. Stephani, nume. 11.

Iusti peccata sua, & non aliena intuentur, & curant. 1. Quadr. dominica 3. feria 4. num. 17.

Nec de alienis peccatis loquuntur, 3. quadr. dom. 3. feria 5. nu m. 27.

Ne mireris in iustis aliquas esse imperfectiones, & defectus. in Aduent. conc. 3. Conceptionis B. Mariæ, num. 7. & 4. Quadr. domi. 2. nu. 8. & in communi virginum, conc. 4. nu. 23.

Iustus nullam culpam exiguam esse reputet. in communi SS. mulierum, conc. 4. num. 18.

Iusti gaudent ipsorum imperfectiones, & infirmitates ab omnibus sciri, vt plus gloria Christi qui eorum infirmitates curabit sublimetur. in Aduen. conc. 1. Thomæ, nu. 3.

§. IVSTORVM VIRTVTES.

Iustus de virtute in virtutem progreditur. 1. Quadr. Sabbatho post domin. 4. nu. 14. & domin. 2. Aduent. conc. 2. nu. 31.

Iustis virtuosa vita quasi naturalis est, vitiosa vero quasi violenta. in domin. domin. 2. post Pascha, conc. 2. nu. 26. & in domin. domin. 5. post Pentec. conc. 2. nume. 23.

In iusto virtutes exteriores ab interioribus vitam, & esse accipiūt, 3. quadrag. domin. 3. fer. 4. num. 26.

Iusti non solum interna, sed externa etiā sanctitate præditi sunt: ita vt vultu ipso, & aspectu virtutem præ se ferant. in proprio Sanctorum. con. 4. inuentionis Crucis, nume. 2.

Iusti quanto maiorem ex contentione notitiam bonitatis Dei consequuntur, tanto plus virtutes suas operaque imperfectiora reputant. in communi dedicationis Ecclesiæ, conc. 1. num. 6.

De iustorum obedientia, patientia, misericordia, humilitate, & alijs virtutibus, vide singulas sigillatim in suis proprijs locis.

L

LABORES, vide tribulatio. Et ad labores patienter tolerandos centū rōnes, & cōsiderationes ex oībus authoris operib. decerptas collegi in⁹ verbo, tribulatio.

LACHRIMAE.

Lachrymis inuincibilis Deus vincitur. 1. Quad. fer. 5. resurre. n. 18.

Lachrymæ è corde contrito procedentes ita efficaces sunt, vt eis regno cęlorum vis inferatur. in proprio SS. conc. 2. Magdalenæ, num. 9.

Lachrymas elegantissimū esse apud Deum sermonem. 2. Quadr. Domini. Passionis, feria 5. nume. 27.

Lachrimæ consequuntur misericordiam, & consolationem à Deo. 2. quadrag. fer. 2. resurrectionis, nu. 12.

Lachrymæ peccatorum quocunq; tempore Deo acceptissimæ, 3. Quadr. feria 5. dominicæ Passionis, nume. 19.

Lachrymas profundunt serui Dei propter multas causas, quas vide in cōmuni plurimorum marty. conc. 3. nu. 2. & in proprio SS. conc. 2. omnium Sanctorum, nu. 32.

Lachrymæ Deo gratissimæ sunt, q̄ profunduntur in detestationem peccatorum, siue alienorum, siue propriorum. in proprio Sanctorum, concio 4. omnium Sanctorum, nume. 22.

Lacrymas profundere debemus præcipue propter mala culpæ non propter mala pęnæ quæ nobis accidūt.

in Aduent. dominica 4. post Epipha. conc.2.nume.29.

Lachrymę sunt vnum ex præcipuis eius ac singulare remedium, vt coram Deo quis exaudiatur. in Domi.domin. 5.post Pascha, conc.2.num.28.

Proximorum calamitates, & peccata, sicut nostra lugenda sunt in Domi. domi.9.post Pent. conc.1. nu.14.

Lachrymæ. vide etiam pęnitentia.

Laurentij laudes, vide in communi vnius mart. Euang. Amen dico vobis conc.6.nume.26.

LAVS DEI.

AD laudes Deo reddendas omnes creaturæ nos inuitant. 1. Quad. domi.4. nu.1.

Ad laudes Deo reddendas sumus creati. 1. Quadr. Domi.4. fer.4.nu.16.

In laudibus Deo reddendis omnes cuiusque status, & conditionis occupari debent. 1.Quadr.dom.in Ramis.nu. 21.& 3.Quadr.eadem Domi.nu.13.& 4.Quadr.eadem dom. nu.8.

Assiduè Deum laudare, & incessanter gratias agere debemus propter omnia beneficia in nos collata. in dominicali dominica 16.post Pentec. conc. 1.nu.35.vbi latissimè.

Laudare Deum est munus quod omnes in cęlo exequuturi sumus. 3. Quadrag.domin.in Ramis.nu.24.

Laudes Deo reddere est medium ad hoc vt impleamur spiritu sancto. in proprio Sanctorum.conc.2. diui Francisci. num.6.

Laus pretiosior apud Deum est magnificare eum silentio quodam, & qualiter hoc fiat. vide & nota. 3.Quadrag. domi.in Ramis. nu.26.

Laudum diuinarum frequentatio, & earum cum feruore, & spiritu redditio est Deo gratissima. in proprio SS. conc.3.diui Francisci nu.1. & ibi.con. 3.visitatio is B.Mariæ, num.16.

Laudes malorum Deus contemnit. in Aduent.conc.1. infra octauam Natiuitatis, numero 36.

Laudibus Angelorum summopere gaudet Deus. 3.Quadra. Dominica in Ramis, nume.28.

Ad laudes Deo reddendas simul Christianos conuenire antiquissimum est 3. Quadrag. Dominic. in Ramis. num.30.

Antequam Deum laudare incipiamus purificanda est conscientia, vt nostras Deus laudes recipiat. in Aduent. conc. 1. infra octauam Natiuitatis nu. 36. & in dominica. dominica 18. post Pentec.conc.2.nu.39.

Deus à nobis laudari sæpissimè vult, & præcipit, non propter suum sed propter nostrum commodum. in proprio Sanctorum conc.1. Petri, & Pauli, nu. 6.vbi ex professo.

Laudes Deo reddere est vnum ex exercitijs quod plus efficit, vt anima lucretur coram Deo. in proprio Sancto. conc.1.Petri, & Pauli. nu.7.

Vt laudes, quas Deo reddimus valde meritoriæ, & Deo acceptiores sint, de qualibet excellentia quam in Deo, laudantes confitemur debemus magis lętari, quod Deus illam possideat, quã si nos eam haberemus. in proprio Sanctorum, conc.1. Petri, & Pauli nu.28.

Laus Dei exterior quæ ex spiritus feruore dimanat, causatur ex singulari lætitia interiori illius qui has laudes decantat. in proprio SS.conc.3. Visitationis B.Mariæ. nu.17.

Inter alia quæ ad laudes Deo reddẽdas nos mouent, vnum est conscientię puritas, & a peccatis quæ antea homo committere solitus erat se liberum erepturnque cernere. in proprio Sanctor. conc.4. Visitationis Beatæ Mariæ, nu. 2.vbi latè.

Laudes Deo reddere est vnus ex pręcipuis effectibus animarum sanctarũ. in proprio Sanctorum. conc.2.B.Mariæ ad Niues.nu.15.

Non satis est iustis laudare Deum cum alijs in communi, sed vnusquisq; in particulari huic sancto beneficio incum-

incũbat, & in eo perseueret. in proprio Sãctorũ conc. 2. Bartholomæi. nu. 12.

Laudes diuinæ sunt præstantissimi quidam amoris actus. in proprio Sanctorum. conc. 3. Diui Francisci. nu. 1.

Laudes Dei sunt decantandæ quanto possimus feruore, ac deuotione. In proprio Sanctorum. conc. 3. Diui Frãcisci nu. 16.

De his laudibus, & precibus diuinis, vide aliqua quæ huc spectant in verbo, oratio vocalis.

Si honor, & gloria Dei augmentũ posset capere iustorum laudibus illud acciperet. In Aduẽ. domin. 6. post Epiphaniam conc. 2. nu. 25.

Peculiaris locus ad laudãdum Deũ est templum. in dominicali dominica 9. post Pentec. conc. 2. nu. 31.

Quia fidem mortuã habemus ideo numera, & beneficia à Deo accepta nõ proclamamus, & glorificamur. in dominicali dominica 11. post Pentec. conc. 2. nu. 37.

Hunc modum laudandi Deum vocibus, & cãticis Iesus Christus nos docuit. in dominicali dominica 15. post Pentecost. conc. 2. nu. 32. & hoc exercitio Paulus vsus est ibi. nu. 33.

Amplificabitur hic locus ex verbo, gratiarũ actio, vbi plurima inuenies quæ huc pertinent.

LAVS HVMANA.

IN laudibus humanis prudentia, & temperantia est necessaria vt prosint, & non noceant. in dominicali dominica 12. post Pentec. conc. 1. nu. 8.

Laus virtuti, & virtutis studioso de iustitia debetur. in dominicali dominica 12. post Pentec. conc. 1. nu. 3.

Qui laudat peccatorem facit contra iustitiam distributiuam. In dominica 12. post Pentec. conc. 1. num. 3.

Nõ laudatur nec laudari potest homo propter sua sed propter aliena: propter illa scilicet quæ Deus gratis largitus est. dominica. 2. Aduent. conc. 3. nu. 32. & in dominicali dominica 12. post Pentec. conc. 1. nu. 4.

Laus iusto vtilis est, si verè iustus est. In dominicali dominica 12. post Pentecost. con. 1. nu. 6. & dominica 2. Aduentus. concio 4. num. 33.

Laus iustorum aliquando peccatoribus etiam prodesset solet. in dominicali dom. 12. post Pent. con. 1. num. 7.

Laudes mali maximo detrimento sunt aliis hominibus. dominica 4. Aduentus, conc. 1. nu. 12.

Peccatorem laudare, & eius peccata quam perniciosum, & reprehẽsibile. 3. Quadr. Dominica 4. feria 5. num. 12. & in domnicali, dominica 22. post Pentecost. conc. 1. nu. 54. & 57.

Lectio sanctorum librorũ, vel sacræ scripturæ, vide, sacra scriptura.

LEX.

LEgem nobis Deus statuere fuit maximum beneficium, quia illa nobis animum addidit ad Deo seruiẽdum: nosque illuminat, & viam ostendit, qua debemus incedere. in proprio Sanctorum. conc. 1. omnium Sanctorum, num. 3.

Lex Dei nobis aspera, & insipida videtur; quia gloriam quam per eius obseruantiã consecuturi sumus: indiciũque, & tormenta quæ ipsorum transgressores expectant, nõ contẽplamur. In Dominicali Dominica 3. post Pascha. conc. 3. nu. 19.

§. LEGIS NOVÆ AD *veterem comparatio, & de harum legum differentia.*

LEx vetus terrena, lex gratiæ cœlestia promittit. in proprio Sanctorum conc. 2. omnium Sanctorũ nu. 5. & ibi conc. 1. diei Sancti Pent. nu. 24.

Legis Euangelicæ vis. in communi Apostolorum con. 3. nu. 4.

Qui in hac lege gratiæ peccat maiora meretur supplicia, quam qui in lege scripta. in proprio Sanctorum conc. 1. Petri, & Pauli nu. 16.

In lege gratiæ possunt homines ipsimet personę filij Dei seruire, quod in nulla alia lege potuerunt. in proprio Sāctorū conc. 1. Assumptionis B. Mariæ num. 3.

Si transgressor legis Mosaycæ extra vrbem publicè lapidabatur, quam pęnam expectat transgressor legis gratiæ, ipsius Dei ore prolatæ, totque miraculis confirmatæ? In proprio Sanctorum conc. 1. omnium Sanctorum num. 8. vbi latissimè.

Lex gratiæ eam obseruantibus est lex misericordiæ, transgrdientibus est lex maioris rigoris quā vlla alia fuit. In proprio Sanctorum conc. 1. omniū Sanctorum nu. 9. vbi latè.

Lex Euangelica erit acerrimus iudex, & terribilis testis in eos qui illam non obseruauerint. in proprio Sancto rum conc. 4. Trinitatis. num. 16.

Lex vetus stimulus fuit peccati, quia prohibitio legis cupiditatem irritauit, & auxit. Dominica 4. Aduent. conc. 1. nu. 5: & ibi Dominica infra octauam Natiuitatis conc. 2. num. 12. & in proprio Sanctorum conc. 4. Ascensionis. num. 10.

Et quia peccatorum grauitas lata lege aucta est. In proprio Sanctorum con. 4. Ascensionis nu. 10. & in Aduē. conc. 2. Dominicæ infra octauam Natiuitatis, num. 13.

Legis Euangelicæ præstātia. in proprio Sanct. conc. 4. Ascensionis n. 11.

Lex Euāgelica est lex excelsior, & vltima quę in mundo obseruatur. in communi virginum conc. 1. num. 18.

Legis Euāgelicæ doctrina non tantum legi & audiri debet; sed et mādi, gustari, & ruminari, vt sic pinguescat anima. in Aduentu. conc. 4. conceptionis Beatæ Mariæ, nu. 3.

Euāgelicæ doctrinæ puritas, & sinceritas, & aliarum sectarum fallacia ostenditur. In communi vnius mart. conc. 2. nu. 3.

Euāgelica lex cum sit doctrina crucis, cur suauis appelletur. in communi vnius mart. conc. 2. num. 4.

Euāgelica lex est facillima respectu legis veteris. in communi Doctorum conc. 4. num. 27.

Legis veteris leges pręter sensum quem verba contextus indicant, aliū etiam habent interius latētem ad quē recurrere oportet, vt diuinæ legis iustitia, & maiestas clarius innotescat. in Aduent. conc. 4. Purificationis Beatæ Mariæ. nu. 2 vbi latè.

In lege gratię viuentes nullam habent excusationem licet ante ipsam aliquam excusationē habuisse videātur. in dominicali dominica 4. post Pascha. conc. 3. num. 15.

Legis nouæ præcepta prius fuerunt in lege naturæ, & scriptæ edita. in dominicali dominica 14. post Pentecost. conc. 1. num. 21.

Legis præcepta, vide, littera P.

Legis cuiuslibet obseruantia, vide in verbo, pręceptorum obseruantia.

Legis cuiuslibet obedientia, vide verbo, obedientia.

LEGISLATOR.

Legislator etiā tenetur seruare leges quas sancit. In Aduent. conc. 1. Purificationis B. Mariæ. nu. 23.

LIBERALITAS DEI.

Liberalitas Dei erga homines cōsideratur. 4. Quadrag. Dominica. 1. feria 3. nu. 23. & in proprio Sanctorum, feria 2. Pentec. conc. 4. nu. 2. & in Aduent. conc. 3. Natiuitatis num. 8.

Deus plus dat quam promittit. In Aduent. conc. 3. Natiuitatis, num. 13.

Et plusquam ab eo petitur. in dominicali dominica 18. post Pentec. conc. 1. num. 28. vbi latè, & ibi Dominica 21. conc. 1. num. 52. in dominicali dominica 21. post Pentecost. concio 2. numero 44.

Reliqua quę huc spectant, vide verbo, misericordia.

LIBERTAS.

Liberalitas cum iuuentute coniuncta certissima est plurimorum malorum occasio, 1. Quadr. domini. in Passione, fer. 5. nu. 17. & 2. Quadra. Sabbatho post dominicam 2. nu. 7.

Libertas plurimorũ malorũ fons, & origo. 1. Quad. Sabbatho post dominicam 2. n. 16. & 2. Quad. eadem fer. n. 1.

Amplificabitur hic locus ex verbo obedientia.

LIBERVM ARBITRIVM.

Liberum arbitrium per peccatũ imbecillum remansit. 4. Quadra. dominica 3. num. 24.

Cum libero arbitrio omnia peccata & virtutes, vt illis dominentur ad inuicem præliantur. 2. quadr. dominic. 2. feria 6. num. 20.

Per liberi arbitrii opera seipsum psiciendum Deus reliquit hominem. In proprio Sanctorum con. 4. Assumptionis B. Mariæ num. 10.

Sub liberi arbitrij dominio Deus diuitias suas reliquit ad nostram maiorẽ gloriam. In communi confess. pontif. Euang. Homo quidam peregre proficiscens, &c. conc. 1. num. 14.

Liberi arbitrii libertas, & vires, contra hæreticos probatur, & consideratur. 2. Quadr. dominic. 3. fer. 6. nu. 19. & 5. quadrag. dominic. 3. fer. 6. nu. 16. & in communi Sanctorum concio. 4. funerali. num. 2.

Liberum arbitrium fuit homini traditum, vt cũ ipse vellet, Deificari posset. In proprio Sanctorum conc. 3. diei sancti Pentecost. num. 16.

Libido, & libidinosus amor, vide, luxuria.

LINGVA, LINGVACES.

Linguam continere donum Dei est. 1. Quadr. dominic. 3. nu. 23.

Lingua mala peior est inferno. 3. Quadr. dominic. 3. nu. 18. & dominica in Passione sequenti, fer. 3. num. 35.

Contra linguaces proximorũ suorũ famam denigrantes. 2. Quadr. Sabbatho post dominicam 2. nu. 2. & 2. Quadrag. dominica Passionis fer. 5. nu. 13. vide etiam verbo, detractores.

Per linguã magna ex parte declaratur integritas, & corruptio cõscientiæ. 2. Quadrag. dominica 3. feria 6. n. 31.

Linguæ malæ crudelitas. 4. Quadr. dominica in Passione. nu. 23.

A Deo summis precibus exorare debemus, vt linguam nostram gubernare dignetur. In proprio Sanctorum cõcio. 3. Ioannis Baptistæ, num. 14.

Vt lingua verba vitæ loquatur, prudentia, & sapientia duci necesse est. In proprio Sanctorum conc. 1. Petri, & Pauli num. 3.

Linguam coercere quam sit necessarium. 2. Quadragesi. dominica Passionis feria 5. num. 13.

Lingua iniqua quot, & quãtas strages faciat. In proprio Sanctorum cõc. 3. Petri, & Pauli, nu. 8. vide etiam detractor.

Et si multi sint liberales, multi casti, multi misericordes, &c. paucissimi tñ sunt linguã cõpescentes. In proprio Sãctorũ con. 1. B. Mariæ ad Niues. nu. 3.

In lingua frequentius, quam in aliis deliquimus: nam cætera peccata, non ita ad manũ sunt, sicut peccata linguę. In proprio Sanctorum conc. 1. Beatæ Mariæ ad Niues num. 4.

Licet lingua facilis sit ad detrahendum, & maledicendũ, vulnus tñ quod infligit non facile, sed difficillimè curatur. In proprio Sanctorum con. 1. B. Mariæ ad Niues nu. 4. & in dominic. domina. 18. post Pentec. conc. 2. nu. 31. & ibi dominica 22. conc. 1. nu. 24.

Ad linguæ morbum remedium est frænum ipsi inicere: & aliis non loq. quod quis sibi loqui non vult. In proprio Sanctorum conc. 1. Beatæ Mariæ ad Niues num. 5.

Quod linguam det nobis Deus, qua proximis nostris prodesse possimus, arden-

ardéter desiderare,& efficaciter deprecari debemus. In proprio Sanctorum feria 3.Pentecost.conc.1.num.9.

In sermone ostendit vnusquisque quod intus latet. In proprio Sanctorũ conc.3.visitationis Beatæ Mariæ n.16.

Linguam vix est qui frenare possit. in dominicali,dominica.18.post Pentecost.conc.2.num.30.

Lingua in homine est vna ex debilioribus eius partibus,& per quam ipsum solet Dæmon expugnare, & frequentissime superare.in dominc.dominica 22.post Pentecost.conc.1.nu. 19

Linguam domari difficile.in dominicali,dominica.22.post Pentec.conc. 1.num.26.

Linguæ custodia, & silentium quã vberes fructus ponat.in domin. Dominic.22.post Pente.conc.1.nu.31.& 34.

Inter ea quæ in homine ad peccandum magis parata sunt, vnum est lingua.in domin.dominica 22.post Pentec.conc.2.num.17.

Amplificabitur hic locus ex verbo, detractores,vbi plurima inuenies,quę huc spectant, vide etiam in verbo, secretum.

Litaniæ,vide verbo,oratio vocali.

LITES.

Lites vix sine odio,ac Passione proximorum sunt, 2.Quadra. Dominica 4.feria 6.num.3.

Lites inter fratres quam execrandę. 2.quadrag.dominica.4.feria 6.nu.2.

Hæc negotia corporalia,quam sint animæ periculosa:& nociua. In communi Sanctarum mulierum conci. 2. num.3.

Et q̃ plurima dãna ex ipsis eueniũt hominibus. In Aduent.conc. 4. Tho. nu.2.& in dominic.dominica 20.post Pentecost.conc.1.num.34.

Homines his terræ negotiis dediti, rebus diuinis idonei non sunt.In Aduent.conc.4.Thomæ num.8.

Lucæ laudes,vide in communi Euãgelistarum conc.2.num.27.

LVDVS.

Ex ludis,& iocis ad seria, & inde ad grauissima damna deuenitur 4.quadragesima conc.quinquagesimę num.33.

LVXVRIA.

Propter luxuriæ vitium pauci ex adultis saluantur.1.quadr. dominica 4.feri 3.num.23.

De luxuriæ tentationibus rara est victoria 3.quadra.dominica 3.feria 6. num.29.in Aduent.conc.vna Agathæ num.32.

Luxuria,ratio tenebrescit,& obcæcatur,atque mens: & totus homo peruertitur 1.quadr.Sabbatho post dominicam.3.nu.14.& 2.quadr. Sabbatho post dominicam 2.num.15.& 3.quadrag.dominica 3.fer.6.nu.29.& in cõmuni confes. non pontif. Euang.Sint lumbi vestri,&c.conc.2.nu.14.vbi latè,& in dominic.dominica 3.post Pascha conc.3.num.7.& dominic.2.Aduentus conc.1.num. 12. vbi latè:& 2. quadr. dominica Passionis feria 6. nu. 22. & in dominicali dominica 2. post Pentecost.conc.2.num.6.

Luxuriæ vitium idololatrare facit. In communi virginum conc.1.nume. 11.vbi latè.

Qui luxuriæ assuefiunt sero emendãtur 3.quadr.Sabbatho post dominicã 3.num.15.

Quam turpe infame, & bestiale sit. 3.quad. Sabbatho post dominicam 2. nu.18. & 1.quadr. Sabbatho post dominicam 3.nu.13.vbi latè, & in communi virginum conc.1.num.12.

Luxuria præcipuè per oculos ingreditur 1.quadr. Sabbatho post dominicam 3.nu.19.& 2.quad.ead. fer.nu.6. & 3.quad.Sabbatho post dominicam 2.nu.12.& dominic. 2.Aduentus cõc. 2.n.6.vbi diffuse.& cõc.3. sequẽti. 16.

Et plerumque per auditum 1. Quadr. Sabbatho post Dom. 3. nu. 23.

Luxuria iter præbet ad alia plurima vitia. in communi virginum conc. 2. num. 14.

Luxuria vitam abbreuiat. in communi confes. non pontif. Euang. Sint lumbi vestri, &c. conc. 2. nu. 16.

Et non minus ac ebrietas homines cæcos, & amentes reddit. Dominic. 2. Aduent. conc. 1. num. 12. vbi latè.

Et ad resistendum infirmiores Dominica 2. Aduent. conc. 2. nu. 7.

De Luxuriæ peccatoribus quantam Deus vindictam sumat. 1. Quadrage. Sabbatho post Dominicam 3. nume. 24. & in communi virginum. conc. 2. num. 15.

Et seuerissimè solet Deus punire hoc vitium. Dominica 2. Aduentus conc. 1. num. 14. & ibi conc. vnica Agathæ, nume. 2. vbi plurimis id illustrat exemplis.

Et in vtroque seculo punitur 3. Quadrages. Sabbatho post Dominicam 3. num. 14.

Alia peccata solet Deus reprehensionibus punire: hoc vero punit operibus. Dominica 2. Aduentus concio 1. num. 15.

Luxuriam in pęnam aliorum peccatorũ aliquibus dominari Deus permittit. 1. Quadr. Sabbatho post Dominicam 2. num. 22. & 2. Quadragesi. eadem feria num. 15.

De homine carnali quodcunq; malum præsumi potest. domin. 2. Aduen. conc. 1. nume. 16.

Luxuriæ, & carnalium voluptatum concupiscentia multo fortior, & periculosior esse solet quam alij deprauati appetitus 2. Quadr. Sabbatho post dominic. 3. num. 8.

Ad luxuriam se disponunt, qui corpora sua delicate tractant 3. Quadrag. Sabbatho post Dom. 2. nu. 8.

Luxuria corpus, & animam contaminat. 3. Quadr. Sabbatho post domi. 2. num. 19.

De hoc vitio vix loqui aut cogitare licet seruo Dei. 3. Quad. Sabbatho post Domin. 3. num. 10.

Vnum ex vitijs quæ longius animã à Deo seiungunt est turpido sensualis. in Aduent. concio vnica. Agathæ, numero 1.

Luxuria omnes homines, omnium statuum aggreditur. in dominicali, dominica 13. post Penteco. conc. 1. num. 13. Luxuria, vide etiam verbo, castitas.

§. CONTRA LVXVRIAM *remedia*.

PRimum. Ad luxuriæ tentationes vincendas maximum remedium est fuga 1. Quadr. dom. 2. feria 5. num. 18. & 2. Quadra. Sabbatho post domi. 3. num. 12. & 3. quadra. Sabbatho post domin. 2. num. 20.

2 Plurimum refert oculos à mulierum aspectu remouere. Dominica 2. Aduentus, conc. 2. nu. 6. vbi diffuse, & conc. 3. sequenti, num. 16. & 1. Quadr. Sabbatho post dominicam 3. num. 19. & 2. quadra. eadem feria, nu. 6. & 3. quadrage. Sabbato post Dominicam 2. nu. 12.

3 Plurimum etiam refert honestè semper loqui, & turpes conuersationes fugere Dominica 2. Aduent. conc. 2. numero 8.

4 Et corpora aspere tractare 3. quadrages. Sabbatho post Dominicam 2. numero 8. & domin. 4. Aduent. concio 3. numero 17. vide de hoc plura verbo, carnis mortificatio.

5 Et quamlibet occasionem fugere, dominica 2. Aduentus, conc. 3. nu. 16. & in Dominicali dominica 23. post Pentec. concio 1. numero 41.

Non enim quis luxuriæ occasiones vitare cõtemnat, confisus in ante acta continentia 2. quadra. Sabbatho post dominicam 3. nu. 12.

6 Animo concipe eam cuius turpi flagras amore, corruptam, fœtidam denigratam, & vermibus plenam: ac deni-

denique taliter, qualiter corpora alia mortua (aliàs pulcherima) aspexisti. In dominicali domi.3. post Pascha conc. 3.nu.8. & ibi domin.15. post Pentec. conc.1.num.37.

7 Considera etiam quod si pulchra creaturæ Dei facies tam efficaciter cor tuum mouet, quid erit si ipsum creatorem, Angelorum gloriam, imméſamque eius pulchritudinem aspexeris? & ita diuertes turpe illud desiderium. in dominicali dom. 3. post Pascha conc. 3.nu.9.

8 Ad luxuriam vitandam remedia sunt oratio, ieiunium, & intra domũ reclusio 3. Quadr.domin.4.feria 5.nu. 26.vbi latè.

9 Vt hoc vitium caueant coniugati quid facere debeant. 3. Quadragesi. Sabbatho post dominicam 3. nu. 15. vsque ad 23.& 3. Quadr.domi.4.feria 5.num.25.

10 Vt luxuriæ vitium fugiamus, debemus consulere viros spirituales, & Angelicos. in communi virginum, conc.2.num.17.

11 Spirituali suauitate gustata facile carnalis voluptas respuitur. in Aduent.conc.vna, Agathæ, nu.34.

12 Maximum etiam remedium est fugere eorum præsentiam quorum amore accensi estis.in domini.domi.5. post Pascha, conc.1. nu.28.

13 Et quia citissimè hæ tuæ obscænæ voluptates, quas tanto labore quæsiuisti finientur.in domin.domi.2.post Pentec.conc.2.num.9.

14 Mortis fræno rebellem sensualitatem comprime.in Dominic.domi. 15.post Pentec.conc.2.nume.24.

15 Contra luxuriam præexcellentius remedium est sacrosanctam eucharistiam sumere.in domin.dom.23. post Pent.con.1.n.43. vbi ex professo.

16 Maximè etiam conducit carnalem cogitationem protinus, & celerrime proijcere.in domini. domi.23.post Pentec.conc.1.nu.42.

17 Maximum remedium est finem huius obscænæ voluptati considerare. in dominicali, domin. 14.post Pentec. conc.1. nu.2.

M

MAGISTRI, vide sapientes, vide parentes.

MAGNATES POTENTES, & Principes.

MAgnatum, & potentium huius sæculi status, plurimas habet peccandi occasiones. in proprio Sanctorum conc. 4. Natiuitatis B. Mariæ, nu.9.& in dominicali, domini.2.post Pent.conc.2.nu.13.

Magnates, & principes, quam grandi obligatione tenentur pauperes alere.in dominicali, dominica 2.post Pascha, conc.3.nume.13.

Malitia, quæ cum potentia est coniuncta, omne scelus aggreditur.in Aduent. concio 1. Innocentium, numero 8.

Magnates, & Reges recordentur, quod quò sublimiores sunt eo, virrutibus clariores esse debent. in Aduent. conc.1. Conceptionis B. Mariæ, numero 18.

Magnatibus, & regib. veritas adeò odiosa est, vt nemo illis veritatem dicere audeat. Dominica 2. Aduen.conc. 1.num.9. vbi latè.

Magnates, & principes huius sæculi dum male viuunt, sunt laqueus & rete, quo Diabolus plures animas aucupatur.in proprio SS.conc.3.dedicationis Michaelis, num.32.

Magnatibus, & sæculi potentibus magna confusio esse debet, quod quò tẽpore Deum (qui eos magnos, & potentes effecit) plurimis, & horrendis sceleribus offendunt: tunc pauperculi illum collaudant.in proprio SS.conc. 2.B. Mariæ ad Niues, nu.14.

Magnates sæculi antiqua consuetudine habent sermones non audire: &

quare,

quare. In proprio Sanctorum, conc. 2. B. Mariæ ad Niues, nu. 11.

Magnates & maiores, vt in plurimum contingit magis vacuos esse gratia & lumine diuino: quia mundi gloria pleniores sunt. In proprio Sanctorum, conc. 2. B. Mariæ ad Niues. nu. 9.

Magnatum propriũ munus est pauperes, & viduas protegere. 1. Quadra. Dominica 5. fer. 5. nu. 16. & 1. Quadr. Dominica 4. feria 5. nu. 3. & 2. Quad. Dominica 1. fer. 5. nu. 19. & in proprio Sanctorum, con. 2. sequenti nu. 11. & in proprio Sanctorum conc. 3. Visitatio. B. Mariæ, nu. 27. & in Aduen. cõc. 1. Ioan. Euang. num. 2.

Magnatum domos non esse frequẽtandas, & quare. 1. Quadrag. Dominica 3. feria 5. num. 2.

Sęculi magnates quòd mortem timeant. In communi Sanctorũ, conc. 4. funerali, num. 25.

Contra magnates affligẽtes pauperes comminationes Dei horribiles. In proprio Sanctorum, cõc. 2. Trinitatis, nu. 12. & in Aduent. conc. 2. Innocentium, num. 24.

Magnates & potentes huius mundi tam fixas in terra miserunt radices, vt difficillime disponi possint ad hoc, vt honori Dei consulant, & pro eo respõdeant. in proprio Sanctorum, conc. 1. B. Marię ad Niues num. 17.

Magnatum ingens calamitas est, quia vix aliquem habent, qui eis rẽ bonam nutriẽt. In proprio Sanctorum, conc. 4. Petri, & Pauli. num. 12.

Magnates & maiores magis Dei oblitos, vt in plurimum cernimus cum maiori obligatione ad Dei memoriã habendam, quã alij teneantur. In proprio Sanctorum, concio 2. Petri, & Pauli, num. 12.

Contra magnates quibus suo statui honorique iactura fieri videtur nisi famulis ad quamlibet veniam exequendam abundẽt. in proprio Sanctorum, conc. 2. Eucharistię, num. 6.

Magnatum potẽtia si in malitia sit fundata, non solum proprię conscientię, verum etiam reipublicę nocet. In proprio Sanctorum, conc. 1. Trinitatis numero 24.

Cum magnatum potentia omnis à Deo sit, secundũ Dei volũtatẽ ea vti, & incommodum proximorũ debent: non autem, vt eos perdant. In proprio Sanctorum, conc. 4. Trinitatis, nu. 2.

Amplificabitur hic locus ex verbo, prędati, & verbo, reges.

Magnates abutentes potentia, potẽter à Deo puniendi sunt. In proprio Sanctorum, conc. 1. Trinitatis, nu. 25. & conc. 2. num. 11.

Maiorũ peccata semper apud Deũ execrabiliora magisq; exaggerata fuere. in Aduen. conc. 1. Purificationis B. Marię, num. 24.

Magnificentia, vide, liberalitas, & misericordia.

Maiores, vide, pręlati, & magnates.

Maledici, vide detractores, & linguaces.

Malitia in actibus, vide opera.

Malum culpæ, vide, peccatum.

Malum pęnæ, vide, tribulatio.

Mandata Dei, & eorum obseruantia, vide, pręcepta.

Mãdatis Dei obedire, vide, obediẽtia.

MANSVETVDO.

Mansuetudo cœlestis, & qua vir in calamitatibus furori resistit. In proprio Sanctorum, conc. 1. omnium Sanctorum, numero 29.

Qui hanc mansuetudinem habent animę suę domini sunt, quod est maius, quam mundi totius imperium. In proprio Sanctorum, conc. 1. omnium Sanctorum, num. 31.

Te persequenti non officere, ex patientia, eidem vero proficere ex mãsuetudine prouenit. in proprio Sanctorũ, conc. 2. omnium Sanctorum nu. 26.

Ad hanc virtutem conseruandam multum conducit hominem animo cõtemplari omnes calamitates à Dei ma-

manu prouenire. In proprio Sāctorū conc.3.omnium Sanctorum,nu.25.

Mansuetudo in verbis, & locutione,corda nostra inflammata mitigare solet. In dominicali dominica 17.post Pentec.conc.2.nu.31.

Mansuetndo mundana quæ est prō pto esse ingenio, vt omnibus conformentur,hęc in iuuenibus,& virginib. maximè nociua. In proprio Sāctorū, conc. 1.omnium Sanctorum,nu.29.

Mansuetudo est virtus adeo præstans,vt nō solum Deo, sed hominib. etiam nos gratos efficiat. In proprio Sanctorum conc.2. Matth.nu.2.

Reliqua omnia quæ huc spectant vide in verbo,patientia.

Marci Euangelistæ laudes, vide in communi Euangelistarum concio. 4. num.24.

B. MARIA VIRGO.

Sola virgo Maria inter omnes Sanctos nullum sibi parem in virtute habet. In Aduent.conc.3. Conceptionis B.Mariæ num.31.

Maria virgo quamuis illi legi non erat adstricta purificari voluit vt scandalum vitaret. In Aduent. conc. 1.Puficationis B.Mariæ.num. 14.

Et vt nos doceret non ea tantū nos operaturos esse ad quæ sub mortali peccato tenemur:sed & alia etiā plura.conc.2. Purificationis, nu.10.

B.Maria habuit omnes omniū aliorum Sanctorum veteris,& noui testamenti virtutes. In proprio Sanctorū, conc.1. Natiuitatis B.Marię,nu.24.& conc.2.sequenti,num.12.vsque ad 35. vbi ex professo, & in Aduent.conc.2. Conceptionis B.Mariæ.nu.20.

Et omnem, omnium aliarum mulierū tam veteris,quā noui testamenti benedictionem. In proprio Sanctorū, conc.1. Visitationis B.Marię.nu.27.

Maria virgo omnem hominum & mulierum statuum decorauit. In proprio Sanctorum cōc.2.Incarnationis, num.10.

Nil præstantius B. Virgine præter humanitatem Christi Deus fecit. In proprio Sanctorum,conc.1. nu.23.

B.Virgo summa pulchritudine corporis fuit prædita. In proprio Sanctorum,conc.3.Incarnationis,num.20.

Beatæ Mariæ laus, & summa omnium excellentia est,quod ipsa quę pura mulier est vere dicere possit. Ego mater Dei sum. In proprio Sanctorū conc.1. Visitationis Beatæ Mariæ,nu. 30. Et cumulus omnium Mariæ perfectionum in his verbis includitur: de qua natus est Iesus. In Aduen.conc.1. Conceptionis Beatæ Mariæ, num.24. & conc.2.num.19. & con.3.num.16. vbi latè id probat.

Maria virgo gratia plena per antonomasiam dicitur. In proprio Sanctorum conc.3. Incarnationis num.20.& con.2. Incarnationis.num.21.vbi plurimas adducit causas: & in Aduent. con.2.expectationis Beatæ Mariæ.nu. 6.& concio 1.antecedenti,num.27.& in proprio Sanctorum,conc.1.B.Mariæ ad Niues nu.28.vbi latissimè.

Hoc nomen Maria post sanctissimum nomen Iesus aliis omnibus est præstantissimum. In proprio Sanctorum conc.1.Incarnationis,nu.14. vbi multa de excellentia huius nominis Maria.

Immaculatam virginis conceptionē, singularib.rationibus,& selectissimis Sacræ scripturę testimonijs ,pbat.cōc. 1.Conceptionis B.Marię nu.24.vsque ad 34.& conc.2.nu.6.& nu.26. vsque ad finem.& conc.3. num.4. & nu.24. vsq; ad 39.& conc.4. nu.15. & nu.30. vsque ad finem:& in proprio Sanctorum conc.3.Natiuitatis B.Mariæ. nu. 17. & in proprio Sanctorum conc. 2. Visitationis B.Mariæ. num.5.

Contradictio Conceptionis virginis plurimum vtilitatis ipsi purissimę conceptioni attulit. In Aduen.conc.1. Conceptionis.nu.29.

Marię virgini impressit Deus omnes eas gratias, & virtutes, quę in cęteras

teras omnes mulieres distributæ fuere, in Aduent.conc.1.expectationis B.Mariæ,num.27.

Piissima Maria virgo fatetur, quod quia Dei mater est auxiliari nobis omnibus debet.in Aduen.conc.1.expectationis B.Mariæ,num.9.

Sine virginitatis Mariæ lęsione ex ea carnem assumpsit Deus. In Aduen. conc.1.expectationis B.Mariæ, nu.2.

Et sine virginitatis lęsione illum peperit. In proprio Sanctorum,concio.4. incarnationis.num.24.

Per intercessionem virginis ad opẽ nobis ferendam inclinatur Christus. in Aduent.conc.1. Conceptionis Beatæ Mariæ,num.21. & in proprio Sanctorum,conc.4. Assumptionis B. Mariæ,num.4.

Omnia opera,& omnes res B. Mariæ Deo gratissimæ erant. In Aduent. conc.2.expectationis B. Mariæ, num. 12.& in proprio Sanctorum. conc.2. B.Mariæ ad Niues num.33.

Maria virgo beatior fuit Deum mẽte concipiendo, quam ventre. In proprio Sanctorum, conc.1.B. Mariæ ad Niues num.22.

Cum Maria virgo magis, quã omnes Angeli, & homines propinqua sit Deo, magis etiam de eius diuina gratia,& bonitate quam illi omnes participant. In proprio Sanctorum conc.1. B.Mariæ ad Niues, num.28.

B. Mariæ intercessio in quacunq; necessitate imploranda. In proprio Sanctorum.conc.2.B.Mariæ ad Niues nu. 34.& cõc.1.Natiuitatis B.Marię n.29.

Nam cõtra omnia pericula clypeos in illa reperies. In proprio Sãctorum conc.4.Assumptionis B. Mariæ. nu.6.

Piè credi põt Christum Mariæ morti adfuisse. In proprio Sanctorum concio 3.Assumptionis B.Marię.nu.13. & ibi conc.4.nu.20.

Beatę Mariæ corpus incorruptionẽ non deuenisse credimus propter multas causas. In proprio Sanctorũ, conc. 3.Assumptionis B.Mariæ,num.18.

In Maria virgine tanta virginitas, & virgineus candor fuit, quod solũ illam intueri(licet pulchrior omni pura creatura fuerit)carnis ardores, & concupiscentias aliqualiter sedabat. In ꝓprio Sanctorum,conc.1. Beatę Mariæ ad Niues, nu.31.vbi ex professo.

Maria virgo habuit perfectissimam humilitatem: quæ in perfecta obedientia,& in exequendo promptissimè Dei voluntatem fundatur. In proprio Sanctorum concio.1. B. Mariæ ad Niues numero 36.

Beata virgo virtutibus heroicis, & supremis meritis, meruit vt eius sacratissimi corporis gloriosa resurrectio acceleraretur, vt de facto fuit abbreuiata. In proprio Sanctorum, conc.1. Assumptionis B.Mariæ,num.40.

Mariam virginem secum non tulit Christus cum in cœlum ascendit, quia futura erat pluribus annis magistra omnium Apostolorum, & credentiũ. In proprio Sanctorum,conc.2.Assumptionis B. Mariæ num.34.

Beata virgo nullum diem festũ, & lætum habuit, in quo simul aliqua tristitia non misceretur, dempto vno assumptionis: quæ inter festiuitates B. Mariæ primum locum tenet. In ꝓprio Sanctorum,conc. 3. Assumptionis B. Mariæ num.2.

Mariæ excellentias solus Deus cognoscit, aut cui ipsi placuit illas communicare. In proprio Sanctorum concio.3. Assumptionis B. Mariæ nu. 16. & in Aduent.conc.1.Conceptionis B. Mariæ,num.5.

In Maria virgine omnes potentiæ inferiores perpetuo rationi, & rõ Deo subiectæ erant. In proprio Sãctorum, concio.4. Assumptionis B. Mariæ numero 9. vbi latissimè.

Maria virgo ad cœlos ascendit ad placandam iram Dei. In proprio Sanctorum,conc.4. Assumptionis B.Mariæ,num.33.vbi ex professo.

Maria virgo est murus noster ad fragilitates nostras a Sathanicis ictibus

MARTYRIVM MARTYRES,

Matrimonium, & matrimonio copulati, vide coniuges, & coniugium.

MEDICI.

MEdici tenentur etiam sub pœna excommunicationis admonere ægros vt confiteantur, & Eucharistiam sumant. 3. Quadr. dominic. 4. feria 6. num. 15. & in dominic. dominica 18. post Pentec. conc. 1. num. 31.

Meditatio rerum diuinarum, vide, contemplatio.

Memoriam beneficiorum Dei, vide gratitudo, vide, beneficia.

MENDACIUM.

MEndacia loqui, & audire volunt qui sui ipsorum amatores sunt: & ideò mendacium est in frequentissimo hominum vsu. 3. Quad. dominica in Passione, num. 17.

Qui mendacium loquitur, satis aperte se iustitia carere significat: è contra vero qui veritatem loquitur. In ꝓprio Sanctorum, conc. 1. Natiuitatis Beatæ Mariæ, num. 3. & 1. Quadra. dominica Passionis, num. 27.

Mendaces Deo summè dissimiles. 1. Quadr. dominic. in Passione, num. 17.

Merita Christi, vide, Christus.

Merita bonorum operum, vide opera, §. opera meritoria, &c.

Milites, & duces, vide, bellum.

MIRACULA.

MIracula quæ Apostoli, & Sancti fecerunt, non gloriam suã manifestarunt; sed gloriam & diuinitatẽ Christi, in quem finem fiebant. in Aduent. dominica 2. post Epiphaniam. conc. 4. num. 2.

Miracula Christus faciebat non deprecando vt alii sancti, sed imperãdo, dominic. 2. Aduentus, conc. 1. nu. 27. & in dominic. dominica 18. post Pentec. conc. 2. num. 32.

Miracula quæ Christus faciebat eui denter ipsius diuinitatẽ confirmabãt. 3. Quadr. domin. 4. fer. 4. num. 37. & 3. Quadr. domini. Passionis, fer. 4. nu. 29. & dominic. 2. Aduent. conc. 1. nu. 27. & in Aduent. dominica 2. post Epiphaniam, conc. 4. num. 2.

Miracula Christi simul erant hominibus eximia beneficia. 4. Quadr. dominica 1. feria 4. num. 2.

Fructus miraculorum Christi fuit, & est, homines ad finem amorem & obedientiam Dei trahere, in dominic. dominica 20. post Pentec. conc. 2. nume. 64.

MISSA.

MIssæ sacrificium in domibus secularium celebrari quanta sit irreuerentia. 3. Quadra. feria 5. post Cineres, num. 15.

Missa quam reuerenter audienda, 1. Quadr. domin. 4. fer. 3. num. 4. & 10.

Reliqua quæ huc spectant, vide, verbo, Eucharistia.

§. MISERICORDIA DEI erga nos.

MIsericordia in Deo quid significet, in communi dedicationis Ecclesiæ, conc. 2. num. 2.

Misericordia per antonomasiam dicitur Dei opus in sacris literis, 1. Quadrag. Sabbatho post dominicam 3. nu. 2. & 1. Quad. dominic. 4. fer. 4. nu. 10. & 2. quadr. eadem feria, num. 4.

Misericors est Deus in bonos, in malos autem seuerus. In communi conf. pontifi. Euang. Homo quidam peregre, &c. conc. 2. num. 2.

Misericordiæ Dei tribuendum est omne bonum vndecunque nobis venerit. 1. quad. domin. 2. feria 6. num. 11.

Misericordia Dei in vocandis, alicẽdis, & condonandis peccatoribus ciendis, & consideratur, exaltatur, & probatur, 2. Quadrag. dominica 4. feria 6. numero 18. & 2. Quadragesi. dominica Passionis, feria 4. numero 39. & concio. in Cœna sequenti, numero 4. & 3. quadrage. Sabbatho post dominicam 2. numero 31. & 3. Quadragesi. dominica 2. feria, 2. numero 5. & 1. quadragesi. Sabbatho post dominicam 3. numero 4. & 4. Quadrag. dominica Passionis, fer. 5. num. 6. & 3. quadra. Sabbatho post dominicam 3. nu. 33. & 3.

Quadr.dominic.4.feria 4. num.2. vbi latè.& 3.Quadr.conc.in Cœna nu.29. & in Aduent.conc.3.Thomę nu.22.& in communi Euangelistarum conc.4. nu.23.& in proprio Sanctorum conc. 1.Natiuitatis B.Mariæ,nu.8.& 4.Quadrag.dominica Resurrectionis feria 2. num.13.& in proprio Sanctorum concio.2. Magdalenæ num. 22. & latè in communi dedicationis Ecclesiæ conc. 2.nu.16.& in proprio Sanctorum concio.1.Matthiæ,num 23. & ibi conc.2. Inuentionis Crucis nu.9.& in Aduen. conc. 1.conuersionis Pauli num.4. & in dominic.dominica 19. post Pentec. conc.1.num.33.

Misericordiam de peccatoribus habere Dei gloriæ competit.2.Quadrag. dominica 1.feria 5.num.12.& in dominicali dominica 11.post Pentec. conc. 2.num.7.

Misericordia Dei in condēnandis peccatoribus abyssus vocatur,quia infinita est.in Aduent. conc. 3. Thomæ, num.22.

Misericordia Dei erga homines exaltatur,& consideratur.in proprio Sāctorum conc.4. omnium Sanctorum, num.25.

Misericordia Deum continet, nè tā cito,& tam acriter puniat.2.Quadrag. conc.in Cœna,num.4.

Misericordia Dei erga nos adeo magna est,vt etiam non rogatus, misericordiam miseris impendat. in dominicali domin.16.post Pent.conc.1.nu.39.

Ad misericordiam cum nobis exercendam celerrime Deus accedit:ad puniendum tardissimè, & quasi inuitus. 3.quadr. conc. Septuagesimæ. nu.22.

Misericordia Dei erga nos in hoc maxime pellucet quod nunquam nos punit nisi antea nobis minetur:vt si velimus,pęnam euitemus.dominic. 1.Aduent.conc.4.num.2.

Nè quis misericordia Dei abutatur consideret iustitiam Dei tam magnā esse sicut eius misericordiam: & tam cito peccatori supplicium aduenire,sicut præmium. in proprio Sanctorum, conc.1.Magdalenæ num.7.

Quando actualiter peccātem Deus ad se conuertit magis suam misericordiam ostendit.in Aduent.conc. 1.conuersionis Pauli,num.5.

Ne Dei misericordia homines obdurescant mos Dei est,vt cum aliquod magnum beneficium pollicetur,seuerissima statim minetur supplicia.in Aduent.conc.2.Thomæ,num.25.

Deus nunquam cessat erga miseros homines abundātissimè misericordias operari.in dominic. dominica 11.post Pentecost.conc.2.num.3.

Misericordia Dei aliqui abutuntur malè in illa ad peccata perpetranda cōfidentes, in dominicali dominica 18. post Pentecost.conc.1.num.37. & dominica 19.conc.1.num.42.

§. MISERICORDIA *hominis.*

Misericordiæ definitio. 1.quadr. dominica 4.feria 5.num.6.

Misericordes non comprehendet iustitia diuina & quare, 1.Quadrag.dominica 1.feria 2.num.18.

Misericordia dicitur efficax voluntas misero succurrendi.in proprio Sanctorum,conc.4.omnium Sanctorum, num.24.

De misericordiæ opere quod in pauperum subuētione fit,vide verbo,eleemosyna.

Misericordia est vnum ex quibus iustificatio acquiritur.1.quadr. Dominica 1.feria 6.num.19.& 3.Quadrag. feria 5.post Cineres num.3.

Misericordia est vna,& nostro videri sola via, qua diuites cœlum ingredi possunt.in proprio Sanctorum con.4. omnium Sanctorum nume.28. & dominica 4.Aduentus,conc.2. nume.20. & in communi conf.non pontif.Euange. Ecce nos reliquimus,&c.concio.1. num.14.

Ad misericordiam per mouemur

cum

eum proprijs oculis necessitatem cerni mus. 1. Quadr. dom. 4. feria 4. nume. 7.

Misericordia, & pietas sunt ianuæ, per quas cęlum intramus. in proprio SS. conc. 3. Ascensionis, num. 23.

Misericordiæ fontem esse, egeni ino piam dolere, & sentire. 1. Quad. dom. 4. fer. 5. num. 7.

In operibus misericordiæ nunc nos exerceamus, vt in die iudicij de illis in terrogati respondere sciamus, domi. 1. Aduentus, concio 2. numer. 24. vbi ex professo.

Misericordia est oleum quod ad pec catoris purificationem effundi oportet: & quare dicatur oleum. 1. Quadra. dom. 4. fer. 5. nu. 9.

Misericordia melior est alijs virtutibus. 1. Quadra. dominica 4 feria 5. nu. 10. & 3. Quadra. dominica in Ramis, num. 31.

Et inter virtutes quæ ad proximum sunt potissima est. in communi virginum, conc. 4. nume. 21.

Propter misericordiæ corporalia opera cum proximis exercenda, contẽplatio, & oratio interdum relinquenda, dom. 4. Aduent. conc. 1. nu. 30. & in Aduent. dom. 3. post Epiph. conc. 1. nu. 3. & nu. 7. vbi latè.

Et multo magis propter spiritualia misericordiæ opera, dom. 4. Aduentus conc. 1. nu. 32.

Ad misericordiam cum proximis suadendam memorabilia adducit exẽpla. 2. Quadragesi. dominica 4. feria 4. nume. 3.

Misericordiam cum proximis exercentibus nil Deus negare consuescit. 2. Quadr. dom. 4. fer. 3. nu. 4.

Idem est persuadere alicui quod faciat misericordiã, ac persuadere quod sit homo. 2. Quadra. domini. 4. feria 4. num. 10.

Misericordiæ virtutem in membris nostris Deus scripsit. 2. Quadra. dom. 4. feria 4. nu. 11.

Misericordia valde conducit ad interiorem puritatem, corporisq; castitatem impetrandam. in proprio SS. conc. 3. Natiuit. nu. 19.

Misericordiæ opera magis Deo placent: quam sacrificia veteris legis illi placuerunt. in dom. dom. 16. post Pentec. conc. 1. nu. 40.

Vt misericordiam de proximis habeamus, debemus prius expellere vanæ authoritatis, & vanæ gloriæ deside ria. 3. Quadr. conc. Cinerum, num. 30.

Misericordiæ excellentiæ, & laudes. 3. quadr. feria 5. post Cineres, nu. 3. & in communi virginum, conc. 1. nu. 29. & ibi conc. 4. nu. 20.

Misericordibus quam excellentes benedictiones Sacra scriptura impertit, in communi virginum. concio 1. nu. 27. vbi ex professo.

Misericors, Deo & hominibus gratus. 3. Quadr. feria 5. post Cineres, nu. 4. & in proprio SS. conci. 2. Assumpt. B. Mariæ, nume. 3.

Misericors dignissimus est, vt longissimam vitam ducat. 3. Quadr. fer. 5. post Cineres, nu. 7.

Misericordiam exercentibus pręparata est [illegible] æterno gloria. 3. Quadr. domini. 1. feria 5. nu. 26. & in domi. dom. 2. post Pentec. conc. 2. nu. 15.

Misericordia, & charitas erga proximos est vnum ex illis quæ præcipuè ex oratione, & missa elicere debemus. 3. Quadr. domin. 1. feria 6. nu. 6.

Misericordiæ virtus potissimum in Ecclesiasticis elucescere debet. 3. qua. domi. 1. feria 6. nu. 27.

Qui misericordiæ opera exercet inueniet in tempore ruinæ, & in mortis casu illud opus tanquam fulcimentũ, & sustentaculum nè cadat. in communi virginum. conc. 1. nu. 26.

Qui misericordiam non habent maximo supplicio à Deo puniuntur. 3 Quad. domin. in Ramis, nu. 32.

Cum misericordia sanctitas adeo est coniuncta, vt viri sancti viri miseri cordiæ in Sacra scriptura dicantur. 3. quadr. conc. in Cęna, nu. 24.

Misericordia erga proximos quibus

de causis iustitia appelletur à Christo. in communi conf. pontif. Euang. Nemo accendit lucernam, &c. concio 1. num. 15.

Erga misericordes mirificas Dei pollicitationes. in Aduent. Domin. 2. post Epiph. conc. 2. nu. 35. & in domi. dom. 18. post Pentec. conc. 1. num. 26.

Quando misericordia, & sacrificiũ simul concurrunt, quorum alterũ tantum adimpleri potest: vult Deus, vt omisso sacrificio misericordiam exerceas. in domin. domi. 16. post Penteco. conc. 1. num. 41.

Vna ex præcipuis virtutibus, in quibus Christum imitari oportet, est misericordia. in domin. dom. 6. post Penteco. conc. 2. nu. 2. & nu. 9. & in domi. dom. 15. post Pent. conc. 1. nu. 44.

Qui misericordia vsus fuerit, confidenter, & iusto titulo, poterit illam à Deo postulare: Vice versa immisericors. in domi. dom. 6. post Pente. conc. 2. nu. 11.

Vt misericordiæ opera erga egentes proximos exerceamus nos inuicem inuitare, & congregari oportet. in dominicali, dominica 11. post Pentec. conc. 1. nu. 8.

Misericordia gratiam, & alia Dei dona in nobis conseruat. in dom. dom. 22. post Pent. conc. 2. nu. 33.

Per misericordiam disponitur homo ad cæteras alias virtutes quæ ad vitam æternam sunt necessariæ. in dominicali dominica 22. post Pentec. conc. 2. nu. 36.

Misericors maius in se beneficium confert, quam in pauperem. in dominicali dominica 22. post Pentec. conc. 2. num. 36.

Vide aliqua quæ huc spectãt in verbo, charitas.

§. *MISERICORDIAM A DEO petere.*

CVm misericordiam à Deo petimus quanta cum fiducia, & spe ad ipsum accedere possumus. 4. Quad. domi. 4. feria 6. nu. 16.

Misericordiæ postulatio quantũ sit Deo acceptabilis, & quam facile ab ipso hoc misericordiæ donum consequamur. 2. Quadr. domin. 1. feria 5. num. 8.

Misericordiam vult Deus, vt audacter ab ipso exposcamus quantumuis plurima ab ipso receperimus beneficia. 3. Quadr. dom. 3. feria 2. nu. 2.

Misericordia nunc, & semper confidenter à Deo petenda est. in domi. do. 13. post Penteco. conc. 2. nu. 18. & 21.

Cum misericordiam à Deo postulamus, petimus vt leges, quas contra peccatores qui mandata sua transgrediuntur sanxit, frangere dignetur. in dominicali dominica 13. post Pent. conc. 2. num. 22.

Si vt oportet misericordiam a Deo postules sine dubio concedet, at non pro te, sed pro vnigeniti filij sui meritis. in domi. domin. 13. post Pent. conc. 2. numero 23.

Instantes à Deo misericordiam petamus, quãuis enim ea indigni simus, eius tamen misericordiæ viscera commouebimus. in Aduent. conc. 2. Andreæ, num. 16.

§. *CONTRA IMMISERICORdes, crudeles & tyrannos.*

PRopter tyrannidem, & crudelitatem specialiter dicit Sacra scriptura, Deum de manu sua peccatores dimittere solere, vt in grauissima quæq; peccata prolabantur. in Aduen. dominica 3. post Epiphaniam, conc. 3. num. 31. & in domi. dominica 18. post Pentec. conc. 1. nu. 24.

Deus immisericordes, & crudeles minis terret, & punit non solum æterna futuri sæculi pęna, sed etiam huius sæculi laboribus, & captiuitatibus. 2. quadr. domin. 1. feria 6. nume. 6.

Et alijs horrendis supplicijs. 3. Quadra. feria 5. post Cineres, nu. 5. & in dominicali, dominica 16. post Penteco. conc.

conc.2.num:32.& in Aduent.conc.2. Innoc.nu.24.& ibi dom.j.post Epiph. conc.1.nu.29.& 3.quadrag.domin.in Ramis, num.32.& in Dom.domi.21. post Pentec.conc.2.nu.52.& 54.

In eos qui erga pauperes crudeles, tyranni, & immisericordes sunt, vide terribiles Dei comminationes in Aduent.conc.2. Innoc.num.24.in domi. domi.21.post Pentec.conc.2.num.28.

Contra hos vide 3. Quadr. domi.4. fer.4.num.3.& 4.Quadr.domi.in Ramis,nu.2.& in proprio SS.conc.2.Trinit.num.13.

Crudelitas quam graue sit peccatū. in domin.domin.21. post Pente.conc. 2.nume.51.& 54.

Plura quæ ad hunc locum spectant inuenies in verbo, amor proximorū.

Modestia, in exterioribus corporis motibus.

Monastica, vita monachi, vide verbo, religiosus.

MONIALES.

Moniales solicitare,& turpibus colloquijs conturbare, quam grande sacrilegium.3.quadra.Sabbatho post domin.2.nu.14.

Quod moniales (quiten el Don,) o que despues de monjas no se pogran Don.in proprio Sanctorum. conci. 1. Ascensionis,nu.24.de his mundanis titulis vide, nobiles.

Reliqua quæ huc spectant,vide verbo,religiosus.

Pro monialis velo vide verbo, religiosus.

Morbi, vide, tribulatio.

MORS.

§. MORTIS MEMORIA, ET *præparatio*.

Mors semper ante oculos ferenda, & crebra animi consideratione contemplanda,& expectanda.1. quadr. Dom.1.fer.4.nu.20. & 3. quadra.conc,Cinerum, nu.6.& 4. quadr. dom.2.nu.32. & in communi confess. non pontif. Euang. Sint lumbi vestri, &c.conc.1.nu.21.& ibi conc.2. num. 10.& in communi SS.conc.2.funerali,nu.9.vbi ex professo,& conc.3.funerali,num.2.& per totam hanc concio.

Mortis memoria maxima præparatio est, vt Spiritum sanctorum recipiamus.in proprio SS.fer.2. Pentec.concio 4.num. 20.

Mors expetenda:& quare.1. quadr. dom.2.feria 2.nu.2.& nu.12. & in cōmuni confes.non pontif. Euang.Sint lumbi vestri,&c. conc.1. nu.21. & in communi SS.conc.2.funerali, nu. 18.

Mortis amaritudinem semper miscendam esse voluptatibus huius seculi.1.quadr.dom.2. num.24. & feria 4. seq.nu.6. & in communi Sanctorum. conc.2.funerali,num.12.

Mors sæpe peccatores in flagranti delicto deprædatur.1.quadra.domi.2. feria 5. num.23.& in communi virginum.conc.4. nu.25. & in domi.domi. 8.post Pentec.concio 1.num.40.

Et ideo te illico ad eam prępara, in dom.dom.4.post Pascha.conc.2.nu.9.

Post mortem non est merendi tempus. 1.quadr. Dominica 4. feria 4. numero 17.& 2.quadr.dominica 4. feria 6.nu.13.& 3.quadr. Dominica 4.feria 4.numero 23.

Post mortem qui vniuersum orbem ambiebat, duabus terræ vlnis est locādus.1.quadr.dominica 4. fer.5.nu.15.

Mors non cessat,etsi peccatum cesset:propter fidei meritum.1. quadrag. Dominica 4.feria 6. nu. 13.

Post mortem nullus pęnitentię, aut alteri remedio locus est.2. quadr. Dominica 4.feria 4.nu.26. & 3. Quadra. Dominica 4.feria 4.num.22.& 3.quadra.Dominica in Passione, feria 2.nu. 3.& in communi Sanctorum,conc. 1. funerali,num.16.

Ad mortis horam non esse reseruanda quæ in vita fieri possunt: quæque

ad animæ salutem spectant. 2. Quadr. conc. in cęna nu 15. & 3. Quad. domi. 4. fer. 4. nu. 24. & in communi SS. concio. 1. funerali. nu. 27. & in conc. 4. funerali, nu. 21. & 27. vbi ex professo. de quo vide plura verbo, pęnitentia vbi plurima inuenies. §. contra eos qui pęnitentiam de die in diem vel vsque ad mortem differunt.

Inter mortem boni, & mali quantum interest. 2. Quadrag. conc. in cęna num. 16. & in communi Sanctorum, conc. 3. funerali, nu. 3.

Quod morituri simus vix nobismet ipsis possumus persuadere: & quare: quod præcipue malis contingit. 3. quadra. conc. Quinquag. nu. 28.

Mortuos non sociabunt consanguinei, aut amici, sed tantum ipsorum defunctorum opera. 3. Quadr. domin. 4. feria 5. nu. 2.

Mortis consideratio, & memoria quam necessaria ad superandos animæ inimicos: & quos fructus afferat. 3. Quadr. conc. Cinerum num. 10. & 4. Quadr. conc. Cinerum nu. 7. & 4. Quadra. conc. in Cęna nu. 26. & in communi Sanctorum conc. 2. funerali num. 7. vbi latè: & conc. 3. funerali, num. 2. & per totam hanc concionem: & in Aduen. dom. 2. post Epiph. conc. 4. nu. 10. & in domin. do. 15. post Pente. conc. 1. nu. 33. vsque ad 42. & ibi dom. 19. post Pentec. conc. 2. nu. 41.

Post mortem in amplissimis, & pulcherrimis sepulchris corpora constituere quam vanum. 3. Quad. conc. Cinerum, nume. 13.

Moriuntur mali etiam dum viuũt, & ideo in Sacra scriptura eorum anni numerantur: è contra iusti. 4. Quadra. Domi. 1. feria 6. nu. 22.

Ita moriuntur homines sicut viuũt, vt in plurimum. 3. Quad. domin. 2. fer. 2. num. 13. & 3. Quadr. domin. 4. feria 4. nu. 21. & in communi Sanctorum, conc. 3. funerali nu. 3.

Mors in quo statu hominem præoccupatura sit, ex ante acta ipsius vita probabiliter coniici potest. 3. Quadra. domin. 4. feria 4. nu. 21.

Contra mortem nulla est omnis creata potestas. 3. Quadr. domi. 4. feria 6. nu. 30.

Mortis consideratio qualiter fieri debeat. 3. Quadr. domi. 4. fer. 6. nu. 41.

Mors sola inter omnes pœnas quas in pœnam peccati incurrimus salutifera, & vtilissima si consideretur, nobis est. 4. Quadra. concio. Cinerum, nu. 2. & in communi SS. concio 3. funerali, num. 18.

Mortis memoria est mensura quædam, qua omnia sęcularia dimetimur, & earum vanitatem deprehendimus, 4. Quadr. conc. Cinerum. num. 9.

Mortis horam nobis ignotam Deus reliquit vt semper parati simus. in cõmuni confes. pontif. Euangel. Homo quidam peregre, &c. conc. nu. 19.

Mortis assidua consideratione facile liberatur homo à præcipuis orbis malis. in communi confes. non pontif. Euange. Sint lumbi vestri, &c. con. 2. num. 11.

Mors peccatoribus amarissima. in communi Sanctorum, conc. 3. funerali, nu. 5.

Considera quam incerta sit hora mortis. in communi Sanctorum conc. 4. funerali nu. 15.

Ne mors amici vel consanguinei statim à memoria decedat in communi SS. conc. 4. funerali, nume. 21. & in domini. domi. 15. post Pentec. conc. 1. num. 42.

Vt mortem timeant seculi magnates, vide in communi SS. conc. 4. funerali. nu. 25.

Mortem martyres contemnunt: & quare, in communi SS. conc. 2. funerali nu. 21.

Mortem tantopere odisse, & vitam adeò diligere deprauatæ conscientiæ signum est, in Aduent. conc. 3. Purificationis Beatæ Mariæ. nu. 31. & in dominicali domini. 4. post Pascha. conc. 1. num. 8. vbi latè.

Inter

Inter vtilitates quas ex recordatione mortis Christi elicere possumus, vna est nostræ ipsorum mortis memoria. in dominicali dom. 15. post Pentecost. conc. 1. num. 34.

Mortis memoriam à nostris mentibus auferre diabolus curat. in dominicali dom. 15. post Pentec. con. 1. nu. 33.

In ludis, & voluptatibus mortis meminisse debemus, ne illæ nos perdant. In dominicali dominica 15. post Pentec. conc. 1. num. 39.

Et si maximis aliis priuilegiis suos Deus condecorauit, prerogatiuam tamen non gustandi mortem nemini cōcessit: & quare. in dominicali dominica 15. post Pent. conc. 2. nu. 14.

Voluit Deus in diuersis ætatibus mortis debitum persolui, vt homines continuo ad eam esse parati. In dominicali dominica 15. post Pent. conc. 2. num. 17. vbi latè.

§. IN MORTE.

PRO AMICORVM ET *consanguineorum solatio*.

LIcet tristari aliquãtulum pro mortuis iustum sit, at non tanta tristitia affici debemus cum gloriosam morientium resurrectionem credamus. In dominicali dominica 15. post Pentec. concio. 2. nu. 36. vbi ex professo.

Si reipublicę vtilis erat, & exẽplaris, ipsũ ex hac iactura deplora. in dominicali dom. 15. post Pent. conc. 2. nu. 36.

Parentes quãdo filios in tenera ætate amiserũt, cõsiderent eos sic pueros Deũ ad se attraxisse, nè rebus mundanis coinquinarẽtur. in Dominicali domi. 15. post Pent. con. 2. n. 40. vbi latè.

Solet etiam Deus parentes filiis orbare, vt ipsi magis expediti sint ad ipsius seruitium. in dominicali dominica 15. post Pentec. conc. 2. nu. 43.

§. MORS IVSTORVM.

MOrs iustorũ maximè deploranda, quia illorum absentia nobis maximnm affert nocumentum. in Dominicali Dominica 3. post Pascha. conc. 2. num. 3. & 1. Quadra. Dominica 4. feria 6. num. 29. & in Aduen. Dominica 5. post Epiphaniam con. 3. nu. 11 & in dominicali dominic. 15. post Pentecost. conc. 2. num. 37.

Iusti honor, & requies tunc incipit, cum peccatoris gloria finitur, scilicet in morte 2. Quadr. Dominica in Ramis num. 35.

Cum moriuntur iusti tunc incipiũt viuere. 2. Quadra. Dominica 2. feria 5. num. 24.

Mors nullum detrimentum, quin potius emolumentum affert iustis. 3. Quadra. Dominica 4. feria 6. nu. 27. & in cõi Sanctorum, con. 3. funerali n. 4.

Mors iustorum cur sumus appelletur. 3 Quad. domin. 4. feria 6. num. 27.

Mortem desiderant iusti quia ardẽti videndi Deum desiderio flagrant. in proprio Sãctorum, conc. 3. Assumptionis B. Mariæ, nu. 10. & 2. Quad. domi. 4. feria 6. nu. 23. & in Dominicali Dominica 4. post Pascha conc. 1. num. 9. vbi latè.

Iustis mors non est amara. in cõmuni Sanctorum, con. 3. funerali num. 5. & in Aduent. conc. 3. purificationis B. Mariæ num. 32.

Iusti, quando moriuntur, mortem vident, quia ex longinquo se ad illam præparant: vice versa mali. in Aduen. con. 3. purificationis B. Mariæ nu. 26.

§. MORTVORVM SVFFRAgia, & exequiæ.

MOrtuorũ exequias propter multas vtilissimas causas celebrat Ecclesia: quas vide in cõmuni Sanctorum conc. 3. funerali num. 2.

Suffragia nostra, & sacrificia plurimum prosunt pro animabus in purgatorio existentibus. in communi Sanctorum conc. 2. funerali num. 30.

Mortuorum exequijs interesse quã sit proficuum. in Aduen. Dominica 2. post Epiphan. conc. 4. nu. 10.

Mors Christi, vide passio Christi.

Mortificatio carnis & passionũ nostrarum, vide, carnis mortificatio.

Mulier, vide, coniuges.

Mundi bona, vide bona tẽporalia.

Mundi bona relinquere, vide litera b. verbo, bonorũ temporalium renũciatio.

Mundi contemptus, vide, bona temporalia, §. rationes, &c.

Mundum fugere, vide religionis ingressus.

Murmuratio, vide detractio.

Munus suum quisque exerceat, vide, officium.

N.

NATIVITAS CHRISTI.

PRo hoc Natiuitatis summo beneficio, & in hoc natalis die, nunquam Deum laudare cessemus. In Aduent. cõc. 1. Natiuitatis nu. 2. & in Aduen. conc. Natiuitatis num. 4.

In die Natiuitatis Christi quomodo ad excipiendum infantem, & eius matrem nos præparare debemus. in Aduent. conc. 1. Natiuitatis nu. 19.

Christus natus fuit omnibus. in Aduent. conc. 3. Natiuitatis nu. 11.

Sed specialiter humilibus, quietis, & pauderibus conc. 1. Natiuitatis nu. 21. & conc. 3. Natiuitatis nu. 11.

Et dispositis con. 2. Epiphaniæ n. 5.

Cur in hoc natalis die Christus in præsepio fuerit reclinatus, in Aduen. con. 3. Natiuitatis num. 16. vbi plures adducit causas.

In hoc natalis die maximam lætitiæ causam habemus. in Aduen. conc. 3. Natiuitatis num. 2. vbi latissimè.

Quid à nobis faciendum sit in hac Natiuitatis solennitate. in Aduẽ. cõc. 2. Natiuitatis num. 30. vbi latè.

Lætitia quã vnusquisq; vestrum in hac Natalis festiuitate percipiet, nõ tã tum lingua verum etiam bonorũ operum exercitatione declarare debet. in Aduent. conc. 2. Natiuitatis num. 5.

Reliqua omnia quæ huc spectãt vide verbo, Incarnatio Christi.

Necessitas, vide, tribulatio, vide etiã paupertas.

Negligentia, vide, p igritia.

Negotia, vide, litis, negotiatio rerũ temporalium, vide verbo, bonorum temporalium solicitudo.

NOBILITAS.

NObilitas peccato marcescit. 1. Quad. dominica 1. fer. 4. nu. 15.

Nobilitas sine virtute vanissima est. 2. Quadra. domin. 1. fer. 4. nu. 23. & 4. Quad. dom. 4. fer. 6. nu. 2. vbi ex professo, & in cõmuni Doctorũ conc. 4. nu. 19. vbi latè: & in Aduen. con. 1. Ioãnis Euangelistæ nu. 33. & in dominicali dom. 20. post Pentecost. con. 1. nu. 10.

Vnde de solo carnali genere gloriari stultum, ac vanũ est. in proprio Sanctorum, conc. 3. Natiuitatis, B. Mariæ nu. 3. & nu. 6. & in Aduen. conc. 2. Cõceptionis B. Mariæ, num. 14. & in proprio Sanctorum, conc. 1. B. Mariæ ad Niues nu. 22. & in Aduent. dominica 5. post Epiphaniam conc. 1. nu. 20.

Et ob generis tantum nobilitatem præferri velle, quãuis virtute inferior sit, grandis est amentia. in Aduent. conc. 2. Cõceptionis B. Mariæ, nu. 12.

Nam vera nobilitas non in carnali cognatione, sed in virtute consistit. in Aduent. conc. 2. Conceptionis B. Mariæ. num. 14.

Parum enim refert quod quis genere sit ignobilis. dominica 4. Aduent. conc. 4. num. 6. & in dominicali dominica 20. post Penteco. conc. 1. nu. 8.

Imo generis antiquitas ignominiã aliquomodo in Scriptura sacra significat in Aduent. conc. 2. conceptionis B. Mariæ num. 14.

Nobilitas Abrahamo non prouenit ex carne, sed ex fide, & obedientia: & de hac nobilitate debemus gloriari. in proprio Sanctorum, conc. 1. B. Mariæ ad Niues num. 22.

Nobilitas est metallum appositissimum, ad virtutes tanquam gẽmas in auro

auro includendas. in Aduent. conc.2. conceptionis B.Mariæ nu.15.& in do minicali dominica 20.post Pentecost. conc.1.num.9.

Ad nobilitatem veram probandam vnius tantum testis sufficit, scilicet testimonium nostrę conscientiæ, in commu. Doctor.conc.4.nu.21.

De suorum nobilitate non debet curare sacerdos, in dominicali dominic. 15.post Pent.conc.1.num.18.

NOBILES.

Nobiles priscis temporibus, pręcipuè virtutum diuitę esse studebant: vice versa nostris temporib. in cõmuni confes. non pontif. Euang. Homo quidã nobilis, &c.conc. vna, nu.3.

Nobiles Dei beneficio ipsis collato, ipsummet benefactorem Deum offendunt, in proprio Sanctorum conc.3.Inuentionis crucis, num.3.

Nobiles, & potentes confunduntur quia quamuis maiora beneficia a Deo acceperunt, difficilius tñ quam viles, & pauperes conuertetur, in proprio Sanctorum, con.3.Inuentionis crucis, n.2.

Nobiles plus aliis vitiis, & malitia præstare, antiqua consuetudo est, in pprio Sanctorum, conc. 3. Inuentionis crucis, num.5.

Nobiles sine virtute minimi Deus æstimat, in proprio Sanctorum, conc. 4.Natiuitatis B.Mariæ, num. 18. & in Aduent.conc.2. Conceptionis B. Mariæ, num.14.

Cum nobiles in deliciis, & omniũ rerum abundantia educati sint, peccata in eis ita resident, vt mores mutare nesciant. in Aduent.concio.4. Andreæ. num.12.

Cum Deus aliquem ad nobiliorem excitat statum, cogitet non sua tm̃ de causa id fieri, sed vt iis qui in paupertate remanent opem ferat, in Aduent.cõcio.1.Ioannis Euangelistæ.num.2.

Nobilium mundani tituli quam va ni, & inutiles, in Aduen. conc.1.Ioannis Euangelistæ, nu.33.& 3.Quad. dominic.3.fer.2.nu.14.& 3.Quadr.dominic.2.fer.3.nu.34.& in dominic. dominic.20.post Pent.conc.1.num.18.

Nobilium domos non esse frequentandas: & quare. 1.Quadrag. dominic. 3.feria 5.num.2.

Si tuorum maiorum nobilitatem, & virtutem non imitaris, id potius in tuã confusionem quam in gloriam vergit, in dominicali, dominica 20.post Pentecost.conc.1.num.7.

Reliqua, quæ huc spectant, vide, magnates.

Nouitius, vide, religiosus.§. vocatio ad religionem.

Nuptiæ.Nuptis, vide, coniugium coniuges.

O.

DE OBEDIENTIA DEO, *Ecclesiæ, prælatis, & maioribus debita.*

Obedientium voluntati, & vocibus Deus paret, & obedit. 1. Quad.Sabbatho post dominicam 1.num.24.

Per obedientiam omnia sunt agenda, vt sint maioris meriti. 1.Quadr.dominica 3.feria 5.num.21.

Obedientibus abundantissima dona Deus retribuere solet, in proprio Sãctorum, conc.4. Natiuitatis B. Mariæ, num.3.

Obedire Deo, & eius præcepta seruare pluribus titulis debemus, in proprio Sanctorum, conc.3.Trinitatis.numero 25.vbi latè.

Nil dulcius quam legi diuinæ obtemperare, in Aduent.conc.2.Andreæ, num.32.

Obediunt omnia creata Deo & eius pręceptis solo homine excepto. 1.Quadrag.dominica 4.feria 5. nume.18. & 4.Quadrag.dominica 3.feria 4. nume. 14. & in proprio Sanctorum, conc.2. die sancti Pentecost.num.7.

Et quæ sit huius rei causa.3.Quadr. dominica 3.feria 5.num.15.

Ad obediendum quam parati debeant esse subditi. 2.Quadr. dominica in Ramis,num.17.

Obediētia a discipulis Christi, tam opere,quam verbo fuit edocta.1. Quadra.dominica in Ramis,num.9.

Obediendum semper Dominis, & prælatis:dummodo pręceptum eorum non sit contra Deum.2.Quadr. dominica in Ramis.num.18.

Omne incommodum quod ob obediendum protinus Deo,euenire potest postponendum est.in proprio Sanctorum conc.2.diei sancti Pentec. nu.17.

Quo quis perfectior & maior est,eo suis prælatis obedientior esse debet. in Aduent.conc.3.Ioannis Euangelistæ, num.28.

Quæ per obedientiam, vel quomodolibet sub præcepto facere tenemur, prius sunt facienda: post hæc alia opera bona quæ volūtariè facimus.2.Quadragesi.dominica in Ramis.nu.20.

Obedientia est pcipuum ex his quæ Deus a suis postulat.in dominic. dominica 2.post Pascha,conc.1.num.11.

Qui obediunt legi Dei cunctis bonis replentur.in communi Apostolorū conc.4.nu.2.vbi latè.

Obediētia Ecclesię,& nostris maioribus a Deo maxime commendatur. 4.Quadr.dominica 3.feria 4. num.34.

Ex obedientia mandatorum Dei & Ecclesiæ cognoscitur,quis sit ex Christi ouibus.in dominic.dominic. 2.post Pascha.conc.1.nu.13.& in dominicali dominica 4.post Pentec. conc. 1.nu. 14. & quis vere sanctus sit. in Aduent. conc.1.conuersionis Pauli.num.27.

Per obedientiam homo seipsum negat quæ difficilima res est & præstantissima.in Aduent.conc.2. Circuncisionis.num.14.

De necessitate abnegationis ꝓpriæ voluntatis, vide in communi vnius mart. Euang. Amen dico vobis. conc. 3.num.16.vbi latissimè.

Obedientia mandatorum Dei est vna & sola via quæ in Cœlum ducit. 3.Quadra.dominic.2.num.30.

Obedientia Dei est animæ summa libertas.3.Quadrag.Sabbatho post dominicam 2.num.3.

Ad obedientiæ persuasionem, vide 3.Quadr.dominic.3.fer.5.nu. 16. & 4. Quad.domini.3. fer.4.nu.13.& latissimè in communi Apostolorum conc.4. nu.2.& in communi vnius mart. Euāgel. Amen dico vobis,conc. 3. num.6.

Vnum ex his ad quod filius Dei in mundum venit,fuit vt nos obedientiā doceret. in dominic. dominica 3. post Pascha,conc.3.num.2.

Iustus nulla repugnantia diuinę voluntati obtemperat.in Aduent. con.2. Innocentium,num.14.

Obedientiæ virtus omnium prima fuit ad animam alendam homini a Deo data.in Aduent.conc.2. Circuncisionis,num.12.

Verus obediens quis.in Aduent.dominica 1.post Epiphaniam concio.4. num.33.

Iusti oues imitantur in obedientia. in dominicali dominic.2. post Pascha conc.1.num.11.

Iusti ita Dei beneplacito subditi sunt vt propriam voluntatem nequaquam habere videantur.3.Quadr. dominica 1.num.7.

Ventos, & Maria nobis in diuina obedientia præstare sanguineis lachrymis lamentandum est. in Aduent. dominica 4.post Epiphaniā,cōc.1.nu.37.

Iustus suapte natura obediens, peccator vero suapte natura inobediens est.in dominicali dominica 4.post Pentecos.conc.1.num.14.

Salutis nostræ punctus in omnimoda Deo obedientia consistit. in domi. dom.4. post Pent.conc.2.nu. 17.& 25.

Obedire discāt homines ab animalibus.in dominicali dominic.4.post Pentecos.conc.2.num.25.

Homines adeò sunt cęci, vt ad non obediendum Deo, quacūque re excusentur.

sentur.in domin.domi.2.post Pentec. conc.2.num.3.

Præclara est obedientiæ merces. in domin.domin.13.post Pentec.conc.2. num.27.

Licet prælati, & domini temporales tyranni sint, eis obedientia debetur.in domini.domi.14.post Pentec. conc.1. num.35.

Obedire prælato, est Deo obedire: & ipsum spernere, est Deum spernere. in domin. domin.15. post Pentec.concio 2.num.3.

Obedientia Christi, vide Christus.

Amplificabitur hic locus ex verbo, libertas.

§. *CONTRA INOBEDIENTES.*

INobediens, nigromantico ab Spiritu Sancto comparatur: & quare. 3.Quadrages. dominica 4. feria 3.numero 29.

Inobedientiæ peccatum quam graue sit.3.Quadrag.dominica 4. feria 3. num.29.

Ab inobedientia vniuersa peccata proficiscũtur.in communi vnius martyr.Euang.Amen dico vobis, concio. 3.nume.6.

Obseruantia præceptorum Dei, vide verbo, præcepta.

OCCASIO.

§. *OCCASIO PECCANDI.*

OCcasiones peccandi fugiendę.1. Quadr.conc.Sexag.nu.17.& cõci.Quinquag.nu.15.& 1. Quadra.Sabbatho post Dominicam 3. numer. 22. & 2.quadrages. Dominica 1. numero 3.& feria 5.eiusdem dominicæ, num. 6.& 4.Quadrages. Dominicæ 3.num. 38.& in Aduent. concio 1. Innocentium, numero 26. & in dominicali dominica 11. post Pentec. concio 1. numero 25.& ibi dominica 13.concio 1. num.11.

Occasiones fugere est maximum remedium ad vincendas tentationes. 1.Quadr.dom.1.nu.11.

Qui sponte occasionem ruendi ingreditur, iam lapsus est coram Deo, & peccauit, in Aduent. conc.1. Innocentium, nu.26.

Occasiones peccandi non solum propinquæ, sed remotissimæ etiam vitandæ.2.Quadr.dom.1.nu.4.

Qui occasionem peccandi alijs præbent, vel ad peccandum alios ducunt, significant se Christi mortem qua proximus ille emptus fuit negligere, & floccipendere. 3.Quadr. Dominica 2. feria 3. nu.8.

Omnis occasio mali prius relinquẽda, vt fletus, & lachrymæ prosint. in proprio Sanctorum, conc.2. Petri, & Pauli, num.22.

Occasio mali quam potens sit vt nos in peccatum prolabi faciant. in Aduent.Domin.1.post Epiph.conc.1. num.37.

A leuissima quaque peccati occasione maximopere cauere oportet.in proprio SS.conc.2. Natiuitatis B.Mariæ, num.15.

Nec bonis propositis in hac recidendum est.in proprio SS.conc.2. Natiuitatis B.Mariæ, nu.16.

Multum conducit ad bene operandum mali occasiones adimere. in Aduent.Dom.1.post Epiph.conc.1.n.36.

Peccandi occasionem, aut causam, aut consilium alijs præbentes acerrimis supplicijs à Deo puniuntur.2.Quadrage.Dominica 2.num.29.& 4. quadra.Dominicà in Passione, feria 6.nu. 13.& in proprio Sanctorum, conc.1. Dedicationis Michaelis, nu.30. & in dominicali dominica 1. post Penteco. conc.2.num.15.

Ille qui causa peccandi fratri suo spiritualia illa damna satisfacere tenetur.in domin.domin.5. post Penteco. conc.1.nu.12.(De quo, vide plura verbo, exemplum malum.)

Et Dominus permittit illũ cadere.

in dominic.domin.11. poſt Pentecoſt. conc.1.nume.30.

Si à tuorum ſcelerum infirmitate ſanari cupis, occaſionem peccandi relinquo. in domini.domin.11.poſt Pente. conc.2.nu.22.vbi ex profeſſo.

Vt appetitus tuos rationis imperio cohibere poſſis, maxime oportet occaſiones præſertim carnales vitare. in dominicali domin.23.poſt Pentec. conc. 1.nu.41.

§. OCCASIO AD BONVM.

OCcaſio ad bonum faciendum opportuna non prætermittenda.3. Quadr.domin.3.feria 6.nu.5. & in dominicali dom.20.poſt Pentec. conc.1. nu.23.& conc.2.numer.21. & Dominica 23.conc.1.nu.40.

Occaſio ad bonum faciendum quęrenda.3.Quadr.domi.3.fer.6. nu.5. & in dominic.domin.23.poſt Pentecoſt. conc.1.nume.39.

OCVLVS.

OCuli ſumma diligentia cuſtodiendi, ianua ſunt plurimorum malorum. 1.Quad. Sabbatho poſt dominicam 3. nu. 20. & in communi dedicationis Eccleſiæ conc.1.nume.17. & in Aduent. domin.1. poſt Epiph.conc.1. nu.38.& conc.3.ſequenti. num.14.

Per oculos ingreditur luxuria, 1.quadra.Sabbatho poſt dom.3.nu.19. & 2. Quadr.eadem fer.nu.6. & 3. Quadra. Sabbatho poſt domi.2.num.12.& domin.2. Aduent.conc.2.nu.6. vbi diffuſe:& conc.3.ſequenti,nu.16.

ODIVM.

ODium aduerſus fratrem conſeruare quam execrabile ſit. in proprio SS.conc.2.omnium SS. num.29.

Odium quantum hominem excæcat.in proprio Sanctorum conc.2.omnium Sanctorum,num.29.

Vt eos qui nos odio proſequuntur diligamus, & benefaciamus, vide inimicus: vbi inuenies reliqua omnia quæ huc ſpectant.

Odium atque perſecutio proximi quam graue ſit peccatum, quamq; atrociter à Deo puniatur. 4. quadr. fer. 6.poſt Cineres, num.21.

Ad euellendum è cordibus odium, vide trigintaſex rationes, & conſiderationes à nobis collectas, verbo, inimicus, §.rationes efficaciſſimæ, &c.

Nunquam ſcire velis quis te odio proſequatur. in domin.domin.20.poſt Pentec.conc.2. num.56.

Is qui odit proximum ſuum licet illi illo odio noceat, multo tamē magis ſibiipſi obeſt. in domin.domi. 21. poſt Pentec.conc.1.nu.2.

Non ſufficit te cordis odium depoſuiſſe ſed teneris id ſignis exterioribus indicare. in domin.domi.21.poſt Pentecoſt.conc.2.nu.60.& ibi domini.16. conc.2.nu.18.& 3 Quadr. feria 6.poſt Cineres, nume.20.

Amplificabitur hic locus ex verbo, amor proximorū, verbo, charitas verbo, ira.

OFFICIVM MVNVS, ET ſtatus cuiuſque.

LOcus vbi Chriſtum expectare debes, eſt officium, & munus tuum exercendo. in Aduē.cōc.3. Andreæ nu. 12.vbi plurimis Sacrę ſcripturæ exemplis hortatur vnumquemq. ſuo officio incumbere, & in ſuo ſtatu viuere.

Plurimum in Dei ſeruitio proficeremus, ſi in eo tantum nos occuparemus quod officio, muneri, & ſtatui noſtro conuenit. in Aduentu.conc.3. Andreę num.14.

Qui officij muneris, ſeu ſtatus ſui obligationem, ob aliam rem quæ perfectior ſibi videtur relinquit: ſe & non Deum quęrit, Dominica 3. Aduentus, conc.1.nu.5.vbi latè.

Secundum ſtatus, & officij ſui conditionem

ditionem vnusquisque Deo seruiat. 3. Quadr.domi.in Ramis,num.16.& in communi confes.pontif.Euang. Homo quidam peregre,&c.conc.1.num. 22.& in domin.domin.3.post Pentec. conc.1.nu.10. & ibi dominica 7. post Pentec.conc.2.num.15.

Vnum ex maioribus Christianę rei publicæ damnis est,nos sponte nostra statum,& officium eligere, absque eo quòd Deus ad illum nos vocet, in Aduent.conc.1. Ioannis Euangelistę. num.21.vbi latè.

Magnum Dei donum est in status, & officij deliberatione , & electione non errare,in Aduen.conc.1. Ioannis Euangelistæ,num.24.

Vnusquisque opere exequatur, ea quæ ad suum statum spectant, in communi virginum , conc.2. nu.22.& in communi confes.pontif. Euang. Homo quidam peregre, &c. conc.1. nu. 22.& in domin.domin.8.post Pentec. conc.2. num.5.

Vt vnusquisque prout suum statum decet viuat, efficere prælatis,& gubernatoribus incumbit.2.Quadr.domin. 4.nu.37.

OPERA.

Opera tantum sunt quæ te in iudicij,& mortis die comitabuntur. Dominica 1.Aduen.conc.4.nu.31. & 3.Quadr.dominica 4.feria 5. nu.3.

Sine operibus non comparatur gloria,in Aduen. domini.2. post Epipha. conc.1.num.12.& 1.Quadr.conc.Septuagesimæ,nu.15.& 4. Quadr.conc. Septuagesimæ,nu.27.& in communi vnius martyr.Euang. Amen dico vobis,conc.2.nu.5.

Non enim verbis, sed operibus cęlum acquiritur,in Aduen.conc.1. Andreæ,num.26.

Non sufficit in vno tantum aut altero bono opere te exercere, dominica 2.Aduentus,conc.2.nu.19.vbi latè & ibi dom.6.post Epipha.conc.3.nu.24.

Sed in omnibus operibus,& omnia mandata Dei implere est necesse , in communi SS.mulierum , conc.1.nu. 24.& in proprio SS. conc. vni decollationis Baptistæ, nume.19.& in Aduent.dominica 26.post Epipha.conc. 3.nu.24.

Opera quę in hominum ministerio facitis, sæpissimè examinatis quia eis placere cupitis: quæ vero Deo facitis, qualiacunque sunt sufficere arbitramini,in Aduen.domi.2. post Epipha. conc.3.nu.34.

Si in plurib. operibus bonis te exercueris,animam ad vltimum perfectionis culmen excitabis: & tandem in hora mortis securum iter inuenies,dominica 2.Aduentus, concio 2.nume. 22.vbi latè.

Perfectus vere non est,qui operatur tantum, sed qui vna operatur, & docet.Dom.2. Aduent.conc.2.nume.31.

Operum bonorum noli in hac vita retributionem accipere, in communi SS. mulierum,conc.3.nume.22.

Contra eos qui bona opera pretermittunt ne authoritaté suam amittere videantur, vel propter alios humanos respectus, in communi dedicationis Ecclesiæ. conc.2. num.9.

Vt opera bona iustos, ita mala opera peccatores ad diuinum vsque conspectum comitaturi sunt. in communi SS.conc.2.funerali,num.34.

Ne ex operibus bonis inanem gloriam compares,vide rationes,& considerationes ad hoc collectas in verbo, contra superbiam remedia.

Opera nostra erunt signa amoris nostri erga Deum,& proximos.1.quadra.conc.in Cœna, nu.21.

Cum de operibus tuis alijs detrahunt patientiam habe: quia per detractionem quasi lima superfluum operis collimatur,& vanagloria quam sumere poteras aufertur. in proprio SS. conc.1.B.Mariæ ad Niues, nu.9.

Quanto magis vitæ tuæ finis appropinquat,tanto maiori cum diligentia

recte

recte operari debes in dominic. dom. 2.post Pascha, conc. 2. num. 25.

In operibus bonis nos assiduè exercere debemus: longa n. exercitatione omnia nobis facilia redduntur. in Aduen. domin. 1. post Epiphan. concio 1. num. 7.

Opera nostra bona, potius Dei quã nostra. 4. Quadr. Dominica septuagesimæ, nume. 21.

Opera bona exercere à prima etiã nostra ætate valde necessarium est. in communi SS. mulierum, conci. 2. nu. 24. vbi latè.

Opera bona exercentes disponimur ad hoc quod Deus nos illuminet. 4. Quadr. Dominica Resurrectionis, feria 2. num. 28.

In operibus bonis statim, & diligẽter nos exerceri oportet propter vitæ breuitatem, & incertitudinem. 4. quadra. domi. 4. feria 4. num. 16.

Opera bona Deus exposcit iuxta vnius cuiusque statum. in communi confes. pontif. Euang. Homo quidam peregre, &c. conc. 1. nu. 22.

Opus bonum quodcunq; etiam minimum: quod iusti faciunt attentissimè Deus considerat. in communi cõfes. pontif. Euang. Nemo accendit lucernam, &c. conc. 2. nu. 13.

In operis boni deliberatione morã: in exequutione verò, diligentiam esse. in communi Doct. conc. 4. nu. 23.

Operari bene est necessariũ, & non sufficit à malo abstinere. in communi virginum, conc. 3. nu. 14.

Vt bene opereris considera te semper in diuino conspectu persistere. in communi Euangelistarum, concio 1. nu. 12. vbi latissimè.

Ad operandum bene nullam habemus excusationem, cum ipsemet qui ea pręcepit prius illa omnia fuerit operatus. 2. quad. conc. sexagesimæ, n. 23.

Opera bona aliorum iustorum qui efficaciter desiderant efficere, participes fiunt meriti illorum operum. 2. Quad. dom. 2. feria 6. nu. 12.

Contra superbiam ex bonis operibus ortam, vide in verbo contra superbiam remedia, vbi omnia simul collegimus.

Opera bona exercentes Deum inuenient. 2. Quadra. feria 2. Resurrect. num. 18.

In operibus, nostra Christiana religio consistit, magis quam in verbis. 3. quadr. domin. 1. num. 4.

Vt operentur prędicatores, quę prædicant, vide verbo, concionator.

Opera bona quæ sine occasione faciendi illa perficiuntur, Deo gratissima sunt. in proprio SS. conc. 4. Natiuitatis B. Mariæ, nu. 8.

Sine operibus bona desideria nullius esse momenti. 3. Quadr. domin. 4. feria 5. nu. 6. & in communi confess. non pontif. Euang. Sint lumbi vestri, &c. conc. 2. nu. 17.

In qualibet diei parte, & omni tẽpore debet iustus recte operari. in domi. dom. 2. post Pascha, conc. 1. nu. 25.

Non tantum bona opera, sed bona etiam desideria, cum opere compleri nequeunt Deus persoluit. 2. Quadra. domini. 3. feria 6. nu. 16. & 3. Quadra. domi. 4. feria 5. num. 7. & in Aduent. conc. 3. Andreæ, nume. 28.

Pluris Deus facit interiora opera, quam exteriora, quinimo exterius opus ab interiore valorem accipit. in dom. dom. 16. post Pent. con. 1. nu. 41.

Operum iustorum hominum quantum Deus meminerit, & quod propter ipsa solet Deus suis posteris bene facere. in proprio SS. conc. 4. Natiuit. B. Mariæ, num. 3.

Opera bona sigillatim esse in die iudicij à Deo referenda. 3. Quadr. dom. 4. feria 6. num. 2.

Operari oportet nõ quod Deus præcepit tãtum: sed multo etiam plura in his quę Dei seruitium spectant. 3. quadra. domi. in Ramis, num. 7.

Cum operari vis aliquod bonum opus, & malè succedit optimũ signũ est: per eandem enim viam te ducit

Deus per quam ſanctiſſimam ſuā matrem deduxit. in Aduent. conc. 1. dominicæ intra octauam Natiuitatis, n. 24.

Curet Chriſtianus opera Chriſtiani facere. in Aduent. dominic. 5. poſt Epiphaniam conc. 1. nu. 27. & ibi conc. 1. Circuncifionis nu. 26. & conc. 4. num. 27. & in dominicali dominica 7. poſt Pentecoſt. conc. 2. num. 13.

Chriſtiani ſi quidem in tam fertili horto, qualis eſt eccleſia plantati ſunt, fructus optimos bonorum operū proferre curent. in dominicali dominic. 6. poſt Pentecoſt. conc. 2. num. 7. vbi latè.

Vnuſquiſque Chriſtianus curet fructum bonorum operum ſecundū ſuā ſtatus conditionem proferre. in dominic. dominc. 7. poſt Pent. con. 2. nu. 15.

Dum tempus habemus in hac vita bene operandum eſt, quam hora mortis illud Dominus ſibi capit. in Dominicali dominica 7. poſt Penteco. conc. 2. num. 19.

Bona opera poſtquā probè acta ſunt ipſum operantem gaudio & conſolatione afficiunt. in dominicali dominica 10. poſt Pentec. conc. 1. num. 24.

In operibus bonis vel malis non tā tum attendendum eſt bonum vel malum quod proximis facimus, & quantum ſeruitium vel iniuriā quam Deo irrogamus. in dominicali dominic. 21. poſt Pentecoſt. conc. 1. num. 28.

Opera bona vbi proximorū vtilitas diuinæ gloriæ ratio poſtulat, prædicanda, aliàs vero ſilentio tegenda ſunt, in dominicali dominica 23. poſt Pentec. conc. 1. num. 49.

§. OPERVM CIRCVNSTANtiæ & conditiones.

Circunſtantię & qualitates quibus opera Deo grata ſunt: ſunt gratia, ſpiritus, & feruor amoris ardentiſſimus: non dignitas aut nobilitas perſonæ. in Aduent. dominica 3. poſt Epiphaniam, conc. 1. num. 15.

Circunſtantia etiam temporis, ſcilicet opportunitas eſt attendenda. in Aduent. dominica 2. poſt Epiphaniam, cōcio. 4. num. 31. & 1. Quadr. dominic. in Paſſione. feria 3. num. 2.

Quando opus non eſt de neceſſitate pręcepti bene poteſt in aliud tempus opportunius differri. in Aduent. dominica 2. poſt Epiphaniam, conc. 4. n. 30.

Opera quæ ſunt de exequutione p̄ceptorum publicæ: quæ vero de obſeruantia conſiliorum ſecreto fieri debēt. in communi Sanctarum mulierum, conc. 1. num. 17.

Opera bona feruidè exercenda. in communi dedicationis Eccleſiæ, concio. 1. num. 14.

Hi aūt feruores oportet vt quodam moderamine fiant, ne natura ipſa nimium laſſetur & ad vlterius in illis p̄cedendum impoſſibilitetur. in cōi dedicationis Eccleſiæ, conc. 1. num. 15.

Opera bona ſine amore non ſufficiunt. in proprio Sanctorum conc. 1. diei Sancti Pentecoſt. nu. 12.

Quolibet opus quantumuis exiguū dum modo a charitate procedat maxime Deo placet, & plurimi ab eo æſtimatur. in proprio Sanctorū. con. 1. fer. 2. Pentec. nu. 19. & 4. Quadr. dominic. 2. fer. 6. nu. 12. & in communi confeſ. pontifi. Euang. Nemo accendit lucernam, &c. conc. 1. num. 12.

In operibus cordis affectum potius quam exteriorem apparentiam Deus conſiderat. 4. Quadr. conc. Septuageſimæ, num. 38.

Opera propter Deum facta, quanti ipſe Deus æſtimet. in communi conf. pontif. Euan. Nemo accendit lucernā, &c. conc. 2. nu. 14. & 3. Quadrag. dominica 4. feria 6. num. 2.

Opera non quanta, ſed quo ſpiritu, & amore, qua deuotione, & voluntate fiant Deus perpendit & conſiderat. 1. Quadr. conc. Septuageſimæ. nu. 6. & 3. Quad. conc. Septuageſimæ nu. 8. & 3. Quadrageſima. Sabbatho poſt dominicam 3. num. 7. & 4. Quadrag. conc. Septuageſimæ, num. 39.

Operis boni singulas circunstãtias Deus spectat, vt speciali quoque præmio remuneret. 1. Quadr. dominica in Passione, feria 5. num. 31.

Opera bona instanter, diligenter, & cum festinatione exercenda. in cõmuni Sanctarum mulierum, conc. 3. nu. 15. & in proprio Sanctorum, conc. 3. Visitationis B. Mariæ, num. 10.

Opera virtutis vult Deus instantissimè, & feruidissimè fieri. in communi Euangelistarum, conc. 4. num. 14.

In operib. bonis modus, & ratio benè operandi est necessarius. 3. Quadra. conc. in Cœna, num. 18.

Ad hoc quod aliquid sit perfectè bonum, oportet multis circumstantiis exornari, & nihil quod ad perfectionem pertineat in eo deficere. in dominicali dominica 1. post Pentec. conc. 1. nu. 3.

Finis Circunstantia præcipua est ex iis quæ in operibus requiruntur. in dominicali, dominica 5. post Pentec. concio. 1. num. 4. de quo vide plura in §. de fine operum, vbi omnia quæ ad finem operum spectant collegimus.

§. *OPERA IN PECcato facta.*

Opera in peccato facta, vniuersa Diaboli sunt, cum ipse sit animę possessor. in Aduen. conc. 2. Conceptionis Beatæ Mariæ num. 9.

Opera bona in peccato facta bona merentur temporalia. in Aduen. concio. 2. Conceptionis B. Mariæ, nu. 10.

Opera peccatoris licet de se sint studiosa: a peccato tamen vitiantur, & corrumpuntur. in dominic. dominica 16. post Pentecost. conc. 1. nu. 5. & ibi dominica 10. post Pentecost. conc. 1. nu. 27. vbi ex professo.

Opera bona existentis in peccato quam parum prosint. in communi confess. pontif. Euang. Nemo accendit lucernam, &c. conc. 1. num. 11.

Opera bona etiam in peccato facta quas pariant vtilitates. 1. Quadr. dominica 3. feria 3. num. 29.

Dum quis est in peccato omnia opera quæ exercet, perdit. in cõmuni Apostolorum conc. 3. nu. 13. & in dominic. dominica 16. post Pentec. con. 1. nu. 4.

Quantumcumque quis peccator sit nunquam bona opera debet pretermittere, 1. Quad. dominic. 3. fer. 6. nu. 29. & 3. Quad. fer. 5. post Cineres, num. 8.

§. *DE INTENTIONIS puritate, & rectitudine in operibus: & de fine eorum.*

Operũ bonorũ gloria omnis Deo præcipuo eorum authori adscribenda est, non propriæ virtuti. domin. 3. Aduent. conc. 2. num. 4. & 3. Quadr. Sabbatho post dominicam 4. nu. 23. & in Aduent. conc. 3. Ioannis Euangelistæ, num. 6. & in proprio Sanctorũ concio. 2. Trinitatis nu. 20. vbi ex professo: & conc. 4. sequenti, nu. 13. & in dominic. dominic. 10. post Pent. con. 1. n. 12.

Nam aliàs meritum illorum bonorum operum amittes. in proprio Sanctorũ conc. 2. Trinitatis, n. 22. vbi latè.

Qui sibi gloriam bonorum operum adscribit, maius peccatũ facit Deo honorem illum auferendo, quam qui pecuniam homini eripit. dominic. 3. Aduent. conc. 3. num. 9.

Quid cogitare debes ne glorieris ꝓpter bona opera quæ fecisti. dominica 3. Aduent. conc. 3. num. 4. vbi latè.

In omnibus nostris operibus gloria, & honor Dei procurandus, & intendẽdus, 3. quadrageſi. dominica 4. feria 6. num. 23.

Cum bona opera impedire non potest diabolus ipsismet operibus nos lædere tentat, efficiendo vt ex eis inanem gloriam percipere intendamus, & ea cum iactantia publicemus, domin. 3. Aduentus conc. 3. num. 3. vsque ad numerum 10.

Intentio mala est sufficiens ad opus bonum, malum & inuisum Deo reddendum: & idemmet opus bona intenta

tentio Deo gratissimum efficit. In dominic.domini. 16.post pentec. conc. 1. num. 11. vbi pluribus Sacræ scripturæ exemplis id confirmat.& 4. Quadrag. conc.Cinerum, nume.32. & latissimè in communi confe.pontif. Euang. Nemo accēdit lucernam, &c. conc.2.nu. 4.vsque ad 14.

Opera secundum intentionem, & voluntatem Dei,& non nostram perferre debemus. In domi.domi.16.post pentec.conc.2.nu.11.

In quocunque opere bono gratiæ Deo,& non nobis reddendæ.3.quadr. Sabbatho post domi.4.nu.23.

Opera non esse facienda, vt videantur ab hominibus, nec vt hominibus, sed vt soli Deo placeant.1.Quadr.domi.2.feria 3.nu.6.& in communi Sanctarum mulierum, conc.1.nu.14.vbi ex professo, & in proprio Sanctorum, conc.2.Ioannis Baptistæ,num.3.& in communi confess.pontif. Euang. Nemo accendit lucernam, &c.conc.1.numero 5. vsque ad nume.20. vbi latissimè,& in Aduen.domin.3.post Epiph. conc.2.nu.25.

Nam aliàs nullam mercedem recipient. In dominicali dom.5. post pentec.conc.2. num.4. & maximam Deo irrogabunt iniuriam. in dom.domi.5. post Pentec.conc.2. num.4.

In operibus nostris hunc finem habere debemus, vt scilicet vni Deo placeamus. In communi confes.pontif. Euang.Nemo accēdit lucernam, &c. conc.2.nu.2.& 4.Quadr.conc.Cinerū nu. 28. & in communi SS. mulierum conc.1.nu.14.vbi late, & in domi.domi.8.post penteco.conc.2. nu.31.

Opera bona exterius etiam apparere Deus nos admonet, sed simul prohibet ne fiant, vt videantur: late hoc prosequitur in communi confes. pontif. Euang. Nemo accendit lucernam, &c.conc.1.nu.5.& 14.& 20.& in proprio Sanctorum, conc.3. Inuentionis Crucis,nu.6.& in Aduent.conc.1. expectationis B.Mariæ, nu.14. vbi latè: & in proprio SS.conc.4.Petri,& Pauli,num.10.

Operum bonorum pretium nimis adauget intentionis puritas. In communi confess.pontif. Euang.Nemo accendit lucernam,&c.conc.2. nume.6. vbi latè.

Operum intentionem, & finem Deus præcipuè considerat. 2.Quadra. conc.Cinerum, nu.2. & in communi confes.pontif. Euang. Nemo accendit lucernam, &c. conci.2.nu.6.vbi latè, & domi.1.Aduent. conc.2. nu.23.

Opera bona etiam indifferentia, ad Dei gloriam esse dirigenda.3.quadra. domi.4.nu.7.

Gloria, & honor Dei in omnib. nostris actionibus procuranda, & intendenda.3.Quadrag.dominica 4.feria 6. num.23.

Et in quacunque siue prospera, siue aduersa fortuna.3.Quadr.dominica 4. feria 6.num.24.

Opera omnia nostra in Deum sunt referenda. 3.Quadr.domini.passionis, feria 4.nu.30.

Iusti in hoc cognoscuntur quod omnes suas actiones in Deum Deiq; honorem,& gloriam dirigunt. In dominicali dominica 5. post Pentec. con.1. num.14.

Integra, & perfecta intentio opus efficit illustre, dummodo ipsum opus sit bonum,& in gratia Dei fiat.in domin.dom.5.post pentec.conc. 2. nu.1.

§. OPERA MERITORIA, ET *operum valor.*

TAntum bonum opus valet, quantum ponderis in amoribus statera habet. In dominicali dominica 12. post Pentecost.conc.2.num.34. vbi ex professo.

Operum exteriorum valor vita, & pulchritudo, ex valore vita,& pulchritudine animæ interiori procedit. In proprio Sanctorum, conc.2.B.Mariæ ad Niues, numero 28. vbi latè, & in

Aduent. dominica 6.post Epiphaniā conc.1.nu.14 vbi latè.

Cum opera nostra tam exigua sint, cur prętnium ęternum quod pro ipsis cōfertur eis iustum esse dicitur.4.Quadrag.conc.septuagesimæ nu.22.

Valor operum augetur ex intentione.in commu. confes.pontif.Euang. Nemo accendit lucernam, &c.con.2. num.6.vbi latè.

Operum nostrorum valor maxime augetur si ea cum operibus Christi cōformamus. in dominicali dominica 15.post Pentecost.conc.1.nu.7.

Vna ex præcipuis radicibus meriti nostrorum operum est volūtas.in dominicali dominica 16.post Pentecost. conc.2. num.25.

§. IN OPERIBVS *perseuerantia.*

AD salutem, gloriam, & præmiū bonorū operum cōsequendum præcise est necessarium in opere bono perseuerare. 1.Quadr.conc.in Cœna, nu.24.& 1.Quad. fer.3.resurrec.n.23. & 2.Quadra. conc.quinquag. nu.43. 2.Quadr.Sabbatho post domin.3.nu. 42.& 4.Quadr.dominica Sexage. nu. 25.& dominica 1.fer.4.n.2.& 4.Quadrag.dom.4.nu.8.& 4.Quadr.dominica Resurrectionis feria 2.nu.16. & in communi Apostolorum con.2 nu.32. & in communi vnius martyr. Euang. Si quis vult venire post me &c. conc. 3.nu.24.vbi latissime,& in communi confes. non pontif. Euang. Ecce nos reliquimus omnia,&c.conc.3.nu.23. & in proprio Sanctorum con.1.Matthiæ nu.15.vbi ex professo.& dominica 4.Aduen.conc.1.nu.21.vbi latè, & in dominicali dominica 13.post Pentec.conc.1.num.32.& conc.2. nu.2.

Vt hanc perseuerantiam habeamus in Deo intendendum est. Dominica 4.Aduent.conc.1.num.22.

In operibus bonis, vel in virtute perseuerātia quam vtilis,& necessaria.dominica 2. Aduentus conc.4. num. 24.

Perseuerantia in innocentia baptismali, vel in bonis operibus est maximum iustificationis signum, domi.2. Aduentus conc.4.nu.25.vbi ex professo,& in dominicali dominica 13. post Pentecost.conc.1.num.29.

Quanti momenti sit in virtutis via perseuerare. In Aduen.con.4. Epiphaniæ,nu.26.vbi adducit historiam perpetua memoria dignissimam.

Opera bona fecisse non sufficit, sed facere,& perseuerare.in proprio Sanctorum con.2.Beatæ Mariæ ad Niues num.20.

Operum bonorum perseuerātiæ dęmon maxime inuidet, & omnibus viribus, vt illam iusti perdant studet. in proprio Sanctorum conc.2.Beatę Mariæ ad Niues,num.20. & in dominicali dominica 13.post Pentec. concio.1. num.32.

Ab opere bono incepto deficere propter malorū hominum murmurationem signum est imperfectionis. In proprio Sanctorum conc.2.Matthæi. num. 34.

Cōtra eos qui in operum bonorum exercitio defecerunt, vel ab illo destiterunt, vide omnino in cōmuni vnius mart. Euang. Si quis vult venire post me,&c.conc.3.num.24.vbi latè.

Operum initia non tantū Deus considerat, quantum eorundem finem.1. Quadr.dominica 4.feria 6.nu.9.

Opus bonum cœpisse parum prodest nisi inceptum consummetur. 1. Quadrag.Sabbatho pœst dominicam 4.nu.11.

In operibus bonis perseuerare quā sit difficile.3.Quadrag.dominica 4.feria 5.nu.18.

Bonorum operum perseuerantia magna ex parte deest hominibus,voluptatibus deditis. In dominicali dominica 6.post Pentecost.conc.1.num. 26. & ibi dominica 13.conc. 1. nume.27.

Si diuinæ misericordiæ participes esse vultis, in virtute perseuerātiæ. In

domi-

dominicali dominica 6. post Penteco. conc. 1. num. 27.

In operibus bonis nõ perseuerare, est vna ex hominum miserijs. in dominicali dominica 13. post Pentec. conc. 1. num. 25.

Hac perseuerantia habitus virtutũ gignuntur, & difficultates, quæ in ipsis sunt, faciles fiunt. in Dominicali, dominica 13. post Pent. conc. 1. nu. 35.

Homo in virtute perseuerans perfectionem breui consequitur. in dominicali dominica 13. post Pentec. con. 1. nu. 36.

Ad hanc perseuerantiam obtinendam cõsidera quod si à bono incepto desistis, statim omnia merita quæ hactenus comparasti amittis. in dominicali, dominica 13. post Pentec. conc. 1. nu. 38. vbi ex professo.

Ad id etiam valdè necessaria est patientia, dominica 4. Aduentus conc. 1. num. 24.

Ad perseuerantiam etiam obtinendam continua beneficiorum acceptorum memoria valde conducit. in dominicali dominica 13. post Pentecost. conc. 1. num. 42.

Adeò excellens est perseuerantia vt Deus ipsam, velut prẽmium aliarum virtutum elargiatur, & in peccatorũ pœnam, solet inconstantiam permittere. In dominicali dominica 13. post Pentec. conc. 2. num. 6.

Inconstantia quam peccatores habent sæpe ex humanis timoribus oritur. in dominicali dominica 13. post Pentec. conc. 2. num. 8.

Hæc inconstantia consideratur. in dominicali dominica 21. post Pente. conc. 2. num. 58.

Perseuerantia quam in quærendis ad corporis salutem remedijs adhibemus, redarguit inconstantiam nostrã in quærendis ad salutem animæ remedijs. in dominicali dominica 23. post Pent. conc. 1. num. 41.

Ad bene operandum occasio, vide verbo occasio.

In operibus bonis inconstantia, vide §. in operibus perseuerantia.

Opera in gratia, & ex charitate facta, vide verbo operum circunstantię.

Opera vitiosa, vide verbo peccatum.

Optimates, vide magnates, & plat⁹.

ORATIO MENTALIS, *& vocalis.*

IN omnibus rebus gerẽdis primus gradus sit ad Deũ in oratione properare. in proprio Sanctorum conc. 1. Bartholomęi nu 6. & in proprio Sanctorum conc. 1. Matthiæ nu. 5. vbi ex professo.

Absq; orationis, & contemplationis auxilio vitæ actiuæ exercitia, cum debita vtilitate, & fructu non bene possunt conseruari, & sustentari. in proprio Sanctorum con. 3. Assumptionis B. Mariæ nu. 29. & in dominicali dominica 5. post Pascha con. 3. num. 10.

Oratio est antidotum, & commune remedium, contra omnia mala. in proprio Sanct. con. 1. Bartholomæi. nu. 9.

Interdum oratio relinquẽda est, vt misericordiæ opera exerceamus. Dominica 4. Aduent. conc. 1. nu. 30. & in Aduen. dominica 3. post Epiphaniam conc. 1. nu. 3. & num. 7. vbi latè.

Oratio est communis iustorum laborãtium portus ad quem cõfugiunt. In Aduent. dominica 1. post Epiphaniam conc. 2. num. 31.

Propter orationes iustorum elargitur Deus omnia bona spiritualia & temporalia. 1. Quad. dominica 3. fe. 5. num. 16. & 2. Quadr. conc. quinquagesimæ num. 46. in dominicali dominica 20. post Pentec. conc. 2. num. 4.

Orandi spiritus, cum quo cætera dona à Deo postulamus, est etiam inter Dei dona numerandus. in proprio Sãctorum, con. 1. Iacobi nu. 7.

Post orationem solet Deus quandã quietem, & tranquillitatem cordi cõmunicare. in proprio Sanctorum cõc. 1. Iacobi num. 7.

Oratio adeò est grata Deo quod loco adorationis latriæ (quę est vnum ex præcipuis obsequijs, quæ Deo in hoc mūdo fiunt) illam acceptat. in proprio Sanctorum, conc. 1. Iacobi num. 9.

Oratione ad Deum in nostris necessitatibus recurrere est ei adeò gratum, vt reputet hoc Deus tanquam gloriā, & honorem suum. in proprio Sanctorum conc. 2. Bartholomæi, num. 13.

Orationi, & contemplationi vacādum, etiam si non statim gustus percipiatur. 1. Quadrag. Sabbatho post dominic. 3. num. 9.

Vt orationi, & contemplationi vacent etiam sæculares exhortationes, vide 2. Quadra. dominica 2. num. 15.

Orationi dediti terrestria parum curant, imo ipsorum obliuiscuntur. 2. Quad. dominica 4. num. 7.

E contra autem ex orationis, & contemplationis defectu prouenit ingens hæc bonorum temporaliū sitis, & dilectio. 3. Quad. domin. 3. fer. 6. nu. 11.

Oratio vocalis sanctissima est & nimis vtilis. 4. Quadrag. dominica 3. fer. 4. nu. 24. vbi plurimas eius vtilitates inuenies.

Cōtra illos qui orationem propter alias exteriores exercitationes derelinquunt. 3. Quadra. dominica 3. feria 5. nu. 33.

Ad orationem currere debemus ante prælatorum electionem, & cuiuslibet arduę rei aggressum. in proprio Sāctorum, conc. 1. Matthiæ nu. 8.

Oratio multorū plurimū potest ad aliquid à Deo impetrandū. in proprio Sanctorum conc. 1. Matthiæ. num. 7.

Quod per orationem ad Deū in nostris necessitatibus occurramus, ipse Deus maximè gaudet, & magni æstimat. In proprio Sanctorum conc. 2. Inuentionis crucis nu. 2. & in dominicali dom. 10. post Pent. conc. 2. nu. 14.

Assidua orationis, & contemplationis exercitia sunt remedia ad superādas dæmonis tentationes. in Aduent. dominica 1. post Epiphaniam conc. 2. nu. 11. & ibi dominica 2. post Epiphaniam conc. 1. nu. 4. vbi latè, & in dominicali feria 2. in litaniis maioribus conc. 2. num. 24.

Eorum bonorū quæ nobis ab æterno tribuere constituit nostra oratione intercedēte idonei efficiemur, & ideo vult Deus ab eo illa petamus, quāuis iam decreuerit ab æterno illa dare. in dominicali dominica 5. post Pascha conc. 1. num. 6. & ibi feria 4. in litaniis maioribus conc. vna, num. 31.

Oratione, in diuinæ maiestatis, & nostrę fragilitatis agnitionem deuenimus. in dominicali dominica 5. post Pascha conc. 1. nu. 11.

Orare est etiam meritorium, Deus enim pro obsequio reputat misericordiam à se postulari quod maxime immēsam Dei bonitatem explicat. in dominicali feria 1. in litaniis maioribus, conc. 2. num. 30.

Inter ea quæ nos ad orandum maxime mouere debēt, vnum est strages maxima non in corpore tantum, sed etiam in anima per peccatum facta. in dominicali feria 4. in litaniis maioribus. conc. vna. num. 5.

Tædium ac siccitatem sæpissimè iusti dum orationi vacāt ex Dei permissione tum ad exercitium, tū ad maius eorum meritum, sentiunt. In dominicali feria 4. in litaniis maioribus, con. vna. num. 14.

Cum te solita in oratione dulcedine ac suauitate orbatum cernis cogita ob aliquod cōmissum peccatū vel imperfectionem id tibi euenire, quā penitus auertere cura. in dominicali fer. 4. in litaniis maioribus con. vna. nu. 15.

Orationes solēt in Ecclesia sonoris vocibus decantari, vt Christianorum corda in deuotionem prouocent, tristitiamq; ac tepiditatem ab ipsorum canentium, & audientiū mentibus auertant. In dominicali feria 4. in litaniis maioribus conc. vna. nu. 28.

Licet vtile sit, nos Sanctorum orationibus commendari, requiritur

tamen

tamen nos etiam ex parte nostra diligentiam adhibere. in dominicali dominica 20. post Pentec. conc. 2. num. 4. & num. 17.

Orationi vacare Deo gratissimum est. in Dominicali dom. 5. post Pascha, conc. 1. nu. 19.

In oratione diuina gratia, & gloria absolute petenda est, & sine conditione, & moderatione: at verò reliqua omnia temporalia non absolutè, sed sub conditione admittenda sunt. in domi. domin. 5. post Pascha, concio 1. nume. 22. vbi latè, & conc. 3. nume. 31. & in Aduent. Dominica 2. post Epiphaniã, conc. 2. nu. 30. & dominica 3. sequenti, conc. 1. num. 35.

Vt petere, & orare sciamus spiritus sancti auxilium efficaciter implorare nos oportet. in domi. domi. 5. post Pascha, conc. 1. nu. 27.

In omnibus nostris orationibus, & precibus vnicum est ius, & singularis titulus, quo id quod petimus postulare debemus, scilicet per Dominum nostrum Iesum Christum. in dominicali dominica 5. post Pascha, conc. 2. num. 18. vbi latissimè, & ex professo, & concio 3. nu. 20.

Sæpe Deus orationes religiosorum, & iustorum pro necessitatibus totius populi ab eis profusas non exaudit, quia dum illi orant populus pro quo orant scelera ac flagitia committit. In domini. domini. 5. post Epiphaniam, conc. 3. num. 13.

Maximè dolendum est quod plerique temporalia à Deo summis precibus, & anxie petunt, spiritualia autem lentè, & desidiose exposcunt. in dominic. domi. 5. post Pascha, conc. 3. nu. 19.

Cum attentio in qualibet oratione sit maxime necessaria, curandum est, cor nostrum suapte natura inquietum in oratione sedare: id autem non vi, sed blande ac leniter, suauibus nempe rationibus perficiendum est. in dominicali, dominica 5. post Pascha, conc. 3. nu. 26. vbi latè.

Orationes generales quæ rogationes vel litaniæ dicuntur, verno tempore potius quam alio fiunt. Primo vt carnalis concupiscentia quæ tunc magis augetur, & ebullit, ieiunijs, & orationibus mortificetur. in dominica. fer. 2. in litanijs maioribus, conc. 1. nume. 7.

Secundo, vt Deum deprecemur ne propter scelera nostra nos puniat, & bella ac seditiones, quæ his maximè temporibus oriri solent, comprimere dignetur. Ibi nu. 14. & conc. 2. sequen. num. 13. vbi latè.

Tertio ad Dominum obsecrandum vt nobis frugum abundantiam, qua ipsi seruiamus conferat, ex hoc enim tẽpore totius anni remedium pẽdet. Ibi conc. 1. nume. 28. & conc. 2. seq. nu. 26. Et cum rerum fertilitas, & abundantia est: ad agendas pro eo domino gratias fiunt, ibi conc. 1. nu. 31. & conc. 2. seq. num. 27.

Quarto vt nobis Deus tribuat virtutem, qua nunc ad recipiendum Spiritum Sanctum præparemur. ibi, nu. 34.

Oratio simul cum ieiunio, & alijs bonis operibus, & laboribus sociari debet ad Dei dona per illam comparanda. in dominicali, feria 2. in litanijs maioribus, conc. 1. num. 9.

Oratio multorum iustorum simul deprecantium summè potens, & efficax est apud Deum. In dominicali, feria 2. in litanijs maioribus, concio 1. nume. 6.

Oratio vnius duntaxat hominis pij quam plurimis impijs prodesse potest. In domi. feria 2. in litanijs maioribus, conc. 2. numero 5.

Reliqua quæ ad orationem mentalem spectant, vide verbo, contemplatio: reliqua vero quæ ad orationem vocalem pertinent, vide verbo, Laus Dei.

Oratio Christi, vide Christus.

Orationis hora, locus, intentioni, tempus, & perseuerantia, vide in proximè sequenti, §.

§. *DE CONDITIONIBVS AD precandum necessarijs, quo sit efficax oratio mentalis, vel vocalis.*

ORationum, & precum multitudinem non tantũ attendit Deus quantum conscientiæ puritatem cordis affectionem, attentionem, & amorem quo oratur. In proprio SS. conc. 1. Bartholomæi, nu. 3. vbi latè, & 2. Quadra. domin. 4. feria 6. num. 8. & in proprio SS. conc. 2. Assumptio. B. Mariæ, num. 13.

In oratione perseuerantia Deo est gratissima. In proprio SS. conc. 1. Bartholomæi, nu. 4.

Quæ perseuerantia, vt sit impetratoria oratio, est necessaria, 2. Quad. domin. 1. fer. 5. nume. 22. & in communi vnius martyr. tempore Paschali, conc. vna nu. 29. & in proprio SS. con. 2. Bartholomæi, nu. 16. vbi ex professo, & in dominicali dominica 5. post Pascha, conc. 1. nu. 31.

In orationem perseuerantiam habere est Dei donum. In proprio SS. conc. 1. Bartholomæi, num. 4. & in domini. domini. 20. post Pentec. conc. 1. num. 58. vbi latè.

Vt oratio sit præsentaneum ad nostras infirmitates remedium oportet, vt cum feruore exerceatur. in proprio SS. conc. 1. Bartholomæi, nu. 9.

Plus prodest vna oratio dominica cum deuotione, & attentione: quam infinitę ferè preces sine illa. In proprio SS. conc. 1. Bartholomæi, nu. 11. & in proprio SS. conc. 2. Assumptionis B. Mariæ, num. 13.

In oratione præstat esse in silentio. In proprio SS. conci. 2. Assumptionis B. Mariæ, num. 14.

Stude ad orationem, & diuinũ consortium accedere cum corde solitario, recollecto, & rerum terrenarum oblito. In proprio SS. concio 2. Bartholomæi, num. 15.

Oratio vt sit impetratoria debet fieri cum deuotione, & attẽtione, 1. Quadrag. feria 5. post Cineres, num. 5. & in communi vnius martyr. tempore Paschali, conc. 1. nu. 29. & in Aduent. dominica 1. post Epiph. conc. 3. num. 15. & in dominicali domin. 23 post Pentec. conc. 2. num. 50.

Quæ qualis, & quanta attentio requiratur. 3. Quadr. Sabbatho post Cineres, nu. 14. & in Aduen. dom. 1. post Epiph. conc. 3. nu. 15.

Oratio vt prosit à defectuum recognitione, & dolore debet incipere. 1. Quadr. domin. 1. nu. 1.

Oratio requirit hominem ieiunum. 1. Quadr. dom. 1. feria 3. nume. 8.

Oratio vt exaudiatur à Deo debet esse intensa. 1. quadr. domin. 1. feria 5. num. 11.

Vt plurimum non exaudiuntur à Deo quia peccatis redduntur homines indigni quominus exaudiantur. In dominicali domi. 5. post Pascha, conc. 1. nume. 7.

In oratione pluris Deus æstimat, & attendit ad orantis cor quam ad verba, & corporis dispositionem. In domi. domi. 5. post Pascha, conc. 1. nu. 15.

Prima conditio orationis est, vt id quod petimus sit aliquid. in dom. dom. 5. post Pascha, conc. 1. nu. 21. & conc. 3. num. 30.

Orationes iustorum adeo efficaces sunt apud Deum, vt statim eis Deus obtemperare soleat. In domi. domi. 5. post Pascha, conc. 2. num. 24. & ibi feria 2. in litanijs maioribus, conc. 2. nu. 2. vbi latè, & in domin. domi. 20. post Pentec. conc. 2. num. 1.

Oratio cum lachrymis coniuncta pijssimo Deo est nimis accepta. in dominicali domi. 5. post Pascha, concio. 2. num. 28.

Oratio iustorum Deo gratissima, & maximæ æstimationis est. In domi. domi. 5. post Pascha, conc. 3. num. 6. & ibi feria 4. in litaniis maioribus, conc. vna, nu. 8. vbi ex professo, & ibi, nu. 25. vbi ex professo.

Oratio à propria persona orantis habita erga Deũ plus ponderis ac momẽti habet quã si ab alio (ceteris paribus) habeatur. in dominicali dominica 5. post Pascha conc. 3. nu. 16.

Oratio efficacior est quæ ab hilari, & cœlesti gaudio referto corde dimanat: quam quę à languido, & segni ꝓficiscitur. In dominicali dominica 5. post Pascha, conc. 3. nu. 36.

Perseuerantia orationis ad multiplicationem beneficiorum Dei valde necessaria est. in dominicali feria 2. in litaniis maioribus, conc. 2. nu. 32.

Qui in oratione mentali vel vocali alio cogitationem distractam habẽt, quam grande scelus committant. In Dominicali feria 2. in litaniis maioribus, conc. 2. num. 37.

Preces, quas peccatores edunt, absque eo quod à peccatis exire velint, à Deo non exaudiuntur. in dominicali domin. 9. post Pentec. conc. 2. num. 4.

Peculiaris locus ad orandum, est tẽplum. in dominicali dominica 9. post Pentec. conc. 2. nu. 31. & ibi dominica 10. post Pentec. conc. 1. num. 15.

Propter iustorum orationes multa bona spiritualia, & corporalia ijs pro quibus deprecatur Deus elargitur. in dominicali dominica 20. post Pentec. conc. 2. nu. 1. vbi late.

In oratione vocali cantus, & voces exteriores sine cordis affectu quam parum prosint. 3. Quadr. Dominica 3. feria 4. nu. 32.

Orationes qua intentione, & fine fiunt examinandum. 1. Quad. dominica 2. feria 4. num. 19.

Oratio vt prosit, debet procedere ab homine existente in gratia. in communi vnius martyr. tempore Paschali conc. 1. nu. 27. & in dominicali feria 4. in litaniis maioribus, conc. vna, nu. 10. & 16. & in dominicali dominica 18. post pentec. conc. 2. num. 39.

Orationibus sæpe, non concedit statim Deus ea quæ exposcunt, vt peten tis valor, excellentia atque perseuerãtia cognoscatur, 2. Quadra. dominica 1. feria 5. num. 17. & in dominicali, dominica 5. post pascha, con. 1. num. 18.

Atque vt plura postea eis tribuat. 2. Quad. dominica 1. feria 5. nu. 27.

Oratio vt sit impetratoria deb et esse humilis. 2. Quadra. dominica 1. feria 5. num. 29. & 2. Quad. conc. de passione num. 27. & in dominicali, dominica 5. post pascha, conc. 1. num. 11. & ibi Dominica 10. post pentec. conc. 2. nu. 8. & 31. & ibi dominica 21. conc. 2. nu. 45.

Orationis locus est solicitudo. 2. quad. dominica 2. num. 8. & 3. Quad. Sabbatho post Cineres nu. 13. vbi latissime. & in proprio Sanctorum cõc. 1. Bartholomæi num. 13. & conc. 2. sequenti nu. 14. vbi ex professo, quibus locis singulares huius rei affert causas, & in dominicali, feria 2. in litaniis maioribus conc. 2. nu. 3. & ibi nu. 35.

Orationi commodior hora est nocturna, quam diurna. 2. Quadr. dominica 2. nu. 14. & in proprio Sanctorũ, conc. 2. Inuentionis Crucis num. 2. & in Aduent. dominica 6. post Epiphaniam conc. 2. num. 26.

In oratione vocali attẽdere ad verborum compositionem ineptissimum esse. 2. Quadr. dominica 4. fer. 6. nu. 9.

Oratio debet fieri cum maxima reuerentia, & humilitate. 2. Quad. conc. de Passione nu. 27. & in proprio Sanctorum. conc. 1. Iacobi nu. 6. vbi latè.

Ad orationem loci peculiariter destinati sunt sacra templa. 3. Quadr. dominica 1. feria 3. num. 27.

Oratio vt sit accepta, & efficax, vitæ puritati, & morum integritati debet esset coniuncta. 2. quadr. dominica 3. feria 4. num. 29. & in dominicali dominica infra octauam Ascensionis conc. 3. num. 21.

ORDO.

Ordo in omnibus seruãdus est. 3. quadra. dominica 4. num. 35.

Nil ordinis expers Deo gratum.4. Quad.dominica 4.num.28.& in Aduent.conc.4. Conceptionis B. Mariæ, num.11.vbi latè.

Ordinem sedilium in congregationibus seruare, summopere quamcunque rempublicam, seu congregationē illustrat. In dominicali dominica 16. post Pentecost.conc.2.num.47.

Et hoc Deus non tantum non prohibet, quin potius illud consulit. in dominicali dominica 16. post Pentecost. conc.2.num.47.

Anima quæ ordinem in operibus, & vita seruat, Dei sedes. in Aduē.cōc. 4. Conceptionis B. Mariæ nu.10.

Deus rerum ordinem, magnopere diligit. in dominicali dominica 6. post Pentec.conc.1.nu.30.

Vnum ex ijs in quibus pulchritudo ecclesię consistit, est ordo. in dominicali, domi.6. post Pentec.conc.1. nu.31.

ORIGINALE PECCATVM.

ORiginale peccatum in animę cū corpore coniunctione contrahitur. In Aduent. conc.4. Conceptionis Beatæ Mariæ num.18.

Originale peccatum cur omnes cō trahamus. in Aduent. conc.4. Conceptionis B. Mariæ.num.21.

De miserijs quas per peccatum originale contraximus latissimè disputatur. In Aduent.conc.4. Conceptionis Beatæ Mariæ nu.22.

Adæ hoc peccatum explicatur. in proprio Sanctorum.conc.4. Incarnationis nu.5.

Ornatus mulierum, & hominum, vide, vestium profanitas.

OTIVM.

OTium plurimorum peccatorum fons, ianua, & radix. 1.Quadra. con.Septuagesimæ, nu.12.& 2.Quad. conc.Septuagesimę.nu.38.& 3.Quadrag. Dominica 4.fer.4.num.30. & 4. Quadra.conc. Septuagesimæ. nu.27. & in communi Sanctorum mulierū, con.3.nu.13. vbi latè, & in dominicali, domi.4. post Pascha. conc.1.nu.31.

Otium fugere remediū est ad tentationes. 1.Quad.conc. Septuagesimæ. nu.13.& 3.Quad.dom.4.fer.4. nu.30.

Otiosos pane quo hic vescuntur esse indignos. 2.Quad.con.Septuagesimæ.num.2.

Otium licet in omnibus sit pessimū, in his tamē qui iam sunt prope terminum vitę longe perniciosius. 2.Quad. conc.Septuagesimæ, num.33.

Otiosū est omne illud quod ad animę salutem nil conducit. 1.Quad.cōc. Septuagesimæ nu.19.& 2.Quadrage. conc.Septuagesimæ num.34.

Otiosos confundit spiritus sanctus exemplo formicæ. 3.Quadrag. conc. Septuagesimæ nu.33.

Contra otiosos diuites.4.Quadrag. conc.Septuagesimæ num.28.

Otium tantum malum est, vt fuerit occasio quod summi philosophi in tātum errorem inciderent, vt crederent mundum fuisse ab æterno, ne Deo otium tribuerent.3.Quad.conc.Septuagesimæ num.30.

Ad otium vitandum maximè prodest consideratio nostrarum miseriarum, & bonorum quibus egemus. in dominicali, dominica 23. post Pente. conc.1.num.36.

Amplificabitur hic locus ex verbo, pigritia, & ex verbo, tēporis iactura.

P.

PARABOLÆ.

PARABOLIS cur Christus vtebatur. 1.Quad.conc.Septuagesi. nu.1. & conc. Sexage. num.2.& 2.Quadrag.conc. Sexagesi.num.1.& in Aduent.dominica 6. post Epiphaniam con.1.nu.2. vbi plures adducit rationes.

PARENTES HONORARE.

QValem in parentes tuos te præbueris, tales sese liberi tui in te

præbe-

præbebunt.3.quad.dominic.3.feria 4. num.16.

Propter peccatum contra parentum honorem introducta est seruitus in mundum 3.Quadrag.dominica 3.fer. 4.num.17.

Contra violatores huius præcepti de honorandis parentibus, maledictiones horribiles Sacræ scripturæ. 3.quadragesim.dominica 3.feria 4. nu.19.

Contra hos etiam tremenda exempla.3.quad.dominica 3.feria 4. nu.20.

Parentes honorare,& subuenire iisdem plurimis titulis debemus,1.Quadr.domin.3.fer.4.nu.30.In dominicali domin.20.post Pent.conc.2.nume.30.

Cur huic solo præcepto de honorandis parentibus Sacra scriptura statuat præmium.2.quad.dominic.3.fer.4.nu. 23.& 3.Quadr.eadem feria, num. 15. & 4.Quad.eadem feria,num.21.

Honor parentibus debitus non solũ consistit in externa reuerentia, sed in subleuandis ipsis a suis necessitatibus, 2.Quadr.dominica 3. feria 4. num.24.

Qui parentes inhonorant, nullã habent excusationem:cum in aliis peccatis fere semper aliquod excusationis genus reperiatur,2.Quad.dominica 3. feria 4.num.27.& 4.Quadrag.dominic. 3.feria 4.num.20.

Parentes honorare,& eis subuenire aues nos docent.2.Quadr.dominica 3. feria 4.num.29.

Ad debitum parentibus honorem etiã spectat, pro animabus eorum postquam defuncti sunt benefacere.2.quadr.dominica 3.feria 4.num.33.

Erga parentes filiorum obligatio, quam naturalis,& perspicua.3. Quad. dominica 3.feria 4.num.13.

De parentibus honorandis præceptum, cur fuerit primũ secundæ tabulæ.3.Quadr.domin.3.fer.4.nu.14.

Parentibus spiritualibus illud duplex honoris genus etiam debemus: videlicet reuerentiam, & alimoniam.2. Quad.dominic.3.feria 4. num.32.

Parentibus spiritualibus debitũ honorem denegare, quam graue peccatũ sit.2.Quad. dominica 3. feria 4.nu.32.

Inter plurima infortunia quæ eueniunt iis qui parentes non honorant: vnum est quod filii eorum eis non obediant.In dominicali dominica 20.post Pentecost.conc.2.num.31.

§. PARENTVM OBLIGATIO *erga filios.*

PArentũ,& magistrorum circa educationem filiorum,& discipulorũ obligatio,qualis,& quanta.4.Quadra. dominica 1.feria 4.num.14.& in communi confess.non pontif. Euang.Ecce nos reliquimus omnia, &c. conc.1. nu. 4. & in proprio Sanctorum conc. 2.Trinitatis num.17.& dominic.2.Aduentus,conc 4.nu.17.& in Aduen.dominica 1.post Epiphaniam conc.1.numero 30.& in dominic. dominica 20. post Pentecost.conc.2.num.25.

Parentum erga filios suos negligentia,& nimia indulgentia,est causa corruptionis morum quam pueri in tenera etiam ætate habent.in proprio Sanctorum,conc.1. dedicationis Michaelis,num.26.

Et est causa aliorum malorum. dominica 2.Aduent.conc.2. nume.17.& in dominicali dominica 20. post Pentecost.conc.2.num. 27.

Parentes, & superiores de suis filiis famulis, & subditis præcipuam curã gerant. dominica 2. Aduen.conc.2.numero 12.

Parentes curẽt vt à pueritia filii sui in virtute exerceantur.dominic.2.Aduent.conc.4.num. 14.

Lucem Christianæ religionis a parentibus accepturi sunt filii, dominica secunda Aduentus concio.2.numero 15.vbi latè,& in dominicali dominica 20.post Pentecost.conc.2. numero 27.

Filii de obligatione sui status a parentibus sunt edocendi.dominic.2.Aduentus conc.4.num.19.

Paren-

Parentes ante omnia liberis suis diuinæ gratiæ rorem instantissimis orationibus a Deo exposcant: postea vero corporalem alimoniam eis exquirant. in communi confes. non pontifi. Euange. Ecce nos reliquimus omnia, &c. cõcio. 1. num. 5. & non è contra. in dominicali dominica 11. post Pentec. conc. 2. num. 11.

Parentes nõ procurent locare filios suos inuitos, in aliquo statu. in communi vnius mart. Euang. Si quis vult venire post me, &c. conc. 1. num. 25.

Pater spiritualis (vulgo el padrino) quam grandi obligatione teneatur instruendi puerum. in proprio Sanctorũ, conc. 2. Trinitatis, num. 16.

Parentes habere filios studiosos, & virtutis sectatores maximum est Dei beneficium. in proprio Sanctorum cõcio. 1. Ioannis Baptistæ, num. 2.

Pro solatio parentum qui filios non habent, vide in proprio Sanctorum, conc. 1. Ioannis Baptistæ, num. 7.

Parentum bonorum orationes, & merita multum proficiunt, vt eorum filii salutem spiritualem consequãtur. in Aduent. dominic. 1. post Epiphaniã, conc. 1. num. 34.

Propter parentes bonos plurima in posteros Deus cõfert beneficia. 4. Quadr. dominica 1. feria 4. num. 15.

Propter parentum peccata filios hæreditates suas amittere Deus permittit. dominic. 4. Aduent. conc. 3. num. 5.

Plurimi Deus æstimat quod parentes doceant filios suos vt Deũ timeant. in Aduentu. dominica 1. post Epiphaniam conc. 3. nu. 12.

Propter parentũ peccata filios sæpe Deus affligit pœnis temporalibus. 2. Quadr. dominic. 1. fer. 5. num. 13. & 2. Quadr. dominica 4. feria 4. num. 13. & 3. Quadr. dominica 1. feria 4. num. 22. & in dominicali dominic. 15. post Pentecost. conc. 2. num. 45.

Parentes à vitijs se abstineant misericordia saltem suorum filiorum commoti, qui pro ipsorum peccatis pœnis temporalibus acerbissimis a Deo plectuntur. 2. Quadr. dom. 4. fer. 4. nu. 14.

Cũ parẽtum in filios maledictiones corã Deo plurimũ valeant: caueant patres ab his maledictionibus: & curent filii parentibus occasionem ad eas non præbere. 3. Quad. domin. 1. fer. 5. nu. 4.

Parentibus ardentissimum hunc erga filios amorẽ Deus indidit vt eos diligenter educarent, & ab iniuriis teneræ ætatis vindicarent. in dominic. dominica 20. post pentec. conc. 2. nu. 23.

Parentes maxima obligatione adstringuntur coram filiis bene operari, & loqui. in dominic. dominic. 20. post pentecost. conc. 2. nu. 25. & ibi nu. 62.

Parentibus a natura insitus est efficax suorum filiorum amor, & cura. in dominicali, dominica 23. post pentec. conc. 1. num. 19.

Passiones nostræ, vide verbo, appetitus hominis.

Passionum mortificatio, vide, carnis mortificatio.

PASSIO CHRISTI.

Passio Christi quanto ipsius amore, desiderio, & gaudio atque voluntate fuerit peracta. 1. Quad. Sabbatho post dominicam 1. nu. 3. & 1. Quadra. conc. in cœna, nu. 2. & 1. Quadr. conc. Quinquagesimæ, nu. 10. & 1. Quadra. conc. de passione, nu. 31. & 1. Quadra. fer. 3. Resurrectionis, nu. 9. & 2. Quad. conc. in cœna, nu. 9. & 4. Quadr. conc. in cœna, num. 15. vbi ex professo, & 4. Quad. conc. de passione, nu. 13. vbi late. & in dominicali, dominica 4. post pascha, conc. 1. nu. 2. vbi late. & ibi eadem dominica, conc. 2. num. 3.

Passio Christi nos ad sui amorem, & obseruantiam diuinæ legis quasi vinctos trahit, 1. Quadrag. Sabbatho post dominicam in passione, num. 15. & 1. Quadrage. dominica 2. fer. 4. nume. 4. & in Aduen. conc. 3. purificationis Beatæ Mariæ, num. 14.

Passione, & morte Christi plus solu-

tum est quam humana natura debebat 4. Quadr. dom. in passione, feria 6. num. 24. vbi ex professo.

Passio Christi quantum sentienda, & lachrimanda. 1. quadr. conc. de passione, nu. 7. & nu. 12. & 2. Quad. conc. de passione, nu. 2. & nu. 11.

Christus in passionis suæ doloribus sine auxilio, & consolatione fuit relictus: ex hac auté passione Christi martyribus consolatio, & fortitudo proueniebat, in Aduent. conc. 2. Andreæ, nu. 30. solus enim ipse calicem passionis purum sine mistura consolationis bibit. in proprio SS. conc. 1. Iacobi, numero 29.

Passionis Christi magnitudinem nec homo, nec Angelus: sed solus pater æternus potest omnino intelligere. 1. Quadrag. concio. de passione, numero 9.

Christus pro omnibus peccatoribus sua morte soluit, ac si ipse vnus omnium peccata haberet. in Aduen. con. 4. Circuncisionis, nu. 10.

Christus in quantum Deus non fuit mortuus, nec mori potuit. 4. Quadrag. conc. Quinquagesimæ, nu. 9.

Christus in suæ passionis doloribus nunquam fleuit: pro nostris vero peccatis lachrimatus est. 3. Quadr. dom. 4. feria 6. nu. 39.

In passione Christi iustitia, quam Deus pro peccatis facit summe pellucet. 1. quadra. conc. de passione, nu. 20. & in proprio SS. conc. 4. Inuentionis crucis, nu. 4.

In passione Christi misericordia, & iustitia Dei in summo gradu reperitur 3. Quadr. domin. passionis, feria 6 nu. 33. & in proprio SS. conc. 4. Inuentionis crucis, num. 4.

Passio, & sanguis Christi quoad sufficientiam apta est pro redemptione totius mundi, imo & ad redimendos mille mundos si essent: at vero quoad efficaciam eos solum ex adultis redimit qui ex ea vtilitatem efficaciter capere volunt. in domi. domi. 2. post Pascha, conc. 1. nu. 26. vbi latè, & in proprio SS. conc. 1. Iacobi, num. 32.

Et in hoc sensu possunt qui sibi per bona opera passionem hãc Christi applicant dicere quod adimplent quę desunt passioni Christi. in domini. dom. 2. post pascha, conc. 1. num. 28. vbi ex professo, & ibi dom. infra 8. Ascensionis, conc. 3. num. 8.

Passio Christi reddit inexcusabiles peccatores in suis peccatis perseuerantes. 2. Quadr. domi. 1. fer. 4. nu. 30.

Passio Christi iugi, & perpetua consideratione recolenda est. 2. quadr. domin. 2. feria 4. nu. 1. & 3. quadra. conc. de passione, nu. 20. & 4. Quadr. domi. 2. feria 4. nu. 14. & in communi vnius mart. Euang. Si quis vult venire post me, con. 1. nu. 4. & in proprio SS. con. 4. Inuentionis crucis, nu. 19.

Passio Christi omnia reddit dulcissima. 2. Quadr. domi. 2. fer. 4. nu. 3.

Christus ab instanti suę conceptionis pati cępit. in Aduent. conc. 1. Innocentium, num. 2. quia ex tunc cognouit, & acceptauit omnia quæ passurus erat. 3. quadra. conc. quinquagesimæ, nume. 4.

Mortis, & passionis Christi necessitas. 2. Quadr. dominica passionis, feria 6. nu. 31. & 4. Quadr. domin. passionis, feria 6. nu. 23.

Dolores, & compassio quam B. Virgo habuit, vide verbo, Maria virgo.

Passio, & dolores Christi in diuersis veteris testamenti hominibus figurata fuit. 2. quadrages. concio. de passione, num. 17.

Per passionem Christi Deum possumus adiurare, & quasi compellere vt nobis subueniat. 1. quadr. conc. quinquagesimæ, nume. 11. & 22.

Passio Christi est arcus ille cęlestis, signum fœderis inter Deum, & homines. 1. quadr. dominica passionis feria 6. num. 24.

Passione Christi quantum ipsius anima passa sit. 2. quadra. conc. de passione, num. 20.

Quia

Quia passionem, & mortem Christo intulerunt Iudæi speciali supplicio à Deo sunt puniti, & vsque in hunc diem puniuntur. 3. Quadra. domini. 2. feria 6. numero 2.

Passio Christi super omnia nos inuitat ad peccatorum detestationem. 3. quadr. domi. in passione, nume. 2. & 4. quadr. conc. de passione, nu. 17.

Passionis Christi dolores omnibus doloribus qui excogitari possunt maiores sunt: quia (inter alia) anima eius tãtam tristitiam pro peccatis quæ in nobis vidit habuit, ac si in se ipso peccata cerneret, dominica 2. Aduent. conc. 4. num. 6.

Passionem, & mortem Christo intulerunt Iudæi quia eorum vitia non dissimulabat, sed increpabat. 3. Quadra. domin. in passione, feria 3. nu. 3.

Passionem hanc perpessus est Christus, vt per illam mereretur eis gloriã, qui ad ipsam prædestinati erant. 3. quadra. domin. in passione, feria 6. nu. 19.

In passione Christi sanguis fuit effusus pro præsentibus, præteritis, & futuris peccatis mundandis. 3. Quad. dom. passionis, feria 6. nu. 32.

Passio Christi, vsque ad sæculi consummationem fructus. in 3. quadrag. Sabbatho post domin. passionis, nu. 3. in proprio Sanctorum, conc. 1. Iacobi numero 32.

De fructu passionis Christi, vide in communi vnius mar. Euang. Amen dico vobis, &c. conc. 1. nu. 31.

Passionis Christi singula mysteria sigillatim considerantur in concionibus de passione quatuor Quadragesimarum: & in concionibus de cęna domini earundem quatuor Quadragesi.

Per passionem Christi beatitudo nobis datur. 3. quadrag. conc. de passione num. 14.

Passio Christi æterno patri placando proponenda est, vt peccata nostra dimittat. 3. quad. conc. de passione numero 17.

Passione Christi proposita vires ad audacter deuincendos spirituales inimicos accipiamus. 4. quad. conc. quinquagesimæ, nu. 20. vsque ad 32.

Passio Christi initio penitentiæ allegan da, & in ipsa tota fiducia collocanda. 4. quadr. conc. quinquagesimę, numero 23.

Passio Christi medicina vera est cęcitatum nostrarum, & totius generis humani, 4. quadra. conc. quinquagesimæ, nu. 7. & in proprio SS. conc. 4. inuentionis crucis, nu. 10.

De passione, & morte sua cur Christus tam frequẽter cum discipulis suis loquebatur. 4. quadr. domin. 2. feria 4. nume. 4.

Et cur hoc passionis mysterium toties nobis Sancta Ecclesia proponat. 4. quadr. domi. 2. feria 4. nu. 12.

Vnum ex his ex quibus Deus magis conqueritur est, quia sic frustra suæ passionis merita deperdi sinimus, nec eis, vti volumus. in proprio SS. conc. 1. exaltationis crucis. nume. 16. vbi ex professo.

Non quia morte Christi à peccato sumus sufficienter redempti, ideo sequitur nihil esse nobis laborandum. in proprio SS. conc. 4. Inuentionis crucis, num. 16.

In passionem hac triumphauit de Deo amor. 4. quadra. conc. de passione num. 11.

Passio, & sanguis Christi ad maiora in virtutis via aggrediẽda animos addit. 4. quadr. conc. de passione, num. 8.

Per huius suę pasſionis merita, multa dona à patre æterno suis fidelibus communicari Christus videbit. in proprio SS. conc. 3. feria 2. Pentec. num. 7.

Pasſionis Christi memoria maximum, & peculiare auxilium est ad obseruanda vota, quæ quilibet Christianus in baptismo edidit: & ad quodlibet bonum opus exercendum, & tribulationes perferendas. in proprio Sãctorum, conc. 1. Iacobi, num. 31.

Pasſionis Christi beneficium erit in eos qui ex eo fructũ pcipere noluerũt

maximum iudicium. In proprio Sanctorum, conc. 1. exaltationis Crucis numero 12.

Amor maximus quo Passionẽ hanc perpessus est Christus declaratur. in ꝓprio Sanctorum, conc. 1. exaltationis Crucis, num. 18.

Passionis Christi vulnera sunt ora quę peccatorem vocant vt ad Dominũ conuertatur. in proprio Sanctorũ concio. 2. exaltationis Crucis, num. 17.

Passionis Christi scuto nos protegere debemus, qñ Diabolus tentationis ictu percutere conatur. in proprio Sanctorum, conc. 2. exaltationis Crucis, num. 27.

Tanta erat amoris vis quo filius Dei patiebatur vt grauissima tormenta, crudelissimã mortem omnia deniq; praui penderet: & sic sępe hanc suam Passionem nominib. eã minuentib. appellat. in dominic. dom. 3. post Pasch. conc. 1. nu. 4. vbi singularibus Sacræ scripturæ testimoniis id illustrat vsq; ad nu. 10.

Et omnia quæ patiebatur dulcia ei videbantur. in domin. dominic. 3. post Pascha conc. 1. num. 6.

Plerique ex maximo mortis Christi beneficio ansam sumunt in peccatis ꝑseuerandi: de quo Deus maximè conqueritur: in proprio Sanctorum conc. 2. exaltationis Crucis, num. 28.

Inter omnes, excessiuus Christi dolor fuit, considerare quam paucis profectura erat sua mors, in communi vnius martir. Euange. Amen dico vobis conc. 1. num. 11.

Vehementissimum pro hominibus moriendi desiderium Christũ habuisse, ipse in pluribus Sacræ scripturæ locis ostendit, quæ vide in dominica. dominica 4. post Pascha conc. 1. nume. 2.

Hæc ignominiosa Passio, & mors Christi fuit causa honoris supremi quẽ ipse in quantum homo in terris, & in cœlis habet. in dominicali feria 4. in litaniis maioribus conc. vna num. 31.

Amplificabitur hic locus ex verbo redemptionis beneficium.

Pastor, vide prælatus.

Pater, vide, parentes.

Paterfamilias, quam curam debeat habere de suis famulis, vide verbo, parentum obligatio erga filios, & verbo prælatorum obligatio.

PATRIA.

PRopatrię defensione vitæ discrimẽ subire consonum est. 3. Quadr. dominica 3. feria 2. num. 3.

PATIENTIA.

VT patientiam in laboribus, & tribulationibus habeas vide rationes, & considerationes diligenter collectas in verbo, tribulatio.

Vt patientiam, & silentium in iniurijs illatis habeas, vide rationes, & considerationes in verbo inimicus.

Patientia est aliarũ omnium virtutũ sigillum. in proprio Sanctorum, conc. 2. Assumptionis Beatæ Mariæ, nu. 23.

Patientia es la librea electorũ & dilectorum Dei. in proprio Sãctorũ con. 2. Assumptionis Beatæ Mariæ, num. 24.

Pęnitentia miraculis anteponenda. 1. Quadr. dominica 4. fer. 4. num. 2.

Qui patientia habet, Deum in suo amore inflammat. In communi plurimorum marty. Euang. Cum audieritis prælia, &c. conc. 2. num. 2.

Patientia murmurationis est expers in communi Euangelistarum, conc. 3. num. 11.

Patientiæ virtus specialiter, magisq; necessaria est in senibus, 2. Quadra. dominica 1. feria 6. num. 13.

Patiẽtia ad omnes alias virtutes impetrandas, & conseruandas est necessaria. 1. Quad. conc. Sexagesimæ, nu. 24. & 3. Quadr. dominica 4. feria 3. nu. 37. & 4. Quadr. dominica Resurrectionis fer. 2. num. 25. Et in communi Euangelistarum, conc. 3. num. 12.

Patientia cũ animi lętitia, & hilaritate debet esse coniuncta. in Aduen. dominic. infr. octauam Natiuitatis n. 25.

Patientia est maxime necessaria ad perseue-

perseuerandum in virtute. dominic.4. Aduentus,conc.1.num.24.

Patientia alias virtutes ad perfectio nem adducit, in communi Euangelistarum,conc.3.num.13.

Patientia est singulare Dei donum. 1.Quad.dominica 4.feria 3.nu.31.

Seruorum Dei probitas dignoscitur in patientia.in dominicali dominica 2.post Pascha conc.3.nu. 21. vbi ex professo.

Patientia est vnum ex pręcipuis quibus nostra fides euidēter credibilis redditur.1.quad.dominic.4.fer.4.num.4.

Patientia habenda est,& si non statim Deus necessitatibus subeniat. 2. Quad.dominica 1.fer.6.nu. 11. de quo vide plura verbo,tribulatio.

Patientiam habentes quanta cum tranquillitate in hoc sæculo viuant.2. Quad.dominic.in Passione nume. 38.

Patientia in reprehensionibus est vnum ex certissimis prædestinatorum signis:è conuerso impatientia. 2.Quad. feria 2.Resurrectionis nu.30. & in cōmuni plurimorum mart. Euang.cum audieritis prælia,&c.conc.2. nume.2.

Patientia adeò excellens est virtus, vt ex ea perfectio, & qualitas aliarum virtum,quibus præditus es dignoscantur.3.Quadr.dominica 1.feria 6. num. 26.& 3.Quadrage.dominica 4.feria 3. num.36.

Patientiam habere ex Christo discamus. 3.Quadrag. dominica 4. feria 3. numero 34.

Patientia vt est virtus altissima, & excellentissima:ita impetratu difficillima in communi plurimorum marty. Euang.Cum audieritis pręlia,&c.concio.2.nu.4. vbi docet latissime quibus exercitiis comparetur patientia.

Vt patientiam nos Christus in omnibus doceret: ideo inter alias causas debuit pati,& mori.in proprio Sanctorum conc.4.inuentionis crucis nu. 16.

Reliqua omnia quæ de patientia dicenda essent vide in verbo tribulatio, vbi illa omnia inuenies: vide etiam alia verbo,mansuetudo.

Patientia Dei,in expectandis,& sufferendis peccatoribus perpenditur. 3. Quadr.dominic. Passionis fer. 6.num. 34.& in Aduent.dominic.5. post Epiphaniam conc.3.num.8.

Pauli Apostoli laudes,in Aduent. conc.2.conuersionis Pauli n.31.& 35.

PAVPERTAS, PAVPERES, & insolatium pauperum.

PAupertate disponimur ad regnum cęlorum consequendum,& reddimur similes Deo.1.Quadr.dominic.3. fer.5.num.6.& in communi plurimorum marty.Euang. Descendens Iesus de monte,&c.conc.2.num.16.

Paupertas,& inopia est signum, & ornamentum amicorū Christi. 2.Quadra.dominica 2.feria 5.num.18.

Omnes illi prisci sapiētes erant paupertatis amatores. In Aduent. conc. 1. Epiphaniæ,num.14.

Pauperes fiduciam omnem,& spem in Deo collocent.3.quadr. dominic.4. num.23.& 28.

Paupertate, & indigentia Deus aliquos deuincit, vt ad ipsum conuertantur,& in ipso solo fidant, & ei tantum gratias reddant.2.Quadrag.dominica 4.num.10.

Plurimi æstimare deberēt homines in eo se statu constitutos videre, quem rex gloriæ nascens,& viuens elegit.in Aduent.conc.1. Innocentium nu. 11.

Paupertas corporalis multum conducit vt Dei voluntati nos prorsus submittamus.in proprio Sanctorum concio. 3.omnium Sanctorum,num.18.

Paupertas ad plurima mala impotētes nos reddit.In Aduent.conc.1.Innocentium num.12.

Pauperum status quam multo melior sit,quam status diuitum, vide singulares rationes in proprio Sanctorū, concio.1.omnium Sanctorum numero 6.

Amabilis est etiam paupertas ob be

neficia quæ Deus in pauperes conferre solet. In Aduent.conc. 1. Innocentium nu. 12.

Quod nemo pauper videri velit vana, & nimis vsitata presumptio est. in Aduent. conc. 2. purificationis B. Mariæ num. 13.

Adeò Deus paupertatem diligit vt se propter pauperes præcipue in mundum venisse fateatur. in Aduen. conc. 2. purificationis B. Mariæ num. 15.

Paupertatis vberes fructus, & vtilitates. in Aduen. conc. 1. purificationis B. Mariæ num. 14.

Dilige paupertatem, & labores siquidem in cordibus humanis pacem, & concordiam gignit. in dominicali dominica 13. post Penteco. conc. 2. nume. 29. & vbi latè.

Paupertas vide etiam diuitiæ.

Contra eos qui pauperum vulnera exhorrescunt. in communi confes. pōtif. Euang. Nemo accendit lucernam &c. conc. 2. nu. 21.

Paupertate plerique abutuntur ad peccata perpetranda. 1. Quad. dominica 3. feria 5. nu. 12.

Et propter illam diabolus inducit communiter homines ad peccādum. 3. Quad. dominica 1. nu. 29.

Contra hos etiam vide 3. Quad. dominica passionis feria 6. nu. 20.

Pauperes nō esse asperis verbis tractandos, nec contemnendos. 1. Quad. dominica 4. feria 5. nu. 12. & 1. Quad. dominica 1. feria 2. nu. 21.

Ne propter paupertatē Deum offendas reminiscere consilii Thobię quod vide 1. Quadr. dominica passionis feria 6. nu. 10.

De obligatione magnatum potētū & principum erga protectionem pauperum, & qualiter circa pauperes se debeāt habere, vide verb. magnates.

Omnia quæ spectāt ad pauperum subuētionē, vide verbo, eleemosyna.

Contra eos qui erga pauperes crudeles, & tyranni, & immisericordes sunt, vide verbo misericordia, vbi de immisericordibus egimus.

Paupertatem maximam Christus in hac vita habuit, & eam pro sponsa suis sacris discipulis reliquit. in dominicali dominica 22. post Pentec. conc. 1. num. 59.

§. PAVPERTAS SPIRITVS, *seu voluntaria*.

PAupertas spiritus ad iustitiam esuriendam valde conducit. In cōmuni plurimorum mart. Euang. Descendens Iesus de mōte, &c. conc. 2. nu. 20.

Paupertas interior (quę est temporalium rerum contemptus) est quę in Sacra scriptura commendatur. in cōmuni plurimorum mart. Euang. Descendēs Iesus de monte, &c. con. 1. nu. 20.

Hæc paupertas interior est singularis charitatis effectus. in cōmuni plurimorum marty. Euang. Descendens Iesus de monte, &c. conc. 1. num. 21.

Paupertatem spiritus habente liberaliter se ipsemet Deus donat. in proprio Sanctorum conc. 3. omnium Sāctorum num. 23.

Reliqua quę ad hunc locum spectāt vide litera b. in verbo bonorum temporalium voluntaria abdicatio, & renunciatio.

Pacis diffinitio. in Dominicali dominica in albis conc. 1. nu. 6. & ibi dominica 17. conc. 2. nu. 13. & ibi dominica 21. conc. 1. nu. 62.

PAX.

VBi pax est, ibi & Deus est, & e cōuerso. 2. Quadr. dom. 3. num. 34.

Ibi etiam lætitia est. In Dominicali Dominica in Albis conc. 1. num. 3.

Pax est legitima charitatis filia. in Dominicali Dominica in Albis con. 1. num. 7.

Ad pacem cum proximis habendā hæc tria potissimum requiruntur, humilitas, iustitiæ æquitas, & silentium. 2. Quad. Dominica in Ramis nu. 5.

Ad

Amplificabitur hic locus ex verbo, amor proximorum, & ex verbo, inimicorum dilectio.

PECCATVM PECCATOR.

PEccatores omnes esse cęcos, & ignorantes, 1. Quad. conc. quinquagesimæ, nu. 19. & 1. Quad. dominic. 3. nu. 13. vbi latè, & 1. Quadr. dominic. 4. fer. 3. nu. 18. & dominica in Passione sequenti, fer. 5. nu. 8. & 2. quad. domi. passionis, fer. 6. nu. 21. & 3. quadr. domin. 1. fer. 4. nu. 17. & domin. 4. sequenti, feria. 3. nu. 23. & 4. Quad. conc. Quinquagesimæ, nu. 38. vbi latè, & in communi Sanctorum, conc. 4. funerali, nu. 8. & in dominicali dominic. 20. post Pentecost. conc. 1. num. 33.

Qui peccant quare fugiant lucem, 1. quad. dominica 2. feria 3. num. 3.

Peccatorum condemnatione nō solum Deus, vt Deus; sed Christus etiā, & omnes iusti lætabuntur: in quātum mali sunt præceptorum cœlestiū transgressores. in proprio Sanctorum, conc. 1. Beati Francisci, num. 13.

Cum Deus cum volūtate nostra ad bonum, & malum concurrat: cur non dicitur peccati, sicut virtutis causa. in Aduent. dominica infra octauam Natiuitatis: conc. 2. num. 10.

In peccatoribus ratio quam sit obscurata, 4. Quad. conc. Sexagesimæ, numero 11. & in dominicali dominica 7. post Pentecost. conc. 1. num. 20.

Mundus quot, & quam grauia onera suis imponat, quæ ab ipsis non cognoscuntur. in proprio Sanctorū, con. 2. Matthiæ, num. 26. vbi latè.

Peccator instar brutorum ab impetu, & vi suorum motuum ferri se patitur. in proprio Sanctorum, feria 2. Pentecost. conc. 3. num. 24.

Peccator alienos defectus semper, proprios vero nunquam considerat, 1. quadrag. dominica 3. feria 4. num. 17.

Vnum peccatū plurimorum solet esse causa, 1. Quadr. dom. 3. fer. 6. nu. 26.

Diligentissimè, & feruenter a peccato exire curandum est. in Aduen. dom. 1. post Epiphaniam, conc. 4. nu 22. & 2. Quad. domin. passionis, fer. 5. nu. 21.

Peccatores licet nō verbis, operibus tamen Deum non esse dicunt. in dom. dominica 8. post Pente. conc. 1. nu. 25.

De his qui verbo exemplo, vel persuasionibus alios ad peccandum prouocant vide verbo, exemplum. §. exemplum malum, & verbo occasio peccandi, & verbo, scandalum.

Peccator pudefiat ante Deum. in dominicali, dominica 10. post Pentec. conc. 1. num. 33.

Peccator à paruis in maiora scelera venire consuescit. In dominicali, dom. 11. post Pentecost. conc. 1. num. 14. vbi late, & ibi, num. 16.

Peccatores infideles minora tormēta patientur, quam Christiani cæteris paribus. in dominic. dominica 11. post Pentecost. conc. 1. num. 32.

Peccata occulta difficillime curantur. in dominic. dominica 20. post Pentecost. conc. 1. num. 51.

Peccatum nos debitores facit. in dominicali dominica 21. post Pentecost. conc. 1. num. 18.

Post peccatum remanet obligatio ad pœnam. in dominicali dominic. 21. post pentecost. conc. 1. num. 20.

Qui in actuali peccato mortali sunt summo timore affici debent. in dominicali dominica 21. post pentec. conc. 1. num. 49.

Peccati mortalis grauitas consideratur. in dominicali dominica 21. post pentecost. conc. 2. num. 24.

Quanto peccata grauiora committimus, tanto dignores sumus quibus vita minuatur, & citius mors obrepat. 1. Quadragesi. dominica 4. feria 6. numero 15.

Ex peccatis Deus sæpissimè multa bona depromit, qualia sunt propria cognitio humilitas, &c. In proprio Sanctorum concio 3. Ioannis Baptistæ, numero 5. vbi latè, & 3. quadrag. Sabba-

tho post dominicam passionis, num. 3.

Quantumcunque quis peccator sit nunquam bona opera debet prętermittere, 1. Quad. dominic. 3. feria 6. nu. 29. & 3. quadr. feria 5. post Cineres, nu. 8.

Peccatores sunt in tenebris. in communi confes. pontif. Euang. Nemo accendit lucernam, &c. conc. 1. nu. 9.

Peccatores ad malum operandũ omnes associantur, coadunantur, & cõfortantur ad inuicem, & miserabili quadam concordia viuunt. in domini. dominica 17. post Pente. conc. 2. nu. 12. & ibi domini. 11. post Pent. conc. 1. num. 9. & ibi dominica 22. nu. 14. & 1. Quadra. dominica in passione, fer. 3. nu. 20. & 2. Quad. dominica 2. num. 35.

Hæc concordia eos constantiores in suis sceleribus facit, in dominic. dominica 17. post Pent. conc. 2. num. 13.

Peccatores vel leuissima quaque returbantur. in proprio Sanctorum, concio. 4. Incarnationis, num. 10. & in Aduent. conc. 3. Epiphaniæ, num. 15.

Peccatores statim se excusant: at seruus Dei illico culpam suam agnoscit. 2. quadr. conc. Septuagesimæ, num. 39.

Peccatorum deceptio consideratur, qui vt defectus suos excusent eorum qui boni sunt virtute metiri nolũt: sed eorum qui se ipsis deteriores sunt moribus. in proprio Sanctorum, conc. 1. Inuentioni crucis, num. 14.

Grauissimum supplicium Dei est in suis peccatis peccatores relinquere. in proprio Sanctorum, conc. 1. die Sancti Pentecost. num. 26.

Peccatores in bono debiles sunt & inconstantes: in malo autem fortes, & constantes. in proprio Sanctorum, concio. 1. Eucharistiæ, num. 28.

De peccato se iactare, & gloriari summum scelus est. domin. 2. Aduent. conc. 2. nu. 2. Et summa dissolutio est. in proprio Sanctorum, feria 2. Pentec. conc. 3. nu [illegible]1. & in communi Sanctorum, conc. 1. funerali, num. 12.

Peccatoris varios casus, vide in proprio Sanctorum, conc. 4. Ioannis Baptistæ, nu. 26. vsque ad finem. in proprio Sanctorum, conc. 3. feriæ 2. Pentecost. num. 11.

His peccatis Deus grauissime offenditur, quæ faciendi nullam aliam homo occasionem habet, præter suamet ipsius malitiam. in proprio Sanctorũ, conc. 4. Natiuitatis B. Mariæ, num. 7.

Eos qui alios ad peccandum verbo, vel opere inducunt, videtur Deus omnino ab amore, & gratia sua eiicere. in proprio Sanctorum, conc. 1. dedicationis Michaelis, num. 30.

Peccati præcisa radix est voluntas. 2. Quadrag. dominica 1. feria 4. nume. 8. & in communi Sanctorum, conc. 4. funerali, num. 8.

Peccatum primum maxime timere debemus: illud enim aliis atque aliis aditum patefacit. in proprio Sanctorũ, conc. 2. Natiuitatis Baetæ Mariæ, nume. 17.

Cum peccatores se excusant Dauid adulterio, Petri negatione, maximam illis sanctis iniuriam irrogant: quam Deus, vt propriam accipit. in Aduent. conc. 2. Andreæ, num. 8.

Peccatori nullus obuiat, iusto multi resistunt. 2. Quadrag. dominica 1. feria 6. num. 34. & 3. Quadrag. dominica 4. feria 5. num. 18.

Peccatores multi, serui Dei pauci. in communi vnius mart. Euang. Si quis vult venire post me, &c. concio. 1. numero 11.

Peccatores sua scelera approbare: & se in illis voluntatem Dei facere affirmare conantur. 2. Quadra. feria 6. post Cineres, nu. 58. & 3. Quadrag. dominica 4. feria 2. num. 13.

Ab aliquibus peccatis te continere non sufficit, sed ab omnibus abstinere debes. in communi Sanctarum mulierum, conc. 1. num. 21.

Peccatorum animas semper fame, sterilitate, & vniuersa necessitate esse oppressas. 2. Quadrage. Sabbatho post dominicam 2. num. 18.

Peccatorum mos est alienæ vitæ

curam

curam gerere, quòd malæ conscientiæ est signum.4.quadr. dominica 3. feria 4.num.3.

Ad peccatores corrigendos prius instanter fauor Dei implorandus.2.Quadra.domin.3.nu.6.

Nullus est qui acrius, nec crudelius puniat peccatores, aut reprehendat illos, quam ille qui maximus peccator est.2.quadr. Sabbatho post domin.3. num.15.

Peccatores magis insensatos esse quam bestias.2.Quadr.domi.3.nu.24. & 3.Quadr.domi.1. fer.4. nu.18.

Peccatorum labores, & opera quã vana, & inutilia. In communi vnius mart.tempore Paschali, conc. 1.num. 25.& in communi SS.mulierum,concio 3.nu.18.

Peccatores maximis laboribus mũdi huius stercora emunt. in communi SS.mulierum,conc.3.nu.17.

Quo minor est res propter quã peccas, eò maiorem Deo irrogas iniuriã. In Aduent.conc.1.Epiph. nu.33.

Peccatorem quantumcunq; malum non debemus condemnare: nec ipse desperet, quia potest esse ex prædestinatis.2.quadrag. Sabatho post dominic. 3.num.40.

Peccatum non subito fit, sed suos gradus habet: quos vide in communi SS.conc.4.funerali, nu.9.

Quempiam peccatis oneratum prospere, & feliciter, diutissime viuere signum est reprobationis. in Aduentu conc.1.Natiuitatis,num.14.

In peccatis tam cito reincidimus, quia passiones, affectiones, malosque mores radicitus non euellimus.4.quadra.domi.3.nu.37.

Peccatũ super omnia timere,& abhorrere debemus. in Aduent. conc.2. expectationis B.Mariæ, nu.6.vbi latè.

Ipsum etiam peccati nomen nos deterrere deberet. In Aduent.concio 1. Thomæ, nume.9.

Peccatoris cor quam timidum, & pusillanime remaneat.2. Quadr.dominica in passione,num.20.& in proprio Sanctorum,conc.1.B.Mariç ad Niues num.18.vbi latè.

Ad peccatorum animas ad se trahẽdas singulares modos, & inuentiones quærit Deus.3. quadr. dominica 2.fer. 2.nu.5.

Peccatores sub virtutis specie peccata sua committere volunt. 2. quadr. dominica passionis, feria 6. nume. 25. & 3.quadrag.feria 6.post Cineres,numero 2.& 3. quadr. dominica 4. feria 2.num.13.& 3.quadr.dominica passionis, feria 6.nu. 23.

Quando peccatores peccata sua diuina lege tegũt summè offenditur Deus, & maximè hoc sentit.3.quadr.feria 6. post Cineres,num.3.& 3.quadr.domi. 4.feria 2.num.13.

Peccatores adeò ad malum propensi sunt, vt ex miraculis,& bonis operibus peccandi occasionem sumant. 2. quad.domi.passionis,feria 6.nu.10. & 3.quadr.eadem feria, nu.8.

Nam tam ex bono quam ex malo malum colligunt;è contra iusti.4.quadrages. dominica in passione, feria 6. nume.1.

Peccata proximorum nostrorum, ne horrescamus cum homines fragiles sicut illi sumus. In domi.domini.2. post Pascha,conc.3.num.9.

Peccatores alijs sibi similibus sociãtur, & ipsis sunt affabiles, reliquos vero odio prosequuntur. 1.Quadr.domi. passionis feria 3.num.12.

In hominibus vitiosis sæpe contingit, vt vitium maius sit alterius vitij minoris frænum. dominica 3.Aduent. conc.4.nu.8.

Cum peccatorum vita sit laboriosissima, cur peccatores eam grauissimam non sentiunt. in comuni vnius marty. Euãg. Si quis vult venire post me,&c. conc.3.nu.21.

Peccatores sibi persuadent nullum sibi ex iniquitate malum prouenire posse.domin.4. Aduent. conc.1.nu.23.

Et hoc quam grande sit malum. 3.

quadr.domi.4.feria 5.nume. 11. & 17.

Peccator licet per se cadat, non tamen potest per se resurgere. 1. quadra. dominica in passione, feria 5. nume. 2.

De peccatore semel malam conceptam opinionem nunquam deponere iniustum est. 1. quadr. dominica in passione feria 5. num. 28.

Peccatorum inuentores maiori supplicio digni sunt alijs, sicut virtutum inuentores maiori præmio. in proprio Sanctorum, conc. 3. Petri, & Pauli numero 14.

Peccatum sæpissime est pœna alterius peccati: & quare. 1. quadr. domi. in passione, feria 6. nu. 2. & 2. quadrag. eadem feria, num. 3.

De peccatoribus quantumuis depra uatis nemo dum in hac vita est diffidat. in communi dedicationis Ecclesiæ, conc. 2. num. 13.

Peccata nunquam sola esse solent, sed peccator ab vno in alia prolabitur. in Aduent. Dominica infra octauam Natiuitatis, conc. 2. num. 17.

Quia peccata sibi inuicem sunt dispositio, atque causa. dominica 2. Aduētus conc. 1. nu. 17. vbi latè: & in communi virginum, conc. 1. num. 7.

Peccator per eandem viam ab infelici suorum peccatorum statu egreditur, per quam eo ingressus est. in proprio SS. conc. 3. incarnationis, num. 7.

Peccatores in suo pessimo statu delectari exitiale signum. 1. Quadr. domin. in passione, feria 6. nu. 5.

Peccatores possunt in tam miserrimum statum deuenire, vt Deus finiat rationem cum illis: nec amplius eos expectet. 1. quadr. dominica in passione feria 6. nu. 6. & 4. quad. conc. sexagesimæ, num. 23.

Peccatores quam amentes sint existimando se impune laturos postquam tot offensas contra Deum commiserunt, licet non illico puniti sint. in proprio SS. conc. 2. Ioannis Baptistæ. numero 24.

Cum peccatores omnibus suis desiderijs frui Deus permittit ad summam infœlicitatem deuenerunt. 3. Quad. dominica 1. nu. 32. & feria 6. eiusdem dominicæ, nu. 12. & 4. quadr. conc. sexagesimæ, nu. 23. & 4. quadr. conc. in cœna, nu. 12. & 3. quadr. domi. 4. nume. 4.

Peccator habet omnes sensus ligatos. In communi virginum, concio 1. num. 31.

Peccator discat ab animalibus sui renouationem. 3. quadra. dominica 2. num. 33.

Peccator quantumuis altas radices egerit in ipsius anima peccatum, confidenter à Deo veniam exposcat. 3. quadra. dominica 3. nume. 9. vide etiam in verbo, fiducia, vbi plura.

Peccator omnis est mendax: & quare. 3. quadr. domin. 3. feria 3. nume. 28.

Cum peccatum committere vis omnia ex voto tibi succedere malum signum est. in Aduent. conc. 1. domi. inf. octauam Natiuitatis, nu. 24.

Deum peccatori alicui penam differre maximum interdum diuinæ iræ argumentum est. in Aduent. conc. 1. Stephani, nu. 23.

Peccatores opportunitatem ad male faciendum vigilanter inquirunt: sicut iusti ad benefaciendum. 3. quadra. dominica 4. feria 3. num. 3.

Peccator illum diem suū per excellentiam appellat in quo suis potitur prauis desiderijs. 3. quadr. dominica 4. feria 4. num. 19.

Qui peccata aliena perhorrescit, cauere debet ne à manu Dei dimittatur & maiorem ruinam faciat. 3. quad. dominica 3. feria 3. nu. 23. vbi latè.

Propter peccata nostra famem, pestem, bella & morbos Deus mittit, & permittit. 3. quadrag. domini. 4. feria 2. nu. 27. vsque ad 36.

Peccatum per antonomasiam malum absolute in sacra scriptura appellatur. 3. quadr. domi. 4. feria 5. num. 15.

Peccata disponūt ad hæresim. 3. quadra. Sabbatho post domin. 4. nu. 18. de quo vide plura in verbo, fides.

Qui

Qui peccatis à tenera ætate resiste-re assuescunt, facillime etiam postea grauioribus oppugnant & vincunt. 4. Quad. conc. Septuagesimæ num. 14.

Peccata, quæ aduersus proximos fiunt magis videtur Deus sentire, quã quæ aduersus se. 4. Quadr. feria 6. post Cineres num. 21.

Peccatores lugendi multo magis quam mortui. 3. Quadrag. Dominica 4. feria 5. num. 32.

Peccatores post peccatum secure, & alacriter ridere &c. quanta miseria & quam lethale signum. 3. Quadrag. dominica 4. fer. 5. nu. 33. & in dominicali dom. 4. post Pascha conc. 2 nu. 17.

Peccatores suauissime, iustos vero asperissime Deus tractat, & quare. 3. Quad. dominicali in Passione feria 5. nu. 2. vbi late, vide de hoc plura in verbo, iustus, §. iustorũ labores, vbi omnia, quæ huc spectant inuenies.

Peccator in quot errores peccati sui cæcitate prolabatur. in Aduent. conc. 2. Innocentium num. 17.

Peccatorum turpitudines, & abominationes ab irrationalibus animantibus furatæ sunt. 3. Quadrag. dominica Passionis, feria 6. nu. 12.

Peccata propria, quam difficile cognoscamus, & intelligamus. In proprio Sanctorum conc. 3. Petri & Pauli nu. 5. Cum aliena acutissime, & perspicue videamus. in proprio Sanctorũ conc. 2. Magdalenæ nu. 12.

Peccator à propria Passione adeo excęcari solet, quod oblitus pręmij virtutis, & pœnæ peccati, potius peccatũ, quam virtutem eligat. in proprio Sanctorum conc. 2. Bartholomæi nu. 19. vbi late.

Peccatoris vias, spinis amaritudinis & afflictionis sequitur Deus: vt sic peccatores ad se reducat. in proprio Sanctorum conc. 4. Bartholomæi, nu. 22.

Qui postquã lætaliter peccauit tanta lætitia perfunditur, ac si nil triste ei vnquam euenisset; stultus, amẽs, & rationis est expers. in Dominicali, dominica 3. post pascha con. 3. num. 3.

Peccatores à Deo excæcari quomodo intelligatur. 2. Quad. Dominica sexagesimę nu. 14. & 25.

Peccatum statim ac sese phantasiæ nostræ offert, excutiendum est. in proprio Sanctorum conc. 4. Assumptionis B. Marię num. 16.

Deum propter peccata nostra nos derelinquere summũ supplicium est. 3. Quadr. dominica 4. nu. 2. Quæ Dei absentia maxime sentiẽda est. 1. Quadra. Sabbatho post Cineres num. 2.

Deus maximo odio prosequitur peccatũ. in dominicali, dominica 24. post pentec. conc. 1. nu. 21. 26. & 36.

Peccatum vnum, & idem simul est culpa & pęna: & quare. 2. Quad. dominica passionis feria 6. nu. 4.

Peccatores maximo agone, feruore, & efficacia passiones suas exequuntur peccatisq; suis deseruiunt. in Aduent. conc. 1. conuersionis Pauli, num. 9. & conc. 2. num. 14.

Peccati malitia, tam magna est, vt Deus eam dimittere gloriosissimum sibi esse ducat. in Aduent. conc. 2. cõuersionis Pauli nu. 4.

Peccator, quæ in Sathanæ ministerio facit etsi ex se laboriosissima sint facillima esse ducit: è cõtra virtutis opera. in Aduent. Dominica 4. post Epiphaniam conc. 1. num. 7.

Peccata quę ex pura malitia committuntur hæc sunt Deo super omnia exosa. in Aduen. dominica 5. post Epiphaniam conc. 3. nu. 4.

Peccatori omnia in malum atq; in tormentum acerbissimum conuertentur. in Aduent. dominica 5. post Epiphaniam conc. 3. num. 24.

Peccator in hoc sæculo maximam habet similitudinem cum damnatis alterius sæculi. in Aduent. Dominica 6. post Epiphaniam. conc. 3. num. 11. vbi late.

Peccatori ex eo quod à Deo se elongat hoc inter alia malum euenit, quod omnia quę Dei sunt, ei minima,

quæ vero mundi magna videntur. in dominicali dominica 3. post Pentec. conc.2.nu.7.

§. PECCATORIS CONVERSIO.

PEccatoris cõuersio, quam suauis, & læta est Deo. in proprio Sancto rum.conc.2.Matthæi,nu.21.& in proprio Sanctorum conc.1.Diui Francisci num. 2.

Inter ea quæ pluris Deus facit, hoc vnum singulare est peccatores cõuertere. in dominicali, dominica 3. post Pentec.conc.1.nu.5.

Peccatoris conuersio aliquãdo Deo quandoque vero homini in sacra scriptura tribuitur,& quare. 2.Quad. Sabbatho post dominicam 2.nu.24.

Quando actualiter peccãtem Deus ad se conuertit magis infinitam suam misericordiam ostendit. in Aduent. conc.1.conuersionis Pauli,nu.5.

Peccatorum conuersionem incessanter, & diligenter procurare debemus.2.Quadr.Sabbatho post dominicam 2.nume.34.

§. DE PECCATIS, ET PECcatoribus publicis.

SIcut publica virtus Deo est gratissima: ita publica peccata maxime odit ob damnnum quod inde cõsequi solet.in proprio Sanctorum con.3.Inuentionis crucis.nu.9.

Peccatores publici, qui iam famam amiserunt, ad vltimum suæ perditioni deuenerunt.3.Quadr.Dominica in Passione feria 5.nu.11.

Peccata publica pniciosissima sunt, & efficacissima ad alios peruertẽdos. in dominicali dominica 5.post pentecost.con.2.num.21.de quo vide plura verbo exemplum malum, & in dominicali, dominica 8.post pentec.con.2. nu.1.

Maximè ad id sunt efficacia peccata publica nobilium, & prælatorum. in dominicali, dominica 7.post pente. conc.1.nu.7.

Quantum peccatores publici suo malo exemplo noceant, & quam acri ter propter hoc à Deo sunt puniendi, vide verbo exemplum. §. exemplum malum, & in dominic. dominica 13. post pentec.conc.1. num.9.

§. IN PECCATIS PERSEuerantia: & de peccandi consuetudine, & habitu; & de peccatoribus induratis.

EX peccandi consuetudine peccator in dies durior, ac peior efficitur.in Aduẽ.dominica 1. post Epiphaniam conc.4.num.2.& ibi conc.1.nu. 12.& 2.Quad. dominica Passionis feria 5.num.15.& in dominicali dominica 11.post Pentec.conc.1. num.18.

Et ex vno vitio in aliud prolabitur. in Aduent. dominica 1. post Epiphaniam conc.4. num.4.

Peccata in principio sunt circuncidenda antequam cõualescant.1.Quadra.dominica 4.feria 5.num.25.& 2. Quadr.domin. in Passione feria 5.nu. 18.& in proprio Sanctorũ con.1.Magdalenæ nu.24.& in proprio Sanctorũ conc.2.Natiuitatis B.Mariæ nu.17. in dominicali dom.5. post Pent. conc.1. n.30.vbi latè & ibi dominica 11.post Pentec.conc.1.num.16.vbi latè.

Peccatum consummatum quę mala pariat.4.Quad.dominica in Passione feria 4.nu.32.

Peccatorum reincidentia quã grande malum.4.Quadr.dominica 1.feria 6.num.30.

Per lõgum tempus in peccatis sine aliqua molestia commorari est maximum reprobationis signum.in dominicali dominica in albis con.2.nu.29.

Ex perseuerantia in peccatis cordis duritiem impęnitentiam,& alia plurima incõmoda peccatoris dimanare. in dominicali dominica in albis con. 2.num.29.

Con-

Contra eos qui in peccatis perseuerant, 2. Quadr. dominica 4. feria 4. nu. 35. & 3. Quadragesi. Sabbatho post dominicam 2. num. 28. & 4. Quadr. conc. in cœna, num. 35.

Peccandi consuetudo Dei timorem hominumque verecundiam aufert. 2. Quad. dominic. Passionis, fer. 5. nu. 15.

In peccatis induratio super omnia in hoc sæculo timenda est. 3. Quad. dominica 2. feria 2. num. 9.

Peccatum quod ex peccandi consuetudine fixum est; difficillimum est spoliari, 1. Quad. conc. Cinerum, num. 10. & in dominic. dominica 10. post Pentecost. conc. 1. num. 22.

Peccatoris obstinatio, & duritie quã mala sit. in proprio Sanctorum, conc. 3. Ascensionis, num. 7.

Non tam conqueritur Deus ex eo quod peccator ab ipsius obedientia recesserit: quam ex eo quod ad ipsum conuerti nolit. in proprio Sanctorum, concio. 1. B. Mariæ ad Niues num. 23.

Non qui peccat sed qui in peccatis perseuerat lachrimandus est, 2. Quadr. dominica 4. feria 4. num. 35.

Cum peccatores ex malitia, cum assiduitate delinquunt: tunc specialiter Deus permittit decipi. in dominicali dominica 7. post pente. conc. 1. nu. 20.

Mirabile est q͞d toties ac toties peccare fastidium nullũ generet. in dom. dominica 3. post pent. conc. 1. num. 14.

Istis induratis qui neq; internis Dei motibus neque externis concionatorum vocibus resipiscunt omnis suæ salutis aditus videtur interclusus. in dominicali dominica 11. post pentecost. conc. 2. num. 17.

Etiam si omnia diuina oracula ante hos induratos proponas, nihil prorsus eorum percipient neque attendent. in dominicali dominica 11. post pentec. conc. 2. num. 25.

Peccatores induratos solet Deus omnino relinquere. in dominic. dominica 20. post pentecost. conc. 1. nume. 40. & ibi dominica 22. conc. 2. num. 9.

Ex assidua peccandi consuetudine mali habitus generantur: per quos in tantam deprauationem animus deuenit, vt nullam in peccatis sentiat esse molestiam. in Aduen. dominica 1. post Epiphaniam, conc. 1. num. 10.

Peccatoris primus defectus, & fragilitates non debemus admirari: illos: tamen continuare execrabile est, 3. quadragesi. dominica 4. num. 31.

In peccatis cogitatio morosa, vide verbo, cogitatio.

Peccatoris exemplum malum, vide verbo, exemplum.

Cum peccatore conuersatio, vide verbo, conuersatio.

Peccatum originale, vide verbo, originale peccatum.

Peccandi occasiones. vide verbo occasio.

Peccatorum remissio, vide literra R.

Peccatum supplicia, vide verbo, supplicia.

Peccandi tentationes, vide litera. F.

§. *RATIONES ET CONSIDErationes efficacissimæ ad homines a peccatis abdicandos: & ab eis detecta eorum fœda, & execranda natura deterrendos.*

PRima. Quia Deus est nobis intime præsens: & te tu..q; verenda opera intuetur, & conspicit, 3. quad. domi. 3. nu. 19. & 4. Quad. dominica 2. feria 6. nu. 16. & in communi Euangelistarũ, conc. 1. nu. 12. vbi latissimè, & conc. 2. sequenti, nu. 17. vbi late: & in proprio Sanctorum, conc. 3. Trinitatis, nu. 7. & in Aduent. dominic. 3. post Epiphaniã, conc. 1. nu. 4. vbi latè, & in Aduen. concio. 4. Ioannis Euangelistæ, nu. 15. vbi ex professo, & in dominicali dominic. 8. post pentecost. conc. 1. num. 24.

In medioque vestrum Deus stat. dominiica 3. Aduent. conc. 4. num. 30.

2 Ex incertitudine an in flagranti hoc delicto te mors deprædetur, pro quo vide 1. Quadragesi. dominica 2.

feria 5.numero 23.& 3.Quadr. Dominica 4.feria 4.num.24.& 4.Quadr.dominica 2.feria 6. num. 17. vbi latè: & 4.Quadr.domi.4. feria 4.nume.16.vbi latè.

3 Considera propter res tam exigui momenti te in æternum visione Dei priuari.in domi. domi.3. post Pascha, conc.1.nume.20. vbi ex professo.

Et quia ob rē nullius momenti Deū qui est summum bonum amittis: quæ amissio quanta sit consideratur,& perpenditur.domin.1.Aduen.conc.3.nu. 26.in domin.domin.24. post Penteco. conc.2.num.6.

4 Quia cum peccas lentis edulio instar Esau celi primogenia vendis. domin.1.Aduentus,conc.3 nu.32.

5 Quia cum peccas Christum Iesum Redemptorem tuum conculcas: & alia horrenda efficis quæ si considerares a peccato deterreneris: quæ vide dominica 3.Aduent. conc.4. nu.17. & in proprio Sanctorum, conci.1. Petri, & Pauli,num.16.

6 Quia amittimus propter rem vilissimam talem amicum qualis est Deus qui plenè, & perfectissime omnes conditiones boni amici habet. in communi Apostolorum,conc.2.nu.20.vbi latissime.

7 Vt ad peccatum relinquendum exciteris, statue ante oculos animę tuę vitam illam æternam tot gaudijs plenam quam consequeris, si peccata relinquis. in proprio Sanctorum concio 2.feria 2. Penteco. numero 16. vbi ex professo:de quo vide plurima, & nota tu dignissima a nobis collecta in verbo gloria.

8 Quia dum quis est in peccato omnia opera quæ exercet perdit. in communi Apostolorum, conc.3.nu.13. & in dominicali domi.10. post Pent.con. 1.nu.27.vbi latè.

Et peccatum omnia vitiat,& corrūpit.in domini. domi.16. post Penteco. conc.1. nu.4.

9 Quia maxima ignominia est creaturas tam illustres, res tam viles tantaque ignominia quærere. in Adu.con. 1.Andreæ,num.13.

10 Ex loco qui paratus est peccatoribus,qui est infernus, pro quo vide 1. Quadr.domi.1.feria 3.nu.11. & 3.quadra.domi.2.feria 5.nu.31.& 3.Quadr. dominica in passione, feria 2. nu.8. & in proprio Sanctorum,concio.1. Matthiæ, nu.26. de quo vide plura verbo, infernus, & in dominicali, dominica 14.post Pent.conc.1. nu.30.

11 Quia peccatum est res nullius vtilitatis,damni vero plurimi. dom.1. Aduent.conc.3.nu.19.

12 Ex afflictione, & alijs damnis quæ peccatori ex ipsomet peccato prouenunt.3.Quadr.domin. in passione, feria 2. nu. 34. & in proprio SS.conc. 2 omnium SS.nume.16.& in proprio SS conc. vna decollationis Baptistæ, nu.12.& in Aduent.domi.4. post Epiphaniam, conc 1. nu.8. & in domi.domi.21.post Pentec.conc.1.nu.49.

13 Ex gaudio, pace, & tranquillitate qua fruuntur qui à peccatis se abdicant.4. quadra. conc. quinquagesimæ, num.16.& in proprio SS.concio 1. Ascensionis, nu.26.& ibi conc.2.Petri, & Pauli,nu.15.& ibi conc.2.omnium SS.num.13.vbi late,& ibi conci.4. visitationis B.Mariæ, nu.14.

14 Quia cum peccamus templum Dei verum quod est anima nostra conspurcamus.3.quadra. domin.4.feria 2. nu.23.& 1. quadr. dominica in passione,feria 4.num.2.& in dominicali dominica 9.post pentec.conc.2.num.32. vbi late.

15 Quia Deus peccatum maximè odit.in Aduent. conci.4. conceptionis B.Mariæ,nume.36.& Domini.3. Aduent.conc.4.nu.19. & 4. quadr. domi. 4.num.15.

Et tam odiosum est Deo, vt terribiles in ipso effectus operetur.in Aduen. conc.2.expectationis B. Mariæ, nu.8.

16 Qui offendimus summum nostrum benefactorem Deum pro quo

uide

vide 3. Quadrag. dominica 4. fer. 4. nu. 17. & 3. Quadra. conc. Septuagesimæ, numero 22.

17 Quia peccatores in medio suarū temporalium voluptatum trinitas interiores intensissimas habent, & continuus metus, & angor animi ab eis abesse nequit. in proprio Sanctorum, concio. 2. omnium Sanctorum, nu. 16. vbi late, & in proprio Sanctorum, concio. vna decollationis Baptistæ, num. 12. & in communi plurimorum mart. Euangel. Descendens Iesus de monte, &c. conc. 3. num. 13. vbi latè.

18 Quamuis nullus alius esset infernus nisi assidui conscientiæ morsus molestiaque quam peccatum secum habet: hoc solum deberet homines à sceleribus reuocare. in proprio Sanctorum, conc. 3. Diui Francisci, nume. 27.

19 Quia amantissime te Deus vocat, & dulcissimis verbis te inflammare, & a peccato reuocare contendit. in proprio Sanctorum, conc. 3. Diui Francisci, num. 18. de quo vide plura in verbo, vocatio Dei.

20 Ex ardentissimo, & infinito Dei quem offendimus erga nos amore. 1. quadra. dominica 1. feria 3. num. 2. & 1. Quadrag. dominica 4. feria 6. nume. 5. de quo vide plurima in verbo, amor Dei erga nos.

21 Quia peccati iter est difficile & asperum. dominica 4. Audentus, conc. 1. num. 36. & 1. quadra. Sabbatho post dominicam 2. num. 3.

22 Quia non est quare diffidamus aut desperemus quantumcunque peccatores simus, 2. Quadrag. dominica 2. feria 6. num. 19. vide plures alias remissiones in verbo, fiducia.

23 Quia plurimis artificiis Deus vti tur vt peccatores ad se trahat. in aduentu. conc. 1. expectationis B. Mariæ, nu. 23. & 3. quadrag. dominica 2. feria. 2. num. 5.

24 Ex misericordia Dei in inuitandis, alliciendis, & condonandis peccatoribus, de quo vide plurimas remissiones, in verbo, misericordia Dei erga nos.

25 Ex magnitudine corū quæ Christus pro peccatis passus est, 1. Quadra. conc. de passione, num. 19. & 2. quadr. dominica 1. fer. 4. nu. 30. & 2. quadrag. conc. de Passione, num. 20. & 3. Quad. dominica in Passione, num. 4. vbi late: & 4. quadrag. conc. de Passione, num. 17. vbi latè.

26 Ex facili per pœnitentiam peccatorum remissione, 2. Quadrag. Sabbatho post dominicam 3. nume. 42. & in Aduent. conc. 3. Innocentium, nume. 18. & in proprio Sanctorum, conc. 2. Magdalenæ, num. 22.

27 Ex suppliciis horrendis quibus Deus alios peccatores punit. 3. Quadr. dom. in Passione, fer. 2. nu. 4. & 11. Aduen. con. 4. cōceptionis B. Mariæ, n. 36.

28 Ex deformitate quæ remanet in anima quę maior est quam deformitas Dæmonis, 3. quad. Sabbatho post dominicam, 1. nu. 31. & in communi Sanctorum, conc. 1. funerali, nu. 3. vbi late.

29 Ex deformitate quam ex se peccatum habet ita, vt ex se sit odibile. in communi vnius martyr. Euan. Amen dico vobis, conc. 3. num. 23.

Trigesima Quia peccatum est maxime alienum a natura humana, 1. quadrag. dominica 2. feria 3. nume. 2. & 2. quadr. conc. Septuagesimæ, num. 17.

31 Et anxietatibus, laboribus, lassitudinibus, & amaritudinibus quas peccatores perferunt ad peccata perpetranda. In proprio Sanctorum, conc. 4. Visitationis B. Mariæ, nu. 7. vbi latè & ibi, conc. 2. Bartholomæi, nu. 22. & 2. quadrag. dominica 1. feria 5. nume. 31. & 2. quadrage. domini. Passionis, feria 4. nume. 24. & 3. quadragesi. domin. in Passione, feria 4. nume. 18. vbi late, & in communi vnius marty. Euange. Si quis vult venire post me, &c. conc. 3. nu. 21. & in communi Sanctarum mulierū, conc. 1. nu. 12. & in proprio Sanctorum, conc. 2. exaltationis crucis, nu. 21. & in proprio Sanctorum, coc. vna decol-

decollationis Baptistæ, n. 8. vbi ex professo ad conuincendum peccatorem quemcunque, & 3. Quadr. dominica 1. feria 6. nu. 24. & in dominicali dominica 4. post pentecost. conc. 1. num. 24.

32 Quia dum peccas amittis diuinũ patrem, 2. Quadra. dominica 2. feria 6. num. 8. & 3. Quad. dominica 4. feria 5. numero 16.

33 Considera miserrimum statum peccatoris a spiritu sancto depictum, 2. quad. dominica passionis, feria 3. nu. 7. & 3. Quadr. dominica 2. feria 5. n. 29. & 4. quad. dominica 3. nu. 22. vbi latissime, & in communi Sanctorum, concio 1. funerali, nu. 5. vbi latè, & dominica 2. Aduentus conc. 2. num. 33.

34 Quia peccando legem Euangelicam, & ipsummet Deum infidelibus odiosum reddimus, 1. quadr. dominica in passione, num. 18. & 3. quadr. dominica 2. feria 3. num. 13. & 3. quadr. dominica 4. feria 6. num. 21. & 4. quadr. feria 6. post Cineres, num. 15.

35 Ex ingratitudine quam peccatores committunt cum Deum offendũt, de quo vide plurima in verbo gratitudo, vbi de his ingratis late egimus.

36 quia quodammodo Christus magis peccatum odit, quam vitam suam dilexit. 3. quad. dom. in passione nu. 3.

37 Quia cum peccas Christum iterum crucifigis, 4. quad. dominica 2. feria 6. num. 24.

38 Considerate in Dei conspectu ea peccata perpetrare, quæ coram infimi generis homine patrare pudor nõ sineret. in Aduen. conc. 4. Ioannis Euangelistæ, nu. 15. & in dominicali dominic. 13. post pent. conc. 1. num. 17. vbi late.

39 Ex premio quod dat Diabolus suis seruis propter peccata quę committunt, 4. quadr. dominica in passione, feria 4. num. 17.

40 Ex peccati mortalis grauitate q̃ consideratur, & ostenditur. in communi Euangelistarum, conc. 4. nume. 18.

41 Quia pauci saluantur, & fere infiniti in dies in infernum detruduntur. in communi vnius marty. Euange. Si quis vult venire post me, &c. con. 1. numero 11. vbi latè.

42 Quia in vitiorum contemptu, & virtutum exercitatione etiam Ethnici beatitudinem collocarunt. in communi plurimorum marty. Euang. Descendens Iesus de monte, &c. conc. 1. n. 16.

43 Quia cum peccas Deo tuo, & creatori tuo terga vertis, vt vilissimas res prosequaris. in communi confess. non pontif. Euange. Ecce nos reliquimus omnia, &c conc. 4. num. 4.

44 Cura etiam exire a peccato quia quanto maior miseria tua es: tanto ad maiorem pietatem Deum inuitat. in communi dedicationis Ecclesiæ, conc. 1. numero 25. vbi ex professo.

45 Quia omnia peccata quæ committis in libro Dei scribuntur: & in die iudicii absque eo quod iota vnum aut apex desit conscripta videbis. in cõmuni Sanctorum, conc. 2. funerali, numero 4. vbi late.

46 Quia Diabolus ita oppressos, & cõculcatos habet peccatores, vt ne per vnius quidem temporis momentum vix respirare possint. in proprio Sanctorum, conc. 2. diei Sancti pentecost. nu. 19. vbi latè.

47 Et quia si Deus tristitiæ esset capax infinita cum peccas tristitia afficeretur. in dominicali dominica 21. post pentec. conc. 1. num. 25.

48 Et quia peccata dimittere Deus gloriam atque maiestatem suam esse dicit. in proprio Sanctorum, conc. 1. Natiuitatis Beatæ Mariæ, nu. 9.

49 Et quia peccatori conuersio maxime Deus fauet, & auxiliatur. in proprio Sanctorum, conc. 1. Natiuitatis B. Mariæ, num. 18.

Et summe piis visceribus recipit. in proprio Sanctorum, conc. 1. Natiuitatis B. Mariæ, num. 21.

50 Et quia cum primum quis peccat: (cum ab amicitia diuini regis excidat) qui antea ab omnibus creaturis etiam Angelis reuerebatur nunc ab omni-

omnibus illis contemnitur, & laceſſitur. in proprio Sanctorum, con. 4. Ioãnis Baptiſtæ, num. 18.

51 Conſidera etiam, vt citò à peccato exeas iucunditatem, ſuauitatem, & lætitiam, quã habet peccator poſtquam onera ſuorũ peccatorum depoſuit. in proprio Sanctorum, concio 2. Matthæi, nu. 22.

52 Et quia ſi tot Angelos Deus propter vnicum volũtatis motum in æterna tormenta proiecit, quid faciet tibi tot quotidie peccata perpetrãti, quem diu ad pœnitentiam expectat. in proprio Sanctorum, conc. 3. dedicationis Michaelis, nu. 15. vbi latiſſimè.

53 Quia cum peccas, Deum perſequeris. 1. Quad. domin. 2. fer. 2. nu. 17.

54 Ex magnitudine periculi eius qui in peccato mortali verſatur. in Aduent. conc. 3. Thomæ nu. 4. vbi appoſitiſſimis illuſtrat exemplis.

55 Conſidera quod vilibus rebus à diabolo deceptus ipſius diaboli captiuus ſis. in proprio Sanctorum conc. 3. Inuentionis crucis nu. 19.

56 Conſidera quanta bona per peccatum amittis: & quãta mala propter illum te ſequantur. in proprio Sanctorum conc. 4. Ioannis Baptiſtæ nu. 28.

57 Conſidera miſeriam animę exiſtentis in peccato. 4. Quad. Dominica 3. nu. 22. vbi latiſſime.

58 Conſidera peccatum quam graue ſit onus. in proprio Sanctorum, cõcio. 3. Diui Franciſci nu. 27. & in Aduen. dominica 4. poſt Epiphaniam cõcio 1. nu. 9. & in Dominicali, dominica 11. poſt pentec. conc. 1. nu. 35. & ibi Dominica 14. conc. 2. nu. 1. & ibi Dominica 21. conc. 1. num. 31.

59 Conſidera, quod cum mortaliter peccas male Deo optas. in Aduẽ. con. 4. Ioannis Euangeliſtæ, nu. 13.

60 Quia peccatũ maximè odioſos nos Deo reddit. in Aduent. conc. 1. Cõceptionis Beatæ Mariæ num. 34.

61 Conſidera per peccatum animã quæ eſt verum Dei templum profanari & contaminari. 1. Quad. Dominica paſſionis fer 4. nu. 2. & 3. Quad. Dominica 4. fer. 2. nu. 23.

62 Conſidera quod ille qui peccat Deum à ſe ejcit demeritoriè. Dominica 3. Aduentus. concio 4. num. 15.

63 Quia peccator, vt ſuis turpibus appetitibus ſatisfaciat, ſe ipſum, cęleſtemq; hæreditatem vendit, & Sathanæ ſeruus efficitur. in proprio Sanct. conc. 1. Natiuitatis B. Marię num. 12.

64 Cõſidera quam humiles, & abiectas cogitationes, & deſideria habeas quando peccas. 1. Quad. feria 2. Reſurrectionis, num. 25. & 4. Quad. conc. in Cœna, num. 10.

65 Cum peccatum aliquod vis committere, conſidera te creatori tuo iniuriam inferre velle. 3. Quadrageſi. Dominica 2. feria 2. nu. 10. vbi alias etiã inuenies conſiderationes.

66 Quia nil ita cõtrariatur naturali rationi qua homo inſignitus eſt, quã peccatum. in proprio Sanctorum, concio 2. viſitationis B. Mariæ. num. 3.

67 Quia dum peccas Deum à domo tua expellis. 3. quad. dom. 2. fer. 2. n. 25

68 quia cum peccator Deo in omnibus contrarietur, in omnibus etiam ſibimet ipſi grauis, moleſtus, & nociuus eſt, & ſui deſtructionem quærit: cuius rationem vide in proprio Sanctorum conc. 3. Aſſumptionis Beatæ Mariæ num. 39. vbi ex profeſſo.

69 quia peccatum quodcunque etiam minimum tantum malum eſt quod totam vrbem imo & totum mũdum Deo odibilem reddat. in Dominicali Dominica 16. poſt pente. conc. 1. num. 4.

70 quia peccatum reddit homines indignos ad petendum, & accipiendũ beneficia a Deo. 1. quadrag. Dominica 3. feria 2. num. 11.

71 quia Chriſtiani multo maiori obligatione quam omnes aliæ mũdi nationes tenentur vitia fugere. in Aduent. conc. 2. Circuncisionis num. 17.

72 Curare enim debet Chriſtianus

quod

quod eius vita sit nomini quod habet conueniens. in Aduent. conc.1. Circuncisionis nu.26.& conc.4. nu.27.& Dominica 5.post Epiphaniam con.1. num.27.

73 Qui in peccato cõmorantur non solum in futuro infernum, sed in præsenti etiam seculo, interitum promerentur. in Aduent. Dominica 5.post Epiphaniam conc.2.num.29.

74 Et quia ipsamet peccata peccatores coram diuino iudice accusant: ac de eis vltionem postulãt. in dominica li dominica 8.post Pent.con.1.nu.26.

75 Et quia peccato non solum ipse peccator, imo tota respublica infamia notatur. in Dominicali dominica 8. post Pentec.conc.2.num.10.

76 Et quia non tantum cõqueritur Deus quia peccamus, quãtum quia ad eum non conuertimur. in dominicali dominica 9.post Pentec.con.2.nu.15.

77 Et quia Deus quem offendisti adeo benignus est occasionẽ quęrat, tua peccata aliquo modo excusandi. in dominicali dominica 10.post Pentecost. conc.1.num.17.

78 Et quia per peccatum qui antea erat Dei seruus diaboli, & vitiorũ seruus efficitur. In dominicali dominica 14.post Pent.conc.1.nu.4. & 7.& 11. vbi latè.

79 Et quia propter peccata Deus solet vitam abbreuiare. in dominicali dominica 24. Pentec.conc.1.nu.5.

In verbo virtus: rationem omnium summam complexi sumus, ad hoĩum animos, in virtutis amorem inflãmandos: quæ omnes rationes per locum à contrario hic possunt accommodari.

PESTES.

PEstes, fames, & morbi veniũt propter hominum peccata. 3.Quadr. dominica 4.feria 2. num.27.& 33.& in dominicali fer.2. in litaniis maioribus conc.1.num.14. vbi latissimè, & ex professo, & ibi dominica 9. post Pẽtec.conc.1. nu.3.vbi latè, & dominica 19.conc.2.nu.37.

Petri & Pauli laudes & excellentiæ vide in proprio Sanctorum conc. 1.Petri & Pauli nu.29. & conc.3.nu. 29.& conc.4.num.28.

Periurium, vide iuramentum.

Persequutiones, vide tribulationes.

Persequutio iustorum, vide iustorũ labores.

Persequutio inimici, vide inimicus, vide etiam odium.

Perseuerantia in virtute, vel in bonis operibus, vide verbo operum perseuerantia.

Pęna æterna, vide infernus.

Pęnitentiæ sacramentum, vide confessio.

POENITENTIÆ VIRTVS & de pęnalibus exercitijs.

POenitentia in bona cõscientia debet fundari. 1.Quadr. Dom.1.n.1.

Pœnitentia suauis & facilis apparet eis, qui assuefiunt. in Aduent. Dominica 1. post Epiphaniam concio 1. num.7.

Dei quærelæ eò diriguntur vt nos deterreat & ad pęnitẽtiam prouocet. Dominica 3. Aduent.conc.3.nu.25.

Corpus pęnitentia macerare quam necessarium. Dominica 4. Aduentus conc.3.nu.14. vbi late.

Ad pęnitẽtiam prædicandam innocentem Baptistam Deus elegit, vt ipsius necessitas magis intelligeretur. dominica 4. Aduentus conc.4.num.23.

Initio pœnitentiæ passio Christi allegãda, & in ipsa tota fiducia collocanda. 4. Quad. conc. Quinquagesimę num.23. vbi latè.

Pęnales exercitationes quam necessariæ sunt ad spiritualem vitam cõseruandam. in proprio Sanctorum conc. 3.dedicationis Michaelis nu.22.

Pœnitentia potius in operibus, quã in verbis cõpositis consistit. in proprio Sanctorum con.1. Magdalenę.nu.29.

auxilium Dei instantissimè est postulãdum.3.quadr.domi.1.feria 4.nume.4.

Pœnitentiæ doctrina peccatoribus in peccato commorantibus obscura, & in intelligibilis videtur.3.Quadra. domin.2.feria 4.nu.8.

Pęnitentia vera consistit in odio intestino peccatorum præuia confessione,& satisfactione. 3.quadr. Domi.in passione,nu.2.

Ad pęnitentiam preciosis vestibus, & alijs compositionibus accedere,quã nefanda(pręcipuè in mulieribus)profanitas sit.3 quadr.domin.in passione, feria 5.nu.16.

Qui per veram pęnitentiam resurrexit, non debet assiduè cum alijs hominibus conuersari. in domi.domi.3. post pascha,conc.2. nume.8.

Pœnitentia quam appositissimum pro peccatis remedium.4.quadr.dom. 1.nu.24.

Vt vere pęnitens prius considera miserum,in quo iaces statum ; bona quæ amisisti, & mala quæ commisisti. in proprio SS. conc.2. Ioannis Baptistæ, num.28.

In pęnitentiæ exercitio semper dum in hac vita fuerimus perseuerare debemus.in proprio SS. conc. 1. Visitat. B.Mariæ,num.15.

Cum adeo immundi simus, magnopere nos pęnitentia purificari oportet. in Aduen.conc.4. purificationis B.Mariæ,num.7.

Diligentissime, & illico ad pęnitentiam accedite,quia Deus vos nunc ad id expectat. In domini.domin.13.post pentec.conc.2. nu.11.

Amplificabitur hic locus ex verbo, lachrymæ,& ex verbo, carnis mortificatio.

§. *CONSIDERATIONES efficacimæ contra eos qui pęnitentiam de die in diem, vel vsque ad mortem differunt.*

POenitentiã de die in diem differre signum manifestum est reprobationis.in proprio SS.conc.1. Visitatio. B.Mariæ,num.10.

Quamuis certam senectutis spẽ haberemus, statim tamen pœnitentiam aggredi deberemus, antequam cor obduresceret.in Aduent.conc.1.Circuncisionis,nu.17.& 3.quadr.dominic.1. feria 5.nu.14.

Pęnitentiam vsq; ad mortem differentes appellat Spiritus Sanctus arbores autumnales quibus raro contingit vt opportune maturescant.1. Quadra. conc.in cęna,nu.5.

Magna stultitia est pęnitentiam procrastinare, cum nescias an ante crastinum sis moriturus.2.quadrag.dom.2. nu.16.& in Aduent.concio 2. Circuncisionis,nu.19.

Quam stulti sint qui quia nunc negotiis sunt implicati differunt pęnitentiam in aliud tempus. 2. quadrag.dominica 4. feria 4.nu.31.vbi latè.

Licet vitam tuam sexaginta aut septuaginta annos duraturam esse certo scires stultum esset indefessam senectutem in qua ad labores perferendos nõ sunt vires,pęnitentiam differre.2. quadra.domi.4.feria 4.nu.34. & num. 37. vbi ex professo, & 3.quadr.domini.1. feria 5.nu.24.

Si nunc istud tibi difficile videtur quanto difficilius tibi erit post quã vitium incaluerit,& altiores egerit radices.2.quadr.domin.4.feria 4.nu.34.& in proprio Sanctorum,conc.1. Natiuitatis B.Mariæ,nu.17.

Non spectes pęnitentiã facere quousque infirmitas ingrauescat cum præ doloribus,& mortis agone insanus,attonitus, & mortis somno arreptus, & fere sine iudicio sis.2.quadr. domin.4. feria 6.nu.12.& 3.quadr.domi. passionis,nu.13. & in communi virginum, conc.3.nu.24.vbi ex professo,& in domi.dom.24.post Pente.conc.1. nu.47.

Si quæ in toto vitæ cursu facienda erant ad breuem horam mortis reseruantur,proculdubio ad illa omnia facienda tempus deerit.2.quadrag.concio

cio in Cena,nu.15.

Nō est hæc res quam de die in diem differri oporteat,sed cogita hodie finiē dos esse dies tuos.3.Quadra. dominica 1.feria 6.num.14.vbi latè.

Considera etiam quod post mortē nullum pœnitentiæ genus tibi proderit.3.Quadrag. dominica in passione, nu.15.& 2.Quadrag.dominica 4.feria 4.num.26.& 3.Quad. dominica 4. fer. 4.num.22.& 3.Quadrag. dominica in passione feria 2.num.3. & in communi Sanctorum,conc.1.funerali nu. 26.

Magna temeritas est expectare senectuti tempus ad conuersionem, & pœnitentiam cum iam tunc natura corruptis moribus deprauata sit. 3.Quadra. conc. Septuagesimæ,num.11.& 19.

Periculosissimum est in mortis horam pœnitentiam differre. in communi confes.non pontif.Euang.Sint lumbi vestri,&c.conc.3.nu.19. vbi ex professo,& in dominic. dominica 24.post Pentecost.conc.1.num.43.

Eos qui pœnitentiam vsq; ad mortē differunt,permittit Deus vt illam tūc nesciant facere, nec misericordiā sicut oportet exposcere.in communi confes. non pontif. Euange. Sint lumbi vestri, &c.conc.3.nu.19.& in communi virginum conc.3.num.27.& in communi Sanctorum conc.3.funerali, nu.21.

Permittit etiam Deus vt misericordiam tunc non consequantur, & illis respondeatur, serò sapuisti.in communi virginum,conc.3.num. 27.vbi latè, & ex professo,& in communi Sancto rum,conc.1.funerali,num.27.

Quis nam te certum facit aut securum mortis tempore te occasionem habiturum ad rem tanti momenti conficiendam,cum omnibus requisitis circunstantiis? in communi Sanctorum, conc.1.funerali,num.26.

Quamuis a Deo syngrapham te nō repente moriturum habueris, ingens amentia est illud tempus expectare vt te præparares in quo vix opportunitas adest ad id quod tua interest absoluendum.in communi Sanctorum, conc. 3.funerali,num.27.vbi latè.

Et quia plurima hominum opinione tanquam boni Christiani moriuntur,& sunt in inferno.dominica 1.Aduent.conc.3.num.14.

Sancti maxime trepidant de pœnitētia,quæ in hora mortis fit. in dominic. dominica 15.post Pent.conc.2.nu.23.

Pœnitentiam in extrema vitæ hora vt oportet facere difficillimum & laboriosum est.in dominicali dominic.24. post Pentecost.conc.1.num.44.

Vt ad pœnitentiam statim agēdam commouearis vnum ex efficacioribus remedijs est, æterna inferni supplicia ob oculos semper habere. in dominicali dominica 24.post Pentecost.conc. 1.num.48.

Qui pœnitentiam remisse, & pigrè agunt,verbum Dei contemnunt, & iniuria ipsum afficiunt.In proprio Sanctorum,conc.1.Visitationis B.Mariæ, num.15.

Pietas,vide misericordia.

PIGRITIA.

Diabolus ad mala quæ facit perpetranda ex negligentia nostra occasionem sumit. in Aduent. dominica 5.post Epiphaniam conc. 2. nume.18.

Maxima vigilantia,& diligentia viuendum est vt a Sathanæ laqueis nos liberari possumus.in Aduent.dominica 5.post Epiphaniam,conc. 2.nu.19.

Qui pigre, & remisse pœnitentiam agunt,verbum Dei contemnunt,& iniuria ipsum afficiunt.In proprio Sācto rū,conc.1. Visitationis B.Mariæ,n. 15.

Pigrè res spirituales, & diuinas tractamus:quæ vero ad honorem, salutē vel augmentum temporale spectāt diligentissime.1.Quad.dominic.1. fer.4. nu.6.& 3.Quad.dom.1.fer.6.n.15. & in Aduēt.conc.3.Conceptionis Beatæ Mariæ,n.19. vide etiam in cōi Sancta rū mulierum,con.3.n.19.& in Aduentu. dominica 1.Aduent.conc.3.nu.17.

Ad

Ad pigritiam in Dei ſeruitio, & rebus ſpiritualibus excutiẽdam egregiæ exhortationes, & conſiderationes. 1. Quad.dom.4.fer.4.nu.22.& 2.Quadr. domin.1.fer.6.nu.19.& 3.Quad.dominic.1.fer.6.nu.19.vbi late, & 3.quadr. domin.in Paſſione, fer.4.nume.8.& 3. Quad.dominic.1.fer.6.nu.14.vbi late.

Pigritia otii, & impœnitentiæ fons, 2.quadr.conc.ſeptuageſimæ, num.35.

Contra eos qui pigritiam, & neglig ẽtiam habent in exeundo a peccato. in Aduent.conc.4. Andreæ, nu.17.

Magna confuſio eſt videre quanta cum diligentia, & cura Deum offendamus: in rebus autem quæ ad eius ſeruitium pertinent quam pigriſſimus. In Aduent.dominica infra octauam Natiuitatis, conc.2.num.13.

Secus ſancti qui res quæ ad ſeruitiũ Dei pertinebant diligentiſſime preſtabant.in Aduent.conc.4. Epiphanię, numero 18.

Propter pigritiã plurimi temporis fit iactura quod eſt vnum ex maximis vitæ huius detrimentis. in proprio SS. conc.3.viſitationis B.Mariæ, nume.8.

Cum de vitæ noſtræ termino ſimus incerti, tam pigros, & lentos in animæ ſalute eſſe ſtupendum eſt. in Aduent. conc.2.Circuncisionis, num.19.

Accidia, animam indeuotã reddit: & plura alia ipſi animæ damna infert. in proprio Sanctorum, conc. 4. Petri, & Pauli, num.17.

Multũ refert non pigre, ſed feruẽtiſſime Deo ſeruire incipere. in Aduent. dom.1.poſt Epiphaniam, conc.4.nu.5.

Pari ſaltẽ diligentia Deo ſeruiamus qua peccato quondam ſeruimus, 3.quadra.domin.Paſſionis, fer.5.num.15. & dom.1. Aduen.conc.3.nu.18. vbi late.

Non pigre, ſed ſollicite ea q̃ ad Dei ſeruitium ſpectant tractare eſt vnũ ex prædeſtinationis ſignis, in proprio SS. conc.1.viſitationis B.Mariæ, num.10.

Hæc ſolicitudo Deo gratiſſima eſt. in proprio Sanctorum, con.3. viſitationis B.Mariæ, num.7.

Huius ſolicitudinis defectus eſt via ad perdendum charitatem, & amicitiam Dei.in proprio Sanctorum, con. 3.viſitationis B.Mariæ, num.7.

Diligenter Deus eſt quærendus. in Aduent.conc.3.Natiuitatis, nume.28.

Contra eos qui pigri ſunt in pęnitẽtia exercenda vide verbo, pœnitentia. §.contra eos qui pęnitentiam de die in diem, vel vſque ad mortem differunt.

Amplificabitur hic locus ex verbo, otium, & ex verbo, diligentia.

Pro Portiunculæ feſto, vide aliqua notatu digna in cõmuni dedicationis Eccleſiæ, conc.1.in principio.

Potentes, vide magnates, vide prælatus.

PRÆCEPTA DEI, & de eorum obſeruantiæ.

OMnia Dei p̃cepta ſunt nobis poſſibilia.dom.4. Aduen.conc.4.nu. 27.& in cõi Apoſtolorum, con.1.n.5.

Et facilia, atque ſuauia. In Aduent. dominica 1.poſt Epiphaniam, con.1. nu.2.vbi late, & ex profeſſo, & in communi doctorum, conc.4.nu.26.vbi late, & in domin.dominica 14.poſt Pentecoſt.conc.1.num.18.vbi late.

Ad præceptorum obſeruantiam facilem reddendam, plurimum conducit nos eis diu aſſueſieri. in Aduentu. dom.1.poſt Epiphaniam, conc.1.nu.6.

Si præcepta Dei facile obſeruare deſideras plura etiam quam tibi præcipiuntur fac: & ſic quod de pręcepto eſt tibi facile erit.in Aduent. dominica 1. poſt Epiphaniam, conc.1.num. 23. & ibi, conc.3.Ioannis Euangeliſtę, num. 9.& 3.quad.dominica in Ramis.nu.7.

Quando ex pręceptorum Dei obſeruantia aliquot detrimenta, aut inconuenientia deuenerint, non deterreamur: ſed certiſſime credamus nos à Deo eſſe iuuandos.in Aduent. dom.1. poſt Epiphaniam, conc.2.num.7.& in dominicali dominica 19. poſt Pentec. conc.1.num.15.vbi late.

Omnia diuina præcepta iudicat vnū, illudque facillimum qui Deum diligit. in proprio Sanctorum cōc.1.diei Sancti Pentec.num.16.

Ei autem qui eum non diligit omnia grauia videntur, & vnū pręceptū plura existimat. in proprio Sāctorum conc.1. diei sancti Pentecost.nu.19. & in dominicali dominica 14. post Pentec.conc.2.num.3.

Præcepta, & mandata Dei seruare pluribus titulis debemus: quos vide in proprio Sanctorum conc. 3. Trinitatis num.25.

Ad præceptorum legis Euangelicæ obseruātiam singulares exhortationes 3.quadr. Sabbatho post dominicam 1. num.15.& in communi Apostolorum conc.4.nu.2.& in proprio Sanctorum conc.4.Trinitatis num.15.

Lex gratiæ, præcepta eius obseruantibus est lex misericordiæ: transgredientibus est lex maioris rigoris, quam vlla alia fuit.in proprio Sanctorum conc. 1.omnium Sanctorum nu.9. vbi latè.

Præcepta Dei nobis aspera, & insipida videtur: quia gloriam quam per eorum obseruantiam consequuturi sumus, iudiciumque, & tormenta, quæ ipsorum transgressores expectant non cōtemplamur. in dominicali dominica 3.post Pascha conc.3.nu.19.

Deus ab homine non petit, nec ei præcipit, plus quē ipse homo possidet. in communi Sanctorum mulierum. conc.4. num.14.

Pręcepta Dei semper ante oculos ferenda eisque in omni opere verbo, & cogitatione cōformari curandum est. in Aduent.conc.1. purificationis B.Mariæ num.21.

Ad victoriam in bellis reportādam excelens armorum genus est præceptorum Dei obseruantia. in dominicali feria 4. in litanijs maioribus conc.vna, num.31.

Qualis erga legis Dei obseruationē te habueris talis Deus erga te se habebit, in dominicali dominica 7.post Pētec.conc.1.nu.32.

Licet pręcepta Dei sint suauia & facilia dæmon curat nobis difficillima ostendere, & sint nobis exosa.in dom. domin.14. post Pentec. conc.1.nu.27.

Præcepta Dei omnia, obseruatu facillima inueniet qui pręmium per illorum obseruantia elargiendū contemplatus fuerit in dominicali domin.14. post Pentec.conc.1.nu.30.

Præceptis Dei, & prælatorū obedire, vide verbo, obedientia.

Preces, vide verbo, laus Dei, & verbo, oratio vocalis, vbi latissimè.

PRAEDESTINATIO.

Prędestinatio quid sit 3.Quad.dominica 2.feria 4.num.10. prædestinatio & vocatio non est propter nostra merita, nec propter bonū vsum liberi arbitrij: sed solum propter infinitam Dei misericordiam 3. Quadr.dominica 2.feria 2.nu.19. vbi late & in proprio Sanctorū conc. 2.Matthiæ.n. 4.& in communi Sanctorū mulierum conc.2. num.14.

Prædestinatio reliquorum omnium bonorum fons est. in Aduent.conc.2. Epiphaniæ num.18.

Prædestinati deleri non possunt de libro vitæ 3.Quadr. dominica 2.fer.4. num.12.

Prędestinatos Deus ad gloriam præparat, & quib.vijs, & medijs in Deus efficiat in proprio Sanctorum conc.2. Magdalenæ num.2.vbi latè.

Prædestinatos in corde suo scriptos defert Deus 3.Quad.dominica 2.feria 4.num.10.

Prędestinatos cur pmittit Deus peccare: in proprio Sāctorū cōc.1.Magdalenę n.3.vbi latissime, de quo vide plura verbo iustus, §.iustorum peccata.

Prędestinatos Deus prospicit & hic Dei aspectus est omnium bonorū principium. In Aduent.conc.1.Andreę, nu. 24.& conc.2.nu.12.

Prædestinatio non est pręterita. in dominicali dominica 19. post Pentec. conc.1.num.2.

Reliqua omnia quæ huc spectant vide verbo iustus.

Præfecti, vide prælatus, vide magnates.

PRAELATVS PRAElatura.

EX prælatorum vel principū probitate, vel improbitate subditorū malum vel bonum, vt in plurimū pen det. in proprio Sanctorum conc. 4. Trinitatis nu. 5. vbi latissime (de quo vide plura in verbo exemplū maiorum) & in proprio Sanctorum conc. 2. Bartholomæi nu. 2. Et bonum, vel malum totius populi. in communi doctorum conc. 1. nu. 23. & conc. 3. num. 27.

Prælati boni pauci in dominicali dominica 2. post Pascha. conc. 2. n. 13.

Prælatos malos esse permittit Deus in pœnam nostrorum scelerum. in dominicali dominica 2. post Pascha cōc. 2. num. 10.

Difficile est prælato ac principi in esse peccatum, absque eo quod inferiori scandalum sit. in proprio Sanctorū conc. 3. dedicationis Michaelis nu. 31.

Prælati præsentia onerosa, & odiosa est subditis. dominica 3. Aduentus cōc. 1. num. 12.

Si prælatus in defectus incidit gaudere quanta insania sit. In cōmuni doctorum conc. 3. nu. 18.

Diaboli cura est prius prælatos euertere, vt subditos perdat. in Aduent. cōc. 1. conceptionis B. Mariæ, nu. 16. Et vt vniuersam rempublicam destruat. in communi doctorum conc. 2. num. 20.

Diabolus diligētissime conatur subditis persuadere, prelatorum precepta non esse propter subditorū vtilitatem, sed propter odium 3. Quad. dominica 2. feria 3. num. 18.

Prælati in societatē suam, & in consilia sua viros probos adhibeāt 3. quad. Sabbatho post Dominicam 1. nu. 10. & dominica 4. Aduentus conc. 2. nume. 26.

Cum Deus ad aliquam dignitatem quempiam euehit, cogitet non sua tantum causa id fieri, sed vt inferioribus, & pauperibus opem ferat. In Aduent. conc. 1. Ioannis Euangelistæ num. 2.

Prælati dum male viuunt sunt laqueus & rete, quo Diabolus plures animas aucupatur. in proprio Sāctorum conc. 3. dedicationis Michaelis nu. 32.

Magno beneficio Deus rēpublicām illam afficit, cui prælatum optimū dat. in proprio Sanctorum conc. 2. Bartholomæi num. 2.

Contra prælatos quibus suo statui honorique iactura fieri videtur nisi famulis ad quamlibet næniam exequendam assignatis abundent. in proprio Sanctorum conc. 2. Eucharistiæ nu. 6.

De prælatorum potentia vide verbo, magnates: vbi etiam vide de prælatorum obligatione erga pauperes.

Prælati, & maiores cauere debent ne minoribus sint peccandi occasioni. 2. Quadrag. conc. de Passione nu. 44. & in communi confes. Pontif. Euang. Nemo accendit lucernam, &c. conc. 1. num. 22.

Prælatis quā specialia auxilia Deus exhibet. In communi Euangelistarum conc. 2. num. 22.

Sicut prelati, & gubernatores boni Ecclesię vtilissimi: ita mali perniciosissimi. in Aduent. dominica 4. post Epiphaniam conc. 2. num. 2.

Maiorū peccata semper apud Deū execrabiliora, magisque exaggerata fuere. in Aduent. conc. 1. purificationis B. Mariæ num. 24.

Sapientes considerantes dignitatū, & officiorum pondus, totis viribus illud renuunt: insipientes verò è contra. in dominicali dominica 8. post Pent. conc. 2. nu. 6. vbi latè.

Prælatus maximam fortitudinē habere debet. in dominicali dominica 9. post Pentec. conc. 2. num. 13.

Qui in dignitate positus est, maxime attendat ne euanescat. in dominica 20. post Pentec. conc. 1. num. 12.

Singularissimū est Dei beneficium nobis prelatos probos elargiri. in dominica 22. post Pentecost. conc. 1. nume. 36.

Amplificabitur hic locus ex verbo, magnates.

PRAE-

§. PRAELATORVM OBLIGATIO. *et de graui prælaturarũ pondere, & de conditionibus prælatorum.*

ANimarum curam habere quam graue sit pondus 1. Quad. dominica 2. feria 4. num. 14. Et quam periculosum onus. in dominicali dom. 16. post Pent. conc. 2. nu. 50. & dominic. 8. post Pent. cõc. 2. nu. 6. & ibi dominica 22. conc. 1. num. 29.

Qui prælaturas hodie suscipit in magno præcipitio se ponit 3. quadr. Sabbatho post Cineres. nu. 13. & 3. quadr. dominica 2. feria 4. nu. 32. & 4. quadr. dominica 2. feria 4. nu. 1.

Prælati maiori obligatione quã alij tenentur semper bona opera exercere 2. quadr. dominica in passione nu. 11.

Prælati & Gubernatores non sint timidi in exequenda iustitia 1. quadr. dominica 1. feria 4. nu. 12. & 3. quadr. dominica 3. feria 3. nu. 39. & 3. quadr. dominic. 4. feria 2. nu. 8. & in communi doctorum conc. 4. nu. 3.

Prælati cõstitutiones sui ordinis exequantur 1. Quadr. Sabbatho post dominicam 3. num. 50.

Prælati hanc regulam seruent, quod incipientibus in via virtutis difficilia non imperent dominica 4. Aduentus conc. 3. num. 29.

Prælati humilitate maxima præditi esse debent 2. quadr. dominica 2. feria 4. nu. 15. & 3. quadr. dominica 2. feria 3. nu. 26.

Prælati quã magna cura, & diligentia debent super subditos vigilare 2. quadr. conc. de passione nu. 29. & in Aduent. conc. 3. Ioannis Euangelistæ nu. 26. & in Aduent. dominica 5. post Epiphaniam conc. 2. nu. 20.

Prælati humiles se humilibus: & seueros superbis se ostendere debent 2. quadragesi. feria 2. Resurrectionis numero 21.

Prælati, & gubernatores debent esse mites, suaues, & humani, vt illis obediãt subditi. 3. quad. feria 5. post Cineres nu. 25. et in Aduent. cõc. 2. Stephani nu. 29. vbi latè, & in dominicali dominica 4. post Pentecost. conc. 1. num. 13. ibi dominica 9. post Pentec. conc. 1. num. 18.

Prælaturas, & dignitates tẽporales viri probi non audent acceptare: et audent mali illas negotiari. 3. quadr. Sabbatho post Cineres nu. 21. & in proprio Sanctorum conc. 1. Iacobi nu. 13. vbi latissime.

Iusti autem semper imperare recusauerunt, dominica 3. Aduentus conc. 2. num. 17.

Prælaturas, & dignitates expetere quanta dementia 3. Quad. feria 5. post Cineres. nu. 21. & 3. quadr. dominica 2. feria 4. nu. 31.

Dei maximum supplicium est prælatos, & principes senes deficere. & hæc munera adolescentibus sine vsu, experientia, & virtute demandari. in Aduent. conc. 2. Stephani num. 12.

Contra prælatos suæ gubernationis negotia relinquẽtes vt appetitibus suis obsequãtur, vide dom. 3. Aduent. concio. 1. nu. 8.

Quando durities, & dissolutio subditorum postulat, rigore, & seueritate vti debent prælati. in Aduent. conc. 2. Stephani nu. 33.

Prælati ipsi prius faciant, quæ alijs fieri imperant 3. Quadra. dominica 2. feria 3. nu. 4. & in Aduent. conc. 3. circuncisionis num. 10. & in dominicali dominica 2. post Pascha conc. 3. numero 20.

Prælati, & patres familias maiori obligatione ad præceptum correctionis fraternæ seruandum tenentur. 3. quad. dominica 3. feria 3. nu. 35.

Prælatorum, & patrũ familias munus est virtutibus (vitæ suæ exemplo, & rationibus efficacissimis) dulcedinẽ, ac saporem conferre: quo illas homines libenter exerceant. in communi doctorum conc. 1. nu. 3. vsque ad 11.

Et carnis nostræ pessimos fructus exsiccare. in communi doctorum. cõc. 1. num. 6.

Prælaturas, & dignitates non esse hilari, & lubenti animo accipiendas. in proprio Sanctorum conc.4. dedicationis Michaelis num.7.

Prælatorum vita quam pura debet esse, vt efficaces sint ipsorum reprehensiones. in communi doctorum. conc.1. nu.11. de quo vide plurima, verbo, concionator. §. de motum probitate spiritus, & virtutibus concionatoris, quæ omnia huc spectant.

Ac prælaturam oblatam renuẽdam insigne sacræ scripturæ exemplum. in dominicali dom.2. post Pascha conc.3. num.16.

Prælatus sic debet corrigere in subdito id quod corruptũ inuenerit: vt id quod bonũ est minime annihilet, aut inficiat. in dominicali dominica 17. post Pentecost. conc.2. nu.10. de quo vide plura verbo correctio, & verbo reprehensio.

Prælati sapientia præditi esse omnino debent. in communi doctorum conc.2. num.6. & ibi conc.4. nu.2. & in proprio Sanctorũ. conc.3. omnium Sanctorum numero 11. & in Aduent. conc.4. Epiphanię num.21. & in proprio Sanctorum conc.1. Matthiæ numero 13.

Vnum ex pręcipuis prælati muneribus est peccatores doctrinæ exemplo, reprehensione, & supplicijs à peccatorum dentibus abstrahere curare. in proprio Sanctorum conc.2. Natiuitatis B. Mariæ. num.13.

Prælatus, & pater familias quando mitibus verbis damna resarcire possunt, asperis non vtantur: & cum asperis reprehensionibus mala curare potuerunt, ictus virgæ nõ addant. in communi doctorum conc. 2. nu.15.

Prælatus, & pater familias semper vitijs resistere debet, etiam si ob id vitam amittat. in communi doctorum conc.2. num.24.

Pręlatura non sponte sua accipiẽda, sed prælatorũ spectandum imperium, & tunc charitas est, propriã interdum quietem, animarum saluti postponere. in Aduent. conc.2. Stephani num.14.

Non sufficit prælatos sapientia speculatiua pollere, sed requiritur sapientiam practicam, quę in affectu voluntatis, & bonis operibus cõsistit habeãt. in communi doctorum conc.3. nu.4.

Prælati non debent exprobare peccatores iam emendatos, & in meliorẽ frugem receptos. in communi doctorum conc. 3. num.25.

Ad prælaturæ munus recte exercendum magno Dei amore opus est. in proprio Sanctorum conc.4. Petri & Pauli num.24.

Pręlati suis admonitionibus nil proficient, si eorum subditi illos crudeles, & sine misericordia perspiciunt. 3. quadrag. dominica 3. feria 5. nu.8.

Prælatus si tacuerit, subditorum pęnam pro peccatis luet. 3. quadr. dominica 3. feria 3. nu.37.

Prælati, & præfecti ciuitatum curẽt publicos peccatores à ciuitatibus relegare. In Aduent. dominica 3. post Epiphaniam conc. 2. nu.8.

Prælati in operibus virtutis præire debent. in Aduent. conc. 2. Epiphaniæ num.23.

Multũ conducit ouium vtilitati pręsentia pastoris sui. in Aduent. dominica 4. post Epiphaniam conc.1. nu.7.

Prælati subditos non reprehendant corã sęcularibus. in Aduent. dominica 4. post Epiphaniam conc.1. nu.30.

Maximum Dei supplicium est permittere quod prælati subditorum delicta non reprehendant, sed dissimulent. in Aduent. dominica 4. post Epiphaniam conc.1. nu.31.

Prælati & gubernatores nõ debent munus & officium in vtilitatem suam conuertere: sed ipsi potius officio suo seruire. in Aduẽt. dominica 4. post Epiphaniam. conc.2. num.4.

Prælati discant à Christo, non violẽter, & coacte, sed blande, modeste, & benigne subditos gubernare. in dominicali Dominica 4. post Pentecoste. conc.1. numero 13. & ibi conc. 2. numero 11.

Im-

Impatiens prælatus esse non debet. in dominicali dominica 8. post Pentec. conc. 1. num. 38.

Regibus, ac prælatis subditorum necessitates sunt impositę, vt illas lugeāt, & remedium adhibeant. in dominicali dominica 9. post Pentecost. conc. 1. num. 18.

Propter peccatum principis, & prælati omnis populus punitur. in dominicali dominica 9. post Pentec. conc. 1. num. 28.

Prælati contendant, vt subdit habeant, non timorem ipsorū, sed timorem Dei. in ipsis in dominicali dominica 9. post Pent. conc. 2. nu. 24.

Prælatus non sit acceptor personarum dominica 20. post Pentec. conc. 2. num. 51. vide plure verbo, Iudex.

Boni prę lati conditiones. In dominicali dominica 22. post Pentecost. conc. 1. num. 36.

Prælati, & gubernatores, malorum congregationes diuidant; alios ab alijs separando quo ab inceptis malis desistant. in dominicali dominica 22. post Pentec. conc. 2. nu. 15.

Prælatus sit senex. in dominicali dominica 24. post Pentecost. conc. 1. nume. 18.

Contra eos, qui prælaturas, & dignitates ambiunt. in proprio Sanctorum conc. 1. Iacobi nu. 13. vbi ex professo.

Paucissimi sunt qui dicant ipsos esse in idoneos ad episcopatum, vel prælaturam illis oblatam: cum viri virtutibus pleni inuiti, & coacti prę laturæ munus subeant. In proprio Sanctorū conc. 1. Iacobi num. 16.

Desiderare quod bonum est in prælato, & præsulatu, scilicet idoneitatem & sufficientiam ad munus probe exercendum, hoc bonum est: sed desiderare prælaturam absolute, non est laudabile. in proprio Sanctorum conc. 1. Iacobi num. 19.

Is præsulatu vere dignus est qui amoris Dei zelo ardet: & qui magis zelat magis dignus. in proprio Sanctorū conc. 1. Bartholomæi nu. 29. & 3. quadrag. dominica 4. feria 2. nu. 2. & in cōmuni doctorum conc. 3. num. 16.

Prælati muy de assiento animarum saluti intendere debent; cū hoc sit vnū ex præcipuis muneribus, quę tenētur exhibere in proprio Sanctorum conc. 3. omnium Sanctorum num. 8.

Prælatus non ambitionibus, & largitionibus, sed solo Deo cōstitui debet. in dominicali dominica 2. post Pascha conc. 2. nu. 24.

Prę lati boni cōditiones recensentur in dominicali dominica 2. post Pascha. conc. 2. num. 13. vbi late, & in proprio Sanctorum conc. 1. Matthiæ. num. 12.

Prælatus subditos cognoscere, & videre debet in dominicali dominica 2. post Pascha conc. 2. num. 16.

Prælati amorem erga suas oues, roburque, atque animi fortitudinem habere debent. in dominicali dominica 2. post Pascha conc. 2. nu. 20.

Prælatus, pater pietate, auriga in gubernatione, currusq; ad ferendū subditorū onera esse debet in dominicali dominica 2. post Pascha conc. 3. nume. 3.

Magna stultitia est gaudere, cū prælaturæ onus tibi imponitur. dominica 3. Aduent. conc. 2. num. 18.

Prælatorum præcipuum munus est animas instruere, in proprio Sanctorū conc. 3. Ascensionis num. 16.

Prælatus indignus, vocatur à spiritu Sancto frænum errans: & quare Dominica 3. Aduentus conc. 1. nu. 13.

Prælati & gubernatores à Deo summis precibus petere debent solicitudinis donum: ne sibi commissa munera negligenter exerceant. In dominicali, dominica 2. post Pascha conc. 3. nu. 18.

Prælatorum, & gubernatorum munus est efficere, vnusquisque prout statum suum decet viuat. 2. Quad. dominica 4. nu. 37.

Prælaturam melius est recusare, quā acceptare, quando non imponitur à superiore necessitas. In communi confess. pontif. Euang. Nemo accendit lucernam, &c. conc. 1. nu. 28. & in communi Doctorum conc. 3. nu. 29.

Prælati attendant quales ipsos esse decet, cum sint adiutores Dei in tã singulari ministerio quale est animarum. in proprio Sanctorum conc. 1. Bartholomæi num. 19.

Prælatos, subditos impios punire est vnũ ex efficacissimis remedijs ad Dei iram placandam 3. Quad. dominica in Passione nu. 22.

Prælati si dissimulauerint subditorũ peccata, eisdem pęnis ac subditi à Deo plectentur 3. Quad. dominica in Passione nu. 20.

Prælati vel patres familias cum aliqui de ipsis conqueruntur, vel detrahunt, cum mansuetudine, & patientia se excusent 3. quad. Sabbatho post dominicam 4. nu. 26.

Prælati, & in quacunque dignitate constituti, non tãtum debent esse contenti interiori virtute: sed maxima obligatione tenentur eam extrinsecus ostendere in proprio Sanctorum concio 4 Petri, & Pauli num. 6.

§. PRAELATORVM ELECTIO.

IN prælatorum electione quid faciẽdum vide & nota 4. quadr. dominica 2. feria 4. nu. 25. & in communi confes. põtif. Euang. homo quidã peregre, &c. conc. 2. nu. 14. & in proprio Sanctorum conc. 2. Bartholomæi num. 3.

In prælatorum, & quarumcunque dignitatem electionibus, dignior eligatur, & merita solum attendantur: non vero amicitia consanguinitas, nec vllus alius respectus humanus. In proprio Sanctorum conc. 1. Bartholomæi num. 22. & concio 2. numero 8. vbi ex professo, & conc. 1. Mathiæ nu. 9. vbi latè.

Ante prelatorum, & gubernatorum elactionẽ Deus est consulendus. in cõmuni cõfes. pontif. Euang. Homo quidam peregre &c. conc. 2. nu. 18.

Et ideo antea omnia in omni electione ad orationem confugere debemus. in proprio Sanctorũ conc. 1. Mathiæ nu. 9. vbi ex professo, & ibi cõc. 2. Bartholomæi nu. 8. vbi latè.

Qui in prelatum eligendus est quas conditiones habere debet. in proprio Sanctorum conc. 1. Matthæi nu. 12. & in dominicali dominica 2. post Pascha conc. 3. num. 13. vbi late, quas conditiones sigillatim enarrauimus §. antecedenti.

In prælatorum electionibus Ecclesiam orationi instare debere docuit Christus. in proprio Sanctorum conc. 1. Bartholomæi num. 17.

Homines sæpe eligunt ad prælaturas, & dignitates indignos, cõtra quos vide in communi confes. pont. Euang. Homo quidam peregre, &c. conc. 2. num. 15. vbi late.

Ex quo nascitur totius reipublicæ perturbatio. in Aduent. conc. 3. Conceptionis B. Mariæ num. 17.

Et afflictiones, & infortunia totius reipublicę. in proprio Sanctorũ conc. 1. Bortholamæi num. 26.

Et alia plurima damna. in communi confes. pontif. Euangel. Homo quidam peregre, &c. conc. 2. num. 18.

Et quam grauiter ij à Deo puniantur. In proprio Sanctorum conc. 1. Bartholomæi num. 25.

In prælatorum siue ad alias dignitates electione, non eligantur ignari, licet amici, & propinqui: sed sapientes licet extranei. in communi doctorum conc. 2. num. 9.

In prælatorum electione non tantũ nobilitas, quantum vitę puritas, & alia merita attendenda sunt. in communi doctorum conc. 4. nu. 20.

Prælatum indignum cõstituere, vocat Spiritus sanctus ordiri telam aduersus Deum dominic. 3. Aduentus conc. 1. num. 12.

Vetustissimum malum est malos ad dignitates assumi, fauoris & pecuniæ gratia dominica 3. Aduentus conc. 2. num. 19.

Eò ipso quo quis ad prælaturã, vel dignitatem quamlibet acquirendam negociatione vtitur: indignus eligi redditur: quia honor est præmium virtutis, & per consequens ambitiosis

non

Reliqua quę huc spectant, vide verbo, bona temporalia.

PVRGATORIVM.

PVrgatorium est durius omni pęna temporali. in communi Sáctorum concio. 2. funerali num. 27.

Purgatorium esse probat in communi Sanctorum conc. 2. funerali numero 27. vbi late.

Pro animabus in purgatorio existentibus quãtum prosint nostra suffragia, & sacrificia. in communi Sanctorum conc. 2. funerali nu. 30.

Pusillanimitas, vide timor humanus.

R

RAtio reddenda in die iudicij, vide Iudicium finale.

Rectores populi vel cõmunitatis, vide prælatus iudex, & magnates.

REDEMPTIONIS, *beneficium*.

REdemptio quid significet. in proprio Sanctorum conc. 2. Natiuitatis B. Mariæ num. 5.

Et si propter omnia à Deo accepta beneficia assiduè ipsum laudare & eidem gratias agere debamus: multo tamen maiori ad id obligatione adstringitur propter redẽptionis beneficium in Dominicali Dom. 16. post Pentec. conc. 1. nu. 35. vbi latè, & in Aduent. conc. 2. conceptionis B. Mariæ nu. 3.

Redemptionis beneficium quale, & quantũ fuerit. in proprio Sanctorum concio. 2. exaltationis crucis nu. 4.

In redemptionis opere modus quo nos Christus redemit considerandus 4. Quad. conc. in cœna nu. 2. Ex modi huius consideratione summam admirationem, simul & lętitiam concipiemus in Aduent. Dominica infra octauam Natiuitatis conc. 2. nu. 7.

Redemptionis beneficium per antonomasiam, misericordia Dei, in sacra scriptura dicitur. in Dominicali dominica 16. post Pentec. conc. 1. nu. 35.

Redemptionis beneficiũ magnum est: & quia in eo plurimum nobis datur & quia plurimo labore datur. in Aduent. conc. 2. conceptionis B. Mariæ. num. 2.

Angelos etiam redemptos fuisse per Christum probat. in Aduent. conc. 3. Natiuitatis nu. 10.

Redempturum esse Christum non solum Hebręos, sed etiam gentiles, per prophetas pręd ictum erat. in Aduent. conc. 1. Epiphaniæ nu. 20.

Per Christũ redempti dicimur: hoc est iterum atque iterũ empti quia singula Christi opera nos emere sufficerẽt in proprio Sanctorum conc. 2. Natiuitatis nu. 5. Christum qui tot expensis vos redimere dignatus est, intentis animis laudate. in proprio Sanctorum conc. 1. exaltationis crucis num. 9.

Amplificabitur hic locus ex verbo, passio Christi, & ex verbo, incarnatio Christi.

RELIGIO.

REligionum vita securior 1. Quad. Sabbatho post Dominicã 2. nu. 18. & in Aduent. dominica 1. post Epiphaniam conc. 3. nu. 23.

Religionis asperitates dulcissimas Deus reddit: & abundanter Deus immittit consolationes, & difficultates omnes quæ in principio proponebantur aufert, 1. Quad. Dominica Resurrectionis nu. 29. & 2. Quad. eadẽ Dominica nu. 23. & 3. Quad. eadẽ Dominica nu. 34. & Dominica 4. Aduent. cõc. 4. nu. 11. & 1. Quad. dominica 2. nu. 8.

Monastica vita tutior est quam solitaria: & quare, vide in Aduent. conc. 3. Thomæ nu. 11.

Ad monasticam vitã perferendam, & in religione perseuerandum solitudo necessaria est. in Dominicali dom. 12. post Pentec. conc. 2. num. 8.

Religionis status quam sublimis s t. in Aduent. Dominica 1. post Epiphaniam conc.3.num.25.

In religionibus licet plurimi sint labores corporales, maxima tamen securitas in eis est. In Dominicali dominica 21. post Pentec. conc. 2. num. 32.

§. VOCATIO AD RELIGIONEM, & de religionis ingressu.

AD religioné aliquem vocare quã grande sit Dei beneficiũ. In communi confesso. non pontif. Euang. Ecce nos reliquimus omnia, &c. conc.4. num. 9. vbi late & Dominica 4. Aduentus conc.3. num.25.

Cum Deus ad religionis statũ te vocat, cura ne extinguatur hæc inspirationis diuinæ scintilla. Dominica 4. Aduentus conc.4. nu. 10.

Ad hoc considera quod Deus qui religionis asperitatem superioribus patribus dulcem reddidit, suauem quoq; tibi reddet, & difficultates omnes tollet. Dominica 4. Aduentus concio.4. num.11.

Qui ad religionem conuolant, & mundũ fugiunt, eripiunt se ab ira Dei, ab æterna damnatione, & à pusillanimitate, & cordis mollitie quam mundani habent, vt omne malum in eis imprimatur. in proprio sanctorum conc. 1. Magdalenæ num. 16.

Ad mundum relinquendum, & ad religionem confugiendum, non opus est à parentibus licentiam petere: vide & nota in Aduẽt. dominica 1. post Epiphaniam conc.3. num. 19. vbi latè.

Qui in religiosam, sęcularem vitam commutare pręțendit: suis propinquis vel amicis hanc vocationem non reuelet 3. Quadragesi. dominica 1. feria 5. nume. 8. & 4. Quadragesi. conc. quinquagesimæ num.4. & in cõmuni Sanctorum mulierum conc. 1. nu.19. & in Aduent. dominica 1. post Epiphaniam conc.3. num. 21.

Ab adolescentia, sacræ alicui religioni se dedicare quam vtile. In dominicali dominica 12. post Pentec. conc. 2. num. 5. & 4. Quadr. dominica septuagesimæ num. 17.

Vt ad religionis tutissimũ portum quis se conferat, & mundum fugiat, singulares considerationes 2. Quadra. dominica 1. num.7. & in communi confess. non pontu. Euan. Ecce nos reliquimus omnia, &c. conc. 4. nu. 9. & in cõmuni virginum conc.4. nu. 16. late, & dominica 4. Aduentus conc. 1. nu. 12. vsque ad nu. 19. & conc. 3. nu. 24. & conc. 4. nu. 9. & in Aduẽt. Dominica 1. post Epiphaniã conc.3. num.23.

Ad religionem qui se conferre studet non attendat dictis propinquorũ; & amicorum secularium. in communi virginum conc.4. num. 17.

Religiosi quantũ Deo ob tantum, & tam singulare beneficium vocationis ad religionem debeant. in proprio Sanctorũ conc. vnica S. Ioseph. nu. 21.

Quam crudeles sint parentes, qui filios suos religionem ingredi volentes ab instituto reuocant. in Aduent. dominica 1. post Epiphaniam conc.3. n. 22.

Qui ad religionis statum conuolant oportet vt sint iuuenes 4. Quadr. dominica septuagesimæ nu. 17. & in Aduent. conc.3. purificationis B. Mariæ num. 10.

Inter alia ob quæ optimũ est mundum relinquere, & ad religionem fugere, & vnum est quia ibi ad diuinę contemplationi vacandum, & cum Deo cõuersandum expeditiores sunt. in dominicali dominica infra octauam Ascensionis conc. 1. num. 24.

Religionem vouere, & ad illã confugere est singulare remedium vt qui à varijs huius mundi laqueis extricari possit. in dominicali dominica infra octauam Ascensionis conc. 1. num. 29.

RELIGIOSI.

RElіgiosus non putet se iam esse securum. in proprio Sanctorum. conc.3. Ascensionis. num. 10.

Difficilius est conuertere malum religiosum, vel clericũ, quam lenonem.

In

In Aduent.conc.2. Thomæ, num.16.

Religiosi priscos illos suæ religionis sanctissimos patres imitetur 1.Quad. Dominica 1.feria 4.num.25.

Contra illos religiosos qui se glorian tur de perfectione sua in via virtutis. in communi plurimorũ marty. Euangel. Descendens Iesus de monte,cõc.2. num.23.

Quã grandis error sit, si religiosum aliquem peccare vides, statim omnes illius conuentus,aut ordinis condemnare. in Aduent.cõc.1. expectationis Beatæ Mariæ nu.11. Aut ob id minus eos æstimare. in proprio Sanctorũ,con. 1. Matthiæ, num. 20.

Religiosorũ spiritualis qua gaudent lætitia multis numeris exuperat sęcularia gaudia 3.Quadrag.dominica 4.fer. 6.numero 34.& 3.quadrag.Sabbatho post dominicam 4.num.11.

Religiosi Deo terga vertunt, quãdo sęculares voluptates, & cupiditates in corde suo admittunt.in communi doctorum,conc.4.nu.13.& in communi confess. non pontif. Euang. Ecce nos reliquimus omnia, &c. conc.4.nu.11.

Religiosus debet esset omnino à rebus profanis separatus & à sęcularium conuersatione semotus . in proprio Sanctorum conc.1.Philippi, & Iacobi. num.22.

Religiosi cum à secretis Dei sint, sæcularibus,& mundanis curis nõ se immisceant.in proprio Sanctorum.conc. 2.visitationis Beatæ Mariæ nu.28.

Vt superflua solicitudine remota possint Deo quiete famulari. in proprio Sanctorum conc.2. Assumptionis B.Mariæ, nu.30.

De exemplo bono, vel malo religiosorum, vide verbo, Ecclesiasticus, & huc accommoda.

De renunciatione bonorum temporalium, quam religiosi in professione religionis faciũt, vide verbo, bona temporalia.§. voluntaria bonorum temporalium abdicatio & renuntiatio.

Religiosus curare debet, ne parẽtes illum à quiete suę religionis semoueãt. in dominicali dominica 19. post Pent. conc.1.nu.11. Plura alia, quæ huc spectant vide verbo Ecclesiasticus.

REMISSIO PECCATORVM.

PEccata remittere Deus gloriam,atque maiestatem suam esse dicit. in proprio Sanctorum,conc.1.Natiuitatis B.Mariæ.num.19.

Peccatorum numerus remittendus, non est determinatus, & finitus 1. Quad. Dominica 3.feria 3.nu.2.

A Christo peccatorum remissio nobis dari sacra scriptura dicit: quia ipse solus, non pater, nec Spiritus sanctus eam nobis meruit.in proprio Sanctorum conc.2.Trinitatis num.8.

Peccatorum remissio, vide in verbo misericordia §. misericordia Dei erga nos, vbi plura de misericordia Dei in condonandis peccatoribus inuenies.

De remissione peccatorũ tanquam de maxima re gloriatur Deus. in Aduent.conc.2.conuersionis Pauli nu.4.

Tantum Deus gaudet remissione peccatorum vt venia eorum non petita ipse ea condonet.in Dominicali Dominica 18.post Pentec.conc.2.nu.26.

Ex his ob quæ maximè Deum glorificare debemus vnum est quod potestate remittẽdi peccata hominibus dederit.in Dominicali Dominica 18.post Pentec.conc.2.num.41.

Renũtiatio bonorum temporalium, vide verbo,bona tẽporalia §.bonorum temporalium abdicatio,& renũciatio.

REPREHENSIO.

VT quis reprehendere possit,conscientię puritas maxime necessaria est. in proprio Sanctorum conc.1. Ascensionis nu.18.

Reprehẽsione libenter non ferre,reprobationis maximum signum est 1. Quad. Dominica 3.feria 2.num.18.& in communi doctorum conc.3. num. 15. & in proprio Sanctorum conc.4. Petri & Pauli num.9.

Et impatienter ferre signum est magnę deprauationis.in proprio Sanctorum conc.4. Ascensionis nu.3. contra

hos

hos vide terribiles Dei comminationes 1.Quadr. Dominica 3. feria 2.nu. 20.& in Dominicali Dom.22. post Pẽtec.conc.2.nu.12.

Reprehẽsione & admonitiones nolle audire summa puersitas est 3.Quadra. Dominica in Passione feria 3.nu. 8.& in communi doctorum conc.3. num.16.

Reprehendendas esse proximorum imperfectiones cum mansuetudine,& non verborum & iniuriarum strepitu. In proprio Sanctorum conc.1. Inuentionis crucis num. 11.

A reprehendenda peccata opportunitas necessario est seruanda. In proprio Sanctorũ conc.1.Inuentionis crucis n.11. Ne forte reprehensio noceat. in proprio Sanctorum conc.4.Ascensionis num.5.

Praua conscientia impedit quo minus ijs qui præsunt suos reprehendere possint. In proprio Sanctorum conc. 1.Ascensionis nu.19.de quo vide plura verbo, prælatus.

Non sufficit reprehendere peccata: sed cum opus est pęnam addere,& punire oportet, vide & nota in proprio Sanctorum conc.2.Ascensionis n.16.

Reprehensiones patienter ferre signum est prædistinationis. in proprio Sanctorum conc.4. Ascensionis nu.3. Et signum est mundo mortuum esse. In Dominicali Dominica 20.post Pentec.conc.1.num.54.

Semper in hoc miserabili sęculo nõ tantum reprehensio verum & reprehensor odio habitus est:& sic pauci reperiuntur qui libere peccatores reprehendere audeãt,quod maximum malum est, in dominicali dominica, 17. post Pentec.conc.2.nu.7. & ibi dominica20.conc.1.nu.53. vbi latè.

Reprehensio quam maximè sit necessaria in hoc seculo. In dominicali dominica.17. post Pentec.conc.2.n.9.

Oportet in reprehensione seruare modum quem sacra scriptura nos docuit:vide & nota.In dominicali dominica 17.post Pent. conc.2.num.10.

Ob charitatis defectum non audemus reprehendere proximos (præsertim si potentes sunt) etiam si id sit necessarium dominica 2. Aduentus cõc. 4.num.7.

Qui omnes generaliter alloquitur, se vere reprehendat:cum vero particulariter, mansuete. In Aduent.conc.2. Thomæ num.20.

Prælati qualiter in responsionibus se debeãt habere, vide verbo prælatus, §.prælatorum obligatio & conditiones vbi plurima circa hoc inuenies.

Reprehensio prudenter facienda vt non officiat sed proficiat. In Aduent. Dominica 4.post Epiphaniam cõc.1. num.32.

Nullus est qui acrius nec crudelius reprehendat, quam ille qui maximus est peccator.2. Quadr. Sabbatho post dominicam 3.num.15.

Reprehensio vt sit efficax,iram sibi comitem & affeclam & habere debet in Dominicali dominica.5.post Pentecо.conc.1.nu.15.

Res huius sæculi, vel res huius mundi vide bona temporalia.

Res spirituales, vide bona spiritualia.

RESVRRETIO CHRISTI.

Resurrectio Christi fuit efficiẽs causa nostræ glorificationis 1. Quad. Dominica 2.nu.19.

Resurrectionis articulus quam maximi sit momenti.4.Quadr.dominica Resurrectionis nu.15.

Si Christus nõ esset Resurrecturus, absolutè suam vitam pro omnium salute nõ daret.1. Quad.dominica quinquagesimæ nu.5.

In Resurrectione Christi incepit Resurrectio nostra. 1.Quadr. Dominica Resurrectionis nu.2.

In die Resurrectioni omnes Angeli adorauerunt Christum 4.Quad.dominica Resurrectionis nu.2.

Resurrectionis Christi gloria nequit explicari.1. Quad.dominica Resurrectionis nu.5.& 3.Quadr.fer.2.Resurrectionis.nu.18.

Resurrectionẽ Christi admirabilem

fuisse

fuisse triumphum 4. Quadr. dominica Resurrectionis nu. 3. vbi latè.

In Resurrectione Christi, aliorum quoque Sanctorum corpora Resurrexerunt, & quare 1. Quadr. dominica resurrectionis nu. 14. & 3. Quad. feria 2. Resurrectionis nu. 33.

Resurrectionem suam cur Christus accelerauit 4. Quadr. dominica Resurrectionis num. 12.

Resurrectio Christi fuit potissimũ inter omnia alia suæ diuinitatis argumentum 3. Quadr. dominica Resurrectionis num. 2. vbi ex professo.

Resurrectionem Christi imitari debemus 1. Quadr. feria 2. Resurrectionis num. 18.

Resurrectio Christi quam necessaria saluti nostræ. in proprio Sanctorum conc. 3. Ascensionis nu. 26.

Resurrectionis Pascha est tempus lætitiæ, & exultationis 2. Quadr. dominica Resurrectionis nu. 3. & 4. Quadr. Dominica Resurrectionis num 15. Et quomodo oporteat hoc tempore lętari 3. quad. dominica Resurrectionis n. 10. Et quæ debet esse causa huius lætitiæ, ibi nu. 18.

Resurrectionis Pascha est dies singularis victoriæ nostri ducis 2. Quadr. dom. Resurrectionis nu. 8.

Resurrectio Christi spem nostram exerit 3. quad. do. Resurrectionis n. 17.

In Resurrectionis die B. virgo quanto gaudio fuerit perfusa. 3. quad. dom. Resurrectionis nu. 23.

In Resurrectione Christi mortua fuit mors: & quare. 3. Quad. fer. 2. Resurrectionis nu. 27.

Resurrectio Christi non tantũ fuit causa exẽplaris nostrę Resurrectionis, sed etiam fuit causa efficiens nostræ iustificationis: & quare. In dominicali dominica in albis conc. 2. nu. 15.

RESVRRECTIO MORTVORVM.

EX Resurrectione, Christi duæ nostræ Resurrectiones, animi scilicet in iustificatione, & corporis in vniuersali iudicio pẽdere: quarum vna est causa alterius in dominicali dom. in albis conc. 2. nu. 16. Et nemo secundam Resurrectionem consequetur sine prima, ibi nu. 18.

Vnum ex signis quo quis pôt coniectari se in Resurrectione gloriosa partem habiturum est, quãdo ea quę propter inclinationem propriam abhorrere solet, victa iam quodam modo carnis natura ardenti cupiditate, & studio operatur. in dominicali dom. in albis conc. 2. num. 18.

Resurrectionis memoria est afflictorum consolatio 1. Quad. feria 2. Resurrectionis nu. 12. & 3. Quadr. dom. Resurrectionis nu. 13.

Resurrectio Lazari fuit euidens testimonium diuinitatis Christi 2. quad. dom. 4. feria 6. nu. 16.

REVERENTIA.

REuerentiæ descriptio. in Aduent. conc. 4. Epiphaniæ nu. 6. de reuerentia Deo debita vide, adoratio.

De reuerenta exhibenda sacerdotibus, vel prælatis, vel Ecclesiasticis, vel locis sacris, vel maioribus, vide singula in suis proprijs locis.

REX.

REgum multitudo in vno eodemq; regno peccatorum pœna est dominica 4. Aduentus conc. 3. nu. 7.

Aequum est vt rex multis in rebus particulari efficiatur honore: nec hoc Deo displicet. In Aduent. conc. 3. Epiphaniæ num. 32.

Regibus merito tanta reuerẽtia præstatur, & a Deo eis præstare permittitur non propter ipsos, sed propter id quod repræsentant. in Aduent. conc. 4. Epiphaniæ num. 14.

Reges recordentur quod quo sublimiores sunt, eò virtutibus clariores esse debent. in Aduent. conc. 1. conceptionis B. Mariæ nu. 18.

Regibus nemo veritatem dicere audet. Dominica 2. Aduentus conc. 1. nu. 8. vbi latè.

Reges Sanctorum & prudentum cōſilio vtantur.in Aduent.conc.1.conceptioni B.Mariæ nu.19. de quo vide plura verbo, conſiliarius.

Regi tributa ſolui Deus vult.in Dominicali Dominica 22.poſt Pent.concio.1.nu.45.

Reges & Magnates huius mundi ab adulatoribus caueāt.in dominicali dominica 22.poſt Pentec.conc.1.nu.53.

De rege prout iudex eſt, vide verbo iudex, prout gubernat imperat & perfectus eſt, vide prælatus: prout potens eſt vide, magnates: prout nobilis prout legum conditor, vide legiſlator vide nobilitas: quibus, locis collegimus omnia quæ huc ſpectant.

REGNA.

Regna, & poſſeſſiones ſæpe aufert Deus propter poſſeſſorum, aut eorum parentum peccata Dominica 4. Aduentus conc.3.nu.5.

Rixa, vide diſcordia, vide pax, vide inimicus.

Rogationes, vide verbo, oratio vocalis.

S

Sabbatha ſantificare, vide verbo, feſtus dies.

SACERDOS.

Sacerdotes apud gentes omnes tāto honore olim habiti ſunt vt ſi aliquem illuſtrē excellentemq. volebant appellare eum ſacerdotem nuncupabant in Dominicali Dominica in albis conc.3.nu.20.

Quod ſi illi ſacerdotes tantum venerabantur: quanto magis noſtri: qui ſupra verum & myſticum corpus Chriſti poteſtatem habent? in dominicali dominica in albis concio.3. nu.20. & in communi doctorum cōc.1. nu.26. vbi latiſſime quanta reuerentia eis debeatur ſingularibus illuſtrat exemplis, & in Aduent. concio 1. expectationis B.Mariæ nu.13.& ibi Dom.3.poſt Epiphaniam conc.2.nu.27.& in dominicali dom.15. poſt Pent.conc.1. nu.13.

Sacerdotes, dignitate Angelis eſſe excellentiores, in proprio Sanctorum conc.5. Euchariſtiæ nu.15.vbi ex profeſſo & in Aduent. dominica 3. poſt Epiphaniam conc.2. nu.27. & in dominicali dominica 23.poſt Pent.conc. 1.num.23.

Sacerdotum dignitas ex eo quod claues regni cælorum habent vehementer magnificatur.in proprio Sanctorū conc.3.Petri, & Pauli num.23.

Sacerdotes iniuria afficere ſumma diſſolutio.in communi doctorum concio.1.num.29.

Cur in Sacra ſcriptura omnes Chriſtiani ſacerdotes appellentur. in communi Apoſtolorum conc.3.nu.23.

Sacerdotis officium in populū, quale eſſe debeat 3. Quadr. Dominica 2. nu.17.& 3.Quadr.dominica 4.feria 4. num.32.

Sacerdotib. malis tremenda ſupplicia Deus minatur quod ſcilicet quia diuina ſacramēta indignè adminiſtrāt ipſa nihil illis proſint, vide & nota Dominica 3.Aduent.conc.2.nu.22.

Sacerdotum leuia etiam peccata, quam ſint grauia 3.Quad.conc. in cæna num.35.

Sacerdotes cur cū frequenti Euchariſtiæ ſumptione, tam parum in deuotione proficiant 3.Quadr.conc.in cœna nu.35.vide plura alia loca in verbo Euchariſtia.

Sacerdotes maiori multo obligatione teneri eſſe caſtos 1.Quad.dominica 1.feria 3.nu.21.

Sacerdotum veſtes quibus ad celebrandū induuntur, quid ſignificent.in dominicali dominica in albis conc.3. num.20.

Sacerdotes terrena ſperant 1.Quad. dominica 4.feria 2.num.3. & à cupiditate earum, corda euellere curent.in communi Euangeliſtarum conc.3.nu. 15. & in dominicali dominica 23.poſt Pentec.conc.1.nu.55.

Et sacerdotes attendentes officio ꝙ habent, curent semper bonum prebere exemplum, optima exhortatio. 3. Quad. dominica 1. feria 3. nu. 29.

Sacerdos senex debet esse: idest senile quoddam virtutis in omnibus præbens exemplum. In Aduent. conc. 1. expectationis B. Mariæ nu. 18.

Propter sacerdotis peccata sæpe vniuersus populus à Deo punitur 3. Quad. dominica 1. feria 3. nu. 30.

Sacerdos continuo aduertat se summum sacerdotem Christum, cuius personam interius gerit debere imitari. In Dominicali Dominica in albis conc. 3. num. 22.

Si sacerdotes quorum est iram Dei placare, in maiori indignatione propter sua peccata existunt. quis nobis in necessitatib. nostris remedium impetrabit? in proprio Sanctorum, conc. 2. Natiuitatis B. Mariæ. nu. 31.

Sacerdotum abominationes nimis Deo exosæ in proprio sanctorum. cōc. 2. Natiuitatis B. Mariæ nu. 30.

Sicut sacerdotes mali maximè mundo efficiūt, ita boni maximè proficiūt, in proprio Sanctorum conc. 2. Natiuitatis B. Mariæ, nu. 29. vbi latè.

Sacerdotes quam perfecti esse debent: & hoc speciali obligatione in proprio Sanctorum, conc. 1. Petri, & Pauli num. 22. in dominicali dominica. 7. post Pentecost. conc. 1. nu. 26.

Sacerdotibus, qui digne, ac frequenter communicant, parum, aut nihil superest, quod in purgatorio soluant, aut satisfaciant, in proprio Sanctorū, conc. 3. Eucharistiæ. nu. 13.

Sacerdotes curent esse sapiētes, non ignari in communi doctorum conc. 2. nu. 6. & num. 9.

Sacerdotes non se induant vestib. curiosis in communi Euāgelistarum, conc. 3. nu. 20.

Sacerdotalis dignitas imperatoriæ prēferēda in Aduent. dominica 3. post Epiphaniam, conc. 2. nu. 27.

Sacerdotum delicta quantum fieri potest sunt tegenda, ne populo scādalum afferant. in Aduent. dominica 4. post Epiphaniam. conc. 1. nu. 32.

Sacerdos Euangelicus maiori honore, & reuerentia dignus est quā Moses fulgenti facie coruscans. in Aduen. dominica. 4. post Epiphania conc. 1. n. 34.

Sacerdos est totius mundi aduocatus, in Dominicali dominica 15. post Pentec. conc. 1. nu. 15.

Sacerdotis obligatio quam magna sit. in dominicali dominica 15. post Pentec. conc. 1. nu. 16. & 20.

Sacerdos de progenie, & nobilitate suorum curare nō debet in dominicali dominica 15. post Pentecost. conc. 1. num. 18.

Quam grande scelus committant Domini temporales qui se à sacerdotibus adorari permittunt: & quantum delinquant sacerdotes qui id faciūt in dominicali dominica 15. post Pentec. conc. 1. nu. 12.

Sacerdotum peccata coram sēcularibus non sunt detegenda in dominicali dominica. 23. post Pentecost. conc. 1. num. 23.

Reliqua omnia, quæ huc spectant collegimus in verbo Ecclesiasticus, quē locum consule.

Sacramenta. singula in particulari suo quæq; loco sigillatim digessimus.

SACRILEGIVM, ET DE sacris locis, eorumque reuerentia.

Licet Deus in omni loco sit, peculiariter tamen in templo existere dicitur: & ingredi in templum est in cōspectu eius apparere. in Aduent. dominica 1. post Epiphaniam conc. 1. num. 18.

Sacra loca habet Deus in hoc mundo plurima ad misericordiam exercendam, nulla tamen ad iustitiā ostendendam 3. quadrag. dominica 1. feria 3. num. 14.

Sacra loca, & res omnes sacræ quanta, & quali reuerentia puritate, & cultu à nobis sunt tractanda 1. Quadrag.

domi-

dominica 1.feria 3.nu.15.& 1. Quad. dominica 4. feria 2.nu.16.& 3.Quad. dom.1.feria 3.nu.25.& 3. Quad.dominica 4.feria 2.nu.19.& in proprio Sanctorum conc.2. Io.Baptistæ num.13. vbi latè, & in Aduent.dominica 1.post Epiphaniam conc. 1.nu.23.& conc.4. Thomæ num.11.

Sacra templa sunt loci peculiariter ad orationem destinati 3. quadrag.dominica 1.fer.3.n. 27. & in dominicali dom.9. post Pent.conc.2.nu.31.& dominica 10.conc.2.nu.7.

Sacrorum locorum irreuerentia acerrime à Deo punitur 1. Quad.dom.4. feria 2.nu.12.& 3.quad.eadem fer.nu. 15.vbi latè in Aduent.conc.4.Thomę num.12.

Quę in sacris locis fiũt peccata, Deo inter cętera fiunt maximè, & summè execrãda 1.Quad.dominica 4.fer.2.n. 13.& dominica passionis sequẽti fer.4. nu.6.& 3.Quad.domin.1.fer.3.n.14.

Finis quo veniendum est ad sacra hæc templa debet esse oratio, Dei glorificatio, & purgatio peccatorũ 3.Quadra. dom.1.fer.3 .nu.26.& 32.

Ideo in templo diuina auxilia non percipimus, quia non in spiritu sed in carne ad illud venimus. in Aduentus conc.3. purificationis B.Mariæ nu.27.

In templum non debet quis ire, nisi vt oret & Deum glorificet in dominicali dominica 10.post Pent. conc.1.n. 14.& conc.2.nu.7.

Vna ex circunstantijs.vt oratio exaudiatur est quod fiat in templo. in Dominicali dominica 10. post Pent.conc. 1.num.11.

Quam grãdis sit audacia & imprudentia eius, qui in templo audet aliquo peccatum committere. in Dom.dom. 10.post Pentec.conc.1.nu.16.

SACRA SCRIPTVRA.

SAcram scripturam conscisse citat Diabolus quem in hoc imitantur hæretici 2. Quad.dominica 1.nu.41.

Sacræ scripturæ intelligentia nõ solum varia lectione: sed perfectissima vitiorum extirpatione, & conscientiæ puritate acquiritur in dominicali dominica 3.post Pascha conc.1.nu.30.

Sacrę scripturę mysteria neutiquam intelligerẽtur, nisi Christus per doctorum, & prædicatorum ora, illa nobis exposuisset: proinde ab eo eius intelligentia est petẽda. In dominicali dominica 3.post Pascha concio 1.nu.29.

Ad sacrę scripturæ cognitionem, & intelligentiã fides est necessaria. in proprio Sanctorũ conc.1. Trinitatis n.12.

Sacræ scripturæ, & Sanctorũ librorum lectio quãtum prosit. & quod ad vincendas tentationes sit præcipuum remedium 1.Quadr.dominica 1.n.26. & 2.Quad.dom.1.n.22. & in proprio Sanctorum conc.2.incarnationis nu. 19. & in dominicali dominica 4. post Pascha conc.3.nu.4.

Hæc etiam sacra lectio singulare est remedium ad afflictionẽ, & tristitiam leuandam in dominicali dom.4. post Pascha conc.3.nu.3.

Lectione sacrarum scripturarũ mẽs spiritualiter reficitur, & deuotionem, & alia bona comparat in dominicali dominica 4.post Pentec. conc.2.n.22.

SALTATIONES.

EX saltationibus quot mala proueniunt.in proprio Sanctorũ conc. vna decollationis Baptistę num 26.

Saltatrices quantum Deo sint exosę in proprio Sanctorum concio. vna de collationis Baptistæ nu.26.

Salus spiritualis, vide verbo animæ salus.

SANCTI.

SAncti sunt viua exemplaria, & ideę quibus tenemur cõformari 1.Quadrag.dominica 4 feria 2.nu.20.

Sanctos Dei maxime honorare debemus, ad ꝙ probandũ plurimas, & efficaces rationes educit 3.Quad.dominica 3.feria 2.nu. 23.vsque ad 36.

Sanctos

Sanctos homines in regione qua viuitis habitare, maximum est Dei beneficium 3. Quadrag. dominica 3. feria 2. num. 5.

Cum sanctis familiarissimam Deus habebat conuersationem. 3. quadr. dominica 3. feria 2. nu. 27.

Sanctorum familiaritas cum Deo consideratur, & extollitur 3. Quad. dominica 3. feria 2. nu. 29.

Propter Sanctos etiam postquam mortui sunt plurima in nos beneficia confert Deus 3. Quadr. dominica 3. feria 2. num. 31.

Sanctus ille dicitur qui totus, & omnino est Deo dicatus. in cōmuni Euangelistarum conc. 1. nu. 6. & in Aduent. Dominica 6. post Epiphaniam conc. 1. num. 15.

Non satis est Deo, homines interius Sanctos esse, sed videri etiam vult. In Aduent. conc. 1. expectationis B. Mariæ num. 14. vbi late.

Sanctorum exēpla imitanda. in Aduent. conc. 2. Thomæ nu. 6.

Sanctorum communio, & societas probis, & improbis vtilissima est. in dominicali dominica 18. post Pent. conc. 1. nu. 16. vbi à nu. 13. vsque ad 17. explicatur ille articulus, credo Sanctorum communionem.

Sācti in patria pro nobis ad Deum efficaciter deprecantur. in dominicali dominica 20. post Pentec. conc. 2. n. 7.

Reliqua omnia quæ huc spectant vide verbo, iustis, vbi īfinita collegimus.

SAPIENTIA DONUM *& de sapientibus.*

Sapientes maximè Ecclesiam Dei illustrant, & exornant dominica 4. Aduentus conc. 4. nu. 21.

Et maximè sunt vtilitatis. in Aduēt. conc. 2. Stephani nu. 10.

Sapiētibus locus sublimior debetur in Aduent. conc. 2. Stephani nu. 10.

Vnum ex maiorib. spiritualib. Dei supplicijs. est sapientes à nobis tollere. in Aduent. conc. 2. Stephani nu. 10.

Vt veram sapientiam comparetis in duob. libris accurate legere debetis: alter est propria conscientia: alter est Iesus Christus crucis affixus, vide & nota in dominicali domin. 17. post Pent. conc. 1. nu. 9. vbi ex professo.

Sapiens sine Deo insanus sapientia redditur: quia ab ipsa occasionē sumit vt superbus, tyrānus. ac malitiosus fiat. in dominicali dominica 17. post Pent. conc. 1. nu. 8.

Vera sapientia est Deum quærere, & mandata eius seruare: & qui hoc ignorat ignatus est. in Aduent. conc. 1. Epiphaniæ nu. 12. vbi latè.

Vbi humilitas ibi sapientia. in proprio Sanctorum conc. 1. Diui Francisci nu. 20. & conc. 4. nu. 13.

Vita, & vigor sapientiæ est diuina gratia: sine qua mortua est sapientia. in dominicali dominica 17. post Pentec. conc. 1. num. 52 & in communi doctorum conc. 1. nu. 18. & conc. 3. n. 13. & in communi virginum conc. 3. numero 17.

Ideo peccatores quamuis sapientia polleant miserrimè à prauis quibusque affectibus superatur dominica 17. post Pentec. conc. 1. nu. 7.

Sapientia sine probitate non solum eam possidenti: verum & vniuersæ reipublicæ solet efficere. in proprio Sanctorum, conc. 4. Diui Francisci. numero 11.

Sapientiores Deus eos facit, qui humilitatem cum literis coniungunt. in proprio Sanctorum conc. 3. Diui Francisci num. 25.

Sapientes confunduntur, ꝙ quamuis maiora a Deo beneficia acceperint difficilius tamen quam rudes, & ignari ad Deum conuertuntur, & sapiētia abutuntur, vt duriores sint. in proprio Sanctorum conc. 3. inuentionis crucis num. 2.

Sapientia hominum (quam Deus detestatur) est scire proximos decipere, & omnib. vijs etiam cum peccato sęcularia quærere. in proprio Sanctorū conc. 1. Beati Francisci nu. 8.

Ab his sapientibus Deus sua mysteria celat. in proprio Sanctorum conc. 1. Diui Francisci.nu.9.

Ab his qui sapientiam non ad Dei gloriam, sed ad ostentationem, atque superbiam possident, quam seuerum supplicium Deus sumat. In proprio Sanctorum conc. 3. Diui Francisci numero 24.

Permittitque Deus hos in ingentes incidere errores. in proprio Sanctorum conc.3. Diui Francisci. nu.24.& in Aduent. concio.2. Conceptionis B. Mariæ nu.24.

Permittit etiam, vt ipsi, licet sapientissimi sint, vitæ tamen viam non inueniant. in proprio Sanctorũ conc.4. D. Francisci. nu. 10.

Sapientia vera solũ est sapida summi boni cognitio.3. quadr. domin. 1. fer. 3. nu.3.& in communi doctorum conc.3.nu.6.

Qui hac sapientia fruuntur vitam dulcissimam, & gloriæ similem degũt. in proprio Sanctorum conc. 1. Diui Francisci.nu.7.

Hanc veram sapientiã quibus Deus communicet 3.quadr.dominica 1. feria 6.nu.4. & in communi doctorum conc.3. num.6.

Sapientia hæc vera nõ nisi per temporalium rerum desertionem, & cęlestium contemplationem acquiritur. in proprio Sãctorum conc.1. Diui Francisci num.6. Et ex familiari cum Deo conuersatione. in proprio Sanctorum conc.2. visitationis B. Mariæ nu.11.

Ad sapientiam hanc comparãdam primus gradus est fides. 3. quad.dominica 1.feria 3.nu.8.

Hæc sapientia vera omne quod terrenum sapit facit contemnere. in proprio Sanctorum conc. 2. visitationis B. Mariæ nu.13. vbi ex professo.

Huius veræ sapientiæ opus & munus est, quædam bonitatis & pulchritudinis diuinę altissima contemplatio. in proprio Sanctorum conc.2. visitationis B. Mariæ nu.12.

Sapientia hæc vera Dei labores, & tribulationes dulces reddit 3. quadra. dominica 1.feria 3.nu.9.

Sapientes, & doctores absque virtute, & amore Dei sacrosanctæ Ecclesię maxime nociui, & pernitiosi sunt: vide singularem rationem in dominicali dominica 17. post Pentecost.conc.1. num.2.

Sapientibus relictis, solet Deus simplicibus delectationem spiritualẽ communicare: & quare 3.quadr.dominica 4.feria 4.nu.5.

Ne sapientes mortuis tantum libris sed libro etiam vitæ, Iesu Christo, diligenter incumbant. in communi doctorum conc.1.nu.18. vbi latè.

Sapientes maximo timore viuere debent, ne scilicet eorum scientia in ipsorum condemnationem vertatur in communi doctorum cõc.1. nu.20.

Sapientes non sunt qui suos deprauatos appetitus non superant, & vincunt. in dominicali dominica 17. post Pent.conc.1.nu.5.

Sapientes sint qui eligunt ad prælaturas, siue ad alias dignitates. in communi doctorum conc.2.nu.9.

Sapientes non sint contenti intellectum sapientia illuminari: sed curent etiam voluntatem charitate, & affectu inflammari. in communi doctorum conc.2.nu.10. vbi late, & in communi virginum concio.3. nu.17. & in proprio Sanctorum conc.4. Diui Frãcisci num.4. vbi latissimè.

Sapientes viri sunt lux mundi. in communi doctorum.conc.2.nu.23.

Sapientia speculatiua scientiarum bona, & vtilis est: sed vltra illã sapientia practica est necessaria, quæ in voluntatis affectibus, & bonis operibus consistit. In communi doctorum cõc. 3.nu.4. vbi latissimè.

Ad sapientiam certissimum iter est puritas conscientiæ, & virtutum exercitatio. in cõi doctorum conc.3. nu.7.

Sapiẽtum inopia, & defectus summe deploranda est: & est vnum ex grauioribus Dei supplicijs. in communi doctorum conc.3. nu. 20.

Sapientes plus temporis, & curę in studio salutis suarum animarum, quam alienarum expendant. in cómuni virginum conc.3.nu.21.

Amplificabitur hic locus ex verbo scientia.

Satisfactio Christi, Vide passio Christi.

SCANDALVM

SCandalũ quid significet. in dominicali dominica 11. post Pentecost. conc.2.num.14.

Scandalum præbentes acerrime à Deo puniuntur 1. Quadr. dominica in passione. feria 2.nu. 28. & in communi confess. pontif. Euang. nemo accendit lucernam, &c. conc.1.num.21. & in proprio Sãctorum conc.4. dedicationis Michaelis nu.23. & in dominicali dominica 11. post Pentec. conc. 2.num.15.

Ne scandalum demus tenemur subire quodcũque vitæ periculum 3. quad. feria 6. post Cineres. nu. 18.

Scandalum alijs præbentes significant se Christo mortem negligere: & quare 3. quadr. domin. 2. fer. 3. nu. 9.

Scandala pręlatorũ, principum, & concionatorũ perniciosissima. in communi cõfess. pontif. Euang. Nemo accendit lucernam &c. conc.1. num.22. & in proprio Sanctorum conc.3. dedicationis Michaelis nu.32. de quo vide plurima in verbo, exemplum maiorum, & in verbo prælatus, & ibi inuenies, quæ hic desunt.

Reliqua omnia, quæ huc spectant, vide exemplum malum, & occasio peccandi.

SCIENTIA, ET DE *sciendi auiditate*.

DEuotionis specie dicere se nolle scire, aut studere, quam grandis stultitia. Dominica 4. Aduentus conc. 4.nu.19. vbi late hos rudes, & idiotas increpat.

Pœna solet Dei esse æquissima, vt qui scientia ad suam vtilitatem vti noluit eam amittat, & in errores incidat in Aduent. conc.2. Cóceptionis B. Mariæ nu. 24. & in proprio Sanctorum conc.3. Diui Francisci. num.24.

Sciendi auiditate diabolus olim primum hominem, & nunc quam plurimos decipit. in communi Sanctorum conc.3.num.13. vbi ex professo: & in proprio Sãctorum conc.2. Diui Francisci num.22.

Ad scientiarum affluentiam cõparandam, puritas conscientiæ, & virtutum exercitatio certissimum iter est. in communi doctorum conc.3. nu.7.

Scientiarum affluentia sine charitate quam parum prosint, ipsis etiam sapientibus. in communi doctorũ. cóc. 1. nu.18. & conc.3. nu.13. & in communi virginum conc.3.num.17. & in dominicali dominica 17. post Pentecost. conc.1. nu. 4. vbi latè.

Quamuis ad scientiam acquirendã bonum sit nos multum laborare: ad charitatem autem comparandam longe diligentius nos oportet laborare. in communi doctorum conc. 2. nu.12. vbi ex professo, & conc.3.num.4. vbi latissime.

Contra illos qui scientijs vanis & curiositatibus dediti sunt. in proprio Sanctorũ conc.4. Ascensionis. nu. 14.

Quãto diligentius homines humanis scientijs addiscendis intendunt, tantò tepidius plerumque Deum diligunt: quia quo plus animus intellectu operatur tanto minus potest voluntate, & affectu proficere. in proprio Sanctorum conc.4. Diui Francisci. nu.2. vbi latè.

Vtrum exercitatione intellectus clarior fit ad intelligendum scientiam cui incumbit. in Aduent. conc.3. Natiuitatis nu.30.

Qui diuino amore caret, quo maiorem scientiã acquirit, eo magis superbit, & est cõdemnationi propinquior. in Aduent. conc.4. Epiphanię nu. 19.

Intellectum nostrũ oportet deuinciri ne vana curiosa, ac lasciua scire curet: postea enim ad necessaria percipienda

pienda inhabilis remanet. In Aduent. Dominica 5. post Epiphaniam conc. 1. num. 4.

Amplificabitur hic locus ex verbo, sapientia, vbi plurima quę huc spectãt collegimus.

Sebastiani laudes, vide in communi plurimorum marty. Euang. Descendens Iesus de monte, &c. conc. 3. nume. 23.

SECRETVM, ET *silentium.*

SEcreta manifestare, & spiritualis & corporis mortis certissima sæpe est causa 1. Quadr. conc. quinquagesimæ nu. 2. & 4. Quad. cõc. quinquagesimæ num. 3. & in dominicali dominica 22. post Pentec. conc. 1. nu. 22.

Res secretæ, & magni momenti nõ sunt cum omnibus communicandę 4. Quad. conc. quinquagesimæ nu. 2.

Cum nobis secreto res graues manifestantur, quamuis nulla silentij lex imponatur, tamen publicare eas non debemus. in proprio Sanctorum concio. vna Sancti Ioseph num. 17. vbi ex professo.

Secretum maximum iusti seruare debent, de illis rebus quas Deus cum illis communicauit. in proprio Sanctorum conc. vna Sancti Ioseph nume. 18.

Silẽtium ad pacis virtutem est summe necessarium 2. Quad. dominica in Ramis num. 9.

Silentium fęminis maxime quadra. in proprio Sanctorum conc. 2. Ioannis Baptistæ num. 29.

Silentium quam sit preciosum vtile, & necessarium. in proprio Sanctorum conc. 3. omnium Sanctorum nu. 2. vbi plura de laudibus, & fructibus silentij.

Amplificabitur hic locus ex verbo, linguaces.

Sæcularia bona, vide bona temporalia.

Segnicies, vide pigritia.

SENECTVS SENES.

PLurimi sunt ętate iuuenes: qui sũt scientia, & virtute senes. dominica 4. Aduentus conc. 2. num. 27.

Senes maxima veneratione, & honore afficiendi; & quam grandi obligatione ad id teneamur. in proprio Sanctorum conc. 1. Visitationis B. Mariæ nu. 19. vbi latè, & in proprio Sanctorũ conc. 1. dedicationis Michaelis nu. 22. & in dominicali dominica 20. post Pẽtec. conc. 2. num. 53.

Senum peccata quam maxime Deo sint exosa. in proprio Sanctorum cõc. 1. dedicationis Michaelis nu. 24.

In senibus quodcunque peccatum, seu defectus valde reprehensibilis. in communi cõfess. non põtif. Euang. Ecce nos reliquimus omnia, &c. conc. 3. num. 9.

Senes diligentius animi ostia, sensus scilicet, claudere oportet tum quia illos dæmon diligentius insectatur, tũ propter bonum iuuenum exemplum. in proprio Sanctorum conc. 1. dedicationis Michaelis nu. 22.

Senes sunt (las barbacanas) quibus ciuitas Christiana in obseruantia diuinæ legis custoditur. in Aduent. conc. 2. purificationis B. Mariæ num. 30.

Sensualitas, vide luxuria.

Sensualitatis motibus resistere, vide verbo appetitus, & verbo carnis mortificatio.

Sermones nostri, quales esse debeãt, vide conuersatio.

SERVITVS DIVINA.

SEruitus diuina, cum nos potentes reges efficiat, summè expetẽda est. in communi conf. non pont. Euang. Sint lumbi vestri, &c. conc. 2. nu. 29.

Seruos nos esse Dei de hoc titulo magnopere gloriandum. in communi conf. non pontif. Euang. Sint lumbi vestri, &c. conc. 2. nu. 30.

Soli serui Dei verum honorem habẽt dominica 3. Aduentus conc. 4. numero 11.

Seruire ex parte Deo, ex parte vero Diabolo: quodammodo periculosius

est quam si omnino Diabolo seruites. in communi conf. non pontif. Euang. Ecce nos reliquimus omnia, &c. conc. 2. num. 7. vbi ex professo.

Quam pauci nũc verè serui Dei dici possint. Dominica 3. Aduẽt. conc. 3. num. 14.

Seruus Dei nõ solùm Dei iussa exequi debet, sed plus etiam pręstare si potest. in Aduent. conc. 3. Ioannis Euangelistæ num. 9.

Deo seruire incipienti statim persequutiones occurrunt, & ideo se ad patientiam præparet. In Aduent. conc. 1. Innocentium num. 30.

Deus vix natus, nobis seruire incepit: nos autem quod illi debemus seruitium vltimã senectutem differimus. in Aduent. conc. Circuncisionis nu. 15.

Dei seruitia à pueritia dicari quàm vtile, & necessarium. in Aduent. conc. 1. Circuncisionis nu. 18. & in communi Sanctorum mulierum conc. 2. nu. 24. vbi latè.

Tum cum mali sunt in malo feruẽtiores nos maiori etiam affectu Deo seruire debere. In Aduent. conc. 1. Epiphaniæ num. 10. & in dominicali dominica 8. post Pentec. conc. 2. nu. 27. & 30. vbi ex professo.

Sancti res quæ ad Dei seruitiũ pertinebant, diligentissime præstabant. in Aduent. conc. 4. Epiphaniæ num. 18.

Quam diligenter Deus seruos suos defendat, & protegat. in Aduent. Dominica 1. post Epiphaniam conc. 2. nu. 4. & 3. Quadra. Sabbatho post Cineres num. 27. vbi latè.

Maximè necessarium est homines feruentissimo spiritus affectu Deo seruire incipere: nam semper ille primus feruor animum ad maiora excitat, nec eum ab incepto deficere patitur. in Aduent. dominica 1. post Epiphaniam conc. 4. num. 5.

Diligentia, & solitudine quã in Dei seruitio habere debemus vide verbo, pigritia vbi omnia simul collegimus.

Sufficit ad salutẽ seruire Deo eo modo quo peccato seruiuimus. Dominica 1. Aduent. conc. 3. nu. 18. vbi latissimè & 3. Quad. dominica Passionis feria 5. num. 15.

Deo qui seruit neminem timere debet, nec indiget multis armis ad se protegendum 3. Quad. Sabbatho post Cineres num. 28. & vbi latè.

Deo seruire, & mundi simul amicitiam conseruare, non est possibile. in proprio Sanctorum conc. 4. Inuentionis crucis num. 4.

Deo seruire volenti plurimę difficultates repræsentantur: quas omnes opportuniori tempore diuinitus sublatas experietur. 1. Quad. dominica Resurrectionis nu. 29. & 2. Quad. Eadem dominica 23. & 3. Quad. eadem dominica num. 34.

Deus exposcit vt vnusquisque ei seruiat secundum status sui conditionem 3. Quadr. dominica in Ramis nu. 16. & in communi conf. pontif. Euange. Homo quidam peregre, &c. conc. 1. num. 22.

Seruire Deo nolle nisi in his quæ tibi grata, suauia, & non difficilia sunt ex amore proprio dimanat. in Aduẽt. Dominica 4. post Epiphaniam conc. 1. num. 6.

Semper Deus ad exhibita sibi seruitia attendit: & nunquam eorum obliuiscit. in dominicali dominica 5. post pentec. conc. 1. num. 15.

Mirabile est videre rationem, quam gratissimus noster Deus numerum, & seruitiorum sibi factorum habet. in dominicali dominica 6. post Pentecost. conc. 1. num. 15.

Seruire Deo regnare est in dominicali dominica 14. post Pentec. conc. 1. nu. 7. vbi late.

Si Deus tristitia affici posset, incomparabilem acciperet cernens homines tam abominabili domino scilicet Diabolo sine vllo præmio seruire, & tam paucos ipsi Deo. in dominicali dominica 14. post Pentecost. concio 1. numero 32.

Deus hos paucos, quos in mundo seruos habet magni facit, & ęstimat. in domi-

dominicali dominica 14. post Pentec. conc.1.num.34.

Vnusquisque in seipso discere potest, qualiter Deo seruire debet. in dominicali dominica 14. post Pentec. conc.2. num.6. vbi latè.

Confusionem parit quam prõpto & hilari animo sumus ad seruiendum regibus ac Dominis temporalibus & quanta segnita, & tristitia Deo. In dominicali dominica 22. post Pentecost. conc.2. num.28.

Innumera, & infinita sunt propter quæ Deo diligentissime seruire debemus. in dominicali dominica 22. post Pentecost. conc.2. num.42.

Seruus Dei, vide iustus.

§. SERVITVS HVMANA.

Seruitus per peccatum introducta est 1. Quadrag. feria 5. post Cineres num.9.

Leges quas serui debent obseruare 1. Quadr. feria 5. post Cineres nu.10.

Deo maxime placet quod serui suis dominis etiam si tyranni sint, in his quæ legi Dei nõ repugnant inseruiant. in dominicali dominica 14. post Pentec. conc. 1. num.35.

Seruitus vide etiam libertas.

Silentium, vide secretum.

SIMONIA.

Simoniaci Iudam imitantes, taxant, & appretiant Christum: cum sit in æstimabilis. In proprio Sanctorum feria 2. Pentec. conc. 1. num.11.

SIMPLICITAS, ET sinceritas.

Simplicitatis & sinceritatis amicos Deus diligit 4. Quadrag. dominica in Ramis num.5.

Sinceritatem, & simplicitatẽ (quam Diabolus à primis nostris parentibus auulsit, & loco illius maliciam, & simulationem seminauit) nostris cordibus Deus vult inserere. in proprio Sanctorum conc. 2. dedicationis Michaelis num.19.

Sinceritas cordis quã grata sit Deo 3. Quadr. dominica 1. feria 3. num.13.

Amplificabitur hic locus ex verbo, sapientia.

Sobrietas, in cibo & potu, vide gula.

Societas, bona vel mala vide, conuersatio.

Solitudo rerum spiritualium, & quę ad seruitium Dei spectant, vide verbo, pigritia vbi omnia simul collegimus.

Solitudo temporalium, vide verbo, bona tẽporalia §. contra inexhaustam terrestium nimiamque bonorum temporalium solitudinem.

Solitudo, salutis animæ, vide verbo animæ salus.

SOLITVDO.

In solitudine, magna ac sublimia seruis suis Deus communicat: & anima ibi est magis expedita ad hos diuinos fauores, & beneficia accipiendos, in dominicali dominica 12. post Pent. conc.2. nu.2. vbi latissime et 2. Quad. dominica 4. nu.2. & in dominicali dominica 4. post Pascha conc. 3. num.10.

Solicitudo orationi est necessaria 2. Quadr. dominica 2. nu.8. et 3. Quadr. Sabbatho post Cineres num.13. vbi latissimè, & in proprio Sanctorum cõc. 1. Bartholomæi num.13. & conc.2. sequenti nu.14. vbi late, & in dominicali feria 2. in litanijs maioribus conc.2. nu.3. & ibi num.35.

Solitudo est opportuna ad vincendas tentationes 4. Quadr. dominica 1. num.7.

Solitudo est necessaria ad monachalem vitam perferendam, & in ea perseuerandum. in dominicali dominica 12. post Pentecost. concio. 2. numero 8.

Solicitudinem quærerę, & ad ipsam fugere quam necessarium dominica 4. Aduentus conc. 1. nu.12. & conc.2. num.10. & conc.3. num.23. quibus locis solitudinis vtilitates recensentur.

Amplificabitur hic locus ex verbo, conuersatio.

Solemnis dies, vide festus.

SPES ET DESPERATIO.

SPei variæ descriptiones explicantur 1.Quad.dominica 2.nu.2.

Spes salutis est dum in hac vita sumus, postea minime 3.Quad.dominica in Passione feria 2.nu.5.

Spes donum est ex quo gaudium in tribulatonibus nascitur. In proprio Sanctorum conc.2.Philippi,& Iacobi nume.23.

Quanto spes feruentior ac viuidior fuerit, tanto feruentius difficilioribus rebus accerrimæ scilicet pęnitentię, offertur:& facilius præsentia, delicias scilicet huius sæculi,negligit. In proprio Sanctorum conc.2.omnium Sanctorum num.2.

Spes est patientiæ fons,& origo. In proprio Sanctorum conc.2. omnium Sanctorum num.3.

Spe fulcitur humanum cor ad perseuerandum in exercitio virtutum, & resistentia tentationū.in proprio Sanctorum conc.4. omnium Sanctorum num.4

Spes infinitæ Dei probitati, & veritati iure debetur.in proprio Sanctorū conc.4. omnium Sanctorum nu.2.

Spe præmij æterni nos præcingi oportet,ad laboriosa opera humilitatisque, & mortificationis exercenda. in proprio Sanctorum conc.4. omnium Sanctorum num. 5.

Anima quæ hanc spei virtutem diuino fauore est consequuta quanto otio,quiete,ac tranquillitate viuat. In dominicali dominica in albis conc.1.nume. 20.

Spe humanę voluptates superātur, nè cor nostrū turbare possint. in proprio Sanctorum conc.1. Philippi, & Iacobi nu.11.

Spe aduersitatum perturbationes vincuntur.In proprio Sanctorū conc. 1.Pilippi, & Iacobi nu.13.& conc.2. num.22.

Nūquam frustra, & inaniter iustus sperat. in dominicali domin. 23. post Pentec.conc.2.nu.28. vbi latè.

Pro mensura spei Deus munera suā fidelibus donat.in dominicali dominica 23.post Pentec.conc.2.nu.26.

Ad perterritos animos à metu, & desperatione reuocādos:& in Deo hominum mentes in quacunque necessitate firmandas:ac demum ad nutantes in fide,& spe confirmandos, plurima collegimus in verbo fiducia, quæ hoc loco attexere licet, vbi reliqua omnia quæ hic desunt inuenies.

SPIRITVS SANCTVS.

SPiritus sancti Aduentus Apostolos in gratia confirmauit. in proprio Sāctorum conc.3.diei Sancti Pentec. num.1.

Spiritus sancti Aduētus vtilior fuit Ecclesiæ militanti, quā Christi ascensu Ecclesię triumphanti. In proprio Sanctorum conc.1.diei sancti Pentecost. nu.2.& feria 3. Pētecost. conc.2. num.7.

Spiritus sanctus super linguas Apostolorū resedit.in proprio Sanctorum conc. 2. diei Sancti Pentecost. nu.30.

Spiritus sanctus à patre,& filio procedit. in proprio Sanctorum conc. 3. diei sancti Pentec.num.2.

Sanctus spiritus proprie loquēdo, nec venire dicitur,nec abire,quia vbique est: sed ex peculiari effectu quem operatur venire dicitur. In proprio Sanctorum conc.3. diei Sancti Pentecost.num.5.

Spiritus sanctus licet sit vbiq; speciatim tamen iustis inesse dicitur per quedam peculiarem illapsum. in proprio Sanctorum concio 3. diei sancti Pentec.nu.6.

Spiritus sanctus non descendit super illos qui ira,inimicitia,& simultatibus diuisi sunt. In proprio Sanctorum conc.3.diei sancti Pentecost.numero 10.

Ad spiritus sancti descēsum magna præparatio est animus quietus,& humilis. in proprio Sanctorum conc.3. diei sancti Pentec.nu.21.& fer.3. Pentec.conc.2.nu. 17.

Incarnatio Christi fuit causa meritoria

ꝛoria Aduentus Spiritus Sancti. in proprio Sãctorum conc. 1. ferię 2. Pentec. num. 26. & ibi feria 3. Pentecost. conc. 2. num. 6.

Spiritus sancti virtus quam in anima operatur adeò magna est, vt anima aliqualiter Sanctus spiritus appareat. in proprio Sanctorum conc. 1. feriæ 2. Pentec. num. 28.

De virtute etiam eximia huius diuini spiritus vide in proprio Sanctorum feria 3. Pentec. conc. 1. num. 22.

Spiritus sancti missio quam necessaria in proprio Sanctorum conc. 2. ferię 2. Pentec. num. 22.

Spiritus sanctus quam gratis datur. in proprio Sanctorum conc. 2. feriæ 2. Pentec. num. 24.

Spiritus sancti variæ sunt proprietates, & sic varijs nominibus insignitur. in proprio Sanctorum conc. 2. feriæ 2. Pentec. num. 25.

Spiritum sanctum tanto maiori cũ plenitudine accipimus, quãto maiorẽ diligentiam adhibemus in emendanda conscientia, & in alijs spiritualibus exercitij. in proprio Sanctorum feria 2. Pentec. conc. 3. nũm. 17.

Spiritus sanctus magnis consolationibus lętificat animam in quam venit. In proprio Sanctorum feria 2. Pentec. conc. 4. num. 12.

Ne hic diuinus spiritus superueniat, impedimẽto est carnis spiritus in proprio Sanctorum feria 2. Pentec. conc. 4. num. 16.

Si nos præparare volumus vt Spiritum sanctum recipiamus, nostrum obitum memoria recolere debemus. in proprio Sanctorum feria 2. Pentecost. conc. 4. num. 20.

Spiritum sanctũ in specie vehementis venti se dedisse quam congruũ fuit. in proprio Sanctorum feria 3. Pentec. conc. 1. num. 23.

Spiritus sanctus in Apostolos descẽdit, propter merita humanitatis Christi. in proprio sanctorum feria 3. Pentec. conc. 2. num. 7.

Spiritus sancti descensui tribuenda est vtilitas, & efficacia maxima prædicationis Apostolorum. in proprio Sanctorum feria 3. Pentec. conc. 2. nu. 11. vbi latè de efficacia prædicationis Apostolorum.

Spiritus sanctus cur in figura ignis se fidelibus dedit. in proprio Sanctorũ feria 3. Pentec. conc. 2. num. 16.

Nisi Spiritus sancti igne animę purificari nequeunt. in proprio Sanctorũ feria 3. Pentec. conc. 2. num. 17.

Ex præcipuis effectibus quos solet Spiritus sanctus in hominibus operari vnus est vt inuicem communicentur, liberalesque sint. in proprio Sanctorũ conc. 2. Trinitatis num. 7.

Nisi spiritus sanctus super Apostolos descendisset, fides & charitas Ecclesiæ militantis periclitaretur. in proprio Sanctorum conc. 1. diei sancti Pentec. num. 2.

Temporalium rerum amorem, affectionemque à vobis expellere conemini, vt spiritus sanctus ad vos veniat. in dominicali dominica 4. post Pascha conc. 3. num. 9.

Spiritus sancti missio fuit euidens testimonium diuinitatis Christi. in dominicali dominica infra octauam Natiuitatis conc. 1. num. 19.

Nullum est verum solatium quod non ab hoc diuino paracleto, hoc est consolatore dimanet. in dominicali dominica infra octauã Ascensionis conc. 2. num. 8.

§. *MAGNIFICA SPIRItus sancti dona.*

SPiritus sancti Aduentus maxima, & mirabilia nobis communicauit dona. in proprio Sanctorum conc. 2. diei sancti Pentec. num. 25. & in dominicali dominica infra octauam Ascensionis conc. 2. num. 3.

Spiritus sancti donis, & habiles reddimur ad bene operandum, & animæ nostræ ordinantur, & componuntur. in proprio Sanctorum feria 2. Pentec. conc. 3. num. 15.

Dei dona, & honores ad eos ire solent, qui se illis indignos esse reputant. in proprio Sanctorum cóc. 3. visitationis B. Mariæ num. 24.

Dona Dei à Diaboli donis discernūtur, ex eo ꝙ illa humilem. hæc inanē reddunt hominem. in proprio Sanctorum conc. 1. Diui Francisci nu. 16.

Dona quæ suis Deus confert tot ac tanta sunt, vt nec dici, nec explicari queant: adeò vt ipsamet sapiētia Christus nomen quod eis imponat inuenire non posse videatur. in proprio Sanctorum conc. 2. Diui Francisci 26.

Spiritus sancti consolatio non est aliquod peculiare donum, sed fontes illius sunt tres theologales virtutes spiritu sancto afflante, eleuatæ, & auctæ. in dominicali domini. infra octauam Ascensionis conc. 3. nu. 12. vbi ex professo.

Spiritus sancti dona per merita Iesu Christi confidenter efflagitanda sunt. in dominicali dominic. infra octauam Ascensionis conc. 3. num. 20.

Singula spiritus sancti dona, sigillatim suo quæque loco digessimus.

Sponsalia, vide verbo, coniuges.

Statum eligere, & vnumquemque in suo statu Deo seruire, & opera sui status exercere, vide verbo, officium vbi omnia simul collegimus.

SVPERBIA, SVPERBI.

SVperbia inter omnia peccata præcipue homines excęcat 2. quad. dom. Passionis feria 6. nu. 23.

Superbi inter omnes peccatores cōtra Deum erecto collo currunt. 3. quadra. dominica 2. feria 3. nu. 31.

Superbia plurimorum scelerum, & abominationū fons. & origo 3. quad. dominica Passionis feria 6. nu. 25. et 4. Quad. dominica 4. feria 4. nu. 21. & in proprio Sanctorum conc. 4. dedicationis Michaelis nu. 2. & in Dominicali dominica 20. post Pentecost. conc. 1. num. 2.

Superbia spiritualis summe mala. in proprio Sanctorum concio. 2. Trinitatis num. 29.

Superbia quam grande sit malum, & quam Deo odibile. in proprio Sanctorum conc. 2. Trinitatis nu. 26. et ibi conc. 2. Ioannis Baptistæ nu. 23. & in Aduent. conc. 4. purificationis Beatæ Mariæ nu. 9. & in dominicali domini. 20. post Pentecoste concio. 2. numero 3.

Nullum alium præter superbiæ & ambitionis vitium Apostolos inuasit. in proprio Sanctorum conc. 2. dedicationis Michaelis num. 5.

Superbia & ambitio est familiarius vitium hominibus Deo dicatis, ac religiosis. in proprio Sanctorum conc. 2. dedicationis Michaelis nu. 5.

Superborum ingenium est honorū desideriorum, & pij zeli colore ambitionem suam operire. in proprio Sanctorum conc. 1. dedicationis Michaelis nu. 10. vbi ex professo.

Superbus & ambitiosus fingit se humanum & tractabilem: at postquam ad gradum quem anhelabat promouetur illico ostendit quam sit rigidus, inhumanus, tyrannus, & crudelis in proprio Sanctorum conc. 1. Iacobi numero 18.

Superbia quam isti in corde habent verbis etiam ostendunt. dominica 2. Aduentus conc. 1. nu. 28.

Superbiæ euidens indicium est, te non posse ferre alium de tuis defectibus te admonere. in Aduent. concio 2. Andreæ num. 10.

Superbia efficit hominem tyrannum. in proprio Sanctorum conc. 2. omnium Sanctorum nu. 27.

Superbia quam infimum vitium sit, vel ex eo colligitur, quod in mendatio & in eo quod vere nō est fundatur dominica 3. Aduentus concio 4. numero 10.

Superbia adeo graue vitium est vt ad ipsum extirpandum permittat sępe Deus alia peccata committi 3. Quadr. dominica 2. feria 3. nu. 30.

Superbia charitatem infrigidat, & viscera misericordię claudit 2. Quadragesi. dominica 2. fer. 5. nu. 15. & in Domi-

minicali dominica 10.post Pent.conc. 1.num.17.

Superbia in sacra scriptura pestilentia dicitur:& quare 2.Quad.dominica 2.feria.4.num.18.

Magnæ superbiç signũ est, propriã sententiam in omnibus sequi velle. in Aduent.conc.1. Thomæ num.16.

Hoc ambitionis vitium nulli hominum statui parcit 2.quad.dominica 2. feria 4.nu.9.& 4. Quadr.dominica 2. feria.4.num.19. & in Aduent.conc.1. Andreæ.num.10.

Superbia infidelium non adæquat Christianorum superbiam 1. Quadra. conc.in cęna num.30.

Superbire solent facillimè infimi homines ad dignitatem aliquam promoti 4. Quadr.conc.in cœna nu.38.

Superbos esse seruos & quare 1. Quad.dominica 2.feria.3.nu.19.& in Aduent.conc.4. purificationis B.Mariæ num.9.

Superbia est inuidiæ mater: inuidia vero odium & iram peperit. in dominicali dominica in albis conc.3.nu.17.

Deus maximo odio superbos execratur: nam vera magnitudo sophisticam,& fictam naturaliter odit.in proprio Sanctorum conc. 3. dedicationis Michaelis num.27.

Superbia est spiritualium ruinarum fons in proprio Sanctorum conc. 4.dedicationis Michaelis nu.2.

Quod superbi. vt se honorent accipiunt, Deus illud accipit vt eos cõfundat 4. Quadr.dominica in Passione feria 6.nu.20.

Superbia in pauperibus eos redigit in miserrimam omnium seruitutem 1. quad.dominica 2.feria 4.nu.16.

Superbi omni spirituali consolatione, & auxilio quod humilibus a Deo tribuitur priuantur 3. Quadr.dominica in Passione fer.3.nu.26.

Hoc honoris ardens desideriũ Deus hominum animis impressit,vt honoris appetitus: & quod ex eo sequitur ignominiæ odium nos vehemẽtissime ad virtutis studium, & vitiorũ execrationem inuitaret 1.Quad.dom.2.feria 4.num.11.vbi ex professo.

Superbia ex bonis operibus sæpe prodit 2. Quadr.dominica 2. feria 4. num.11.

Superbiæ in prælatis summe reprehensibilis,& execrabilis est 2.Quadragesi. dominica 2.feria 4. numer. 15.& 3.Quadra.dominica 2. feria 3. numero 26.

Quia superbi se dignos esse præsumunt ideo ad ipsos Dei dona nõ perueniunt.in proprio Sanctorũ conc.3. Visitationis B.Mariæ nu.24.

Contra superbos qui bonorum operum gloria sibi adscribunt, comminationes Dei horribiles. in proprio Sanctorum conc.2. Trinitatis num. 24.& in dominicali dominica 10.post Pent. conc.2.num.17.

Superborum ingenium est omnia opera facere, vt ab hominibus videantur 3.quad.dominica in Passione feria 3.num.12.

Superbia quantum sit facinus, patet ex supplicio maximo, quo Deus eam punire consuescit. in proprio Sanctorum conc.4. omnium Sanctorum numero 17.

Ambitio non vitiosa, sed laudabilis & Deo grata,est absque aliorum despectu aliis probitate antecellere velle. in proprio Sanctorum conc.2.dedicationis Michaelis num.13.

Superbia inuenit hos vanissimos titulos, & cognomina, quibus ipsa crescit 3.Quad. dominica 2.feria 3.n.34. Qui tituli parum apud Deum valent 3.Quad.dominica 3. feria 2.nu.14. & in Aduent.conc.1.Ioannis Euangelistę num.33.

De supplicio superbis inflicto clementissimus Iesus gaudet: quia in eo elucescit potentiæ ac iustitiæ diuinæ splendor. In proprio Sanctorum concio 1.diui Francisci numero 10.& concio. 3. Diui Francisci numero 22. vbi late.

Superbia tantum malum est vt per antonomasiam iniuria Dei dicatur. in

in dominicali dominica 5. post Pente. conc. 1. num. 7.

Tāta est ambitiosi cupiditas, vt pro re vilissima, rem tantā qualis est æterna gloria contemnat. in dominicali dominica 2. post Pentec. conc. 1. nu. 27.

Superbia humana excedit Luciferi nā dominicali dominica 20. post Pentec. conc. 1. nu. 6.

Vanissimum est propter generis nobilitatem superbire. in dominicali dominica 20. post Pentec. conc. 1. nu. 6.

Ambitiosus nunquam satiatur 3. Quadr. feria 5. in cœna nu. 22.

Amplificabitur hic locus ex verbo, vana gloria.

REMEDIA AD SVPERborum ceruicem domandam, atque animi elationis petulantiam reprimendam.

PRimo considera quam cito, & quā facile pompa, & gloria hæc humana qua gaudes, euanescet. Dominica 3. Aduentus conc. 1. nu. 22. & 2. Quadr. dominica in Ramis n. 32. & 4. Quadr. Dominica in Ramis nume. 15. & Dominica 2. Aduentus conc. 3. nume. 8. vbi latè.

2 Considera vnigeniti filij Dei humilitatem. in Aduent. conc. 1. Natiuitatis nu. 24. & conc. 2. Natiuitatis. n. 26. vbi latè & 3. Quadr. dominica in Passione feria 2. nu. 24. vbi latè.

3 Considera quod Deus superbum prosternit, humilem verò exaltat. in Aduent. conc. 1. Circuncisionis. n. 10.

4 Considera bonū quod est in tuis bonis operibus Deum facere. Dominica 2. Aduentus conc. 1. nu. 28. & in dominicali dominica 19. post Pentec. conc. 2. num. 19.

5 Infelici rerum euentu cogita commissa peccata, ne superbia intumescas Dominica 3. Aduent. concio. 2. nume. 31.

6 Si opera tua cum Sanctorum operibus conferas imperfectissima videbuntur. Dominica 2. Aduentus concio 1. nu. 29. & in proprio Sanctorum conc. 2. Diui Francisci nu. 37. vbi latè & in dominicali dominica 10. post Pentecost. concio. 2. numero 12. & nume. 36.

7 Nil est cur opera nostra bona laudemus, & de illis gloriemur; quia quæ facimus bona in vtilitatem nostra facimus, Dominica 2. Aduentus conc. 1. num. 30.

8 Ne donis à Deo tibi datis superbias, illa omnia quasi onera suscipe cōsiderans debitum reddendi rationem de illis. in proprio Sanctorum conc. 1. Diui Francisci num. 16. in Dominicali domin. 21. post. Pentec. conc. 1. numero 24.

9 Considera etiā quod quò magis crescunt beneficia, magis etiam crescit necessitas diuini auxilij ad ipsorū conseruationem. in proprio Sanctorum conc. 1. Diui Francisci nu. 19.

10 Ne superbi proximos suos contemnant, quantumcunque viles, & abiecti eis esse videantur, considerent Deus illos tanti æstimare, vt eorum ministros Angelos faciat. in proprio Sanctorum conc. 1. dedicationis Michaelis num. 34.

11 Contra superbiam maximum remedium est propriæ vtilitatis agnitio. 4. Quad. Dominica 2. feria 6. nu. 3. & in proprio Sanctorum conc. 4. Diui Francisci nu. 17. vbi latissime, & concio. 1. Diui Francisci num. 21.

12 Considera superbum Deo, & hominibus esse odibilem 4. Quad. Dominica 2. fer. 6. nu. 1. & in proprio Sanctorum conc. 2. Trinitatis nu. 26. & ibi conc. 2. Ioannis Baptistæ num. 23.

13 Ad superbiam detestandam considera maxime propinquū esse tuum finem. in proprio Sanctorum conc. 4. Diui Francisci nu. 20.

14 Hoc vnum ad illam detestādam sufficeret, quod ambitio ipsa charissimo amico nostro Iesu Christo vitam ademit 2. Quadr. Dominica Passionis feria 6. nu. 25.

15 Superbi considerent ipsos sequi Luci-

Luciferum, propter superbiam de cęlo sicut fulgur cadentē.in proprio Sanctorum conc.2. Incarnationis nu.15.

16 Considera etiam, quod quia superbi se dignos esse pręsumūt,ideo ab eis honores refugiunt. in proprio Sanctorum conc.3. Visitationis B. Mariæ nu.24. Nullus enim peccator verum honorem habet Dominica.3. Aduen. conc.4.nu.11.

17 Superbus pompā, & vanitatem huius sęculi ambiens,eadem gloria vana opprimi, & ab ea cum magna confusione excidere solet. in proprio Sanctorum conc.4.Ioannis Baptistæ nu. 14. & in dominicali dominica infra octauam Ascensionis, conc.1.nu.12.

18 Considera etiam quod superborum lætitia,honor,& dignitas, omnia in eorum incommodum resultant. in proprio Sanctorum conc.2.Petri,& Pauli num.18.

19 Considera ambitiosos nunquam saturari bonis hisce, quos ambiunt.in proprio Sāctorum conc.1. Iacobi nu. 22. de quo vide plura, verbo, bona temporalia.

20 Contra superbiam maximum remedium est considerare,quod lutum, & cinis es. 1. Quad.conc.Cinerū nu. 24. Nam vnam ex præcipuis medicamentis,quo hæc infirmitas curari potest est lutū super oculos cordis collocare 3.Quad. Dominica 4.fer.4.n.34.

21 Ad superbiam ex literarum eminenti scientia ortam reprimendam,cōsidera per diuinam prouidentiam sæpe numero accidere, vt imperitus quidam literarum plus sapientię, quam doctissimus quisque adipiscatur. 2. Quad. Dominica 4.nu. 17.

22 Ne ex operibus bonis inanem gloriam cōparetis, pugnate viriliter: cōsiderantes eorum gloriam Deo deberi.in proprio Sanctorum conc.1.Inuentionis crucis num.17. de quo vide plura uerbo opera, §. de intentionis puritate, &c.

23 Si opera nostra comparemus cū eorum perpendiculo, & regula, quæ est Christus quam inania, & infima apparebunt. in proprio Sanctorum conc.1. Inuentionis crucis nu.17.

24 Quamuis plurima opera in Dei obsequium faciamus, semper nos nihil fecisse iudicabimus, si consideremus ea, quæ pro nobis Christus fecit. in proprio Sanctorum conc.2. Natiuitatis B.Mariæ num.7.

25 Cum te in virtute profectū cernis considera quisnam tu antea esses? & quod si nunc aliquid es à Deo omnia accepisti: Dominica 3. Aduentus conc.3.nu.4.

26 Considera etiam quam facile ab hoc statu cadere possis,nisi te Deus in sua gratia conseruet.Dominica 3.Aduentus conc.3. nu.4.

27 Vt iactantiæ,& inani gloriæ resistamus,partim bene operari, partim vero contra inanem gloriam, & malam intentionem pugnare debemus. in dominicali domin.5. post Pentec. conc.2.nu.6.

28 Considera etiam si bona opera facis præcipuum commodum comparare,& erga Deum seruum esse inutilem. in dominicali dominica 19. post Pentecost.conc.2.num.19.

Contra superbiam prosunt decem, & septē remedia quæ collegimus verbo humilitas.§.Ad humilitatem comparandam, & assequutam conseruandam præsentanea remedia.

SVPPLITIA DEI.

CVm propter peccata te Deus punit in hac vita, ingentes gratias illi agere debes: quia signum est nolle te maiori supplicio punire, nec supplicium in aliam vitam reseruare. in Aduentus conc.1. Natiuitatis numero 13.

Vitæ huius supplicia, signum sunt prædestinationis. In Aduen. conc.1. Natiuitatis nu.14.

Et sine supplicijs relinquere signū reprobationis. in Dominicali Dominica 22.post Pente.conc.2. nu.9.

Qui

Qui diuinæ iræ supplicia ob aliqua crimina in alijs vident, & se non corrigunt: sed eadem crimina committunt, maioribus supplicijs quam priores digni sunt, & maiori supplicio à Deo punientur. in Aduent. conc. 1. Stephani num. 19. & conc. 2. nu. 19.

Quamuis interdum Deus cum malefactoribus dissimulat, cũ tamen homines minus id cogitant pœnas repetit. in Aduent. conc. 2. Stephani numero. 22.

Deus proprias iniurias obliuisci videtur, eas vero quę amicis suis fiunt seuerissime vlciscitur. in Aduent. con. 2. Stephani nu. 27. & 4. quad. domi. in Passione feria 6. num. 16.

Sicut in sacrificij Dei bonitas declaratur, quę tam facile peccata ignoscit: ita in supplicijs eadem bonitas manifestatur, quæ tantum peccata abhorret. Aduent. concio. 2. Innocentiũ numero. 3.

Deus nũquam nos punit, nisi antea minetur, vt si velimus pęnã euitemus Domin. 1. Aduentus conc. 4. nu. 2. & 3. quad. dominica. 1. feria 3. num 17. & in dominicali dominica 9. post Pent. conc. 1. num. 24.

Deus hic nos punit supplicijs tẽporalibus, vt euitemus æterna domin. 1. Aduentus conc. 4. nu. 3.

Si Deus tristitiæ esset capax, maximam reciperet, quando te punit. dominica 1. Aduentus conc. 1. nu. 4.

Dei supplicium quo magis differtur. grauius esse solet dominica 1. Aduent. conc. 1. nu. 5.

Deus differt iustitias, & accelerat misericordias 4. quad. dominica Resurrectionis. num. 12.

Deus ad conferendum in nos beneficia summa cum celeritate. ad puniendum vero pedetentim, & quasi inuitus accedit 3. quad. conc. septuagesimæ. nu. 22.

Malos punire: tanti honoris Deo est quanti bonos remunerare. in Aduent. conc. 2. Innocentium nu. 2.

Cum iusti malorum supplicijs ad maiorem bonitatem incitentur: quanto magis commoueri debent peccatores qui se ijdem supplicijs dignos animaduertunt 3. Quad. domin. 2. feria 5. num. 3.

Iusti malorum supplicijs delectantur, propter diuinæ iustitiæ splendorem. in proprio Sanctorum conc. 3. Diui Francisci nu. 22. vbi late, & cõc. 1. D. Francisci nu. 10.

Ne quis misericordia Dei abutatur cõsideret iustitiam Dei tam magnam esse sicut eius misericordiam, & tam cito peccatori supplicium aduenire sicut iusto præmium. in proprio Sanctorum conc. 1. Magdalenæ num. 7.

Pro hoc vide etiam. in Aduent. concio 2. Thomæ nu. 25.

Ne Deus tam acriter puniat, illum continet misericordia 2. Quad. conc. in cęna num. 4.

Sicut Deus est in bonos misericors, ita in malos seuerus, & iustus. in communi conf. pontif. Euang. Homo quidam peregre, &c. conc. 2. nu. 2.

Supplicijs de quibusdam peccatoribus sumptis alios Deus admonere cõsuescit quo illi aliorum supplicio deterriti ad meliorem frugẽ se recipiant 4. Quad. dominica 2. fer. 4. nu. 7. vbi late.

Deus sæpissime punire desinit peccatores propter aliquod iustos qui cũ eis sunt. in Aduent. dominica 5. post Epiphaniam conc. 3. numero 10. vbi latè.

Suppliciũ quod humana diuinaq. iustitia de aliquibus peccatoribus sumit est ad aliorum correptionem. in Aduent. domin. 1. post Epiphaniam conc. 3. num. 18.

Diuina supplicia non super iustos quidem sed super iustos cadunt vt ad maiorem perfectionem erigantur, vice versa in peccatoribus accidit. in Aduent. domin. 6. post Epiphaniam conc. 2. nu. 22.

Ideo Deus homines pręcipue puniri solet vt à peccato se aueitant. in dominicali dominica 5. post Pentecost. conc. 1.

conc.1.num.8.

Peccatores qui in hac vita non puniuntur, magnopere timere debent. in Dominicali Dominica 8. post Pentec. conc.2.nu.25.

Ex supplicijs Dei electi maximam vtilitatem, præsciti vero duritiam, & obstinationem accipiunt. in dominicali dominica 9. post Pentec.conc.2.nu.7. vbi latè.

Deus in impios puniat diuersis vtitur instrumentis. in dominicali dominica.9.post Pentec.conc.2. nu.12.

Solet Deus hominum peccata labo ribus & morbis punire. in dominicali dominica n 8.post Pent. conc.1.nu. 30.

Cum sæpe flagella Dei in cordibus plurimorum peccatorũ nihil efficiant, in eorum pœnã & duritiem solet Deus ipsis priuare. in Dominidom.22. post Pentec.conc.1. nu.12.& 15.

TEMPERANTIA, in cibo & potu, vide gula.

Temporalia, vel terrena, vide verbo, bona temporalia.

Templum, vide sacra loca.

TEMPORIS IACTVRA.

TEmporis iactura maxime dolẽda 1. Quad. Dominica in Passione feria 3.num.18.

Ne tempus insipienter expendatur, cõsidera vitę breuitatem, iudicij, diem, & alia huiusmodi in communi cõfess. pontif. Euang. Homo quidam peregre &c.conc.2.nu.21.& in communi Sanctorũ conc.1. funerali nu.22. vbi latè.

Cũ tẽpus vt Deo seruiamus sit pręcipue dicatus, in impertinẽtib. reb. imo & in his quib. ipse Deus offenditur illud consumere lachrimandum est .in communi confess. non pontif. Euang. Sint lumbi vestri &c.conc.1. num.29.

Temporis iactura est vnum ex maximis huius vitæ detrimẽtis in proprio Sanctorum conc.3. visitationis B. Mariæ num.8.

Tempore bene vti sapiẽtia maxima est, in proprio Sanctorum conc.3. visitationis B. Mariæ nu.8.

Iusti tantam temporis rationem habent, vt ne momento quidem à bonis operib. vacent in dominicali domin. 15. post Pentec.conc.1.nu.22.

Filij autem huius sæculi inaniter illud consumunt. in dom. dominica 15. post Pentec.conc.1.nu.26.

Amplificabitur hic locus ex verbo, otium & ex verbo pigritia.

THEOLOGIA.

THeologia speculatiua summe vtilis & necessaria est: sed vltra illam Theologia mystica quæ in voluntatis affectibus, & operibus consistit requiritur. in communi doctorum conc.3. nu.4. vbi latissimè.

TESTAMENTARII.

TEstamentariorum in exequendis testamentis negligentiæ quam acriter à Deo puniũtur. 2. Quad. dominica 3. feria 4. nu.36.

Testimonia falsa, vide verbo, falsa testimonia.

TENTATIO.

IN tentationibus maximum remedium est sacra scriptura 1. Quadr. dominica 1.nu.26.& 2. Quadr. dominica 1.nu.22.

Tentationibus erudimur 1. Quadr. Dominica 2. feria 4.nu.24.

Tentatio aduersitatis fortior, prosperitatis verò periculosior est in proprio Sanctorum conc.1. Philippi & Iacobi num.3.

Tentationibus peccandi celerrimè & statim in principio resistendum esse & quomodo 1. Quad. dom.4. feria 5. n.29. & 2. Quad. dom.1.nu.16. & 2. quad. dominica 1.nu.43.

Fortius tentat Diabolus sanctiores, & perfectiores, et religiosos in cõmuni

virginum

virginum conc. 1. nu. 33. & in communi conf. pontif. Euang. Homo quidam peregre &c. conc. 1. nu. 8.

Tentationibus nosmetipsos offerre nō oportet, sed illas quoad poterimus euitare 2. Quad. Dominica 1. num. 16.

Pro tentationibus vincendis quib. armis muniendi simus 2. Quad. Dominica 1. n. 20. & 4. Quad. Dominica. 1. nu. 14. vbi latissimè & ex professo.

Tentat nos Diabolus diuersimode iuxta diuersas quas habemus ad peccandum dispositiones. 2. Quad. Dominica 1. nu. 29.

Tentat nos Diabolus occulte pietatis & ratione, & amicitiæ specie 2. quadra. Dominica. 1. num. 31. & 1. Quadr. Dominica 1. nu. 20. & 4. quad. Dominica 1. nu. 33.

Et sub specie virtutis 3. quadr. Dominica 1. nu. 36. & 4. Quad. Dominica in Passione feria 4. nu. 22. vbi adducitur notabilis regula ad vitandas has Diaboli fraudes.

A tentationibus minoribus incipit Diabolus 1. Quad. dominica 1. numero 19.

Cum tentaris antequam id quod tibi Diabolus, vel mūdus offert accipias, considera quidnā boni his Dei offensionibus consequi possis. in Aduentus conc. 2. Andreæ nu. 18.

Tentationes exiguas non esse parui pendendas, sed citissime etiam si minimæ sint abigēdas 1. Quad. dominica 1. num. 38.

In tentationibus victoriam non reportare nostra culpa est: & quare 3. quad. dominica 1. num. 18. & 3. quad. Sabbatho post dominicam passionis num. 28.

Tentat Diabolus seruos Dei non suos 3. quad. dominica 1. nu. 33.

Ad tentandum nos Diabolus accedit, quia nos illis per voluptates, & cupiditates sæculi coniungimur 3. quad. Sabbatho post dominica Passionis numero 30.

Tentari nos supra mēsuram humanæ fragilitatis non permittit Deus 3. Quadr. dominica 1. nu. 18. de quo vide plurima & notatu dignissima infr. verbo tribulatio §. rationes, & considerationes, &c. ratione 4.

Qui tentationibus a tenera ætate resistere assuescunt, facillime postea alijs etiam grauioribus oppugnant, & ab eis victoriam reportāt 4. Quad. dom. septuagesimæ nu. 14.

Tentationum vtilitas, & necessitas 4. quad. dominica 1. nu. 36.

Ad tentationes superādas vltra gratiam iustificantem auxilia specialia Dei esse necessaria 4. quad. dominica 1. numer. 19.

Signum est Diabolum à te aliquid fuisse consequutum, quando vna, & eadem tentatione te sæpenumero tentat. 4. quad. dominica 1. nu. 12.

Passionis Christi scuto nos protegere debemus, quando diabolus tentationis ictu percutere conatur. in proprio Sanctorum conc. 2. exaltationis crucis numero 27.

In sanctis exercitijs oportet tētationes & diaboli contradictiones superare 3. quad. dominica 1. nu. 30.

Potissimum remedium ad tentationes vincendas est occasiones fugere 1. Quad. dominica 1. nu. 11.

Præcipua ratio ad resistendum tentationibus, est esse contra Dei voluntatem 1. Quad. Dominica 1. num. 26.

Ex quacunq; minima re occasionē sumit Sathanas tentandi nos 2. Quad. dominica 1. nu. 29.

Diabolus suis tentationibus facit, vt aliqui ad cœlum sanctiores ascendāt 1. Quadrag. Sabbatho post Cineres, nume. 17.

Ad tentationes vincendas orationi vaca. in Aduent. Dominica 1. post Epiphaniam conc. 2. num. 13. & dominica 2. post Epiphaniam conc. 2. nu. 4. & in Dominicali feria 2. in litanijs maiorib. conc. 2. num. 24.

Tentationum victoria nō absolutè sed conditionatè petenda in Dominicali Dom. 5. post Pascha conc. 1. numero 26.

Ampli-

Amplificabitur hic locus ex verbo Diabolus, & ex verbo tribulatio.

Tentatio Christi, vide Christus.

Tentat Deus, homines vt ad maximam puritatem excelsamque sanctitatem attollat, nō tamen vt eos destruat vice versa dæmon. in Aduent. dominica 4. post Epiphaniam conc. 1. numero 18.

Testamenta ordinare ne in mortis horam differas. in cōmuni virginum, conc. 3. nu. 24.

TIMOR DEI.

TImoris Dei vberes fructus excellentiæ & maximæ vtilitates recensentur 1. Quad. Dominica 1. feria 2. nu. 2. & 3. Quadra. Dominica 2. fer. 2. nu. 34. & in communi virginū, conc. 4. nu. 8. vbi latè, & in proprio sanctorū conc. 1. Matthiæ numero 2. & in Aduent. concio. 2. Purificationis Beatæ Mariæ numero 22. & concio. 3. numero 23.

Timorem Dei hominum cordibus affigere sancti curarūt: & quare 1. quadrag. dominica 1. feria 2. num. 2.

Timor amori ipsius Dei aditum patefacit. in Dominicali, domin. 17. post Pente. conc. 2. num. 39.

Diaboli timorem Dei auferre summè expetunt 2. quad. dominica 2. feria 6. nume. 14. & in dominicali, Domin. 22. post Pentecost. conc. 1. num. 5.

Timor Dei fundamentum & spes, qua anima custoditur nè pereat 2. quadra. dominica 2. feria 6. num. 15. & in proprio sanctorum, concio. tertia Incarnationis num. 25.

Iusti cum timore viuant; quia Deus cum illis hoc extremo vtitur quod propter lethalem offensam omnium seruitiorum sibi exhibitorum obliuiscetur in communi virginum concio. 3. num. 9.

Timore Dei vitia relinquere magni boni principiū est. in communi vnius marty. Euangel. Si quis vult venire post me, &c. concio. 1. nu. 23.

Peccatores cum quamcunque rem timeant Deum tamen timere nesciūt, in proprio sanctorum conc. 4. Incarnationis num. 11.

Timor Dei non seruilis, sed filialis, & reuerentialis fuit in Christo: & est etiam in beatis. in cōmuni doctorum conc. 1. nu. 21.

Timore & amore Dei anima cooperiri, & protegi debet. in communi virginum conc. 4. num. 2.

Timor Dei reuerentialis ad latriam pertinet. in Aduent. concio. 2. Expectationis Beatę Mariæ nu. 18.

Timorem Dei cum eius amore connectere oportet: quod scire est donum Dei in communi virginum concio. 4. num. 3.

Timor Dei à peccatis nos reuocat. in Aduent. concio. 2. Expectationis B. Mariæ, nu. 15. & in dominicali, dominica 22. post Pentecost. conc. 1. nu. 5.

Timor Dei reuerentialis non tristitia sed lętitia animam afficit. in Aduentu, conc. 2. Expectationis Beatæ Marię num. 18.

Timorem Dei quantum habeant iusti. in communi sanctorum conc. 4. funerali. num. 17.

Quæ sit causæ huius in sanctis mortis. in communi Sanctorum conc. 4. funerali nu. 18.

Timor Dei animam sanam, & perfectam efficit. in proprio Sanctorum concio. 1. Matthiæ nu. 1.

Et ad Dei cognitionē suauissimam comparandā disponit. in proprio Sanctorum conc. 1. Matthæi nu. 2.

Et via est ad felicitatem consequendam. in proprio Sanctorum conc. 1. Matthiæ num. 3.

Tanti Deus æstimat hunc Sanctum timorem, vt quidquid eius causa facimus, cum timore fieri velit. in proprio Sanctorum conc. 3. Incarnationis numero 25.

Timor Dei est vnum ex argumentis quibus concijtur Deum inhabitare animam. in proprio Sanctorum concio. 3. Incarnationis nu. 26.

Non

Non solum debet obsequium nostrum cum timore sociari: verũ etiam Deo seruire debemus in ipso timore immersi, & eo vndequaque obsessi. in proprio Sanctorum conc.2.Eucharistiæ num.12.

Timorem cadendi habere debemus quandiu in hoc mundo sumus: licet in perfectissimæ religionis statu & perfecta ætate simus.in proprio Sanctorum conc.1. dedicationis Michaelis numero 12.

Qui non pertimescẽs sit pericula huius miserrimæ vitæ, rigidamque Dei iustitiam contempletur. in dominicali dominica 2. post Pascha concio.1. numero 17.

Timor diuinus est Dei donum, & omnium bonorum principium. dominica 1. Aduentus conc.3. num.5. & in communi virginum conc.4.nu.11.

Deum timere est illum venerari. in Aduent. conc.2. purifications B.Mariæ nu.22.

Vnusquisque timere debet, cum videat alios sanctiores se in plurima peccata mortalia infœliciter incidisse. in Aduent. conc.3. purificationis B.Mariæ num.22.

In medio maiorum gustuũ diuinarumque consolationem cum magno timore sunt iusti.in Aduent.conc.4.purificationis B.Mariæ, num.13.

Timor Dei per totum vitæ cursum conseruandus est.in dominicali dominica 7.post Pentecost.concio 2.numero 24.

Quo quis magis Deum diligit, tanto magis ipsum pertimescit.in dominicali dominica 21.post Pent.conc.1.numero 38.

Timere Deum est ipsum venerari. in dominicali dominica 12. post Pentecost.conc.1.nu.39.

§. TIMOR HVMANVS, *& vitiosus.*

Timor humanus quo quis temporalia dãna trepidat, & malus est, & multorum malorum origo dominica 1. Aduentus conc.3.nu.5.

Timore humano & pudore, reprehensione dignissimo, quidã impediũtur ab exercitio virtutum in proprio Sanctorum conc.1. inuentionis crucis num.2.

Peccatores vel leuissima quaque returbãtur, & maxime temporalia damna timent.in proprio Sanctorum cõc. 4.incarnationis, nu.10.

TRANSFIGVRATIO *Christi.*

In transfiguratione Christi, gloriam illam maximam Christi manifestari, non fuit nouum miraculum, sed potius cessatio miraculi antiqui 2.quadr. dominica 2.nu.1.& 3.quad. dominica 2.num.6.

In transfiguratione Christi, etiam Helias & Moyses gloriosos apparuisse:& quare 3.quad. Sabbatho post dominicam 1.nu.14.

Ad transfigurationem nostrã vnum ex medijs summè necessarium, est oratio, & contemplatio rerum diuinarum 3.quad. Sabbatho post dominicam 1. num.29.

Transfiguratione Christi, Dei cognitio roborata fuit 3.quad. dominica 2.num.3.

Cur in transfiguratione, gloriæ suæ ostensionem Christus fecerit 4. quadr. dominica 2.nu.12.

Cur in transfiguratione Deus gloriæ viuam imaginem demonstrauit nunquam tamen inferni exemplar ostenderit 3.Quad.dominica 2.nu.12.

TRIBVLATIO.

Tribulationes & labores proximorum, vt proprię sentiendę sunt:& vt proprijs eis subueniendum est. in proprio Sanctorum cõc.2. visitationis B.Mariæ nu.21. & in communi dedicationis Ecclesiæ.

Cum tribulatos nos viderimus, causam

ſam propter quã nos ſic Deus communiter viſitat (quæ eſt peccatum) tollamus. In proprio Sanctor.conc.2.Petri & Pauli, nu.32.& in Dominicali dominica 18.poſt Pentec.conc.1.nu.30.

Labores quos proximis noſtris accidere cernimus nos cautos reddere debent.4.Quadr.dominica 2.fer.4.nu.9.

Tribulationibus & infirmitatibus oppreſſi vitam emẽdare proponimus, & poſtea id non exequimur.1.Quad. dominica 3.fer.5.nu.26. Et hæc quam grandis ſit ingratitudo.3.Quadr.eadẽ feria, num.19.

Tribulatis ſæpe Deus non ſtatim ſubuenit, vt maiorem acquirant coronam.1.Quad.Sabbatho poſt Cineres, num.17.& 4.Quadr.dominica 4.feria 6.num.13.

Labores elargitur Deus non tãtum pro peccatis, ſed vt manifeſtentur opera Dei in ipſis.1. Quadr.domin.4.fer. 4.nu.14. & 2.Quadr.eadẽ feria,n.21.

Deus vult nos ignorare,quãdiu tribulationes duraturæ ſint,vt plus mereri patientia, & conſtantia poſſimus.In Aduent.conc.2.Innocentium, nu.13.

In tribulationibus tantum Dei meminiſſe maximam arguit imperfectionem.1. Quadr.feria 2.Reſurrectionis, nu.28.& 2.Quadr.dominica 2. fer.4. nu.26.& in proprio Sanctorũ,conc.1. Matthæi, num.25.

Miſeria magna eſt minima quaque aduerſitate à virtutum exercitatione deſiſtere. Dominica.2.Aduent.conc.1. nu.20. vbi ex profeſſo, & in Dominicali dominica 4.Poſt Paſcha, cõc.2.n. 14. & 3.Quadr.dominica paſſionis,feria 6.nu.20.& dominica 2.Aduentus, conc.1.num.20.vbi late,& ibi conc.3. num.26.

Patientia habẽda eſt, etſi nõ ſtatim Deus neceſſitatibus ſubueniat.2.Quadrag.dominica 1.feria 6.nu.11.

Si in tribulationibus, & afflictionibus noſtris, ſeculares conſolationes verè, & ex animo deſpiceremus, ſtatim Deus ad conſolandum nos accederet. 2.Quadrag. dominica 4. feria 6.num. 34.& 4. Quadr.dominica 4.nu.27.

In tribulationibus omnibus, Deus primum, deinde viri ſancti, prudẽtes, & ſapientes cõſulendi ſunt. In proprio Sanctorum, conc.2. Inuentionis crucis, num.2.

Qui vt à neceſſitatibus ſe liberent, peccata committunt, citius in eaſdem neceſſitates deueniunt.2.Quad.dominica paſſionis, feria.6.num.13.

Patientia in laboribus aliorum bonorum operum præmium eſt, è cõtra impatientia, aliorum peccatorum pœna. In Aduent.conc.3. Ioannis Euangeliſtæ, nu.2.

In tribulationibus, & contradictionibus nouas vires accipere debemus. 3.Quadrag.conc.quinquageſimæ,nume.32.

A tribulationibus, & laborib.quando ſimus exituri nobis ignotum eſſe vult Deus, propter maius meritum noſtrum.3. Quad.dominica 1.feria.6.nume.10.

Tribulationes, & labores ſui ſtatus, quilibet patienter ferat. in communi vnius mart.Euang.Si quis vult venire poſt me, &c.conc.2.nu.20.

Antiqua nimis Deo conſuetudo eſt homines admonitionibus pręuenire, antequam labores immitteret, vt ad eos patiendos præparentur.4.Quadr. dominica 2.feria 4.num.6.

Quando tribulari viderimus publicos peccatores non male iudicemus, decentes illos propter peccata puniri. 3.Quadr.dominica 4.feria 4.num.14.

Tribulationibus famis, peſtis, bellorum, & morborum affligit nos Deus propter noſtra peccata.3.Quadrag.dominica 4.feria 2.nu.28. vbi latiſſimè, & feria 4.ſequenti, nu.7.& feria 6.ſequenti,nu.12.& in Dominicali,dominica 9.poſt Pentecoſt. conc.2.num.2. vbi latè.

Cum labores propter tua peccata ſuſtinens,ſi vere fueris ad Deũ conuerſus iudicaberis illos propter Deum pati. In communi plurimorum mart. Euange. Deſcendentes Ieſus de monte,

te, &c.conc.3.num.20.

Patientia in tribulationibus est Dei donum. In Aduent.dominica infr.octauam Natiuitatis. conc.2.num.32.

Aduersitates, & iniurias publicè Dei amore perferre, gloriosum nobis esse existimare debemus. In proprio Sanctorum. conc.1. Inuentionis crucis. nume.6.

Tribulationes, & persequutiones patienter tolera cum sic per eandem viam à Deo ducaris per quam Apostoli ducti sunt. In Aduent.conc.1. côuersionis Pauli nu.14.

Non absolute petendum est vt nos Deus à laboribus quibus affligimur liberet. In Aduent.dominica 4.post Epiphaniam. conc.2.nu.27.

Sępe cum Deus te tribulatũ videt, se dormire fingit: quia vult, & gaudet te ad illum excitandum orationes, suspiria, & lachrymas proferre, & alia huiusmodi artificia diligenter exquirere. In Aduent.dominica 4.post Epiphaniam.conc.1.nu.20.

Deus valde conqueritur de his qui in suis necessitatibus aliunde subsidiũ quærunt. In Aduent.dominica 4.post Epiphaniam conc.1.nu.26.

Mirabile est videre, quot labores supportemus propter tẽporalia: imo, & propter peccatum. In dominicali dominica 6. post Pentecost.conc.1.nume.21.

Christiani vita esse debet quædam assidua tribulatio, & crux. In Dominicali dominica 13.post Pentecost.conc.2.num.4.

Tribulationes, labores, & ægritudines tanquam voces, & reprehensiones quibus à sceleribus peccatores auertat Deus mittit. In dominicali dominica 18.post Penteco. conc.1.nu.35.

Tribulationes, & labores quantum in se est hominem ordinant, & à peccatis abdicant. In dominicali dominica 18.post Pentec.conc.2.nu.6.

Ad tribulationes, & dolores patienter perferendos considerationes bonæ quantum prosint. In communi plurimorum mart. Euang. Cum audieritis prælia. &c.conc.2.nu.7. vbi latissimè.

Quibus tamen rationibus & considerationibus cum tribulatus fueris protegi debeas. vide in sequenti §. in quo omnes ex omnibus authoris operibus collectas in vnum congessimus.

§. *RATIONES, ET considerationes efficacissimæ ad tribulationes, dolores, labores ægritudines; & denique quascunque aduersitates, & contraditiones patienter perferendas: & de illarum prouentu, & vtilitatibus: ac demique in afflictorum solatium.*

1

PRimo considera has omnes tribulatione; & infortunia vndecunque procedant ex Dei manu tibi prouenire. In proprio Sanctorum.conc.3.omnium Sanctorum, numero 25. vbi ex professo, & in Dominicali dominica 2.post Pascha. conc.1.numero 16.vbi late: & 1.Quadr.dominica 1.feria 6.numer.13.& 2.quadrag.dominica 2.feria 6.num.17.& 3. Quadr.côc. in cœna nu.33. & in communi vnius mart. Euang. Siquis vult venire post me, &c.conc.3. numer.23.& in proprio Sanctorum.conc.1. Iacobi.num.28.vbi ex professo, & in proprio Sanctorum conc.1. Philippi, & Iacobi.nu.6.vbi late.

2 Considera labores omnes quos hic patimur exiguos, & breuissimos esse, & cito finiendos: præmia autem quibus illos Deus remunerat æterna. In Dominicali dominica 3. post Pascha.conc.2.num.18.vbi late: & 3.quadragesi. Sabbatho post dominicam Passionis.nume.22. & 4.quadrag.dominica.2.nu.18. & in proprio Sancto rum.conc. vna Sancti Ioseph.numer.24. vbi ex professo. & In Dominicali dominica 3. Post Pascha. conc.3.nume..14.

3 Et quod labores patienter toleratos non solum in cœlo, sed etiam in

terra

terra sæpissime Deus persoluit. In Dominicali dominica 3. post Pascha. con. 2. num. 23.

4 Hos labores patienter tolera quia tribulationes, dolores, & labores immittit Deus secundum subiecta. 1. quadrag. Sabbatho post Cineres. nume. 8. & 2. quadr. dominica 2. feria 4. nume. 29. & in Dominicali dominica 3. post Pascha. concio 2. numer. 22. & in Aduent. concio. 4. Epiphaniæ. numer. 22. Labores enim Deus ex subiecti qualitate metitur. In Aduent. conc. 2. Stephani. num. 15. vbi plurimis illustrat exemplis: & in proprio Sanctorum. conc. 1. Iacobi. nu. 28. Deus enim neminem vult esse quin aliquid patiatur, non tamen æqualiter, sed magis, aut minus iuxta maiorem, aut minorem cuiusque perfectionem. In Dominicali dominica 3. post Pascha. conc. 2. num. 22

5 Et quia laboribus, & infirmitatibus à peccatis mundamur, & purificamur. 1. quadr. dominica 1. feria 6. nume. 23. & 2. quadr. dominica 2. feria 5. nu. 18. & 3. quadr. dominica 4. feria 4. nu. 9. & 4. quadr. dominica. 1. feria 4. nu. 19. & in communi Apostolorum. conc. 3. nu. 29. & in proprio Sanctorũ conc. 2. Petri, & Pauli. nu. 30. & in dominica. dominica 3. post. Pascha conc. 2. num. 25. & in Aduent. dominica 5. post Epiphaniam. conc. 2. nu. 14. & in Dominicali dominica 2. post Pentecost. conc. 2. nu. 13. & ibi dominica 3. conc. 1. nu. 12.

6 Quia labores, & infirmitates Deus plurimis elargitur, vt ad ipsum necessitate compulsi conuertantur. 1. quadr. dominica 1. feria 5. nu. 7. & 1. quadrag. Sabbatho post dominicam 2. num. 25. & 2. quadr. dominica. 1. feria 4. nu. 16. & 2. quadr. dominica 4. nu. 10. et 3. Quadrage. Sabbatho post dominicam. 2. num. 24. & 3. Quadr. dominica 3. feria 5. num. 19. & 3. Quadr. dominica 4. feria 4. num. 8. vbi late: & 4. Quadrages. dominica. 3. feria 6. numero 14. & in proprio Sanctorum, conc. 1. Matthæi nu. 22. & in Dominicali dominica 4. post Pentecost. conc. 2. nu. 13. & in Dominicali dominica 18. post Pentec. conc. 1. nu. 35. & conc. 2. nu. 6. & ibi dominica 20. conc. 1. nu. 30. & 39. & ibi dominica 21. conc. 2. nu. 47. & dominica 23. conc. 1. nu. 13. & 17.

7 Quia simul cum tribulationibus, & persequutionibus immittit Deus auxilia, & fauores quibus eas uincamus, & cum suauitate feramus. 2. quadrag. dominica 2. feria 4. numero 30. & 2. Quadrag. dominica 2. feria 6. numero 17. & 3. Quadrages. Sabbatho post dominicam 1. num. 2. & 4. Quadrag. dominica 4. feria 6. num. 20. & in communi Apostolorum. concio. 2. numer. 16. & in communi Euangelistarum conc. 1. nu. 28. & 4. Quadrag. feria 6. post Cineres. numer. 27. et in proprio Sãctorum conc. 1. Iacobi. numero 30. & in dominicali dominica infra octauam Ascensionis. conc. 2. numero 10.

8 Ad labores quoscunque patienter perferendos multum prodest considerare quot, ac quantos pro nobis fuerit Christus perpessus. In communi vnius mart. Euang. Si quis vult venire post me, &c. conc. 1. nu. 11. & in proprio Sanctorum. conc. 1. Iacobi numero 31.

9 Sine laboribus, contradictionibus, & tentationibus gloriam qui existimant comparare, quãtum aberrãt. 2. Quadrag. feria 2. Resurrectionis. nume. 33. & 3. Quadrag. Sabbatho post dominicã. 3. nu. 4. & 3. Quadr. dominica 4. feria 4. num. 11. & in cõi vnius mart. Euang. Amen dico vobis. cõc. 1. nu. 25. & ibi conc. 2. nu. 25. & 4. Quadr. dominica 2. nu. 14. & in Aduent. conc. 4. Ioannis Euangelistę. num. 11.

Cur Gloriam nõ gratis, sed propter labores, & tribulationes Deus donare decreuerit? vide in proprio Sanctorũ conc. 2. Iacobi. nu. 10. vbi ex professo. & in Aduent. dominica. 2. post Epiphaniam conc. 2. nu. 13.

10 In tribulationibus magnum solatium est scire, quod Deus nos intuetur, laboresq; nostros cõtemplatur, & auxiliũ præstat quando est necessariũ. 3. Quad. Sabbatho post Cineres n. 25.

11 Cõsidera etiam quod qui à Deo plus amantur, maioribus tribulationibus affligi solent: quod est maioris amoris indicium. In Aduent. conc. 3. Ioannis Euang. nu. 4. de quo vide plurima à nobis selecta in verbo, iustus. §. iustorum labores, &c. & in proprio Sanctorum conc. 1. Iacobi nu. 33. vbi ex professo.

12 Tribulationibus salutis augetur auiditas. 1. Quadr. dominica 1. feria 5. num. 22.

13 Tribulationes, & dolores quos Dei causa serui sui patiuntur abundantissime Deus persoluit 2. Quadr. dominica. 2. feria 5. nu. 28. & in communi plurimorum mart. Euan. Cum audieritis prælia, & conc. 1. nu. 26. & in cõmuni plurimorum mart. Euan. Descendens Iesus de monte, &c. concil. 3. nume. 12.

14 In tot tribulationum, & laborũ fornacem in hac vita immittimur, vt charitas nostra purificetur. In proprio Sanctorum conc. 4. omnium Sanctorum nu. 8.

15 Afflictorum solatium est resurrectionis memoria. 1. Quadr. fer. 2. Resurrectionis nu. 12. & 3. Quad. dñica Resurrectionis nu. 13. vbi ex professo.

16 Tribulationes, & labores pati proprium est Christianæ vitæ. 4. Quadr. dominicia septuagesimæ. nu. 9

Et proprium est Dei electorum. In communi Apostolorum conc. 3. nu. 23. vbi late, de quo vide plura verbo iustus. §. iustorum labores, &c.

17 Tribulatis Deus consolationes, & gaudia maiora exhibet, quam fuerunt labores præteriti. 4. Quad. conc. quinquagesimæ nu. 35. & 4. Quadr. feria 6. post Cineres nu. 27.

18 Labores huius mundi ad experiendũ iustos sunt. In dominicali dominica 3. post Pascha. conc. 1. nu. 23.

19 Gloriæ memoriam habentes, illamq; sperantes; omnes calamitates, & infortunia huius seculi constanti animo superare oportet. 4. Quadr. dominica 2. nu. 11. vbi latissime, & in cõmuni plurimorum mart. Euan. Cum audieritis prælia, &c. conc. 2. nu. 23. & Euang. Descendens Iesus de monte, &c. conc. 3. nu. 21.

20 Et quia ex ipsismet laboribus, & contradictionibus dulcedo atq; suauitas tibi exibit. 4. Quadr. dominica 2. nu. 17.

21 Maius beneficium nobis Deus confert cũ nos in hac vita labores perpeti sinit: quã si ante merita in cęlum nos perduceret: quæ consideratio quẽcunq; afflictum maxime consolari debet. 4. Quadr. dominica 2. nu. 18.

22 Singulare est ẽt remedium quo aduersus labores muniamur si hæc caduca, & transitoria non nimio cordis affectu diligamus: tãtus quippe in eis amittendi erit dolor, quantus in eis possidendi fuit amor. 4. Quadr. dominica 2. feria 4. nu. 11. & in communi plurimorum mart. Euan. Cum audieritis prælia, &c. conc. 2. nu. 7.

23 Magna etiam ex parte dolores alleuat cognoscere, non casu venire sed ex diuina Dei dispensatione; adeo vt nullus labor homini accidat quin prius ille in diuino iudicio fuerit appensus. In proprio Sanctorum conc. vna decolationis Baptistæ num. 6. vbi ex professo, & ibi conc. 1. Diui Francisci num. 36.

24 Considera etiam Deum laboribus, & tribulationibus eos afficere quos plus æstimat, & quos in maiori dignitate constituere vult. In proprio Sãctorũ con. 3. Petri, & Pauli nu. 27. (de quo vide plurima, & notatu dignissima verbo iustus. §. iustorum labores) & in proprio Sanctorum conc. 1. Iacobi num. 35. vbi ex professo.

25 Considera Deũ eodem amore aduersa, atque secunda donare. In proprio Sanctorum feria 3. Pentec. conc. 1. num. 16.

26 Considera oẽs istos labores patienter toleratos vsq; ad diuinum conspectum te esse comitaturos. in communi Sanctorũ cõc. 2. funerali nu. 33.

27 Considera etiam omnes hos labores quos propter Deũ perfers, Deũ scribere, vt propter illos te honore afficiat. in communi Sanctorum conc. 2. funerali nu. 6.

28 Ad tribulationes patienter perferendas martyriũ patientiam in martyriis considera. in communi plurimorum martyr. Euang. Cum audieritis prælia, &c. conc. 2. nu. 12. vbi latè. Et puellarum ac puerorum etiam in tenera ætate in acerbissimis cruciatibus mirabilem constantiã, & lætitiam. In communi vnius mart. Euang. Si quis vult venire post me, &c. con. 1. nu. 27.

29 Tribulationes, & labores cum sint Dei legati, & charitatis amplexibus amplectendæ. In communi plurimorum mart. Euang. Descendens Iesus de monte, &c. conc. 3. nu. 19.

30 In his aduersitatibus lætaberis dum cogitas Deum infinitæ potentię, sapientiæ, & amoris firmissimum in huius vitæ miseriis præsidium te habere. In proprio Sanctorum conc. 1. Philippi, & Iacobi, nu. 6.

31 Considera ingentia esse spiritualia dona quæ Deus in anima tribulati operatur. in dominicali dominica 18. post Pentec. conc. 2. nu. 4. vbi latè.

32 Persequutiones, & tribulationes sancti exoptabãt, quia nimis formidabant à Deo separari, & desiderabant se fixos in illo firmosq; esse, quod per tribulationes comparatur. in proprio Sanctorum conc. 2. Iacobi num. 12.

33 Qui tribulationes, & labores nõ habent, sed in voluptatibus, & illecebris vitam agunt: timere debent quod non sunt ex discipulis Christi, & eius intimis amicis, & ob id dolore affici debent. in proprio Sanctorum conc. 1. Iacobi nu. 33. vbi ex professo.

34 Tribulationes culpã destruunt, & animam ad obedientiã, & amorẽ Dei reducunt. in proprio Sanctorum conc. 2. Iacobi nu. 11. vbi ex professo.

35 Qui tribulationem, & dolorem subterfugiunt meritum suum defraudant. In proprio Sanctorum conc. 1. Assumptionis Beatæ Mariæ num. 26.

36 Quia serui Dei placido ac sereno vultu omnia aduersa sufferunt. in Dominicali dominica 2. post Pascha conc. 1. nu. 14. de quo vide plura verbo, iustus. §. iustorum labores.

37 Et quia si in cęlũ ascenderetis, & quæ ibi beati possident consideraretis omnia quæ hic passi fuerũt, si cum his quæ ibi possident comparetis modica, & quasi nihil iudicabitis. in Dominicali dominica 3. post Pascha conc. 1. nu. 27. & in dominicali dominica 3. post Pascha conc. 3. nu. 14.

38 Et quia hæc tristitia, si patienter dolores aut tribulationẽ toleras gaudij, & voluptatis materia futura est: & in gaudium tibi conuertendam esse Deus tibi pollicetur. in dominicali dominica 3. post Pascha conc. 2. num. 24. vbi late, & ex professo, & conc. 3. sequenti num. 13.

Et maiori tibi gloriæ, & coronæ erunt. in proprio Sanctorum conc. 3. omnium Sanctorum nu. 28. & in Aduent. con. 1. Stephani nu. 2. & ibi con. 2. Epiphaniæ num. 25.

39 Considera etiam quod propter hos paruos huius vitæ labores ab eximijs purgatorij laboribus liberaris. in Dominicali dominica 3. post Pascha conc. 2. num. 26.

40 Si cum bonis quæ nobis Deus contulit gauisus es, quare patiẽter mala non sustinebis: cum eodẽ fine Deus bona, & mala elargiatur: vt scilicet in eius diuino amore inflammemur? In dominicali dominica 16. post Pentec. conc. 2. nu. 9.

41 Omnes istæ pęnę temporales quibus Deus in hac vita punit, minę sunt ne in æternas incidamus. dominica 1. Aduent. conc. 4. nu. 3.

42 Labores huius vitæ non sunt sa-

gittæ vt vulnerent, aut occidant : sed vt moneant quomodo à peccatis vinculis exire possetis. Dominica 1. Aduẽtus conc. 3. num. 39.

43 Omnes qui labores forti animo tolerant, ipsi magnas sibi coronas acquirunt. Dom. 2. Aduen. conc. 1. nu. 6.

44 Labores plurimi facere debemus propter labores quos Dei filius in mundo passus est, dominica 4. Aduentus conc. 4. nu. 16.

45 Et quia labores Deus suis seruis accumulat, vt maioris inde meriti sumatur occasio. in Aduen. conc. 1. Natiuitatis num. 11. vide plures alias huius rei, & singulares causas à nobis collectas verbo, iustus, §. iustorum labores, &c.

46 Et quia cum te in hac vita propter peccata punit, signum est nolle te maiori punire supplicio, nec reseruare labores ad aliam vitam. in Aduent. concio. 1. Natiuitatis nu. 13.

47 Ad persequutiones patienter ferendas spes gloriæ valde vtilis, & necessaria est. in Aduent. conc. 1. Stephani num. 5.

48 Considera etiã quod vult Deus per labores ad quietẽ trãsiri, vt pluris æstimetur quies, & suauior videatur. in Aduent. conc. 1. Stephani num. 9.

49 Quis de afflictionibus conqueri audebit, cum Beatã Virginem à Deo super omnes creaturas amatam, acerbissimo afflictionis, & doloris gladio vulneratam cernat? in Aduen. Dominicam infra Octauã Natiuitatis, n. 30.

50 Et quia afflictionibus, & persequutionibus detinemur, nè in malum prolabamur. in Aduen. dominic. infra Octauam Natiuitatis conc. 2. nu. 31.

51 Considera quod Christus hoc laboris iter prius pertransijt, & viam adaperuit. in communi vnius martyr. Euã. Si quis vult venire post me, &c. con. 1. num. 27.

52 Plerunque Deus infinita sua misericordia disponit, ne labores amplius nos affligant nisi quousque nos humiliemur. dominic. 3. post Pascha. conc. 2. num. 20.

53 Efficacissimum remedium ad hanc tolerantiam est hominem se se ante labores præmunire, considerando labores preuenire posse, aut re vera euenturos esse: & ex tunc se ad illorum tolerantiam fulciendo : in communi plurimor. mart. Euan. Cum audieritis prælia, &c. conc. 2. nu. 10.

54 Tribulati, & afflicti cõsolentur, quod maior miseria ad maiorem pietatem Deum inuitat: in communi dedicationis Ecclesiæ conc. 1. nu. 25.

55 Et quia tanti Deus labores æstimat vt ab Angelis illos adorari velit. in communi dedicationis Ecclesiæ cõcio. 1. nu. 24.

56 In tribulationibus qualiscunq; maximum solatium est scire, quod nostris his temporibus tam propinquũ ad miserias nostras remedium habemus. in communi dedicationis Ecclesiæ conc. 1. nu. 28.

57 Considera etiam quod Deus ex malo bonum elicere, & ignominijs suos honestare scit. 2. Quadrag. Dominica in Ramis num. 11. & in proprio Sanctorum conc. 3. Ioannis Baptistæ, num. 5. vbi latè.

58 Patientiam etiam habe, quia Deus semper maioribus necessitatibus accurrit. 2. Quadr. feria 2. Resurrectionis num. 15. & quia tanto desiderio nostris necessitatibus subueniendi flagrat, vt etiam non poscentibus præbeat, & non interrogantibus obuiam exeat. In Dominicali dom. 3. post Pascha conc. 2. nu. 14. Et quia cum maxime eius auxilio indigemus subuenire solet. in Aduen. con. 1. Epiphaniæ nu. 9. & in Dominicali dom. infra octauã Ascensionis con. 2. nu. 50. & in Dom. dom. 24. post Pentec. conc. 2. nu. 17.

59 Considera etiam quod afflictiones has tibi prouenire permittit Deus vt in cognitionem tuæ miseriæ deuenias. in Dominicali dom. 3. post Pascha conc. 2. num. 6.

60 Et

60 Et quia amorem quo te Christus prosequutus est, laiquo mõ persolues, si labores patienter eius amore pertuleris. in Aduen. con. 2. Innocentiũ, nu. 6.

61 Attende etiam quam bonum finem habeant labores pro Deo suscepti. in Aduen. cõc. 3. Epiphaniæ, n. 29.

62 Et quod in hac vita non gaudiũ, & consolationes, sed labores, & tribulationes sperare debemus: & quare. in proprio SS. conc. 2. Iacobi, nume. 17.

63 Quia tribulationes nos humiliant. 1. quadrag. Sabbatho post Cineres, num. 6. & num. 22. & 2. quadr. dominica 4. feria 4. num. 19. & 4. quadr. dominica 4. feria 6. num. 13.

64 Considera etiam, per tribulationes nos in virtutibus proficere, 1. quadrag. Sabbatho post Cineres, num. 11.

65 Attẽde etiam labores omnes antequam ad nos accedant per Dei misericordiam pertransire, 1. quadr. dominica 1. feria 6. num. 13. & 2. quadrag. dominica 2. fer. 6. num. 17. & 3. quadr. conc. in cœna, num. 33.

66 Vtilius est, dolere in hac vita, q̃ gaudere. in Aduent. domin. infra octauam Natiuitatis, conc. 1. num. 30.

67 Tribulationes, & infirmitates nos illuminant. 1. Quadrag. Sabbatho post dominicam 2. num. 11.

68 Cõsidera etiam quòd laboribus oppressos specialiter Deus ad se vocat. in proprio Sanctorum, concio. 2. Matthiæ, num. 14.

69 Qui tribulationibus a Deo opprimuntur sanctificantur, 2. quadrag. dominica 1. feria 4. num. 18.

70 Laborum munus est efficere, vt conscientia examinetur, & peccatorũ quæ obliuioni tradita fuerant memoria habeatur, & pœnitentia fiat, 2. Quadra. dominica 4. feria 4. num. 17.

71 Est etiam labor, fames, seu tribulatio materia patientiæ, 3. quadr. dominica 2. feria 5. num. 23.

72 Nullo alio tempore peccator facilius conuerti potest, quam dum in tribulatione positus est. in proprio Sanctorum, conc. 2. Matthiæ, num. 14. vbi ex professo.

73 Homines ne vitiis deprauẽtur in angustiarum sale immitti oportet. in dominicali dominica 3. post Pascha, conc. 1. num. 32.

74 Vt in tribulationibus quiete viuas, te & omnia tua semper diuinæ voluntati committe, & illi subiacere cura. in proprio Sanctorum, conc. 1. Philippi, & Iacobi, num. 8.

75 Patientiam in laboribus tanquã holocaustum (quod maius, & melius, veteris legis sacrificium erat) Deus acceptat. in Dominicali dominic. 3. post Pascha, conc. 2. num. 23.

76 Vt patientiam in persequutionibus, & laboribus habeas, considera patientiam, quã in huiusmodi rebus serui Dei habuerunt. in dominicali dominica in albis conc. 1. num. 26.

77 Qui patientiam in primis laboribus non habent, permittit Deus vt ad ipsorum condemnationẽ in alios maiores incidant, quos impatientius ferant. in communi plurimorum mart. Euangel. Cum audieritis prælia, &c. conc. 2. num. 6.

78 Ne quis contristetur ex eo quod sua bona opera detrahuntur, & vitio vertuntur, consideret non defuisse infernales linguas, quæ sanctissimis Iesu Christi operibus defectum esse iudicarint, 4. Quadrag. dominica 3. nu. 11. de quo vide plures considerationes verbo, detractio.

79 Si in tribulationibus nostris ad Deum vniuersale nostrum refugium confugiamus, non solum nos ab ipsis leuabit: verum & animas nostras donis suis cœlestibus exornabit. in dominicali dominica 16. post Pentec. conc. 2. nu. 19. vbi plurimis sacræ scripturæ exemplis id illustrat. & in Aduent. dominica 2. post Epiphaniam conc. 3. numero 1. vbi latissime.

Proinde maxima fiducia ad ipsum Deum confugere possumus, & debemus, 4. Quadrag. dominica 4. num. 33.

& num.27. Et in eo omnem spem col locare. 3. Quadr. dominica 4. num.24.

Accurate enim nobis Deus commẽdat, vt in necessitatibus nostris in eo speremus: & acriter accusat eos qui humanos fauores Dei diffidentes exquirunt. In Aduent. dominica 2. post Epiphaniam conc.3. nume.1. vbi latissime (de quo vide plura in verbo fiducia.)

Confestim ergo, primo, & statim, ad Deum confugere debemus, 3. quadrag. dominica 4. feria 6. num.11. Maxime enim id Deus æstimat, & gaudet: & conqueritur de illis qui id non faciunt. In proprio Sanctorum, con.2. Inuentionis crucis, num.1. Et id gloriosum sibi esse Deus ducit. In Aduen. dominica 2. post Epiphaniam, conc.3. nu. 10. & in dominicali dominica 11. post Pentecost. conc.2. num.7.

80 Labores nisi ipsis peccator à sceleribus suis resipiscat, initium sunt a modo inferni, 3. Quadrag. dominic. 4. feria 4. num.11.

81 Qui diuino amore incensi sunt tribulationem libentissime amore Dei excipiunt. In Aduent. conc.2. Innocentium, num.11.

82 Sicut tribulationes; malos sua impatientia submergunt: ita iustos sua patientia ad maiorem perfectionem, & merito gloriam extollunt. in Aduent. dominica infra octauam Natiuitatis, conc.2. num.32.

83 Tribulationes spe superantur. in proprio Sanctorum conc. 1. Philippi, & Iacobi, num.13. & conc.2. num.22.

84 Cõsiderate hac afflictione tribulatum a Deo aspici, & quando magis tibi conuenire creuerit ab ea te liberabit. In Aduent. conc. 1. conuersionis Pauli, num.17.

85 Cum te tribulatum vides nõ deficias cum certum sit quod etsi Diabolus eiusque ministri potentissimi sint plus tibi facere non posse quam sibi a Deo fuerit concessum. in Aduent. domin. 5. post Epiphaniam, con.3. nu.15.

86 Interea quæ afflicti in suum leuamen adhibere possunt hoc vnum singulare est scilicet tristitiam, & angorẽ suum sanctis ac prudentibus viris ostẽdere, & aperire. in dominicali dominica 4. post Pascha, conc.3. num.1.

87 Et quia tribulationes, & persequutiones non pati signum est, quod mundi filii, & non Christi sumus. in dominicali dominica infra octauam Ascensionis, conc.3. num.2.

Væ illis, quos tanquam perditos Deus absque flagellis, & correctione relinquit. in dominicali domin.4. post Pentecost. conc.2. num.21.

88 Solet Deus tribulationibus diuina miscere solatia. in Aduen. con.2. Innocentium, num.8. & ibi dominica 4. post Epiphaniam, conc.1. nu. 23. & in dominicali dominica 3. post Pascha, conc.1 nu.35. & ibi dominica 14. post Pentecost. conc.1. num.23. & 25.

Tribulationis enim calicem nõ purum Deus nobis propinat, sed lymphatum plurimis consolationibus, & auxiliis. in proprio Sanctorum, conc.1. Iacobi, num.30. vbi ex professo.

Miscetur etiam nostro calici tribulationis fortitudo, & vis ad illum perferendum. in dom. dominic. 14. post Pentecost. conc.1. nu.23. & in proprio Sanctorum, conc.1. Iacobi, num.30.

89 Solet etiam Deus fauores corporales tribulatis impartiri. in dominicali dominica infra octauam Ascensionis, conc.1. num.6. vbi late.

90 Quia cum Deus nos flagellat nõ est, vt nos euertat, sed vt per iter diuinę legis nos currere faciat. in dominicali dominic. 23. post Pent. conc.2. nu.39.

91 Peccatores in laboribus quos Deus, vt ad ipsum conuertantur mittit occasionem peruersionis, & indurationis accipiunt. in dominicali dominica 23. post Pentec. conc.2. num.40.

92 Et quia Deus promptissime suorũ necessitatibus subuenit. in dominicali domin.32. post Pent. con.2. nu.61.

Tribulationes iustorum, vide verbo, iustus. §. Iustorum labores persequutiones,

nes,contradictiones, & tribulationes: vbi hæc omnia simul collegimus.

Pluralia quæ ad hoc caput de tribulatione spectant, colligere poteris ex verbo patientia,& ex verbo inimicus. §.rationes,& considerationes,&c.

TRINITATIS MYSTERIVM.

TRinitatis mysteriũ a nemine pôt cognosci proprio ingenio,nisi ex reuelatione:& sic sola fide cóprehenditur.in proprio SS. conc. 1. Trinitatis, num.5.vbi late,& ibi,conc.3. num.2.

Trinitatis mysterium vnice explicatur.in proprio SS.con.1.Trinitatis,numero 15.& conc.3.sequenti,nu.13. & conc.4.sequenti, nu. 21.vbi latissime.

In Trinitatis cognitioné venimus, & eo quod secunda persona Trinitatis carnem assumpsit. in proprio Sanctorum,conc.2.Trinitatis,nu.2.& 10.

Ad Trinitatis mysterii fidem stabiliendam rationis cóuincentes assignari nequeunt: rationes vero cógruæ nõ desunt,quas vide in proprio Sanctorũ, conc.3.Trinitatis,num.12.vbi late.

Trinitatis personarum, & vnitatis essentiæ mysterium,plurimis iisq; perspicuis legis veteris testimonijs confirmatur.in proprio Sanctorum,conc. 3. Trinitatis,num.16.

Sed clarius noui testamenti locis cõprobatur.in proprio Sanctorum conc. 3.Trinitatis,num.19.

Vt Trinitatis mysterium firmiter credamus,sat est nobis summam veritaté id dixisse: vide & nota in proprio Sanctorum,conc.4.Trinitatis, nu.18.

Ne quis Trinitatis mysteriũ suo intellectu comprehendere præsumat. in proprio Sanctorum con.4.Trinitatis, num.19.

Sanctissimam Trinitatem,quo modo,& qua præparatione excipere,reuereri,& adorare debemus: ex Abraham cui Trinitas in forma visibili apparuit edocti, vide in proprio Sanctorum, conc.4.Trinitatis,num.26.

In Trinitatis cognitionem, neq; ex creaturis,neque ex aliis huiusmodi rebus inferioribus deueniri potest. in Aduent.conc.3.Natiuitatis,num.4.

De productione secundæ personæ sanctissimę Trinitatis:& cur verbum, cur filius,cur imago Patris dicatur. in Aduent.conc.4.Natiuitatis,num.3. vsque ad num.13.

Tristitia,vide,tribulatio.

Tyrannis, & tyrannus, vide verbo misericordia,§. cótra immisericordes, crudeles, & tyrannos erga proximos, vide etiam verbo magnates.

V.

VANAGLORIA.

GLoria humana facile,& breui tempore euanescit. dominic. 3.Aduent.conc.1.num.20.

Gloria huius mundi, quam parum stabilis,2.quadrag.dominic.in Ramis,num.32.

Et quam leuis,& inconstans:& quã parui facienda,4.Quadr. dominica in Ramis,nu.15. & dominica 2.Aduentus,conc.3.num.8.vbi late.

Et quam vana.dominica 3.Aduentus,conc.1.num.22.

Honorem hominum quæris? signũ est te a Deo esse proiectum, dominica 3.Aduent.conc.1.num.23.

Gloria huius mundi breuissime, & quasi pertransennam accipienda est, 1.Quad.dominica in Ramis,nu.25.& 3.Quadra.eadem dominica, num.13.

Cũ mundus viros maximæ æstimationis ignominia summa afficiat, gloria huius mundi floccipendenda est, dominica 2. Aduentus conc.3.num.8. vbi ex instituto.

Si gloriã huius mundi Christus tanto studio fugit,quem nullus honor cõculcare poterat: quanto magis nos? 3. Quad.Sabbatho post Cineres, nu. 20.

Ne ex operibus vanam gloriam cõpares, vide viginti & octo rationes a no-

a nobis collectas, verbo superbia, §. remedia ad superborũ ceruicem domandã, &c. vide etiã verbo opera. §. de intẽtionis puritate, & fine in operibus.

Vbi primum virtutis operi intendere incipis statim vanitatis aura excitatur, quæ confestim est abigenda. In Aduent. domin. 4. post Epiphaniam, concio. 2. nume. 10.

Vana præsumptio perniciosissima est, & plurimorum malorum fons. In Aduen. dominica 4. post Epiphaniam, conc. 1. num. 15.

Cum quis vane præsumit sese iustũ tunc incipit esse iniustus. In Aduent. conc. 4. purificationis B. Mariæ, nu. 4. vbi latè.

Reliqua omnia quæ huc spectant, vide verbo superbia.

Veniale peccatum, vide verbo peccatum.

VERECVNDIA.

VBi primum amittitur verecũdia Dei, & hominum, statim diaboli eorum dominantur, 2. quad. dominica 2. feria 6. num. 27.

Verecundia plurimos se a vitiis abdicare facit. In dominicali domin. 22. post Pentecost. conc. 1. num. 6.

Verecundia amissa, facile cætera amittuntur, 3. Quadr. dominica passionis, feria 5. num. 12.

Amplificabitur hic locus, ex verbo timor Dei.

VERITAS.

VEritatem zelantes comminatur acerrime Deus, 1. quadr. Sabbatho post dominicam passionis, num. 2.

Veritas etsi sciamus eam odium esse parituram semper fratribus nostris cũ opus fuerit dicenda est. in dominicali domin. 4. post Pascha, conc. 1. num. 16.

Veritatem dicere facit hominem Deo similem, 1. quadra. dominica passionis, num. 27.

Ne veritatẽ taceas argento, vel alia re corruptus. in proprio Sanctorum, conc. 3. omnium Sanctorum, nume. 9.

Veritas est omnibus odiosa, 3. quadra. dominica passionis, feria 3. nume. 3. sed pcipue regibus, & magnatibus, dominica 2. Aduent. conc. 1. nume. 8.

VESTIVM PROPHANITAS.

VEstium excessus quã culpabilis sit, præsertim in iis qui sunt pauperes, 1. Quad. dominic. 2. fer. 5. nu. 10.

Vestibus curiosis mulieres, præcipue puellæ exornari, plurimorum malorum est causa, 2. quadr. dominica 2. feria 5. num. 7. & in dominicali dominica 19. post Pentecost. conc. 2. nu. 46.

Ex hac vestium abusione quot peccata nascantur. in Aduent. conc. 1. Natiuitatis, num. 28. & in dominicali dominica 14. post Penteco. conc. 2. num. 34. & ibi dominica 23. conc. 2. nu. 58.

In vestibus nõ posse cognosci Christianos: quin potius in ipsis superbiã, & alia peccata scripta deferre, 2. Quadra. dominica 3. feria 6. num. 28.

Vestium profanitas maximũ signũ est dissolutionis, & perditionis animę, 3. Quadrag. dominica 2. feria 5. nu. 12.

Estque vexillum superbiæ, & nidus luxuriæ, dom. 2. Aduen. conc. 4. nu. 28.

Et est causa crudelitatis hodiernæ erga pauperes, 3. quadrag. conc. in cœna, num. 23.

Nostri temporis curiositas, superfluitas, & profanias in vestibus increpatur, 2. quad. domin. 2. feria 5. nu. 5. & 3. Quad. domin. 2. fer. 5. nu. 13. & in communi Euangelistarum, conc. 3. nu. 20. & in Aduent. conc. 1. Natiuitatis. nu. 28. & conc. 2. Natiuitatis, num. 25.

Contra mulieres, & viros prophane se adornantes horribilis Dei comminatio. in domin. dominica 14. post Pentecost. conc. 2. num. 36.

Magna insania est velle pretiosis vestibus indui. In dominicali dominica 19. post Pent. conc. 2. num. 44.

Vestium superfluitas Christi paupertate vilescit. in Aduent. conc. 2. Natiuitatis Domini, num. 24.

Victoria in bello, vide bellum.

Vin-

Vindictam iniuriarum non esse sumendum: vide verbo, inimicus, iniurias inimicorum remittere, & perferre, & §.rationes, &c.

VINCTI IN CARCERE.

VInctorum recordari & misereri magnæ pietatis est opus; & magnæ remunerationis, dominica 2. Aduent. conc. 2. num. 28.

VIRGINITAS.

VIrginũ status perfectior, & melior. in communi virginũ, conc. 2. nu. 6. & in proprio Sanctorum, cóc. 2. Incarnationis, num. 12.

Virginitas nimium præparat animam ad diuinam contemplationem. In communi virginũ, conc. 2. num. 8.

De virginitate interiori, magis quã de exteriori gloriantur spõsę Christi. In communi virginum, conc. 2. nu. 9.

Et Deus plus æstimat hanc interiorem virginitatem. in communi virginum, conc. 2. num. 9.

Virginitas in hominibus maioris pretij est quam in Angelis. in communi virginum. conc. 2. nu. 10.

Virginitatis excellẽtiæ. in communi virginum, conc. 3. nu. 4.

Virgines contineant sensus suos, ne huc atq; illuc distrahantur, atque illabantur. in proprio Sanctorũ, conc. 2. incarnationis, nu. 17.

Virgines sacrorũ librorum lectioni vacent. in proprio Sanctorũ, conc. 2. incarnationis, num. 19.

Propter virginitatem aureola promittitur à Deo. In Aduen. conc. 3. Ioãnis Euangelistæ, nu. 2.

Virginitatis meritum solet furari superbia. In Aduent. conc. 3. Ioannis Euangelistę, nu. 24.

Virginitas est dispositio ad reuelationes Dei, & maiores amoris ipsius effectus imprimendos. in Aduent. domin. 2. post Epiphaniam, con. 1. n. 24.

Virginitas priscis etiam temporib. fuit exercitata, & maximè laudabilis. In Aduen. conc. vna Agathæ, nu. 27.

Virginitas B. Mariæ, vide verbo Maria Virgo.

De virginum clausura, vide verbo clausura.

VIRTVS.

VIrtus vbicunque sit prædicat, & ad Dei seruitium inuitat. 1. Quadrag. dominica in passione, num. 14.

In virtutis exercitationibus semper a facilioribus, & suauioribus incipiendum est: & quare. 3. Quadr. dominica 3. feria 6. num. 32.

Et quæ sint istæ res faciles. 3. Quad. dominica 3. feria 6. nu. 35.

Virtutes se mutuo comitari solent. in Aduent. dominica infra octauam Natiuitatis, conc. 2. nu. 19.

Cum virtutis omnes exercitationes sensualitati repugnẽt, in omnibus aliqua inest difficultas. in cõmuni vnius marty. Euang. Si quis vult venire post me, conc. 2. nu. 15.

Qui ad virtutis metam peruenisse se existimant, quantum aberrent. in communi plurimorum mart. Euang. Descendens Iesus de monte, conc. 2. num. 23.

Ad virtutem nos inuicem confortare, incitare, & docere debemus. in Aduen. con. 2. Thomæ, nu. 14.

Virtus a pueritia melius inchoatur. in communi Sanctarum mulierum, conc. 2. nu. 24. vbi latè. Eamque a pueritia amplexari summe necessarium est, dominica 2. Aduentus, conc. 4. nu. 15. Et Deo gratissimum. in proprio Sanctorum, conc. 3. Diui Francisci, num. 12.

Virtutum inuentores maiori præmio digni sunt alijs: sicut vitiorum inuentores maiori supplicio. in proprio Sanct. conc. 3. Petri, & Pauli, nu. 14.

Virtus interior non sufficit: sed etiã tenemur extrinsecus eam ostendere. in proprio Sanctorum, conc. 4. Petri, & Pauli, num. 10. & in communi confess. pontif. Euang. Nemo accendit lucernam, &c. conc. 1. nu. 5. & 14. & 20. & in proprio Sanctorum, conc. 3. inuentionis crucis, num. 9. & in Aduẽt. conc.

conc.1.expectationis B. Mariæ, num. 14. vbi latè.

Insatiabilem famem, & sitim habere debemus in virtute, & sanctitate crescendi. In proprio Sanctorũ, conc. 1. Iacobi, num. 24.

Eum qui virtutem amplexare, & à peccato se auertere incipit, subsannare, & improperare, maximum malũ est, quod & nimis ipsis in virtute tyronibus nocere solet. in proprio Sanctorum, conc. 2. Assumptionis B. Mariæ, num. 21.

Virtutem, & virtutis studiosũ laudare, est quædam iustitiæ distributiuæ pars. in dominicali dominica 12. post Pentec. conc. 1. nu. 2.

Virtuoso laus vtilis est, si veram virtutem habet. In Dominicali dominica 12. post Pent. conc. 1. nu. 6. & dominica 2. Aduent. conc. 4. num. 33.

Virtutis via aspera, & insipida tibi videtur, quia gloriam quam per illam consequuturus es: & iudicium ac tormenta quæ impios expectant non cõtemplaris. in Dominicali dominica 3. post Pascha, conc. 3. nu. 19.

Virtutes cum peccatis non coniungat, qui Deo placere intendit. In Dominicali dominica 16. post Pent. cõc. 2. nu. 11.

Omnes virtutes simul anima habere debet vt diuino cõspectui pulchra, & decora appareat. In Dominicali dominica 16. post Pent. conc. 2. num. 11.

Maximum desiderium, & agonem virtutis habere quam vtile sit. In Aduent. conc. 3. Conceptionis B. Mariæ, num. 29.

Virtutis via quamuis ardua, & acclivis sit, facilis tamen, & suauis censeri debet, tũ propter consolationes quas virtuosi frequẽtissimè habent: & tum maximè propter summa quæ speramus gaudia, in proprio Sanctorum, conc. 4. Visitationis B. Mariç, nu. 14.

In hac vita, virtutis seruos, & captiuos esse oportet: vt in alia fœlici illa redemptione, & libertate perfruamini, dominica 1. Aduent. conc. 2. nu. 15. & conc. 3. num. 17.

Virtuosa vita magnam vim habet ad attrahendũ ad se hominũ animos. Dominica 3. Aduent. conc. 2. num. 3.

In virtutibus, & rebus çternis comparandis tanta saltim diligentia adhibeatur, quanta in caducis rebus adipiscendis. In Dominicali Dominica 8. post Pentec. conc. 2. nu. 27. & nu. 30. vbi ex professo.

Quo quis virtutibus plenior est, tanto magis timere debet ne offendẽdo, illas euertat ac proijciat. in dominicali dominica 10. post Pent. con. 2. nu. 5.

Virtutes sunt veræ diuitiç. In dominicali dominica 14. post Pent. conc. 2. nu. 26. vbi ex professo.

Virtutum exercitatio gaudium & fortitudinem in præceptorum Dei obseruantia parit. In Dominicali dominica 15 post Pentec. conc. 1. num. 23.

Virtuosus quid significet. in communi vnius mart. Euang. Si quis vult venire post me, conc. 2. nu. 13.

Amplificabitur hic locus, ex verbo, opera.

§. *AD HOMINVM ANIMOS in virtutis amorem inflammandos & in ipsius sequelam pertrahendos, rationes, & considerationes.*

PRimo Considera magnitudinem præmij quod promittititur eis qui in operibus virtuosis se exercuerint. 3. Quadr. con. septuagesimæ, num. 39. & 4. Quad. dominica in Passione, fer. 4. num. 17. (Magnitudo huius præmij consideratur, extollitur, & amplificatur in locis à nobis collectis verbo gloria) & dominica 1. Aduen. conc. 3. nu. 19. & in Dominicali domin. 14. post Pentecost. conc. 1. num. 30.

Licet enim nil virtuti inesset, sola cœlestis præmij spes ad virtutem exercendam nos commouere deberet. In proprio Sanctorum, con. 3. Diui Francisci, num. 30.

2 Con-

2 Considera supplicia, & pœnas atrocissimas, quibus à virtutis via aberrantes à Deo deterrentur, & puniuntur. 3. Quadra. con. septuagesimæ, nu. 30. & 3. Quadrag. dominica 2. feria 5. num. 2. Magnitudo huius pœnæ considaratur in locis collectis verbo, infernus.

3 Pulchritudo quam Deus virtuti indidit, ex se attractiua est humani affectus in sui amorem. In communi vnius mart. Euang. Amen dico vobis, conc. 3. num. 22.

4 Virtuosæ vitæ summa inest suauitas gaudium, & lætitia. In proprio Sãctorum, conc. 3. Diui Francisci, nu. 28. & in Dominicali, dominica 10. post Pentec. conc. 1. nu. 25.

Nã licet virtutis via principio aspera videatur, postea tamen suauissima, & dulcissima inuenitur. 1. Quadr. dominica 1. feria 5 nu. 28. & in communi vnius marty. Euang. Si quis vult venire post me, &c. conc. 2. num. 6. & in communi doctorum, conc. 1. nu. 4. & in proprio Sanctorum, conc. 1. Ascensionis, nu. 20. & ibi conc. 4. visitationis B. Mariæ, num. 14.

5 Virtus maximam vim habet ad bonam opinionem comparandã, dominica 3. Aduent. conc. 4. nu. 3.

6 In virtutum exercitatione, & vitiorum cõtemptu, etiam Ethnici beatitudinem collocarunt. In communi plurimorum mart. Euang. Descẽdens Iesus de monte, &c. conc. 1. num. 16.

7 Cõsidera quod Deus solet singularibus honoribus afficere eos, qui virtutem sectantur. In communi vnius matt. Euang. Amen dico vobis, conc. 3. nu. 25. & in proprio Sanctorũ, con. 3. Petri, & Pauli, nu. 10.

Considera etiam gaudium, pacẽ, tranquillitatem, qua fruuntur qui virtutis viam sequuntur: & cõs[o]lationes maximas, quas Deus illis communicat. 4. Quadr. conc. quinquagesimę nume. 16. & in proprio Sanctorum, cõc. 1. Ascensionis, num. 26. & ibi conc. 2. Petri, & Pauli, num. 15. & ibi cõc. 2. omnium Sanctorum, nu. 13. vbi latè, & in proprio Sanctorum, conc. 4. visitationis B. Mariæ, num. 14.

9 Virtus est medium ad regnum cęlorum consequendum. in cõmuni plurimorum matt. Euang. Descendens Iesus de monte, &c. conc. 1. nu. 18.

Vt ergo ad virtutem sectandam inciteris statue ante oculos animæ tuæ, vitam illam æternam tot gaudijs plenam: dignitatem, honorem, ineffabilem, fœlicitatem inenarrabilem, quam habent in patria ij, qui in hac via virtutem amplexati sunt. In proprio Sanctorum, feria 2. Pentec. conc. 2. nu. 16. vbi latè (Plures remissiones, & plurima alia quæ huc maximè spectant inuenies à nobis collecta in verbo gloria) & in proprio Sanctorum, conc. 4. visitationis B. Mariæ, nu. 14.

10 Virtus est maximè vtilis, & fructuosa, dominica 1. Aduentus, conc. 3. num. 19.

11 Attende etiam suauitatem, & cęlestem consolationem, quam in virtutũ exercitatione persentimus. In proprio Sanctorum, conc. 2. omniũ Sanctorum, num. 12. vbi latissimè.

12 Considera quod eos qui virtutẽ sectantur, etiam in hoc seculo beatos Deus efficit. In proprio Sanctorum, conc. 2. omnium Sanctorum, nu. 13. vbi latè.

13 Ethnici etiam fatebantur voluptatem in virtute reperiri. In proprio Sanctorum; conc. 2. omnium Sanctorum, num. 15.

14 Nil ita rationi naturali qua homo insignitus est, consentaneum est, quam virtus. In proprio. Sanctotum, conc. 2. visitationis B. Mariæ, num. 3.

15 Considera Deũ, oculos in te positos habere. In Dominicali dominica 13. post Pentec. conc. 1. num. 18.

In verbo peccatum. §. rationes, & considerationes, &c. rationum omnium summam complexi sumus, ad homines à vitijs deterrendos, & abdicandos: quæ omnes rationes per locũ à contrario accommodari possunt ad affe-

affectus nostros in virtutis studium incitandos.

In virtute perseuerãtia, vide verbo opera, §. in operibus perseuerantia, vbi concessimus omnia, quæ huc spectabant.

Virtutis studiosus, vide iustus.

Visio Dei, vide beatitudo.

VITA HVMANA.

Vitæ humanæ breuitas consideratur. 2. Quadrag. dominica 4. feria 4. num. 28. & 4. Quadrag. dominica 4. feria 4. num. 17. vbi latè, & in communi confess. pontif. Euang. Homo quidam peregrè, &c. conc. 2. num. 21. & in communi Sanctorum, conc. 1. funerali, nu. 19. vbi latissimè.

Homines iudicium tam deprauatum habent, vt ex hac vitæ breuitate maioris malitiæ, & tyrannidis occasionem sumant. In Aduent. conc. 1. Innocentium, nu. 14.

Hanc vitæ breuitatem iusti cognoscentes, ipsam tanquam præteritam iudicarunt, seque mortuos reputauere. In communi Sanctorum, conc. 1. funerali, num. 20.

Et ex hoc admirabiles fructus perceperunt, quos recenset late in cõmuni Sanctorum, conc. 1. funerali, nu. 20.

Vita humana fragilis, instabilis, miserabilis, & fugacissima. In communi Sanctorum, conc. 1. funerali, num. 19. vbi latissimè.

Vita humana est quædam prolixitas mortis. In communi Sanctorum, conc. 3. funerali, nu. 7.

Vita nostra est belli vita. In cõmuni Sanctorum, conc. 4. funerali, nu. 7.

Vita hæc humana cũ hoc afflictionis censu homini conceditur, vt nil vitæ, huius pœnitus ei placeat, nec placere possit. In proprio Sanctorũ, conc. 1. Eucharistiæ, num. 15.

Securum se esse nemo dicat quamdiu est in hac vita, quantumuis in statu perfectissimæ religionis, & perfectæ vitæ sit. In proprio Sanctorum, conc. 1. dedicationis Michaelis, nume. 13.

Vitæ nostrę breuitas consideranda, ne tempus insipienter expendatur. In communi confess. pontif. Euang. Homo quidam peregre, &c. conc. 2. num. 21. & in communi Sanctorum, conc. 1. funerali, num. 22. vbi latè.

Vitam singularem, agentẽ repræhẽdere maximus error. In Dominicali domin. 19. post Pent. conc. 2. num. 55.

Vita sancta, bona, & virtuosa, vide verbo virtus.

Vita aspera, vide pœnitentia.

Vita contemplatiua, & actiua, vide verbo, cõtemplatiuo. §. contemplatiuæ vitæ, & actiuæ inter se comparatio.

Vita solitaria, vide solitudo.

Vitia, vide peccatum.

Vltimus finis, vide beatitudo.

VOCATIONES, ET INspirationes diuinæ.

Diuina vocatio quam efficax sit. in proprio Sanctorum, conc. 2. Matthæi, nu. 17. & in Aduent. con. 3. Andreæ, num. 26. Et quam magnam vim habeat Dei spiritus, & inspiratio. In proprio Sanctorũ, conc. 4. Inuentionis crucis, num. 5. & ibi conc. 2. inuentionis crucis, num. 13.

Deus nos vocat, & varijs inspirationibus visitat, etiam dum actualiter illum offendimus. In proprio Sanctor. conc. 3. Ascensionis, num. 2.

Deus nos vocat, & expectat. 1. Quadra. conc. quinquagesimæ. nu. 21. & 1. Quadr. dominica Passionis, feria. 2. num. 10. & num. 14. & 3. Quadr. Sabbatho post dominicam. 2. num. 33. & 4. Quadr. dominica Resurrectionis, feria. 2. num. 12. & in communi dedicationis Ecclesiæ, conc. 2. nu. 16.

Multipliciter, & assidue vocat nos Deus 1. Quadr. dominica in passione, feria 4. num. 27. & proprio Sanctorum, conc. 4. Matthæi, num. 21. & in Aduent. conc. 2. Andreæ, nu. 2. vbi latissimè.

Dei vocationibus resistere, aut non tam cito respondere quam malum. In commu-

commun dedicationis Eccleſiæ conc. 2.num.16.

Eos qui Dei vocationes contemnunt, ſeueriſſimis ſupplicijs deterret Deus. In proprio Sanctorum conc.3. Aſcenſionis, num.4. & in Dominicali dominica 3.poſt Pentecoſt.conc.1.numero 1.

Voces Dei non audimus, quia in rerum humanatū ſtrepitu, & tumultu verſamur. Dominica 4. Aduentus conc.3.num.22.

Cum Deus ſanctis inſpirationibus vos vocat orationibus, ſuſpirijs, & alijs huiuſmodi ſpiritum hunc ſufflate, ne extinguatur. Dominica 4. Aduentus conc.4.num. 10.

Semper Deus te peccatorem vocat, & tu non reſpondes. In Aduent.conc. 2.Thomæ, num.23.

Deum vocantem ſequi debemus. In Aduent.conc.2.Epiphaniæ,nu.10.

Deus interius, & exterius nos vocat. Interiores autem voces non percipiuntur illi qui pluribus alijs rebus ſunt occupati. In Aduent.conc.2.Andreæ, num.20. vbi ex profeſſo.

Toto vitæ tempore te Deus externis vocibus: beneficiis ſcilicet & ſupplicijs vocat. In Aduent.conc.2. Andreæ, num.23.

Deus cum homines in ſuis tantum ſecularibus negotijs occupati delectantur inſpirationes mittit,& ſalutis ſuæ patefacit viam. 2.Quadr.dominica 3.feria 6.num.17.

Deus vna cum diuina vocatione auxilium etiam ſuppeditat, vt eum ſequi poſſimus. In Aduentu conc.3. Andreę, num.20.

Inſpirationes diuinæ non ſunt alijs reuelandæ. In communi Sanctarum mulierum conc.1.num.19.

Deus amantiſſimè, & dulciſſimis verbis te vocat. In proprio Sanctorū co c.3. Diui Franciſci, num.18.

Vocatio Dei non eſt propter merita noſtra,ſed propter infinitā Dei miſericordiam. In communi Sanctarum mulierum conc.2.nu.14.et in proprio Sanctorum conc.2.Matthiæ,nu.4. & 3. Quadr.Dominica 2.feria 4.nu.19.

Quibus,& quam magnis,& exquiſitis artificijs Deus nos ad veniam vocet. In Aduent. conc.2. conuerſionis Pauli,num.7.

Ex multis modis,quibus Deus peccatores vocare ſolet vnus eſt conſcientiæ commotio. In Dominicali dominica 8. poſt Pentecoſt. conc.2. nu.15.

Deus ſæpiſſimè per concionatores nos vocat. In Dominicali dominica 8.poſt Pentecoſt. conc.2. num.16.

Vocat nos Deus ad nuptias, & renuimus, vocationi autē Dæmonis ad labores obedimus. In dominicali dominica 19.poſt Pentec.conc.1.nu.32.

Peccatorem ſolet Deus cum inſpirationibus vocare: & quādo hæc non ſufficiunt, iterum vocat cum laboribus. In Dominicali dominica.21. poſt. Pentecoſt.conc.2.num.46.

Amplificabitur hic locus ex verbo auxilia diuina, & ex verbo prædeſtinatio.

Vocatio ad religionem, vide verbo, religio.§. ad religionem vocatio.

Voluntatis propriæ abnegatio, vide verbo, appetitus, & verbo obedientia.

Voluptates & delectationes, huius ſeculi; vide verbo, bona temporalia, vbi omnia ſimul collegimus.

VOTVM.

VOto nos obligare ad aliquid faciendum, eſt efficaciſſimum remedium, vt & à malo recedere,& in bono perſeuerare poſſimus. In proprio Sanctorū con.4. Incarnationis.nu.16.

Et ad deprauatas Paſſiones frænandas. In Dominicali dominica infra octauam Aſcenſionis conc.1.nu.29.

Vota firmiter obſeruare conādum eſt: quia magna Deo fit iniuria, ſi promiſſa non præſtentur. In proprio Sanctorum conc.4. Incarnationis, nu.19.

His qui vota ſeruauerunt Deus fideliter præmia quæ promiſit dabit. In proprio Sanctorum concio.4. Incarna-

carnationis, num.20.

Voto se astringere ad efficiendum ea quæ alias non erant sub præcepto, est Deo gratissimum. In Aduent. Dominica 1. post Epiphaniam conc.1. num.24.

Illa opera quę in obseruantiam voti fiunt, multo maioris meriti sunt. In Aduent. Dominica 1. post Epiphaniā conc.1.num.26.

Propter dilationem aut negligentiam in adimplendo voto maximi labores solent vouenti accidere. In Aduent. conc. vna Agathæ. numero 29.

Licet vouere sit consilium, at, reddere præceptum est. In Dominicali Dominica infra octauam Ascensionis conc.1.num.31.

VRBANITAS.

VRbanitas amoris est causa. In Dominicali Dominica 16. post Pentecost.conc.2.num.48.

Vrbanitas, & mansuetudo in verbis reddit audientes pios, & obedientes. 3. Quadrag. feria.5.post Cineres, num.25.

Vrbanitas est vnum ex his quę sunt Sancto Euangelio, diuinæque legi propinquiora. In communi Euangelistarum conc.1.num.32.& in Dominicali Dominica 16. post Pentecost. conc.2.num.48.

Inurbanitas ex superbia nascitur, In Dominicali Dominica 10. post Pētecost.conc.1.num.17.

Vrbanitates diuinæ, & spirituales, ab humanis, & mūdanis diuersę sunt. In Aduent.conc.1. Ioannis Euangelistæ, num.20.

Vxor, vide coniuges.

Z.

ZELVS.

ZElus quid sit. 1. Quadr. Domin. 4.feria 2.nu.9.

Zelū humanæ salutis maximum habere debemus. 1. Quadr. Domin. 4.feria 2.nu. 10. & 3. Quadrag. Dominica 3. feria 6.num.4.

Zelus honoris Dei quantus debet esse. 3.Quadr. Sabbatho post Dominicam 1.nu.19.& 3.Quad.Dominica 5. feria 6.nu.4.& Dominica 4. sequenti feria 2.nu.2.& in communi plurimorum marty.Euang. Descendens Iesus de monte, &c.conc.1.nu.27.

Vnū ex potissimis medijs, vt Deus defensor, & protector noster sit, est sui honoris zelum habere, & sui honoris defensores esse. In Aduent.concio.1. Andreæ, num.15.

Sancti quāto studio Dei honorem zelabant. Dominica 3.Aduen.conc.2. num.4.

Iustus zelo honoris Dei debet consumi. 3. Quadrag. Dominica 4. feria 2.num.3.& 3. Quadra.Dominica 4. feria 6.num.23.

Peccatores à suis peccatis dimouendi, singulari zelo æstuare; est vnum ex manifestioribus signis animæ Deo prægnantis. In proprio Sanctorū concio.4. Visitationis B.Mariæ, nu.10.

Ministri omnes Euangelici zelum Dei exterius ostendere debent. In communi doctorum conc.3.num.16.

Dei zelus facit vt seruorum Dei viscera propter peccati detrimentum contorqueantur, & crucientur. In Aduent. Dominica 5. post Epiphaniam conc.2.num.25.

Vniuersas huius compendij propositiones correctioni sacrosanctæ matris Ecclesię subijcio, & omnium recte sententium iudicio.

Explicit compendium.

UB